

Sribhashyam, Adhyaya-1,Pada-3

Explanation by Srimaan Ramacharyulu, Bengaluru

Contents

1.ద్యుభ్యాద్యధికరణము:.....	3
2.భూమాధికరణము:	22
3.అక్షరాధికరణము:.....	39
4.ఈక్షతికర్మాధికరణము:.....	49
5.దహరాధికరణము:.....	59
6.ప్రమితాధికరణము:	95
7.దేవతాధికరణము:	103
8.మధ్యధికరణము:.....	121
9.అపశూద్రాధికరణం:.....	129
10.ప్రమితాధికరణశేషము:	153
11.అర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణము:.....	156

మామయ్య: రండమ్మా, చాలారోజులతరువాతవచ్చేరు. క్షేమంగాఉన్నారా?

అమ్మ: ఆపెరుమాళ్ళదయవలన, మీలాంటిభాగవతులమంగళాశాసనములవలనబాగానేఉన్నాముమామయ్యా, అంతకుముందుశ్రీభాష్యముమొదటిఅధ్యాయముజొండవపాదమువద్దనిలిపివేసేముకదా, ఇప్పుడుమూడవపాదముకొనసాగించమనిప్రార్థిద్దామనివచ్చేముమామయ్యా!

మామయ్య: అలాగేనమ్మా, రామం, నీకేమయినాజ్ఞాపకముఉన్నాయా, మనముఇంతకుముందుచెప్పుకున్నవి!

నేను: వచ్చేముందునేనుఇంతకుముందువ్రాసుకున్నదిమరొక్కసారిచూసుకునివచ్చేనుమామయ్యా, కానిఎన్నిసార్లుచూసుకున్నాఅప్పటికిబాగానేఉంటుంది. తరువాతమళ్ళీసందేహాలువస్తూంటాయి.

మామయ్య: అదితప్పదు. భగవద్రామానుజులదయవలనమనముఇలాచదువుకునేబుద్ధిపుట్టింది.

దానికేఆయనకుఎంతోముణపడిఉంటాము. "అనగననగరాగమతిశయిల్లుదునుండు"

అన్నట్లుపునశ్చరణచేస్తూఉంటేఅలాఅవగాహనలోకివస్తుంది.

నాన్నగారు: మాపిల్లలకుచెబుతూంటాను,

ప్రాథమికమైనశాస్త్రవిషయాలుసాకల్యంగాఅర్థమయితేతరువాతవిషయాలుసులభముఅవుతాయిఅని.

ప్రాథమికమైనవిషయాలుకొంతవరకూతెలిసియికనుకతరువాతనువ్వుచెప్పేవికొంచెంఅవగతముఅవుతాయేమో.

మామయ్య: నిజమే. మొదటిఅధ్యాయముసమన్వయాధ్యాయముకదా.

దీనిలోమొదటిజొండపాదాలనూఅస్పష్టతరజీవాదిలింగకపాదము, అస్పష్టజీవాదిలింగకపాదముఅనిఅనుకున్నాము.

అంటేవివిధఉపనిషద్వాక్యాలలోఎక్కడెక్కడజీవుడిగురించిచెబుతున్నారా,

బ్రహ్మగురించిచెబుతున్నారాఅన్నస్పష్టతగురించినశయమురావచ్చునోఆవాక్యాలనన్నిటినీనాలుగువిధాలుగావర్గీకరించేరు. అందులోమొదటిది

అస్పష్టతరజీవాదిలింగకపాదము: అంటేఈవాక్యాలలోచెప్పబడుతున్నదిజీవుడా,

బ్రహ్మమాఅనునదిఅస్పష్టతరముగాఅంటేమిక్కిలిఅస్పష్టముగాఉంటుంది. ఇలాంటివాక్యాలుచెప్పినదిమొదటిపాదము.

అస్పష్టజీవాదిలింగకపాదము: ఇదిజొండవపాదము. ఈపాదములోఅస్పష్టముగాఉన్నవాక్యాలనుగురించిచెబుతారు.

స్పష్టజీవాదిలింగకపాదము:ఇదిమూడవపాదము. దీనిలోస్పష్టముగానున్నవాక్యాలగురించిచెబుతారు.

అంటేచెప్పబడుతున్నదిఎవరోస్పష్టతఉన్నవాక్యాలనుఈపాదములోచెబుతారు.

స్పష్టతరజీవాదిలింగకపాదము: ఇదిమొదటిఅధ్యాయములోనాల్గవపాదము. దీనిలోజీవ,

బ్రహ్మవైకల్యముగురించిఎక్కువస్పష్టతఉన్నవాక్యాలనుగురించిచెబుతారు.

మనముమూడవపాదముఅంటేస్వప్నజీవాదిలింగకపాదముప్రారంభించాలిఅన్నమాట.

అందువలనదీనిలోచెప్పబడేఉపనిషద్వాక్యాలుజీవ,

బ్రహ్మములవైలక్షణ్యమువిషయములోస్వప్నతత్త్వవాక్యాలేకనుకఇంతకుముందుకంటేవీటినిఅర్థంచేసుకోవడంకొంతసులభముకావచ్చును.

అమ్మ: దీనిలోఎన్నిఅధికరణాలుఉన్నాయిమామయ్యా!

మామయ్య: దీనిలో 10 అధికరణాలుఉన్నాయి. అవి

1. ద్యుభ్యాద్యధికరణము

2. భూమాధికరణము

3. అక్షరాధికరణము

4. ఈక్షతికర్మాధికరణము

5. దహరాధికరణము

6. ప్రమితాధికరణము

7. దేవతాధికరణము

8. మధ్యధికరణము

9. అపశూద్రాధికరణము

10. అర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణము

ఈపాదములోమొత్తముసూత్రాలసంఖ్య 44.

1. ద్యుభ్యాద్యధికరణము:

నేను: ఈద్యుభ్యాద్యధికరణముపేరుచాలాకష్టంగాను, క్రొత్తగానుఉన్నదికదా!

మామయ్య: దీనినిద్యు+భూ+ఆది+అధికరణముఅనివిడదీసుకోవాలి. ద్యులోకము,

భూలోకముఅన్నపేర్లువిన్నావుకదా!

"యస్మిన్యోగ్యధీవీచఅంతరిక్షమ్.." అనిముండకోపనిషత్తోఒకమంత్రమున్నది. దానిలో "ఆత్మానష్టానథ" అనివస్తుంది. ఇక్కడ "ఆత్మానమ్" అంటేజీవుడా, పరమాత్మాఅనివచ్చేసందేహాన్ని నివృత్తిస్తుందన్నమాటఈసూత్రము.

నేను: ముండకోపనిషత్తుఅంటేఅధర్వణవేదములోనిది, చతుర్ముఖబ్రహ్మఅధర్వమహర్షికి, దానినితరువాతతరువాతభరద్వాజవంశోద్భవుడైనసత్యవాహుడుతనశిష్యుడైన "అంగిరస్" అనుశిష్యునకుపదేశించేడుఅనిఇంతకుముందుచెప్పేరు.

"ఏఒక్కపదార్థమునుతెలిసికొంటేఈచిదచిన్నిశ్రితమైనవిశ్వమంతాతెలియబడుతుందోఅట్టిఅక్షరపరబ్రహ్మమునుగురించిచెప్పేరు" అదేనా.

మామయ్య: అవును, ఆముండకోపనిషత్తోనేవస్తుందిపైనచెప్పుకున్నమంత్రము.

నేను: కొంచెంవివరంగాచెప్పండిమామయ్యా, దానికిసంబంధించినఉపనిషన్మంత్రాలనుకూడాచెప్పండి, లేకపోతేపూర్వాపరాల్నిపూర్తిగాఅర్థంకావు.

మామయ్య: అలాగే, అసలుదాలాముఖ్యమైనమంత్రాలుఅవితప్పకుండానేర్చుకొనవలసినవి.

మనముముండకోపనిషత్చతుర్థముండకములో 3 వమంత్రమునుండిప్రారంభిద్దాము.

చక్కనిరూపకాలంకారముతోభగవంతునిపొందేవిధానముఏమిటోతెలియచేస్తున్నారుఈమంత్రములో.

"ధనుఃగృహీత్వాభైపనిషదమ్మహస్తమ్

శరంహ్యపాసానిశితమ్నందధీత

ఆయమ్యతద్భావగతేనచేతసా

లక్ష్మస్తుదేవాక్షరమ్యామ్య! విద్ధి"

ఉపనిషత్తులలోప్రసిద్ధమైనగోప్పఅస్త్రమువంటిదియగు (ప్రణవమను) ధనుస్సునుగ్రహించి,

ఉపాసనముచేతపదునుపెట్టబడిన (ఆత్మయను) బాణమునుజోడించవలయును.

ఆపరబ్రహ్మనుద్దేశించినభావనగలమనస్సుతో (ఆబాణమును)

సరిచూచుకొనిఆఅక్షరబ్రహ్మమనులక్ష్మముతోకొట్టవలయుననిఓసోమ్య! తెలిసికొనుము.

నేను: ప్రణవమనుధనుస్సుధరించడమంటే?

మామయ్య: అంటే "అ" కారవాచ్యుడైనపరమాత్మకు "మ"

కారవాచ్యుడైనజీవుడుశేషభూతుడుఅనితెలుసుకొనితద్ధ్యానముచేయడంఅన్నమాట.బాణమునుపదునుపెట్టడంఅంటేజ్ఞానయోగముచేతస్థూల, సూక్ష్మశరీరేంద్రియములకంటెఆత్మభిన్నముఅనినిత్యమనీ, జ్ఞానరూపమనీతెలుసుకోవడం.

బ్రహ్మ మనులక్ష్యముతోకొట్టడంఅంటేఆపరబ్రహ్మనుధ్యానించి, దర్శనసమాకారస్థితినిపొందడం,
అంటేలక్ష్యాన్నిదర్శించకుండాదానినిచేరలేముకదా.

ఈవిషయాన్ని ఇంకావివరంగాతరువాతమంత్రములోచెబుతున్నారూడు.

"ప్రణవోధనుఃశరోహ్యత్మా

బ్రహ్మ తల్లక్ష్యమీఉచ్యతే

అప్రమత్తేనవేద్ధవ్యమ్

శరవత్తన్మయోభవేత్"

ఓంకారముధనుస్సు, జీవాత్మయేబాణము, అక్షరపరబ్రహ్మమేబాణమునకులక్ష్యము.

సావధానమగుమనస్సుకలిగినవానిచేతఅదికొట్టబడవలెను.

ఆబాణమువలెనేజీవుడుపరబ్రహ్మనుచేరిపరమసామ్యమునందును.

అంటేబాణమనెడుఆత్మ పరబ్రహ్మ మనులక్ష్యమునుచేరివేటుగాకనబడకలక్ష్యముఅయినపరబ్రహ్మముతోపరమసామ్యము పొందును.

అంతేకానిబాణమునాశనమయిపోవడముఅంటేఅలాకలసినతరువాతజీవాత్మనాశనముఅయిపోయిపరమాత్మయేఉం టుందిఅనిఅర్థముచేసుకొనకూడదు.

నేను: పరమసామ్యముఅంటే!

మామయ్య: దీనినివేరొకమంత్రములోవివరించేరు 5 వముండకములో. అయినాఅడిగేవుకనుకచెబుతాను.

"యదాపశ్యఃపశ్యతేరుక్మవర్ణమ్

కర్తారమీశమ్పురుషమ్బ్రహ్మయోనిమ్

తదావిద్వాన్పుణ్యపాపేవిధూయ

నిరంజనఃపరమమ్సామ్యమీఉపైతి"

ఎప్పుడైతేబ్రహ్మజ్ఞానముకలవాడునువర్ణమువంటిదేహచ్ఛాయకలవాడును, లోకములకెల్లనియామకుడును,

సృష్టికర్తయును, ప్రకృతికిఉపాదానకారణభూతుడును(కుండకుమట్టివలెఅన్నమాట)

అయినపురుషశబ్దవాచ్యుడైనవానుదేవుని, సాక్షాత్కరించుకోగలుగునోఅపుడుఆబ్రహ్మజ్ఞుడుపుణ్యమును,

పాపమునుతొలగించుకొనిప్రకృతిసంగముపోగొట్టుకొనిపరమాత్మతోఅత్యంతసామ్యతలనగా "అపహతపాప్క, విజరో,

విమ్మత్త్యః, విశోకో, విజిఘత్త్యః, అపిపాసః, సత్యకామ,

సత్యసంకల్ప అనెడువనిమిదిగుణాలుకలవాడైపరమాత్మతోఅతిసామ్యరూపమగుగుణాష్టకావిర్భావమునుపొందగలడు.

ఇక్కడరుక్కవర్ణమేఅనడంవలన "ఆదిత్యవర్ణవృత్తమసఃపరస్తాత్" అనిన్నీ, "హిరణ్యశ్మశ్మఃహిరణ్యకేశః" అనిన్నీ
"ఆప్రణఖాత్సర్వవపసుపర్ణః"

అనిన్నీచెప్పేశ్మతివాక్యాలలోపరమాత్మదివ్యమంగళవిగ్రహముసువర్ణసమానధాయావిశిష్టమనిచెప్పబడినట్లుపరమాత్మ
సువర్ణసదృశవర్ణముకలవాడుగావర్ణించబడుతున్నాడు.

నెమలిమెడనీలముగానున్ననుబంగారమువంటిమెఱుగుఉన్నట్లుపరమాత్మనీలవర్ణముకలవాడైనను,
సువర్ణద్వాయవంటినైగనిగ్యముకూడకలిగియుండునన్నమాట.

అష్టగుణావిర్భావమువలనజీవుడుపరమాత్మతోసమానముగాఈఅష్టగుణాలుకలిగియుంటాడుఅనిచెప్పబడినందువలనప
రమాత్మగుణరహితుడుఅనువాదముఇక్కడఖండించినట్లయింది.

అందువలనఎక్కడైనాపరమాత్మకునిర్గుణశబ్దప్రయోగమువచ్చినప్పుడు "ప్రాకృతమైనసత్త్వ, రజ,
స్తమోగుణాలువర్తించనివాడు" అనిఅర్థంచేసుకోవాలితప్పఏకల్యాణగుణాలూలేనివాడనిఅనుకోకూడదు.

ఇంతకుముందుబాణములక్ష్యాన్నిపొందినప్పుడు, బాణమునాశనమైపోయిలక్ష్యమొక్కటేమిగలనట్లు,
జీవుడుపరమాత్మనుపొందినప్పుడుకూడాజీవుడునాశనమైపోయిపరమాత్మతోఐక్యమయిపోయినట్లుఅర్థముచేసుకొనకూ
డదుఅన్నవిషయముఇంతకుముందుచెప్పుకున్నాము.

నేను: ఇందాకాబాణానికిపదునుపెట్టిఅనిలన్నారకదా, అంటేజ్ఞానయోగముచేతఆత్మ,

శరీరేంద్రియాలకంటేవేఱుఅనితెలిసిఉండాలిలన్నారు. ఇదెలాగ!

మామయ్య: ఈవివరాలకుతరువాతమంత్రముచూడు.

"అత్మానమీరణిమ్కృత్వా

ప్రణవమ్మృతైరారణిమ్

ధ్యాననిర్మథనాభ్యాసాత్

దేవమ్మశ్యేత్నిగూఢవత్"

"తనమనస్సునుక్రిందనుండుమంథనదారువుగాచేసుకొని,

ఓంకారమునుపైనుండుమంథనదారువుగాచేసికొనిఅవిచ్చిన్నమైనధ్యానాభ్యాసమువలనపరమాత్మనుదర్శించవలెను"

నేను: ఈమంథనదారువులంటే?

మామయ్య: యజ్ఞాలలో అగ్నిచోత్రాన్ని ఎలాసంకల్పిస్తారోచూసేవా!

ఊండుకఱ్ఱలతోచేయబడినవస్తువులను ఒకటిక్రిందనుంచి,

ఊండవదిపైనుండి చాలావేగంగా రాపిడిచేయడంవలన అగ్నిపుట్టిస్తారు. ఆకఱ్ఱలకు, (జమ్మి,

చండ్రకఱ్ఱలను వీటికి ఉపయోగిస్తారు) అరణి అంటారు. మనస్సులో ప్రగాఢమైన పూనికతో "నేను"

అనెడు ఈజీవాత్మ పరమాత్మ కేశేషభూతుడు అనుసత్వాన్ని ధ్యానముచేయడంవలన ఈజీవుడు ఈశరీరేంద్రియాలకంటె భిన్నుడు అని, పరమాత్మ కేచెందినవాడనే విషయము ఆకళింపుచేసుకొని అనుభవములో నికితెచ్చుకోవాలి.

నేను: అంటే ఈ ధ్యానము మనలను పరమాత్మను పొందస్తుందన్న మాట.

మామయ్య: ధ్యానముకాదు, పరమాత్మయే పొందించేవాడు. ఈ విషయమే తరువాత మంత్రములో చెబుతున్నారు.

"యస్మిన్యోః పృథివీ చ అంతరిక్షమ్

ఓతమ్మనః సహస్ర్రాజైః చ సర్వైః

తమేవైకష్టానథ ఆత్మానమ్ అన్యవాచో విముంచథ

అమృతస్త్వేషసీతుః"

దేనియందు ద్యులోకమును, భూమియు, ఆకాశమును,

సర్వేంద్రియములతో బాటు మనస్సును ఆధారపడియున్న దోదానిని ఒక్కదానినే ఆత్మగా తెలిసికొనుము.

మిగిలినవాక్కులు విడువుము. మోక్షమునకు ఈతడే సీతువు, అనగా వంతెనవలె చేర్చువాడు.

నేను: ఇందాకా ఈ మంత్రము గురించేకదా అన్నారు, ద్యుభ్యాద్యధికరణము ఈ మంత్రములో "ఆత్మ"

అనేపదానికి అర్థము జీవాత్మయా, పరబ్రహ్మయాలన్న సందేహాన్ని తీర్చడానికి వచ్చింది అని.

నిజమే ఆత్మ అంటే జీవాత్మకాదా. ఇంద్రియాలు, మనస్సు అవీ జీవాత్మ మీదనేకదా ఆధారపడి ఉంటాయి.

మామయ్య: దీని తరువాత మంత్రము కూడా విను.

"అరా ఇవరథనాభౌ సంహతాయత్ర నాడ్యః

సవిషః అంతశ్చ రతో బహుధా జాయమానః

ఓమ్ ఇతి ఏవన్త్యాయథాత్మానమ్

స్వస్తి వః పారాయతమసః పరస్తాత్"

ఎక్కడరథముయొక్కనాభియందుఅరలవలెశరీరమందలినాడులన్నియుకూడియుండునో,
ఆలోపలనేకజన్మములుపొందువాడగుతడునివసించును. చీకటి (ప్రకృతి)
మండలమునకుఆవలిదగుమోక్షమునుపొందుటకుఓంకారముతోఆత్మనుధ్యానింపుడు. మీకుశుభమగుగాక.

నేను: దీనిలోకూడాఅలాగేఅనిపిస్తోందికదా, ఇంతకుముందుమంత్రములోదేనిమీదఇంద్రియాలు,
మనస్సుఆధారపడియున్నవోఅన్నారు, ఇప్పుడుశరీరములోఉన్ననాడులన్నీఎక్కడకలసిఉంటాయోఅంటున్నారు,
ఆత్మనుధ్యానింపుడుఅంటున్నారకనుకజీవాత్మఅనుకోవడంలోతప్పేమీలేదనిపిస్తోంది.
అంతేకాకఅనేకజన్మలెత్తడంఅన్నదికూడాజీవాత్మకేకదావర్తిస్తుంది.

మామయ్య: నీసంశయాలన్నీభగవద్రామానుజులుతరువాతీరుస్తారులే. తరువాతమంత్రముకూడాచూద్దాము.

"యఃసర్వజ్ఞఃసర్వవిత్సప్తేషు

మహిమాభువి

దివ్యేబ్రహ్మపురేహ్యేషు

వ్యోమనిఆత్మాప్రతిష్ఠితః"

"ఎవరుసర్వ(వస్తు)స్వరూపమును, వాటియందలివిశేషములనుఎఱిగినవాడో,
ఈభూమియందుఈసర్వపదార్థములనుతమతమకార్యములలోప్రవర్తింపజేయుగొప్పదనముఎవరికిచెందినదోఈఆత్మపర
మాకాశమునందుదివ్యమైనబ్రహ్మపురమునందుప్రతిష్ఠుడైయున్నాడు.

నేను: అన్నిమంత్రాలలోను "ఆత్మా" అనేవాడుతున్నారు. సర్వజ్ఞః,
సర్వవిత్లాంటివిశేషణాలుకూడాజ్ఞానస్వరూపమైనజీవాత్మకువర్తిస్తాయి. అందువలనజీవాత్మఅనుకోవడంసబబేనేమో!

మామయ్య: తరువాతిమంత్రముచూద్దాము.

"మనోమయఃప్రాణశరీరనేతా

ప్రతిష్ఠతోన్నేహృదయమ్సన్నిధాయ

తద్విజ్ఞానేనపరిపశ్యంతిధీరాః

అనందరూపమేతమృతమృద్విభాతి"

"మనస్సుచేతగ్రహింపబడువాడును, ప్రాణముశరీరముగాకలవాడును, నడిపించువాడును, అన్నపరిణామరూపమగుశరీరమునందుప్రతిష్ఠితుడైనవాడునుఅయినఅతనియందుఏకాగ్రతకల్గినదీరులుఅమృతానందస్వరూపముతోప్రకాశించుదానినిఉపాసనాత్మకమగుజ్ఞానముచేతసాక్షాత్కరించుకొనగల్గుదురు."

నేను: దీనిలోకూడామనోమయముఅనీ, ప్రాణశరీరముఅనీ, అన్నపరిణామరూపమగుశరీరమునందుప్రతిష్ఠితమైనవాడనీ, నేతాఅనీ, అమృతానందరూపుడనీ...ఈవిశేషణాలన్నీజీవాత్మకుకూడావర్తిస్తాయికదా! ఎందుకంటేఅన్నమయ, మనోమయ, ప్రాణమయశరీరములయందుప్రతిష్ఠితుడైనవాడుఅమృతానందస్వరూపుడైనజీవాత్మయేకదా!

అమ్మ: నాన్నా, నువ్వుఅలాఅడ్డుపడకు. మామయ్యనుపూర్తిగాచెప్పకుండా.

మామయ్య: నీసందేహాలన్నీతరువాతచూద్దాము. ముందుమంత్రాలన్నీఒకసారిచదువుకుందాము.

తరువాతమనముసూత్రాలూ, వాటివివరణాచదువుకున్నప్పుడుభగవద్రామానుజులవివరణము, వారుసిద్ధాంతీకరించినవిధానమూచూడవచ్చును.

తరువాతమంత్రము

"భిద్యతేహృదయగ్రంథి:

భిద్యంతేసర్వసంశయాః

క్షీయంతేవాస్యకర్మాణి

తస్మిన్దృష్టపరావరే"

ఆసర్వోత్కృష్టుడినిఉపాసనచేతదర్శించినఆఉపాసకునిహృదయమునుపట్టియున్నరాగద్వేషాదికమునశించును. అన్నిసంశయాలతోలగిపోవును. కర్మములువాటిఫలదానశక్తినికోల్పోవును.

పరావరేఅంటే "పరులు" అనగాఅధికులుగాకాన్పించుచతుర్ముఖాదులుఅందరుఎవరికంటే "అవరులో" అంటేతక్కువవారోఅట్టిపరమాత్మఅన్నమాట. నువ్వుదీనికికూడాజీవుడుఅంటావేమోననిముందేచెబుతున్నాను.

నేను: "దృష్టి" అంటేదర్శించినతరువాతఅనిఅర్థమా! అంటేఇదిఫలానుభవదశగావివరిస్తున్నారా!

మామయ్య:

ఇక్కడదర్శనముఅంటేఫలానుభవదశఅనికాకఉపాసనదశలోదర్శనసమానాకారమగుధ్యానమునందుపరమాత్మసాక్షాత్కరించుస్థితిఅనిఅర్థంచేసుకోవాలి.

నేను: ఇక్కడ ధ్యానము, దర్శనము, ఉపాసనము ఈపదాల అర్థభేదాలనుకొంచెంచెప్పండిమామయ్యా!

మామయ్య: ఇక్కడ దర్శనము అంటే "ఉపాసనామహిమవలన కలిగిన "దర్శనసమానాకారస్థితి".

"సదాపశ్యంతిసూరయః"

అన్నట్లు నిత్యసూరులు పరమపదములో భగవానుని దివ్యమంగళవిగ్రహాన్ని దర్శించెడు విశిష్టస్థితి కాదు. ఎందుకంటే

"కరోపనిషత్" లో చెప్పినట్లు "సోధ్యనః పరమాప్నోతి తద్విష్ణోః పరమమ్పదమ్"

అని ఆ పరమపదములోనే అట్టి అనుభవము కలుగుతుందీకదా!

ఇంక "ఉపాసనము" అన్నా "ధ్యానము" అన్నా ఇక్కడ ఒక్కటే అర్థము. అవిచ్చిన్నమగు స్మృతి పరంపరకు ధ్యానమనిపేరు.

ఈ విషయము మనము "తైలధారవలె" అని ఇంతకుముందు చెప్పుకున్నాము. గుర్తుండే ఉంటుంది.

అరణ్యములో మారీచుడు శ్రీరాముని భయముతో సంతతము తలచుచుండడమువలన "వృక్షే వృక్షే చ పశ్యామి"

అని ప్రతిచెట్టుయందు శ్రీరాముని దర్శించుచుండెడువాడట.

అంటే ఆ వృక్షములయందు శ్రీరాముడు వసించియున్నవాడని అర్థము కాదు.

మారీచునకు వాని సంతతరామచంద్రమూర్తి ధ్యానమువలన ఆయనే కనబడుతున్నాడని అర్థము.

అలాగే ఇక్కడ కూడా నిరంతర ధ్యానమువలన పరమాత్మయొక్క దర్శనసమాకారస్థితి కలుగుతుంది.

ఇది ఉపాయదశయే కాని ఫలప్రాప్తిదశలేదామోక్షదశ అని అనుకోకూడదు.

నేను: కర్మ ఫలాలన్నీ క్షయము అంటే ఒకసారి పోతాయనికదా చెబుతున్నారు. అంటే?

మామయ్య: కర్మ ఫలాలు అంటే పుణ్య, పాపాలవలన వచ్చే ఫలితాలు. కూరేశులు తన అతిమానుష స్థవములో

"యత్స్వత్ప్రియవృదిహ పుణ్యమ్"

అపుణ్యమనన్యత్ "అని అనుగ్రహిస్తారు.

అంటే భగవత్ప్రీతి కరమైనది పుణ్యము, తద్వ్యతిరేకమైనది పాపము అన్నమాట.

ఈ పుణ్య, పాపాలవలన ఫలితము ఎలా సంక్రమిస్తుంది అన్న విషయము పైజైమిని మహర్షి వీటీవలన "అపూర్వము"

అనే ఒక శక్తి విశేషము ఉత్పన్నమవుతుందనీ,

ఆయా ఫలితములను అనుభవించిన తరువాత ఆ అపూర్వమున శిస్తుందనీ చెబుతారు.

అంటే సుమారుగా బేంకులో వేయబడిన డబ్బులా అనుకో. కాని, వ్యాసమహర్షి దీనినంగీకరించలేదు.

అచేతనమగు కర్మ సాక్షాత్పలప్రదముకాలేదనీ, అందువలన అట్లు కల్గించునది భగవానుని అనుగ్రహ,

నిగ్రహములేయని వ్యాసమతముగా భగవద్రామానుజులు "పూర్వంతుబాదరాయణో హతువ్యపదేశాత్"

మున్నగు సూత్రాలలో నిరూపిస్తారు. ఆ విషయాలు తరువాత చూద్దాము.

నేను: అంటే ఈ కర్మక్షయము ఈ దర్శనసమాకారభగవదుపాసనాసమయమునందే కలుగుతుందా,
లేక శరీరముపోయినప్పుడా, ఎందుకంటే శరీరముపోయినప్పుడు అని ఇంతకుముందు విన్నాను.

మామయ్య: భక్తుని ఉపాసనము వలన భగవానుడిని గ్రహముపోయి అనుగ్రహము కలుగుతుంది.

అది యే ఇక్కడ చెప్పబడిన కర్మక్షయము.

ఇంక దేహావసానసమయములో ఆత్మంతిక కర్మక్షయమై భక్తుడు పరమాత్మను పొందుతాడు.

ఇంతరువాత మంత్రము చూద్దాము.

"హిరణ్మయే పరేకోశే

విరజమృహ్మానిష్కలమ్

తత్పుభ్రష్ట్యాతిపాష్ట్యాతిః

తద్యదాత్మవిదోవిదుః"

బంగారమువలె ఉజ్జ్వలమైన సౌందర్యము గలదియును,

పరమానందమునకు కోశమువంటిదియును అయిన పరమపదమున సత్త్వ, రజ, స్థమోగుణాతీతమును,

నిరవయవమును, నిర్దోషమును,

సూర్యాదిజ్యోతిస్స్వరూపములకు ప్రకాశము కల్గించునదియు అయిన అక్షరపరబ్రహ్మము కలదు.

ఆత్మజ్ఞానసంపన్నులగు ఋషులు ఏ పరబ్రహ్మమును తెలిసికొందురో అది యే ఆ అక్షరపరబ్రహ్మము.

అంటే ఆ అక్షరపరబ్రహ్మమును మహాత్ములైన ఋషులు తమయోగమహిమవలన తెలిసికొనగలరన్నమాట.

తరువాత మంత్రము

"నతత్ర సూర్యోభాతి

నచంద్రతారకమ్

తమేవ భాంతమనుభాతి సర్వమ్

తస్య భాసా సర్వమిదమిభాతి"

ఆ పరబ్రహ్మము యొక్క తేజస్సు వద్ద సూర్య, చంద్ర, నక్షత్రములకును, విద్యుత్తు (మెరుపులకు) ప్రకాశము లేదు.

అగ్ని కి కూడా అంతే. ఆ పరబ్రహ్మముననుసరించి యే ఆ తేజోవర్గమంతయు ప్రకాశించును.

తరువాత

"బ్రహ్మవేదమ్ అమృతమ్ సురస్తాత్

బ్రహ్మపశ్చాత్ బ్రహ్మదక్షిణతః దక్షతరేణ

అథశ్చ ఊర్ధ్వమ్ ప్రసృతమ్ బ్రహ్మవేదమ్

విశ్వమిదమ్ సరిష్ఠమ్"

ఎదురుగను, వెనుకను, అన్నిదిక్కులయందును, క్రిందను, పైనను వ్యాపించియున్న ఈపదార్థమంతయుని త్యమును, అమృతమువలె భోగ్యభూతమును సర్వాశ్రణీయమును అగు ఆపరబ్రహ్మ త్మకమే.

"పద్మకోశప్రతీకాశమ్

సుషిరమ్ సుపి అపి అథోముఖమ్

హృదయవృత్తిజానీయాత్

విశ్వస్య ఆయతనమ్ హత్"

తలక్రిందుగానున్న తామరమొగ్గవలెనుండి, చివరిభాగమున రంధ్రముకలిగిన ఉపాసకుని హృదయకోశముజగత్స్వరూపుడగు పరమాత్మగొప్పస్థానముగా తెలుసుకొనవలెను.

ఇంకా ముఖ్యమైన మంత్రాలు ఈముండకోపనిషత్తో చాలా ఉన్నాయి.

ఈ ఉపనిషత్వివరాలన్నీ చదువుకునేందుకు మరొకరోజు కూర్చోనవచ్చు.

అందుచేత మనము ఇక్కడికిముండకోపనిషత్తు లిపిబ్రహ్మ సూత్రాలలోకి వద్దాము.

ఇందులో స్పష్టముగా "శోచతి", "ముహ్యమానః", "వీతశోకః" అను పదాలకు అచేతనమైన

"అంతఃకరణాన్ని అర్థముచెప్పలేముకదా. అంతేకాక టెండవపక్షిగురించి "అన్యమే ఈశమ్"

అని చెప్పడం వలన అది ఈశ్వరునిగురించే అవాలికదా!

అందువలన ఇక్కడ చెప్పబడుతున్న వారు జీవేశ్వరులే.

ఈ మంత్రాలు శ్వేతాశ్వతర ఉపనిషత్తో కూడా వస్తాయి (4-6, 4-7). అందువలన జీవేశ్వరుల భేదాన్ని గురించి,

పరమాత్మ అంతర్యామిత్వాన్ని, పరమాత్మ కర్మ ఫలసాంగత్యరాహిత్యాన్ని,

జీవునికి ముక్తి మార్గాన్ని వివరించే ముఖ్యమైన మంత్రాలన్న మాట ఇవి.

ఇంకా ముఖ్యమైన మంత్రాలు ఈముండకోపనిషత్తో చాలా ఉన్నాయి.

ఈ ఉపనిషత్వివరాలన్నీ చదువుకునేందుకు మరొకరోజు కూర్చోనవచ్చు.

అందుచేత మనము ఇక్కడికిముండకోపనిషత్తు లిపిబ్రహ్మ సూత్రాలలోకి వద్దాము.

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా, మొదటిసూత్రముప్రారంభించండి

మామయ్య:

"ద్యుభ్యాద్యాయతనమ్స్వ శబ్దాత్...1-3-1"

అంటే

ద్యు: అంతరిక్షమునకు

భు: భూమికి

ఆది: మొదలగువానికి

ఆయతనమ్: ఆధారము

స్వశబ్దాత్: (ఆత్మయనుశబ్దము) తనకుసహజముగావర్తించువలన

అనగా

భూమ్యంతరిక్షాదులకుఆధారమైనవాడు (జీవుడుకాదుపరమాత్మయే)

ఆత్మయనుశబ్దముపరమాత్మకేసహజముగావర్తించుటవలన.

అమ్మ:

అంటేఇంతకుముందుచెప్పినముండకోపనిషత్సూత్రాలలోఆత్మఅనిచెప్పబడినప్పుడుఅక్కడఆత్మఅంటేజీవాత్మకాదుపరమాత్మయేఅనిచెబుతున్నారా!

మామయ్య: అవును. ఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లు

"యస్మిన్యైః ..." అన్నమంత్రములోమనస్సు, ఇంద్రియాలూజీవాత్మపైఆధారపడిఉండుటవలననూ,

"ఆరావివవినాభౌసంహతాయత్రనాడ్యః

సవీషఃఅంతఃచరతేబహుధాజాయమానః"

అన్నమంత్రములోమనశరీరమునందునాడుబుజీవాత్మకేసంబంధించినవికనుకనూ, జీవాత్మయేఈజనన, మరణచక్రమునఅనేకజన్మలువెత్తుచుండుటవలననూ,

"ఓతమ్మనస్సహప్రాణైశ్చసర్వైః" అనుమంత్రమునకూడమనోమయ,

ప్రాణమయకోశములనుధరించుటచేతనూజీవాత్మయేచెప్పబడుతున్నాడనియుఈకారణాలవలనఈమంత్రములలోచెప్ప

బడుచున్న దిజీవాత్మ యేకనుకభూమ్యంతరిక్షాదులకు ఆధారముగా చెప్పబడుచున్నదికూడ "జీవాత్మ"
యే అని పూర్వపక్షపువాదమన్నమాట.

అమ్మ: మఱిభగవద్రామానుజులతనసిద్ధాంతాన్ని ఎలా నిరూపించేరు?

మామయ్య: అసలు "ఆత్మ"

శబ్దము సహజముగా వర్తించేది పరమాత్మకే కాని జీవునకు కాదు అంటారు భగవద్రామానుజులు.

అమ్మ: కాని మనమందరము "ఆత్మ" అనేపదాన్ని జీవాత్మకే సాధారణముగా వాడుతాముకదా,
పరమాత్మను పరమాత్మ అని అంటాము.

మామయ్య: "ఆత్మ" అంటే ఏమిటి. "ఆప్నోతి ఇతి ఆత్మా" అనికదా, అంటే వ్యాపించునది అని అర్థము.

అన్ని పదార్థములయందు వ్యాపించి, నియమించు సామర్థ్యము పరమాత్మకే వర్తిస్తుంది తప్ప వేరొక్కరికి కాదుకదా.
అలాకాక ఒక్క శరీరములో యుంటుంది కనుక జీవాత్మను ఆత్మ అని చెప్పాలనుకున్నా, ఆవ్యాప్తి, స్థితి నిరుపాధికముకాదు.
అంటే పరమాత్మ లేకుండా జీవాత్మకు అస్థిత్వమేలేదు. ఇంక వ్యాప్తి మాట వేరేదేదా?

ఇంక ఆమంత్రాలు ఏవేమిట అన్నాయో మఱొక్కసారి చూడండి.

"ధనుః గృహీత్య.."

అనుమంత్రము అక్షరబ్రహ్మమును లక్ష్యముగా ప్రణవమను ధనుస్సుతో ఆత్మయను శరమును సంధించి కొట్టమని చెబుతోంది.
అంటే పొందునది ఆత్మ, పొందబడునది పరమాత్మ అని స్పష్టముగా తెలుస్తోందికదా.

ఆ ఆత్మను ప్రణవమను ధనుస్సుతో సంధించడం ఏమిటో తరువాత మంత్రములో చెబుతూ

"ఆత్మానమ్ అరణిమ్మృతా ప్రణవమ్ ఉత్తరాణిమ్"

అంటూ తనమనస్సుయందు ప్రణవాన్ని ధ్యానముచేయాలి అని చెబుతున్నది తరువాత మంత్రము.

ఇంక లక్ష్యము అయిన అక్షరపరబ్రహ్మమును గురించి, దానిని పొందించే సాధనము గురించి చెబుతున్నది

"యస్మిన్ స్వోఽప్యధీవీచ.. అన్న మంత్రము. ఇందులో మనము ప్రధానముగా గుర్తించవలసినది "అమృతస్వైషసేతుః"

అన్న మంత్రభాగము. "సినోతి" అనుధాతువు నుండి పుట్టినది సేతువు అన్న శబ్దము. అనగా బంధించునది,
కలుపునది అంటే సేతువనగా వంతెనయని అర్థము.

అంటే మోక్షమునకు వంతెన అయినవాడు లేదా ప్రకృతి సంసారము నుండి మోక్షప్రాప్తికి సాధనభూతుడ అని అర్థము.

ఇది పరమాత్మ యేకదా. తరువాత వచ్చే "యమే వైషవృణుతే తేనలభ్యః"

మొదలైన మంత్రాలు ఆయన యే మోక్షసాధనము అన్న విషయాన్నే తెలుపుతాయి.

"తమ్ ఏవ మ్విద్వాన్ ఏలమ్మత ఇహ భవతినాన్యపంథాయ నాయవిద్యతే"

అన్న శ్రుతివాక్యము పరమాత్మను ఈ విధముగా ఉపాసించువాడు "అమృతుడు" అనగా జనన,

మరణాదిరూపమగుసంసారచక్రమునుండివిముక్తుడగుచున్నాడు. అందులకై (ఆయనతప్ప)

వేటొకమార్గములేదుఅనిచెబుతోంది.

భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణభగవానుడు "మయిసర్వమిదమ్రోతమ్మాత్రేమణిగణాశవ" (భ.గీ. 7.7) అనుచు

"దారముతో కూర్చబడినమణులన్నీ దానిపైననే ఆధారపడినట్లు ఈ సమస్తవిశ్వము అంతర్యామి నైనా పైననే ఆధారపడి ఉంటుంది" అని చెప్పినట్లు, ఇక్కడ కూడా ఈ సమస్తవిశ్వానికి ఆధారము ఆపరమాత్మయే అన్న విషయాన్ని చెబుతున్నారు.

"మనః ప్రాణైః చ సహ" అని చెప్పడం వలన

"హృషీకాణామ్ ఈశః హృశీకేశః" అను వ్యుత్పత్తి అర్థమును చెప్పినప్పుడు ఈ ఇంద్రియములకన్నిటికీ నియామకుడు పరమాత్మ అని చెప్పినట్లయినది.

తరువాత మంత్రములో "సంహతాయత్ర నాడ్యః" అంటే రక్తనాడులు అయిన సీరలు, ధమనులు కాదు. తైత్తిరీయోపనిషత్తులో

"సంతతమ్నిరాభిఃతులంబత్యాకోశసన్నిభమ్"

అని చెప్పినట్లు ఉపాసకుని హృదయకోశమున పరమాత్మ వేంచేసియుండుననియు,

తిరగబడియున్న పద్మపుష్పముగ ఆకారములో ఉన్న ఆ హృదయకోశమునుండి అనేకమైన జ్ఞాననాడులు వ్యాపించియుంటాయని,

వాటిలో 101 నాడులు ముఖ్యమైనవి అనీ, అందులో నూడడు, పింగళులన్న నాడులు వాటి మధ్యగానుండు "సుషుమ్న"

నాడియును అత్యంత ప్రధానమైనవి అనియు,

ప్రాణోత్తమణి సమయములో పైకి వ్యాపించిన నాడుల ద్వారా జీవాత్మ బహిర్గతుడయితే ఊర్ధ్వలోకాలకు,

అట్లు కాక క్రిందకు వ్యాపించునాడుల ద్వారా బహిర్గతమైతే అధోలోకాలకు జీవాత్మ ప్రయాణిస్తాడనీ,

పరమపదమును పొందు ఉపాసకునికి "సుషుమ్న" నాడి ద్వారా జీవాత్మ ప్రయాణము సిద్ధిస్తుందనీ,

మనము ఇంతకు ముందు తెలుసుకున్నాము. ఇందువలన ఇక్కడ ఈ మంత్రానికి కూడా అర్థం ఈ విషయము గురించే.

"బహుధా జాయమానః" అంటే

"పరిత్రాణాయ సాధూనామ్ .. సంభవామి యుగే యుగే"

అని కృష్ణభగవానుడు భగవద్గీతలో చెప్పుకొనినట్లు ఆ భగవానుడే స్వేచ్ఛగా కర్మవశమున గాక జన్మలనుదేవమనుష్యాదులు త

ననాశ్రయించి ఉజ్జీవిండుటకై వారి వారి జాతులలో, ఆకారములలో, తన భక్తులను రక్షించుటకు, దుష్టులను శిక్షించుటకు,

ధర్మసంస్థాపనమునకు స్వీకరిస్తాడు. "సంభవామి ఆత్మమాయయా" (భ.గీ. 4-6)

అని దాకా భగవద్గీతలో అనుగ్రహించే దురాయన. తన సంకల్పముచే జన్మనందగలవాడు ఆయన మాత్రమే,

మిగిలిన జీవాత్మలు తమ సంకల్పముచే జన్మించలేరు.

తరువాత మంత్రములో సర్వజ్ఞః సర్వవీత్ అను విశేషణములు కూడా పరమాత్మ కేవల స్తాయి.

నిరుపాధికమైన జ్ఞానాదికల్యాణగుణాలు కలవాడు పరమాత్మయే కదా!

నేను: "మనోమయః" అంటే జీవాత్మ కాదా!

మామయ్య: పరిశుద్ధమైనమనస్సుతో ఉపాసనవలన తెలుసుకొనబడువాడు పరమాత్మయే.

ఆ ఉపాసన ఎలాంటిదో ఇంతకుముందు మనము చదువుకున్నాము.

వివేకము (జాత్యాశ్రయ, నిమిత్తదూషితము కాని ఆహారసేవనము),

విమోచము (భోగవిషయములయందు ఆసక్తిలేకుండుట)

అభ్యాసము (సంతతభగద్దీప్యమంగళవిగ్రహపరిశీలనము)

క్రియ (పంచమహాయజ్ఞానుష్ఠానము)

కల్యాణము (సత్య, ఆర్జవ, దయా, దాన, అహింసా, పరద్రవ్యానపేక్షత్వము)

అనవసాదము (మానసికనిరుత్సాహములేకుండుట)

అనుద్ధర్షము (మిత్రమీరినసంతోషములేకుండుట)

ఇట్టి మనస్సుతో పరమాత్మను ఉపాసనచేయవలెనని దీనికి అర్థము.

ఈ విషయాలు నువ్వు చతుస్సూత్రి చదువుకున్నప్పుడు తెలుసుకున్నావు కనుక ఇంకా వివరాలలోనికి ఇప్పుడు వెళ్ళడంలేదు.

నేను: ఈ జీవాత్మలలోను, సమస్తవిశ్వములోను అంతర్యామిగా ఆధారభూతుడుగా ఉండి నియమించేవాడు,

ముక్తికి సాధనమైనవాడు పరమాత్మ అని చెప్పేరు. కాని,

ముక్తి పొందిన తరువాత ఆ మోక్షస్థితిలో పొందబడేవాడు కూడా ఈయనేనా, లేక..

మామయ్య: ఆ విషయము తరువాత సూత్రములో వివరిస్తున్నారు.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"ముక్తోపన్యప్యవ్యపదేశాత్...1-3-2"

అంటే

ముక్త: ముక్తులచేత

ఉపన్యప్యవ్యపదేశాత్: పొందబడువాడు గతెప్పబడియున్నందునను.

అనగా

ఇంతకుముందుసూత్రములో ద్యులోకాదులకు ఆధారభూతుడుగా చెప్పబడినవాడు ముక్తులచేపొందబడువానిగ
(శ్రుతులయందు) చెప్పబడియున్నందున అతడు పరమాత్మయే.

నేను: "ద్యులోకాదులకు ఆధారమైనవాడే ముక్తులచేపొందబడువాడు" అని మీరు చెప్పిన మంత్రాలలో స్పష్టమవుతోందా!
"యస్మిన్యై... అను మంత్రములో చేర్చువాడు అనికదా ఉన్నది.

మామయ్య: 5వ ముండకములో "యదాపశ్యః పశ్యతే రుక్మవర్ణమ్..." అన్న మంత్రములో స్వర్ణవర్ణుడును,
సర్వలోకనియామకుడును, సృష్టికర్తయును,
బ్రహ్మాండకారణభూతుడును అయిన పరమాత్మను ఉపాసకుడు సాక్షాత్కరించుకొనుచున్నాడే అప్పుడు అతడు పుణ్య,
పాపములను పోగొట్టుకొని పరమాత్మతో పరమసామ్యమును పొందుచున్నాడు అనికదా చెప్పారు. " ప్రణవో ధనుః .."
అన్న మంత్రములో కూడా "తన్మయో భవేత్" అని ఆవిషయమే చెప్పారు. ఇలాగే 6వ ముండకములో

"యథానద్యః స్యందమానాః సముద్రే

అస్తష్టచ్ఛంతినామరూపే విహాయ

తథా విద్వాన్నామరూపాత్విముక్తః

పరాత్పరమ్మరుషమీకపైతి దివ్యమ్"

అనగా నదులు తమతమ పేరులను రూపములను విడచి సముద్రమునందు ఎట్లు ఏకాకారములై కలసి పోవునో అట్లే ఉపాసకు
డు పరాత్పరుని పొందుచున్నాడు".

అనగా

నామ, రూపములను విడచి అంటే శరీరసంబంధమును విడచి సంసారవిముక్తులవడం అన్నమాట. ధనుస్సు,
బాణము ఉదాహరణములో బాణముల క్షాన్ని చేరిన తరువాత ఆములుకు మాత్రము ఆలక్ష్యముతో కలసియుండి,
బాణముపడిపోతుందికదా, అలాగే జీవాత్మ,
పరమాత్మను పొందినప్పుడు ఈ ప్రకృతి సంబంధమైన శరీరము వదిలివేయబడుతుంది అన్నమాట.

నేను: తమతమనామ, రూపాలు విడచినదులు సముద్రములో కలవడం అంటే మరి ఆనదీజలాలకు అస్తిత్వము ఉండదా?

మామయ్య:

ఆనదుల నీళ్ళు భేదముచూపుటకు సాధ్యము కానట్లు ఉంటాయని అర్థము తప్ప ఆనీళ్ళు నాశనమైపోతాయనికాదు.

ఆనీళ్ళు సముద్రములో కలసినప్పుడు ఆ సముద్రపు నీటి పరిమాణములో భేదముంటుందికదా, అంటే అవి నాశనము కానట్లే.
అందువలన జీవాత్మ పరమాత్మతో పరమసామ్యము పొందుతాడని ఇంతకుముందు అనుకున్నట్లు అర్థము చేసుకోవాలి తప్ప
నాశనము అయిపోతాడనికాదు.

వాడుఅనికావాక్యాలవలనస్పష్టమవుతోంది.

ఇంకముక్తలచేతపొందబడుపరమాత్మయేఅనిమనముఇంతకుముందుఅనేకములైనశ్రుతివాక్యాలలోతెలుసుకున్నాము.
అందువలనఇక్కడ "ద్యులోకాదులకాధారభూతుడుగాచెప్పబడినవాడుకూడాపరమాత్మయేఅన్నవిషయముతెలుస్తోంది.

నేను: అంటేఇక్కడ "ఆత్మ" అంటేజీవాత్మగానిప్రకృతికానికాదంటారు.

మామయ్య: ఇప్పటిదాకా "ఆత్మ" అంటేపరమాత్మయేఅనిచెప్పేరు. దీనికి "సాధకయుక్తి" అనిఅంటారు.

తరువాతసూత్రములలోఇక్కడ "ఆత్మ" అంటేజీవాత్మగానిప్రకృతికానికాదుఅనినిరూపిస్తారు. దీనిని "బాధకయుక్తి" అనిఅంటారు.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"నానుమానమతచ్ఛబ్దాత్ప్రాణభృత్...1-3-3"

అంటే

అతచ్ఛబ్దాత్: ప్రకృతినిగాని,

జీవునిగానితెల్పునట్టిశబ్దమేదియునుఈప్రకరణమునందులేనందున(ఇచటప్రతిపాదించబడునది)

అనుమానమ్: ప్రకృతియు

ప్రాణభృత్: జీవాత్మయు

న: కాదు

అనగా

ప్రకృతిగాని, జీవాత్మనుగానితెలుపుశబ్దములుఈప్రకరణమునందులేనందునఇచటప్రతిపాదించబడునదిప్రకృతికాని,
జీవాత్మకానికాదు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: అసలుఈఉపనిషత్తువిషయమే "అక్షరబ్రహ్మము" గురించి. శౌనకుడుఅంగీరసుని

"ఏపదార్థమునుతెలిసికొన్నచోఈసమస్తమూతెలిసికొనబడుతుందోదానినితెలుపుము" అనిప్రార్థించడంతోఆ

"అక్షరబ్రహ్మము" నుగురించిచెప్పడానికిప్రారంభమవుతుందికదా.

ఇంకప్రస్తుతప్రకరణాలలో ఆలక్షరబ్రహ్మ మునుపొందువిధముచెబుతున్నారు.

అక్షరబ్రహ్మ ముఅంటేజీవాత్మకానిప్రకృతికానికాదుఅన్నవిషయముమనముఇంతకుముందు

"అదృశ్యత్వాదిగుణకాధికరణము" లోవివరంగాచెప్పుకున్నాము.

ఇక్కడప్రకృతినిగాని, జీవాత్మనుగానిఉద్దేశించిఅదేఅక్షరబ్రహ్మ ముఅనిచెప్పేశబ్దప్రయోగముగాని, సందర్భముగానిలేవు.

అందువలనఇక్కడ "ఆత్మ" అంటేజీవాత్మకానిప్రకృతికానికాదు.

అమ్మ: అనుమానముఅంటేఅనుమానప్రమాణముఅనికాదా!

మామయ్య: ఇక్కడ "అనుమానశబ్దము" "అనుమీయతఇతిఅనుమానమ్"

అనువ్యుత్పత్తినిబట్టిసాంఖ్యస్మృతిలోచెప్పబడే "ప్రధానము" అనగా "ప్రకృతి" యేచెప్పబడుతుంది. అలాకాక

"అనుమానప్రమితత్వాత్అనుమానమ్"

అనిఅనుమానప్రమాణముచేతెలియబడునదిఅనువ్యుత్పత్తినుండికూడాఅర్థముచేసుకొనవచ్చును.

ఇక్కడ "ప్రమితత్వాత్" అంటే "ప్రమాణముగాస్వీకరించుటవలన" అనిఅర్థము.

< clarification start

ఇక్కడ "అనుమానమ్" అన్నప్పుడుఅనుమానమురావడంఅసహజంకాదమ్మా, రాకపోవడమేఅసహజము.

"అనుమానమ్" అంటేప్రకృతిఅనిసూత్రభాష్యము

"అనుమానమ్" అంటేఅనుమానప్రమాణముకదా, ప్రకృతిఅనిఎలాగంటాముఅని (అమ్మగారి) ప్రశ్న

"అనుమానమ్" అంటేప్రకృతిఅనిచెప్పడానికిప్రకృతిఅనునదిఅనుమానప్రమాణమువలనతెలుసుకొనబడునది

(సాంఖ్యస్మృతిప్రకారము) అనగా "అనుమీయతఇతి"

అనుమానించదగినదిఅనగాఉహించదగినదిఅనగాఅనుమానప్రమాణమువలనతెలియబడునదిప్రకృతిఅనిఒకఅర్థము

అనుమానప్రమాణముప్రమాణముగాస్వీకరించుటవలనఅన్నదిమఱియొకవ్యుత్పత్తి.

ఏతావతాఅనుమానమ్అంటేప్రకృతియేఅని (మామయ్యగారి) సమాధానము.

కొన్నిదర్శనములలోప్రకృతినిప్రధానము,అవ్యక్తము, అనుమానము

మొదలైనపేర్లతోపిలుస్తారు. ఇందులో "అనుమానము"

అనిపిలువడానికికారణముఅదిఅనుమానప్రమాణముచేతెలిసికొనబడుతుందికనుకఅనిచెబుతారు.

మనకుకనబడుతున్నప్రకృతితెలుసుకొనుటకుఅనుమానప్రమాణముఎందుకుఅంటేమనముఈప్రకృతిఎలాప్రారంభమ

యిందో, దానిలోసత్త్వ, రజ,స్తమోగుణాలుఎలాఉన్నాయో, ఈప్రకృతిఎంతఉన్నదో,

ఎంతవరకూఉంటుందోమొదలైనవిషయాలనుతెలియుటకుఅనుమానప్రమాణముఅవసరముఅనివారిఅభిప్రాయము.

ఎందుకంటే ఆదర్శనములలో ప్రకృతిని ఈశ్వరుని సృష్టిగా అంగీకరించరు.

ఈ వివరాలు చతుస్సూత్రంలో చెప్పుకున్నాము కనుక మళ్ళీ ఇక్కడ వివరించడం జరగలేదు.

అడియేన్,

> Clarification end

నేను: అలా కాకుండా ఇక్కడ "ఆత్మ" అని చెప్పబడినది జీవాత్మ, పరమాత్మ కూడా అనుకుంటే.

మామయ్య: కుదరదు. ఎందుకంటే అందుపక్షాలు అని జీవాత్మనూ, పరమాత్మనూ వేరుగా చెబుతున్నారు కదా, ఆ విషయమే తరువాత సూత్రములో చెబుతున్నారు.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"భేదవ్యపదేశాత్....1-3-4"

అంటే

భేద: భేదమును

వ్యపదేశాత్: చెప్పియుండుట వలన కూడ (అక్షరబ్రహ్మము జీవుడు కాదు)

అనగా

భేదమును చెప్పుట చేత కూడా ఇక్కడ చెప్పబడిన అక్షరబ్రహ్మము జీవుడు కాదు.

అమ్మ: వివరించండి మామయ్య!

మామయ్య:

"ద్వాసుపర్ణాసయుజాసఖాయా" అని అందుపక్షాలు అనగా జీవాత్మ, పరమాత్మ ఒకే శరీరములో ఉన్నట్లు చెప్పి, అందులో ఒకరికి కర్మ ఫలములు వర్తిస్తాయి, వేరొకరికి వర్తించక సతతమూ ప్రకాశస్తూ ఉంటుంది అని వాటి భేదమును చెప్పి, అందులో "పురుషశోచతి అన్యమే ఈశమ్" అని జీవాత్మ దుఃఖించుచుండును, వానికంటే భిన్నుడైనవాడు ఈశ్వరుడు, ఎప్పుడు జీవుడు తనకంటే వేరయినవాడును,

ప్రేమింపబడువాడు నగు జగన్నియమనరూపుడును అగు ఆ పరమాత్మ మహిమను కనుగొనునో అప్పుడు జీవుడు తన దుఃఖములను పోయినవాడు అవుతాడు అని స్పష్టంగా వారిరువురి భేదాన్ని చెబుతున్నారు కదా ఆమంత్రాలలో.

ముండకోపనిషత్తోనేకాక ఈమంత్రాలు "శ్వేతాశ్వతరణపనిషత్" లో కూడా ఉన్నాయని చెప్పుకున్నాము కదా.

అందువలన జీవ, అక్షరబ్రహ్మములభేదము స్పష్టమవుతోంది ఈమంత్రములలో.

అంతేకాక ఈ ప్రకరణవిషయమును బట్టి కూడా అలాగే తెలుస్తోంది అని చెబుతున్నారితరువాత సూత్రములో.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"ప్రకరణాత్...1-3-5"

అంటే

ప్రకరణాత్: ప్రకరణము బట్టియు (అట్లే తెలియుచున్నది)

అనగా

ప్రకరణమును బట్టి కూడా ఇక్కడ చెప్పబడునది పరమాత్మయే అని తెలుస్తోంది.

ఇంతకుముందు "అదృశ్యత్వాదిగుణకాధికరణము"

నందు ఈ ఉపనిషద్వాక్యములలో చెప్పబడుతున్నవాడు పరమాత్మయే అన్న విషయము స్థాపించడము అయినది.

ఎందుకంటే ఈ సందర్భములో అదృశ్యత్వాదిగుణములున్నవానిగా చెప్పబడుతున్నవాడు,

ప్రకృతిజీవులకంటే భిన్నుడిగా చెప్పబడినవాడు అయిన పరమాత్మయే అని మనము చెప్పుకున్నాము.

కాని మఱి కొన్ని మంత్రాలలో నాడులతో సంబంధించియుండుట, మనఃప్రాణములకు ఆధారమగుట,

బహువిధములుగా జన్మమెత్తుట మొదలైన విషయాలు ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు మనకు సంశయము కలిగినా,

ఈ మొత్తము ఉపనిషద్విషయము పరమాత్మగురించే కనుక ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది పరమాత్మయే అని అర్థము చేసికొని

న్వయించుకోవాలి అని చెబుతోంది ఈ సూత్రము.

మఱియు కవిషయము. "ద్వాసపర్ణా..." అనుమంత్రములో జీవుని కర్మబద్ధునిగా,

కర్మఫలమును భుజిస్తూ దుఃఖించుచున్నవానిగా వర్ణించి, టెండవపక్షి అట్లు భుజింపకయున్నట్లు చెప్పబడినది కదా!

అందువలన కూడా ఇక్కడ చెప్పబడినది పరమాత్మయే అంటున్నారితరువాత సూత్రములో.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"స్థిత్యదనాభ్యామ్...1-3-6"

అంటే

స్థిత్యదనాభ్యామ్: ఉనికియును, భక్షణమునుచెప్పియుండుటచేత

అనగా

ఇక్కడచెప్పబడినవాడుకర్మఫలములుభుజింపనితటస్థునిగాను, జీవునికర్మఫలభోక్తగాను ఆ "ద్వాసుపర్ణా..." అనుమంత్రములో వర్ణించియుండుటచేత ఆతడు పరమాత్మయే.

ఈమంత్రములో ఆపక్షులుఱొండా ఒకేవృక్షమున (శరీరమున) ఎప్పుడూ కలసి ఉంటాయని, వాటిలో ఒకటికర్మఫలములను అనుభవిస్తూ, దుఃఖిస్తూండగా, ఱొండవది అట్లు భుజింపక ప్రకాశిస్తూ ఉంటుందనీ, వారిలో అలాకర్మఫలములను అనుభవింపక ప్రకాశించువాడే సర్వజ్ఞుడును, అమృతత్వము అనగా మోక్షము కలుగచేయువాడు, ద్యుభ్యాదిలోకములకు ఆధారభూతుడు, అన్నిటిలో అంతర్యామిగా నుండి వాడును అయిన పరమాత్మయే అనికదా ఈవాక్యాలకు అర్థము. అందువలన ఇక్కడ ద్యుభ్యాదిలోకాలకు ఆధారభూతుడుగ చెప్పబడినది పరమాత్మ అనుటకు ఏసంశయమునకు అవకాశము లేదు.

దీనితో ద్యుభ్యాధికరణము పూర్తి అయినది. తరువాతి అధికరణము మరొక సారి చూద్దాము.

అమ్మ: అలాగే మామయ్యా!

అందరూ: యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజ...

2. భూమాధికరణము:

మామయ్య: రండమ్మా! ఈరోజు కొంచెం వేగం వచ్చినట్లున్నారు?

అమ్మ: అవును మామయ్యా, అలాగయితే కొంచెం తీరికగా చెప్పించుకోవచ్చని,

మామయ్య: మంచి పని చేసారు.

నాన్నగారు: ఈరోజు చెప్పుకొనవలసినది "భూమాధికరణము" కదా! దీనిలో ఎన్ని సూత్రాలున్నాయి.

మామయ్య: ఱొండు సూత్రాలు. ఈ సూత్రాలు "ఛాందోగ్యోపనిషత్" లో "భూమవిద్య"

అనే సందర్భములో వచ్చిన ఉపనిషత్వాక్యాలగురించి చెబుతాయి.

అమ్మ: ఆ ఉపనిషత్తో వివరాలు కూడా కొంచెం చెప్పండి మామయ్యా! తరువాత సూత్రభాష్యము చెప్పుకోవచ్చు.

మామయ్య: అలాగేనమ్మా,

మనము ఇంతకు ముందు ఛాందోగ్యోపనిషత్తు రించి దానిలో చెప్పబడిన బ్రహ్మవిద్యల గురించి కొంత వరకూ చూసేముకదా, ఇప్పుడు ఈ "భూమవిద్య" గురించి కూడా చూద్దాము.

ఈ భూమవిద్య ఛాందోగ్యోపనిషత్తో సప్తమ అధ్యాయములో వస్తుంది. ఇదీ నారద, సనత్కుమారుల సంవాదము.

దీనిలో నారదుడు సనత్కుమారుని వద్దకు వచ్చి

"అధీహి భగవ ఇతి హోపసాద సనత్కుమారమ్నారదస్త

హోవాచ యద్వేత్థితేన మోపసీద

తతస్తః ఊర్ధ్వమృత్యామి ఇతి

సహోవాచ

నారదుడు సనత్కుమారుని ఆశ్రయించి "స్వామీనా కు ఉపదేశము చేయుము" అని ప్రార్థించేడు.

అప్పుడు సనత్కుమారుడు "నేకు తెలిసినది ఏదియో చెప్పుము. అప్పుడు నేను ఆతరువాత విషయము చెబుతాను" అని చెప్పేడు.

అప్పుడు నారదుడు

"ఋగ్వేదమ్భగవః అధ్యేమి

యజుర్వేదమ్నామవేదమ్,

ఆధర్వణమ్చ తుర్థమ్ ఇతి హోస పురాణమ్చందమమ్వేదానామ్వేదమ్పితృరాశిష్టైవమ్మిథిమ్యాక్యోవాక్యమేకాయనష్టైవవిద్యామ్బ్రహ్మవిద్యామ్భూతవిద్యామ్కత్రవిద్యామ్నక్షత్రవిద్యామ్సర్పదేవజనవిద్యామ్ఏతత్భగవః అధ్యేమి....."

నేను: నారదుడు అన్ని శాస్త్రాలూ తెలిసినవాడుకదా, వ్యాస, వాల్మీకిలకు ఉపదేశించినవాడు,

ఆయన వెళ్ళి సనత్కుమారుడిని ఎందుకు అడిగేడో!

మామయ్య: నారదునికి అన్నీ తెలిసినా "బోధయంత పరస్పరమ్"

అని అన్నట్లుగా మఱియొక మహానుభావుని వద్ద తెలుసుకొనకోరడం విశేషములేదు.

అందువలననే కదా మనలాంటివాళ్ళకు అలాంటి గొప్ప విషయాలు తెలిసేది.

ఇంక ఆ నారదుడు చెప్పేడుట,

"స్వామీ, నేను ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము, అథర్వవేదము, పురాణములు, ఇతిహాసములు, వ్యాకరణము, యజ్ఞవిధులు, గణితశాస్త్రము, కాలజ్ఞానము, తర్కము, న్యాయము, బ్రహ్మవిద్య, భూతవిద్యలు, దేవవిద్యలు, యుద్ధవిద్యలు, నక్షత్రవిద్య, సర్వాదివిద్యలు, కళలు ఇవి అన్ని యూనేర్చుకున్నాను, కాని నేను ఆవిద్యలయందు పదములు మాత్రమే నేర్చుకున్నాను కాని మీ వంటి వారు శోకమునకు అతీతముగా నుండెదరు. కనుక నాకు కూడా అటులనే శోకమునకు అతీతమైన స్థితి కలుగునట్లు సహాయము చేయుడు" అని ప్రార్థించెడుట.

ఉపనిషత్సూత్రాలు అన్నీ చెప్పడానికి జాప్యము అవుతుంది కనుక వాటి తాత్పర్యము మాత్రము చెబుతాను. అవసరమైనప్పుడు ఉపనిషత్సూత్రాలను కూడా చూద్దాము.

అప్పుడు సనత్కుమారుడు "నీవు పేర్లు మాత్రమే తెలుసుకున్నావు. ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము, అథర్వవేదము, పురాణములు, ఇతిహాసములు, వ్యాకరణము, యజ్ఞవిధులు, గణితశాస్త్రము, కాలజ్ఞానము, తర్కము, న్యాయము, బ్రహ్మవిద్య, భూతవిద్యలు, దేవవిద్యలు, యుద్ధవిద్యలు, నక్షత్రవిద్య, సర్వాదివిద్యలు, కళలు ... ఈ నామములను ధ్యానింపుము. ఎవరు ఆనామాన్ని "పరబ్రహ్మము" గా ధ్యానిస్తారో వారు ఆనామము ఎంతవరకూ ప్రయాణించగలదో అంతవరకూ చేరగలరు" అని చెప్పెడు.

అప్పుడు నారదుడు "ఈనామాలకంటే గొప్పది ఏమయినా ఉన్నదా" అని ప్రశ్నించెడు.

అంత సనత్కుమారుడు "తప్పక నామముకంటే గొప్పదియున్నది" అని పలికెడు.

అంతట నారదుడు "దయచేసి దానిని నాకు తెలపండి" అని ప్రార్థించెడు

అంతట సనత్కుమారుడు "వాక్య" నామముకంటే గొప్పది అని పలికెడు.

నేను: ఎందుకని

మామయ్య: వాక్యవలననే ఋక్, యజు, సామ, అథర్వవేదములును, ఇతిహాసపురాణములును, వ్యాకరణము, తర్కము, న్యాయము, బ్రహ్మవిద్యలు, యుద్ధవిద్యలు, నక్షత్రవిద్యలు, సర్వాదివిద్యలు, కళలు, స్వర్గాదిలోకములు, పంచభూతములు, దేవ, తిర్యక్, మనుష్య, స్థావరములు, సత్యము, అసత్యము, పథ్యము, అపథ్యము, సుఖము, దుఃఖము ... ఇలా ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకునేందుకు సాధితమవుతుంది.

కనుక వాక్యపై ధ్యానము చేసిన వారు వాక్యములచేరగల విషయములను లభింపజేసుకొనగలరు"

అని చెప్పెడు సనత్కుమారుడు.

అప్పుడు నారదుడు ఈ వాక్యకంటే గొప్పది ఏమయినా ఉన్నదా అని అడిగెడు

సనత్కుమారుడు "మనస్సు" వాక్యకంటే గొప్పది అని చెప్పెడు.

నారదుడు "అయితే దానిగురించి చెప్పుచు" ని అడిగెడు.

సనత్కుమారుడు "మనస్సుపనిచేయకపోతేవాక్కుఉండదు, మనందేనినీనేర్చుకోవడంకూడాసాధ్యపడదు. మనస్సేవాక్కునునియంత్రణచేస్తుంది, మనమనస్సుకుతోచినదేకదావారూపములోవచ్చేది.

మనముఏదయినాపనిచేయడానికయినామనస్సేకారణము. కనుకమనస్సుగూర్చిధ్యానముచేయుము, అట్లుచేయువాడుమనస్సుచేరువరకుచేరగలడుఅనిచెప్పేడు.

అప్పుడునారదుడు "ఆమనస్సుకంటేగొప్పదేమైనాఉన్నదా" అనిఅడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "సంకల్పము" మనస్సుకన్నగొప్పది. సంకల్పాన్నిఅనుసరించేమనస్సుపనిచేస్తుంది. చిన్నపిల్లవాడుకూడాసంకల్పములేకపోతేపాలయినాత్రాగడు, పలుకయినాపలుకడు. కనుకసంకల్పముపైధ్యానముచేయుము. అట్లుచేసినవారుసంకల్పముచేరుమేరకుచేరగలరుఅనిచెప్పేడు.

అంతటనారదుడు "ఈసంకల్పముకంటేగొప్పదేమైనాఉన్నదా" అనిఅడిగేడు.

అప్పుడుసనత్కుమారుడు "చిత్తముసంకల్పముకన్నగొప్పది, చిత్తమువలనమనమువిషయములనుజ్ఞప్తిలోఉంచుకోవడం, ప్రవర్తించడంజరుగుతుంది, కనుకఈచిత్తముపైధ్యానముచేయుము, అట్లుచేసినవారుఆచిత్తముచేరువరకుచేరగలరు" అనిచెప్పేడు.

అంతటనారదుడుఆచిత్తముకంటేగొప్పదిఏమయినాఉన్నదాఅనిఅడిగేడు.

అప్పుడుసనత్కుమారుడు "ధ్యానము" చిత్తముకన్నగొప్పది. చిత్తాన్నినియంత్రించేది, చిత్తమువిధినిర్వహణమునకుఉపకరించేదీధ్యానము, కనుకధ్యానమునుధ్యానించుము. ఎవరుధ్యానమునందుధ్యానిస్తారోవారుఆధ్యానముచేరువరకుచేరగలరు" అనిచెప్పేడు.

నారదుడు "ఆధ్యానముకన్నగొప్పదిఏమయినాఉన్నదా" అనిఅడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "విజ్ఞానము" ధ్యానముకన్నగొప్పది. ఎవరు, ఎప్పుడు, దేనిపై, ఎలాధ్యానించాలోతెలిసేదివిజ్ఞానమువలన. ఎవరువిజ్ఞానముపైధ్యానముచేస్తారోవారువిజ్ఞానముచేరువరకుచేరగలరు" అనిచెప్పేడు.

నారదుడుఆవిజ్ఞానముకన్నగొప్పదిఏదిఅనిప్రశ్నించేడు!

సనత్కుమారుడు "బలము" విజ్ఞానముకంటేగొప్పది. ఎందుకంటేక్రియాశీలతలేనివిజ్ఞానమునిరుపయోగము, అందుకోసంబలముకావాలి. ఆబలముపైధ్యానముచేయుము. అట్లుచేసినవారుఆబలముచేరువరకుచేరగలరుఅనిచెప్పేడు.

ఆబలముకన్నగొప్పదిఏదిఅనినారదుడుఅడిగేడు.

సనత్కుమారుడు ఆబలముకావాలంటే "అన్నము" (ఆహారము) అవసరము. అందువలన అన్నముపై ధ్యానించుము. అట్లు ధ్యానించువారు అన్నముచేరువరకు చేరగలరు అని చెప్పేడు.

నారదుడు ఆ అన్నముకన్న గొప్పది ఏది అని ప్రశ్నించేడు.

సనత్కుమారుడు "జలము" అన్నముకంటే గొప్పది, జలములు లేక జీవనముండలేదు.

కనుక ఆ జలమును ధ్యానించుము. అట్లు ధ్యానించినవారు ఆ జలముచేరువరకు చేరగలరు అని పలికేడు.

నారదుడు ఆ జలముకంటే గొప్పది ఏది అని అడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "తేజస్సు" జలముకంటే గొప్పది.

ఆ తేజస్సువలన నేమనకు నీరు లభించును (సూర్యతేజస్సువలన వర్షములు కలుగునుకదా),

కనుక తేజస్సును ధ్యానించుము. అట్లు తేజస్సును ధ్యానించువారు ఆ తేజస్సుచేరువరకు చేరగలరు అని చెప్పేడు.

నారదుడు ఆ తేజస్సుకంటే ఏది గొప్పది అని అడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "ఆకాశము" తేజస్సుకన్న గొప్పది. తేజఃపదార్థములైన సూర్య, చంద్ర, నక్షత్ర, విద్యుదాదుల స్థానము, ఆధారము ఆకాశము. కనుక ఆకాశమును ధ్యానించుము.

ఆ ఆకాశము ధ్యానించువారు ఆ ఆకాశముచేరువరకు చేరగలరు అని పలికేడు.

నారదుడు ఆ ఆకాశముకన్న గొప్పది ఏది అని అడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "స్మర" అనగా చేతనాపూర్వకమైన స్మృతి ఆకాశముకన్న గొప్పది" అని చెప్పేడు.

నారదుడు "అంతకంటే గొప్పది ఏది" అని అడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "ఆశ" అంతకంటే గొప్పది అని చెప్పేడు.

నారదుడు దానికంటే గొప్పది ఏది అని అడిగేడు.

సనత్కుమారుడు "ప్రాణము" ఆశకంటే గొప్పది అని బదులిచ్చేడు.

ప్రాణములే నివారినివారు తల్లి, తండ్రులైనా ఒక కర్రతో నిప్పులో తోసేస్తాముకదా!

కాని ఈ ప్రాణమును తెలిసికొని, ధ్యానించి, గ్రహించినట్టి "అతివాది" గొప్పవారు.

ఈ విషయమును వినిన నారదుడు అట్టి "అతివాది" నేనుకాగోరుదును. అది ఎట్లు అని ప్రశ్నించెను.

సనత్కుమారుడు "అందులకు సత్యము తెలిసికొనవలెను." అని పలికెను.

"సయదిపితరమ్యామాతరమ్యాబ్రాతరమ్యాస్వసారమ్యాచార్యమ్యాబ్రాహ్మణమ్యాకించిత్స్థశమివప్రత్యాహ

ధిక్వాస్త్యి అత్యేవైనమాహుఃపితృహవైత్వమసిబ్రాతృహవైత్వమసిస్వస్యహవైత్వమస్యచార్యహ

వైత్వమసిబ్రాహ్మణహవైత్వమసీతి

అథయద్యపివినానుత్తాంతప్రాణాన్మూలేనసమాసమ్

వ్యతిషందహత్తైవైనమ్మూయఃపితృహసీతినమాత్మహసీతి

నబ్రాతృహసీతినస్వస్యహసీతినాచార్యహసీతినబ్రాహ్మణహసీతి

ప్రాణోహ్యైతానిసర్వాణిభవతిసవాపషపవమృత్యున్నేవ

మన్వానపవమృజానన్అతివాదీభవతితమ

చేత్ప్రాయఃఅతివాద్యసీతఅతివాద్యస్మితిబ్రూయాత్నాపహనువీత

అనిఆపూర్తిమంత్రము. అంటేఇక్కడప్రాణముపోయినతరువాతతల్లినైనా, తండ్రినైనా, నోదరుడినిఅయినా, నోదరినైనా, ఆచార్యులనైనా, బ్రాహ్మణుడనైనానిప్పులోతోసివేస్తేఆతోసివేసినవాడినిహంతకుడనిఅనముకదా.

ఇదిగ్రహించినిశ్చలముగానున్నవాడు "అతివాది" అనిసనత్కుమారుడుచెప్పేడు. నారదుడుతాను "అతివాది" కావాలంటేఎలాఅనిఅడిగితేదానికి "సత్యము" తెలుసుకోవాలి. అనిసనత్కుమారుడుబదులిచ్చేడన్నమాట.

అప్పుడునారదుడు "ఆసత్యముగురించితెలిసికొనగోరుదును" అనిపలికేడు.

సనత్కుమారుడు

"యదావైవిజానాత్యథసత్యమృదతినావిజానాన్సత్యమృదతి

విజానన్పవసత్యమృదతివిజ్ఞానమ్మపవవిజ్ఞానతవ్యమ్ఇతి

విజ్ఞానమ్భగవఃవిజ్ఞానఇతి"

అనిసత్యమునుఅర్థముచేసికొనినప్పుడేఅదిసాధ్యము" అనిపలికేడు.

అంతటనారదుడు "ఆసత్యమునుఅర్థముచేసికొనగోరెదను" అనిప్రార్థించేడు.

దానికిస్థిమితమైనమతితోవిదారణావిధానముఅవసరము." అనిచెప్పేడు.

నారదుడు "నేనుదానినితెలుసుకొనగోరెదను" అనిపలికెను.

సనత్కుమారుడు "అందులకుశ్రద్ధలవసరము. శ్రద్ధలేకున్న ఏదయినాఫలించదు" అనిపలికెను.

నారదుడు "ఆశ్రద్ధలనగాతెలిసికొనగోరుచున్నాను" అనిపలికెను.

సనత్కుమారుడు " నిష్ఠలేకశ్రద్ధకలుగదు. కనుకఅందులకైనిష్ఠలవసరము" అనిపలికెడు.

నారదుడు "స్వామీ, ఆనిష్ఠగురించితెలిసికొనగోరుదును" అనిపలికెడు.

సనత్కుమారుడు "ఈనిష్ఠతననుతానునియంత్రించుకొనితక్కినక్రియాకలాపాలకుదూరమై,
బాహ్యవిషయములనుండిమనస్సునువెనుకకుమరల్చుకొనియుండుటఅనగా "కృతి" వలనవస్తుంది.
(ఈప్రయత్నాన్నికృతిఅంటారన్నమాట). " అనిపలికెడు.

నారదుడుదీనినినేనెట్లుపొందగలను" అనిఅడిగెడు.

సనత్కుమారుడు "అందుకు "సుఖము" పొందియుండాలి. "సుఖము" లేకున్న ఈస్థితిసంభవముకాదు" అనిపలికెడు.

నారదుడు "దానినినేనెట్లుపొందగలను" అనిఅడిగెడు.

సనత్కుమారుడు "సుఖముఅనంతమైనది, గొప్పది, సంపూర్ణమైనది, అందువలననీవుఆ "సంపూర్ణత"
అంటేతెలుసుకోవాలి" అనిఅన్నాడు.

నారదుడు "స్వామీ, దానిగురించితెలియజేయండి. ఆ "సంపూర్ణత" అంటేఏమిటోవివరించండి" అనికోరెడు.

సనత్కుమారుడు

యత్రనాన్యత్పశ్యతినాన్యత్ప్రణోతినాన్యత్విజానాతీసభూమా

**అథయత్రఅన్యత్పశ్యతీఅన్యత్ప్రణోతీఅన్యత్విజానాతీతదల్పమ్యవైభూమాతదమృతమీఅథయదల్పమృత్తన్మర్త్యమృభగవఃక
స్మిన్ప్రతిష్ఠితశతిస్వమహిమ్నియదివానమహిమ్నీతి**

గోఅశ్వమిహమహిమేత్యాచక్షతేహస్తిహిరణ్యవ్దాసభార్యమ్

క్షేత్రాణిఆయతనానీతినాహమేవమ్

బ్రవీమిఇతి

హోవాచఅన్యోహయన్యస్మిన్ప్రతిష్ఠితశతి||

ఎక్కడవేటోక్కటిచూడడం, వినడం, తెలుసుకొనడంలేకుండాఉంటుందోఅదిఅన్నిటికన్నగొప్పదిఅయిన "భూమి".
అట్లుకాకఎక్కడవేటోకటిచూడడం, వినడం, తెలుసుకొనడంఅవుతుందోఅది "అల్పము".

ఆ "భూమి" అనునదిఅమృతము, అట్లుకాకఏదినాశముకలదోఅదిఅల్పము.

అంతటనారదుడు "ఆభూమిఎక్కడప్రతిష్ఠితమైయున్నది" అనిఅడిగెను.

సనత్కుమారుడు "అదితనయొక్కమహిమయందేప్రతిష్ఠితమైయున్నది.

అనగాతనమహిమయేఆధారభూతమైయుండునది. దానికివేటొకటిఆధారముకాదు.

ఈవిశ్వమునందుగోవులు, అశ్వములు, గజములు, బంగారము, సేవకులు, పరిచారవర్గము, భవనములు, అనేకములైనసంపదలు, అందమైనగృహములుమున్నగునవిఆధారముగాభావించురు. కానిఈ "భూమి" కుఇవివివియునుఆధారముకావు. అదినిరపేక్షమైనది, సర్వస్వతంత్రమైనది.

ఇదియేసమస్తమునకుఆధారభూతమైనది.

ఆధారమగుటవలనఇదిఅన్నిటికీక్రిందనుమాత్రమేఉండదు.

"సవివలదస్తాత్మఉపరిష్ఠాత్సపశ్చాత్సపురస్తాత్సదక్షిణతఃసఉత్తరతఃసవివేదసర్వమీత్యథాతఃఅహంకారాదేశ

ఏవాహమ్ఏవలదస్తాత్అహమ్ఉపరిష్ఠాత్అహమ్దక్షిణతఃఅహమ్ఉత్తరతఃఅహమ్ఏవేదసర్వమితి ||

ఆ "భూమి" అధోభాగమునను, ఊర్ధ్వమునను, ముందుభాగమునను, వెనుకభాగమునను, దక్షిణమునను, ఉత్తరముననుఅంతటనూకలదు.

అనగాఈ "అహమ్" అధోభాగమునను, ఊర్ధ్వభాగమునను, వెనుకను, ముందుభాగమునను, దక్షిణమునను, ఉత్తరముననుఅంతయునుఅయిఉన్నది.

అథలతఆత్మాదేశవివలత్యైవలదస్తాత్అత్మఉపరిష్ఠాత్అత్మాపశ్చాత్అత్మాపురస్తాత్అత్మాదక్షిణతఃఅత్మాఉత్తరతఃఅత్మైవేద

సర్వమీతిసవావిషవివమ్పృశ్యన్నేవమ్మన్వానవివమ్

విజానన్అత్మరతిఅత్మక్రీడఆత్మామిథునఆత్మానందఃసస్వరాట్భవతితస్యసర్వేషులోకేషుకామచారఃభవతి

అథయఃఅన్యథాతోవిదుఃఅన్యరాజానఃతేక్షయ్యలోకాభవంతి

తేషాసర్వేషులోకేషుఅకామచారోభవతి ||

ఆఆత్మక్రిందను, ఊర్ధ్వమునను, ముందువెనుకలను, ఉత్తర, దక్షిణములనుఇట్లుఎల్లెడలయున్నట్లుతెలిసికొనుము.

ఇట్లుతెలిసికొని, తన్మననముచేసి, తద్విజ్ఞానముకలిగినవాడుఆత్మక్రీడను, ఆత్మమైథునమును, ఆత్మానందమునుపొంది "స్వరాట్" అగును. అతడుసమస్తలోకములయందుతనఇష్టప్రకారముసంచారముచేయగలడు.

ఇట్లుతలంచనివారుపరతంత్రులై, మర్త్యలోకములయందుఅనగాక్షీణించులోకములయందుండెదరు.

వారుతక్కినలోకములయందుతమఇష్టప్రకారముసంచారముచేయలేరు.

తస్యహవావితస్యైవమృత్యుతవివమృన్వానస్యైవమృజానత

ఆత్మతఃప్రాణఆత్మతఃఆకాత్మతఃస్మరతఃఆకాశఆత్మతఃతేజఆత్మతఃఅపఆత్మతః

ఆవిర్భావతిరోభావతఃఅన్నమీతఃతఃబలమాత్మతః

విజ్ఞానమాత్మతఃధ్యానమాత్మతఃచిత్తమాత్మతః

సంకల్పఆత్మతఃమనఃఆత్మతఃవాగాత్మతఃనామమీతఃతఃమంత్రా

ఆత్మతఃకర్మణిఆత్మతవివేదసర్వమితి ||

అట్టివానికిసమస్తమూతనకుతానుగాచూడబడుతుంది, మననముచేయబడుతుంది, తెలియబడుతుంది.

ఆత్మనుండియేప్రాణమును, ఆత్మనుండియేఆశయును, ఆత్మనుండియేస్మరయును, ఆత్మనుండియేఆకాశమును, ఆత్మనుండియేతేజస్సును, ఆత్మనుండియేజలమును, ఆత్మనుండియేఅన్నమును, ఆత్మనుండియేబలమును, ఆత్మనుండియేవిజ్ఞానమును, ఆత్మనుండియేధ్యానమును, ఆత్మనుండియేచిత్తమును, ఆత్మనుండియేసంకల్పమును, ఆత్మనుండియేమనస్సును, ఆత్మనుండియేవాక్కుయు, ఆత్మనుండియేనామమును, ఆత్మనుండియేమంత్రమును, ఆత్మనుండియేకర్మమునుఆవిర్భావ, తిరోభావములుసంభవించును. ఆత్మనుండియేసమస్తమూతనితెలియునది.

"తదేషణ్ణోకఃసపశ్యఃమృత్యుమృత్యుతినరోగమ్నాతదుఃఖతా

సర్వాహపశ్యఃపశ్యతినర్వమాప్నోతినర్వశాశతి

సఏకధాభవతి, త్రిధాభవతిపంచధా

సప్తధానవధాచైవపునఃచఏకాదశఃస్మృతః

శతమృదశచఏకశ్చసహస్రణిచ

వింశతిఃఆహారశుద్ధౌసత్త్వశుద్ధౌధృవాస్మృతిః

స్మృతిలంభేసర్వగ్రంథీనామివప్రమోక్షఃతస్మై

మృదితకషాయాయతమసఃపారస్థ్యర్చయతి

భగవాన్సనత్కుమారఃతస్కందశతిఆచక్షతే తస్కందశతిఆచక్షతే ||

ఈవిధంగాఈ "భూమవిద్య" మంత్రములఉపసంహారముచెప్పబడుచున్నది.

అట్టివాడు (భౌతిక, దైవిక, ఆత్మసంబంధములైన) బాధలనులేకయుండిమరణము, రోగము, దుఃఖముమొదలైనవాటికిదూరమైనసమస్తవస్తుజ్ఞానముకల్గినదాసర్వమునుపొందును.

అతడుఒక్కడై, ముగ్గురై, ఐదుగురై, ఏడుగురై, తొమ్మిదిమందియైపదనొకండుగానయి, నూర్గురై, అంతకుపదింతలై, సహస్రములై, అంతకుఇటువదిరెట్లయియుండగలడు.

(ఇంద్రియగ్రాహ్యమైన) ఆహారముయొక్క శుద్ధివలనసత్త్వ శుద్ధికలును.

సత్త్వ శుద్ధిలనగారజస్థమోగుణదూరమైసత్త్వమయమైనమనస్సుకల్గిసత్త్వబద్ధమైనఆలోచనలుకల్గియుండుట.

అట్టిసత్త్వ శుద్ధివలన "దృవాస్మృతి"

అనగామనముఇంతకుముందుఅనుకొనినట్లుతైలధారవలెనిరంతరాయమైనధ్యానస్థితిసంభవించును. అట్టిస్థితివలన

"భిద్యతేహృదయగ్రంథి:" అనినట్లుసర్వగ్రంథులనుండిఅనగాముడులునుతెగివడి, విషయ,

రాగవిరక్తమైనవాడుఈతమోమయమైనప్రకృతినుండిబయల్పడలిముక్తాత్ముడగును.

మహిమాన్వితుడైనసనత్కుమారుడునారదునికిఈవిధముగాఅమృతోపమానమగువాక్కులనునారదునికిఉపదేశించెను.

నేను: కొంచెంఅర్థమయ్యా, అర్థమవనట్లుఉన్నదిమామయ్యా! ఈఉపనిషద్భాగముసంగ్రహముగాఒకసారిచెబితే,

మూలముఅక్కరలేదు, తాత్పర్యముమాత్రముసంగ్రహముగాచెబితేమఱికొంచెంఅర్థమవుతుందేమో.

మామయ్య: ఎక్కడనీకుఅర్థముకాలేదు

నేను: నారదుడుసనత్కుమారుడిని "దుఃఖాన్ని" దాటేఉపాయముచెప్పుమనికదాఅడిగేడు.

మామయ్య: అవును, " శోకస్యపారవ్రాత్యత్వితీ" అనిశోకాన్నిదాటడమెలాగోచెప్పుమనిఅడిగేడు.

నేను: దానికిసనత్కుమారుడు

"నీకేమిటితెలియునోముందుచెప్పుఅనిఅడిగితరువాతఒకదానితరువాతఒకటిగొప్పదిఅనిచెప్పుకుంటూవచ్చిమొత్తంకల గుండుపరచేప్రయత్నముచేసినట్లనిపిస్తోంది, తిన్నగాసమాధానముచెప్పకుండా.

చివరకుఆసమాధానముమాఅమ్మచెప్పినట్లు "సాపాటుసమంగాచేయాలి" అనిచెప్పినట్లుమాత్రముఅర్థమయింది.

అంతేనా!

మామయ్య: "బ్రహ్మవిద్య" అంటేఅంతసులభంగాతీసిపారేయకూడదు.

నారదుడుసనత్కుమారుడినిఉపదేశించమన్నప్పుడు, నీకుఏమి తెలియునోముందుచెప్పుమన్నాడు.

మంచిఆచార్యునిలక్షణమిది. శిష్యునిస్థితి, గతులు, లక్ష్యము,

గమ్యముతెలియకుండాతనకుతెలిసినదంతాచెప్పడంపద్ధతికాదు.

అప్పుడునారదుడుతనకుతెలిసినవిద్యలన్నీవల్లవేసేడు. వీటిలో, నువ్వుగ్రహించేఉంటావు, ఆధ్యాత్మిక,

ఆముష్మికవిద్యలేకాక, లౌకికవ్యవహారాలకుకావలసినకళలూ, శస్త్రవిద్యలూ, గణిత, తర్క,

మీమాంసాదిశాస్త్రాలూ....అన్నీ ఉన్నాయి. వీటినే "విద్య", "అవిద్య" అనిముండకోపనిషత్తో మనముచదువుకున్నాము. అంటేమనశాస్త్రాలలోలేనివిషయములేదన్నమాట.

ఇంకమనమందరమూపోటీపడివిష్ణుసహస్రనామముచదివేసి "విముక్తదుఃఖాఃసుఖినోభవంతు"
అనిఎందుకుదుఃఖాలన్నీ పోవడంలేదోఅనిఅనుకుంటాముకదా, అలాగేనారదుడుకీసంశయమువచ్చింది,
ఇవన్నీతెలిసినాదుఃఖముపోవడంలేదు, అసలుదుఃఖముపోవాలంటేఏమిచేయాలిఅని.
అందుకేసనత్కుమారుడినిఅడిగేడు.

అప్పుడుసనత్కుమారుడుఊరికేపేర్లుతెలిసినంతమాత్రానఅంటే "శబ్దజ్ఞానము" ఉంటేసరిపోదు, ముందుఆనామాలమీద
"ధ్యానము" చేయాలిఅనిచెప్పేడు.

అంటేమీనాన్నావాళ్ళూపాఠంచెప్పినప్పుడుతెలిసినవిషయాన్ని నీచేతచెప్పించిఅంటేఉదాహరణకుగురుత్వాకర్షణశక్తిగురిం
చిచెప్పాలంటేదానినిర్వచనముముందుచెప్పకుండానీకుతెలిసినపండుక్రిందపడడాన్ని ముందుచెప్పినట్లు,
తరువాతఅసలువిషయాన్నిచెప్పినట్లు, ముందుగాతెలిసినవిషయాలనుండిఅంటేనామము,
వాక్కుఅంటాప్రారంభించితరువాతసోపానపద్ధతిలో ఒక్కొక్కటిక్రమంగాచెబుతూదానిగొప్పదనాన్ని ఉపదేశించేడన్నమాట.
లేకపోతేఅసలువిషయముగొప్పదనముతెలియకపోవడమేకాకఅవగాహనకూడాకష్టము.

నేను: కానిఇలాప్రాణముదాకాఒకదానికంటేఒకటిగొప్పదిఅనిచెప్పినవాడు,
ప్రాణముతరువాతమణిఅంతకంటేగొప్పదిఅనిచెప్పకుండా, దానికిదికావాలి,
దీనినితెలుసుకోవాలిఅంటూదారిమార్చిసేడుకదా, అంతేకాక "ప్రాణోహపితాప్రాణోహమాతా" అనిచెప్పడంవలన "ప్రాణము"
నకుబైతన్యమున్నట్లుకూడాచెప్పబడినది.
అంతేకాకప్రాణములేకుండినఅట్టివానినిఎట్టిహింసకుగురిచేసినాతప్పుకాదనిచెప్పడంవలనప్రాణముఅంటేఆతరువాతచెప్ప
బడిన "ఆత్మ" అంటేజీవుడేఅనిఅర్థమవుతోంది.

అమ్మ: "ప్రాణము" అంటేప్రాణము, అపానము...అంటామనముచెప్పుకొనేపంచప్రాణాలలోఒకటికాదా,
అలాగయితేఅదీజీవుడూఒకటిఎలాగవుతారు!

నేను: అలాకాదమ్మా, చెట్టుకుపంచప్రాణాలుఉండవుకదా, అయినాబ్రతికిఉన్నచెట్టునునరికితేఅదిహింస,
ఎందుకట్టెనుగొడ్డలితోకొడితేఅదిహింసకాదుఅనిఅంటాముకదా, అంటేప్రాణముఅంటేజీవముఉండడం,
అంటేజీవాత్మ అనినాఉద్దేశ్యము.

అందువలనతరువాతచెప్పబడిన "భూమి" అంటేకూడాఈప్రాణము" అనిచెప్పబడిన "ఆత్మ" అంటే "జీవాత్మ" .అందుకే
"విషతువాతివదతి" అనిఆప్రాణోపాసకునేఅతివాదిగాచెప్పి, "యఃసత్యేనఅతివదతి"
అనుచోటసత్యవచనమునుప్రాణోపాసనకుఅంగముగాచెప్పి, సత్యవచనమునకుఅంగిగను,
అంతకుముందుచెప్పినప్రాణయాధాత్మ్యజ్ఞానమును "యథావైవిజానాతిలథసత్యమ్యదతి"

అనువాక్యమునకుపదేశించిదానినికలుగచేయునట్టిప్రయత్నములగుమనన, శ్రద్ధా,
 నిష్ఠలనుకుపదేశించిదానినిఆరంభించడానికిప్రాప్యభూతుడును,
 ప్రాణమనబడువాడునుఅయినజీవునిస్వభావముసుఖరూపమనితెలిపి, అట్టిసుఖమువిపులమైనదని
 "భూమాతువవవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్" అనువాక్యములోచెబుతున్నారు.
 ఇట్లుజీవాత్మకేఅవిద్యాయుక్తరూపమగువిపులమైనసుఖముకలదనితెలిపి, కావున "తరతిశోకమ్ఆత్మవిత్"
 ఆఆత్మనుతెలుసుకొనినవాడుశోకమునుదాటగలడుఅనిచెప్పినట్లుగానాకుఅర్థమయింది.
 నారదుడుమొదట్లోసనత్కుమారుడినిఅడిగినప్రశ్నకుచుట్టుత్రిప్పిచెప్పినసమాధానముఇదేననినాఉద్దేశ్యము. అందువలన
 "భూమ" అన్నదానికిఇక్కడ "జీవాత్మ" అనేఅర్థమవుతోందినాకు. ఇంకతరువాత "యత్రనాన్యత్పశ్యతి..!"
 అనిఆజీవాత్మగొప్పదనాలను, లక్షణాలనువర్ణించిఆస్థితినిపొందడానికిఏమిచేయాలో "ఆహారశుద్ధా ..."
 అంటూనిరంతరాయమైనధ్యానముచేయాలనిచెప్పరు. అందువలనఈఉపనిషద్భాగములో "భూమ"
 అనిచెప్పబడినదిజీవాత్మగురించే.
 అట్టిజీవాత్మఒక్కటేఅయినాపలువిధములుగాకనబడుతూంటుందిఅని "ఏకధాభవతి, త్రిధాభవతి .."
 అంటూవివరించేరుఆజీవాత్మగురించే.

అంతేనామామయ్యా!

మామయ్య: నేనుకొత్తగాచెప్పేదేముంది,
 భగవద్భాష్యకారులుతమసూత్రభాష్యములోఈవిషయాన్నివిశదంగావివరించేరు.
 దానినిచదువుకోవడంతప్పకొత్తగాచెప్పడానికిమనమెంత?

అమ్మ: ఏమిటిసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"భూమాసమ్ప్రసాదాత్అధ్యుపదేశాత్....1-3-7"

అంటే

సమ్ప్రసాదాత్: జీవునికంటే

అధ్యుపదేశాత్: అధికునిగాచెప్పబడుటవలన

భూమా: (శ్రుతియందు) భూమాయనిచెప్పబడినది (పరబ్రహ్మయే)

అనగా

"భూమా" అనబడునదిజీవునికంటెఅధికునిగాచెప్పబడుటవలనపరబ్రహ్మయే

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

నాన్నగారు:అసలు "భూమా" అంటేఅర్థముఏమిటి?

మామయ్య: "భూమా" శబ్దముభావప్రత్యయాంతము. సంస్కృతవ్యాకరణములో "బహు"

శబ్దానికిపుష్పద్వాదిగణములుపరమయినప్పుడు "బహుర్లోపోభూచబహోః" అనుసూత్రముప్రకారము "భూమా" అనుపదమువస్తుంది. అంటేవిశాలమైనది, విపులమైనది, గొప్పవాటికన్నాగొప్పదిఇలాఅర్థముచేసుకోవాలి. ఆఉపనిషద్వ్యాకృతంలోనే "యత్రనలన్యత్పశ్యతి....సభూమా, అథయత్రనలన్యత్పశ్యతితత్అల్పమ్" అనికదాచెప్పారు. అంటేఅల్పముకానిది, అంటేఅనంతమైనదిఅనిఅనుకో.

నాన్నగారు: అంటేదానిఅర్థమువేటొకటిచూడకుండా, వినకుండా, తెలియకుండాఉంటేఅది "భూమా" అనికదా.

అంటేఅదితప్పవేటొకటిలేదనిఅర్థమా, లేక...

మామయ్య: అదిలేకుండావేటొకటిలేదనిఅర్థము.

ఇక్కడఈ "భూమా" అంటేఆత్మఅనివాడేరుకనుక "జీవాత్మ" నుగురించిచెబుతున్నారనిరామంసందేహము. దీనినేపూర్వపక్షముగాతీసుకొని, భగవద్భాష్యకారులువివరించేరు, ఈసూత్రసిద్ధాంతభాగములో.

అమ్మ: ఏమిటనిమామయ్యా!

మామయ్య: ఇక్కడసూత్రములోచెప్పబడిన "సంప్రసాద" శబ్దమునకుజీవుడనిఅర్థము. ఎందుకంటేఇదే

"ఛాందోగ్యోపనిషత్లోమరొకమంత్రములో

"ఏషసంప్రసాదఃఅస్మాత్సరీరాత్సముత్థాయపరంజ్యోతిఃఉపసంపద్యస్వీనరూపేణఅభినిష్పద్యతే(8-12-2) అనగా "ఈజీవుడుఈశరీరమునుండిబయల్పొవడంపరంజ్యోతిస్సునుపొందిస్వస్వరూపావిర్భావముకలవాడగుచున్నాడు" అనిచెబుతారు.

అంటేసంప్రసాదశబ్దానికిజీవుడనేకదాఅర్థము. ఇంకఆజీవునికంటెగొప్పవానిగచెప్పబడినది "భూమా".

రామంచెప్పినట్లునామమునుండిప్రాణమువరకూఒకదానికంటెవేరొకటిగొప్పఅనిచెప్పినసనత్కుమారుడు,

"సవాఏషఏవమృత్యునీఏవమృత్వానఏవమృజాననీఅతివాదీభవతి" అనుచుఅతడుఇట్లువిని, చింతించి,

సాక్షాత్కరించుకొనిఆప్రాణోపాసకుడు "అతివాది" అగుచున్నాడనిచెప్పి, తరువాత

"ఏషతువాఅతివదతియఃసత్యేనఅతివదతి" అనుచుఎవడుసత్యమనబడుదానిని,

తక్కినవాటికంటెమించినఉపాస్యవస్తువుగాతలంచుచున్నాడోవాడే"అతివాది" అనువాక్యమున "తు"

అనుశబ్దమునపూర్వముచెప్పబడినఅతివాదినుండిఈ "అతివాది" నివేటుపరచిచెప్పుచున్నాడు.
అంటేముందుచెప్పబడినఅతివాదిప్రాణోపాసకుడుఅయితేతరువాతచెప్పబడినఅతివాదిసత్యోపాసకుడుఅన్నమాట.
ఇంకఈసత్యముఅంటేఏమిటిఅంటే "సత్యమ్మనమలనంతమృహ" మున్నగుచోట్లతెలుపబడినట్లుసత్యమనగా
"పరబ్రహ్మమని" తెలుసుకోవాలి.

నాన్నగారు: అతివాదిఅంటేఏమిటి?

మామయ్య: ఒకవిషయముస్వరూపమునుబాగుగాతెలుసుకొని,
దానినిపురుషార్థముగాతక్కినవాటినిఅతిక్రమించినదిగాతలంచి, దానినేచింతించి, సాక్షాత్కరించుకొనువాడు "అతివాది"
అనిపిలువబడతాడు.

అంటేప్రాణమనబడుజీవాత్మనుఉపాసించుప్రతివాదిగురించిముందుచెప్పేరు.
నారదుడుఅంతటితోఉపదేశముపూర్తిఅయిందనుకొన్నాడు.
అప్పుడుసనత్కుమారుడుదానికన్నఎక్కువైనపరమపురుషార్థరూపమైనపరబ్రహ్మమునుఉపదేశించతలచి
"విషతువాఅతివదతియఃసత్యేనఅతివదతి" అనితానెసత్యమగుబ్రహ్మమనుదానినిఉపాసించుఅతివాదినితెలియచేసెను.
అప్పుడునారదుడు "సఃఅహమ్భగవఃసత్యేనఅతివదాని" అనిఓపూజ్యుడా!
నేనుఆసత్యమునేఅన్నిటికన్నమిన్నగాతలచువాడను" అనిపలికెను.
అంతటసనత్కుమారుడుపరబ్రహ్మసాక్షాత్కారమూలముగాకల్గునదగుసత్యవాదిత్వమునుసిద్ధింపజేయుటకైఅట్టిపరబ్రహ్మ
సాక్షాత్కారమునుకలుగజేయునట్టిఉపాయమగుపరబ్రహ్మోపాసనమును "సత్యమ్తువవవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్" అనిఉపదేశించి,
అందులకుసాధనభూతమగుపరబ్రహ్మమననమును "మతిఃతువవవిజిజ్ఞాసితవ్యా"
అనివినినదానినిస్థిరముగామనస్సునందుతలచుకొనుటకుగమననమేర్పడినందునమననమును,
శ్రవణమునుఉపదేశించిఅట్టిశ్రవణమునకుఉపాయభూతమునుపరబ్రహ్మవిషయమైనదియగుశ్రద్ధనుఅనగాఆసక్తితోకూడి
నత్వరను "శ్రద్ధాతువవవిజిజ్ఞాసితవ్యా" అనితెలియజేసి, అందులకుఉపాయభూతమగు
"నిష్ఠ"నుఅనగాతత్సంబంధితకార్యనిర్వహణాబుద్ధి "నిష్ఠాతువవవిజిజ్ఞాసితవ్యా" అనిఉపదేశించి,
అందులకుఉపాయభూతమైనఉద్యోగమగు "క్రియను" కృతిఃతువవవిజిజ్ఞాసితవ్యా" అనిఉపదేశించి,
అట్టిశ్రవణాదిఅనుష్ఠానమునందుఅభిలాషనుకలుగజేయుటకైప్రాప్యభూతుడును,
సత్యమనువాడునుఅయినపరబ్రహ్మమునుసుఖరూపునిగాతెలియవలెనని "సుఖమ్తువవవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్"
అనువాక్యమునఉపదేశించివైపుల్యమునంతకుమించినదిఏమియులేనిదగుఅఖండమైన,
అనంతమైనసుఖమేపరమపురుషార్థముఅనియు,
ఆపరబ్రహ్మముయొక్కసుఖాకారమునుఅంతకుమించినదేదియునులేనివైపుల్యముగలదానిగా
"భూమాతువవవిజిజ్ఞాసితవ్యః" అనిదానిని "భూమా"అనిఉపదేశించేడు.

అట్లునిరతిశయ, విపులసుఖరూపుడగుపరబ్రహ్మముయొక్కలక్షణమును

"యత్రనాన్యత్పశ్యతి..." అనువాక్యమునవివరిస్తున్నాడు. అనగా,

అట్లుఅనవధికాశయసుఖరూపుడగుపరబ్రహ్మముఅనుభవించబడునప్పుడువానినిఅనుభవించువాడువేరొకదానినిచూడ

డు, ఏలననసకలవస్తుసమూహముపరబ్రహ్మస్వరూపములోను, అట్టిపరబ్రహ్మవిభూతిలోనుఅంతర్గతమైయున్నది.

సమస్తముపరబ్రహ్మత్మకమేకదా. కనుకఐశ్వర్యమనిపిలువబడునట్టిఈసమస్తమునువిభూతిగానుండువాడు,

నిరతిశయసుఖరూపుడనుఅగుపరబ్రహ్మముననుభవించుచుఆబ్రహ్మమునుండివేరుగాఏమియులేనట్లుతెలిసినవాడువే

రొకదానినిచూచుటమొదలైనవిచేయడంజరగదు. అట్టివాడనుభవించునదంతయుసుఖరూపమే.

అతడుదుఃఖమునుతెలుసుకొనడు, అనుభవించడు.

నాన్నగారు: "భూమా" అంటేపరబ్రహ్మమనిఎలాచెబుతున్నారు.

మామయ్య: "భగవద్బోధాయనకృతామ్ ...తన్మతానుసారేణసూత్రాక్షరాణివ్యాఖ్యాస్యంతే"

అనిబోధాయనవృత్తిననుసరించివ్యాఖ్యానముచేస్తాననికదాభాష్యకారులప్రతిజ్ఞ. బోధాయనులుకూడా

"భూమాతుఏవణతిభూమాబ్రహ్మనామాదిపరంపరయాఆత్మనక్షార్ద్దమస్యోపదేశాత్" అనగాభూమఅనినబ్రహ్మము,

ఏలనననామముమొదలుగాఆత్మవరకునుపరంపరగాచెప్పి,

ఆత్మకుతరువాతభూమఅనిచెప్పియున్నారుఅనివివరించేరు.

అంతేకాక "ఆత్మనప్రాణః" అనగాఆత్మనుండిప్రాణముపుట్టుచున్నదిఅనిపైఊపనిషద్వాక్యాలలోవస్తుంది.

అంటేదీనికిపుట్టుకఉన్నట్లుతెలుస్తోంది. తరువాతభూమాగురించిచెప్పినప్పుడు "అమృతమ్" అనిజనన,

మరణములులేనిదిఅనిచెప్పేరు, కనుకభూమాఅనగాపరబ్రహ్మమే.

నేను: అంటేపరబ్రహ్మముయొక్కవిభూతిఅవడంవలనసుఖానుభవముకలుగుతుందా!

మామయ్య: అంతాపరబ్రహ్మవిభూతియే. పరబ్రహ్మత్మకముగాఅనుభవించడంవలనసుఖానుభవముకలుగుతుంది.

కర్మవశ్యులైనజీవులకుఈసకలప్రపంచములునుబ్రహ్మమునుండివేరుగాతెలియపచ్చును.

అప్పుడువారివారికర్మమునుబట్టిదుఃఖమును, పరిమితసుఖమునుఅనుభవిస్తారు.

కర్మరూపమగుఅవిద్యవోయినవారికివిభూతిగుణవిశిష్టమైనపరబ్రహ్మముతోఅప్పధక్నంబంధముతెలియవచ్చును.

అప్పుడుఅంతయునుపరబ్రహ్మత్మకముగావాళ్ళుపరిగణించడంవలనసుఖరూపమవుతుంది.

అంటేరోగమున్నవానికిహితముకానిఆహారమురోగములేనివానికిహితమైనట్లన్నమాట.

అమ్మ: అంటేనిరతిశయఅనందస్వరూపుడును,

అనవధికాశయఅసంఖ్యేయకల్యాణగుణాకరుడునుఅగుపరబ్రహ్మముయొక్కశీలాపరకరముగానున్న ఈసమస్తమందునా

అతడుఆత్మగాఅంతటనూవ్యాపించియున్నట్లుతలచువారికిఅంతాసుఖమేఅన్నమాట.

మామయ్య: కనుక, జగదైశ్వర్యవిశిష్టుడును,

అనవధికాతిశయసుఖరూపుడును అగు పరబ్రహ్మ మును అనుభవించునట్టివాడు వేరేమియుచూడడు అని చెబుతున్నాడు స
నత్కుమారుడు. వాడికి అంతా పరబ్రహ్మ త్మకమేకదా!

అప్పుడతడు దుఃఖముననుభవించడు, అట్టివానికి సకల అనుభవములు పరమాత్మ సంబంధితములే. అట్టివాడు "స్వరాట్"
అనగా కర్మ వశ్యుడు కాడు. ఎవరు దీనికి విరుద్ధముగా తలచి, ప్రవర్తించెదరో వారు కర్మ వశ్యులు, దుఃఖభాగులు అవుతారు.

నేను: స్వరాట్ అంటే కర్మ వశ్యుడు కాడు అని అర్థమా, బాగుంది.

కాని నారదునికి చెప్పినప్పుడు నామము నుండి ప్రాణము దాకా ఒకదానికంటే మరొకటి గొప్పది అని ఆరోహణ క్రమములో చెప్పే
డు సనత్కుమారుడు. చివరలో దానినే అవరోహణ క్రమములో చెప్పేడు కదా.

మామయ్య: మొదట చెప్పినప్పుడు నారదుడు తెలుసుకొనవలసిన విధానము కనుక క్రిందనుండి పైకి.

చివరలో చెప్పినది పరమాత్మ అన్నిటికన్నా గొప్పవారయిన "భూమ" శబ్దవాచ్యుడి పరముగా చెప్పినది,
అందువలన పరమాత్మ యే ప్రాణము నుండి నామము వరకు అన్నిటికీ ఆధారము, అంతరాత్మ,
కారణభూతుడు అని చెప్పడానికి పైనుండి క్రింద వరకూ చెప్పేరు నారదునికి ఆ విషయము అర్థమయేలా. అంతే కాదు ఆవిర్భావ,
తిరోభావములకు ఆయనే కారణమని చెప్పడం వలన ఇక్కడ పరమాత్మ స్వరూపము విశదంగా వివరించడం కూడా జరిగింది.

ఇంక మనము ఇంతకు ముందు "ఆనందమయః అభ్యాసాత్"

అనుసూత్రమనందు అంటే ఆనందమయాధికరణములో పరబ్రహ్మ ము ఆనందమయత్వము విస్తృతముగా చదువుకున్నా
ము కనుక

ఇంతకంటే విపులంగా అవసరము లేదనుకుంటాను.

ఈ కారణాలవలన ప్రాణమనుజీవుని కంటే వేరైనవాడును, సత్యమనబడువాడును,

సుఖరూపుడును అయిన పరబ్రహ్మ మే ఇక్కడ "భూమ" అని సనత్కుమారుని చేడపదేశించబడినది

అంతే కాక ఇక్కడ "భూమ"

అని చెప్పబడినవానికి వివరింపబడిన లక్షణములు పరబ్రహ్మ నికే వర్తిస్తాయని కనుక కూడా ఇక్కడ చెప్పబడినది పరబ్రహ్మ అని చె
బుతున్నారట వాత సూత్రములో.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"ధర్మోపపత్తేశ్చ.....1-3-8"

అంటే

ధర్మ:ధర్మములుఅనగాలక్షణములు

ఉపపత్తేః: సంభవముఅగుటవలన

అనగా

"భూమి" యనబడువానియందుఉండునవిగ (శ్రుతివాక్యములయందు)

చెప్పబడినధర్మములుపరమాత్మకేవర్తించుటవలన "భూమి" యనగాపరమాత్మయే.

అమృతం: అంటే "భూమి" సందుఏలక్షణములుచెప్పేరోఅవిపరమాత్మకేసంభవముకనుక "భూమి"

అంటేపరమాత్మయేఅనికదాచెబుతున్నారు. ఇక్కడఏయేలక్షణాలనుగురించిచెబుతున్నారు.

మామయ్య: "ఏతత్తీతమృతమ్" అనికదాచెప్పారు, ఈఅమృతత్వముపరమాత్మకేవర్తిస్తుంది.

"కస్మిన్ప్రతిష్ఠిత" అనేప్రశ్నకు "స్వమహిమ్ని" అనిదానికేవరోకటిఆధారముకాదు, అదిఅనన్యధారమైనదిఅనిచెబుతూ

"సఏవఅధస్తాత్" అనిమిగిలినవాటికిఅన్నిటికిఅదియేఆధారభూతమైనదిఅనికదాచెప్పారు, ఇలాఆధార,

ఆధేయభావములుపరమాత్మకు, జీవ, ప్రకృతులకుఉన్నట్లుఇంతకుముందుచెప్పుకున్నాము.

సమస్తమునకుఆధారమైనవాడుపరమాత్మయే.

నేను: కాని "అహమ్ఏవఅధస్తాత్అహమ్ఉపరిష్ఠాత్" అంటూ "అహమ్" అనికదాచెబుతున్నారు. ఇక్కడ "అహమ్"

అన్నాకూడాపరమాత్మయేనా!

మామయ్య: అహమ్అంటేపరమాత్మ అంతర్యామిగాగలజీవాత్మలేదాప్రత్యగాత్మఅనిఅర్థంచేసుకోవాలి. "ప్రత్యక్"

శబ్దమునకుఅర్థములోపనుండునదికనుకదానిఅర్థముజీవాత్మతోబాటుపరమాత్మవరకూవర్తిస్తుంది.

అందుచేతప్రత్యగాత్మనుశరీరముగాగలపరమాత్మనుఅనుసంధించడానికిఇక్కడ "అహమ్" అనుభావనతోఉపదేశించేరు.

పరమాత్మసర్వపదార్థాలనుశరీరముగాకలిగియుండువాడుకనుకఅతడుప్రత్యగాత్మకుకూడాఆత్మఅయినవాడు.

ఈవిషయమే "అథాతోఆత్మోపదేశః" అనువాక్యముతోమొదలుపెట్టి "ఆత్మైవేదమ్యర్వమ్"

అనువాక్యమువరకునుచెప్పబడినది.

"తస్యహవావితస్యైవమృత్యవేదమృత్వానతస్యైవవిజానతఆత్మనఃప్రాణఆత్మనఃఆకాశః"

మొదలైనవాక్యములద్వారాచెబుతున్నారు.

అంటేఉపాసకునిలోఅంతర్యామిగానుండుపరమాత్మనుండియేసమస్తమూసముత్పన్నముఅవుతుందన్నమాట.

జీవాత్మకుగానిప్రకృతికిగానిపరమాత్మలేకుండాస్వతస్సిద్ధమైనఅస్తిత్వములేదు.

అందువలనఅవిఅన్నీకూడాపరమాత్మశరీరాల్లో, అంటేపరమాత్మపైఆధారముగాకలవియే.

పైశ్చుతివాక్యాలు ఆవిషయాన్నే చెబుతున్నాయి. మనము ఇంతకుముందు అనుకున్నట్లు "సత్య" శబ్దము కూడా పరమాత్మకే వర్తిస్తుంది.

నాన్నగారు: నాకు మరొక విషయము కూడా అర్థమయింది.

ఎవరు పరమాత్మానుభవము లేదా పరమాత్మకు శరీరముగా యున్న ఆత్మానుభవము కలిగి ఉంటారో వారికి శోకము ఉండదన్న మాట. పరమాత్మానుభవము కలిగిందనడానికి ఇదొక "లిట్టుస్టెస్ట్" అనుకేవచ్చునేమో.

మామయ్య: బాగుంది నీకెమిస్ట్రీ బుద్ధి. పరమాత్మానుభవము ఉన్నంతకాలమూ శోకము ఉండసాధ్యము కాదు.

కాని ఈ ప్రకృతి సంబంధము ఉన్నంతకాలమూ పరమాత్మానుభవము నిరంతరాయముగా కలిగియుండడం మహానుభావులకై నాదు స్వాధ్యముకదా!

అమ్మ: బాగుంది మామయ్యా, ఈ భూమాధికరణములో

"నామమునుండి ప్రాణము వరకూ క్రమముగా ఒకదానికంటే ఒకటి గొప్పదని చెప్పిన తరువాత ఆ ప్రాణశబ్దవాచ్యుడైన జీవునికంటే సత్యశబ్దవాచ్యుడైన పరమాత్మ గొప్పవాడని చెప్పియుండుట చేతను, ఈ శ్చుతివాక్యములలో "భూమా" పదవాచ్యుని కేవల బడిన అమృతత్వము, సమస్తమునకు ఆధారభూతమగుట, సమస్తచేతనా, చేతనములలో అంతర్యామియైయుండుటమున్న గుణాలు పరమాత్మకే వర్తిస్తాయి కనుక ఈ వాక్యాలలో "భూమా" అని చెప్పబడినది పరమాత్మయే" అని భగవద్రామానుజులు సిద్ధాంతీకరించేరు అన్నమాట.

మామయ్య: అవునమ్మా, ఇక్కడితో "భూమాధికరణము" ముగిసింది. తరువాత అధికరణాన్ని మరొకరోజు చూద్దాము.

అందరూ: "యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ..."

3. అక్షరాధికరణము:

మామయ్య: రండిరండి, అంతా కుశలమేకదా!

అమ్మ: బాగానే ఉన్నాము మామయ్యా, మావాడికి బంట్లో కొంచెం నలతగా ఉండడం వలన ఈ మధ్య రాలేకపోయాము. మీరు కులాసాగా ఉన్నారా!

నాన్నగారు: ఈరోజు చెప్పుకొనే అధికరణము ఏమిటి బావా!

మామయ్య: "అక్షరాధికరణము" అని "అక్షరబ్రహ్మవిద్య" ప్రస్తావనలో..

నేను: అవును ఆ మధ్యముండకోపనిషత్తుల్లోని పుచ్చుడు చెప్పే రే, దాని గురించేనా!

మామయ్య: కాదు. ఈవిద్య "బృహదారణ్యకోపనిషత్తు" నకుసంబంధించినది.

అంతకుముందుచెప్పుకున్న ముండకోపనిషత్తులో వచ్చే అక్షరబ్రహ్మ విద్యకాకుండా ఇదివేఱు అని చెప్పడానికి దీనిని "గార్గి అక్షరబ్రహ్మ విద్య" అని కూడా అంటారు.

నేను: ఈ గార్గి ఎవరు!

మామయ్య: ఈమె "వచక్ను మహర్షి కుమార్తె. మిథిలా నగర చక్రవర్తి "జనక మహారాజు"

ఆస్థానములో నున్న గొప్ప విద్వాంసులలో ఈమె ఒకరు.

ఇంతకుముందు మనము చెప్పుకున్న ట్లుయాజ్ఞ వల్క్య నిజనకమహారాజు సభలో ఎదిరించి విద్వద్వాదానికి సిద్ధపడినవారిలో గార్గి కూడా ఒకరు.

అమ్మ: అంటే ఉపనిషత్తులలో కూడా స్త్రీలు వేదాంత విషయాల చర్చలలో పాల్గొనినట్లు ఉన్నదన్నమాట.

మామయ్య: అవునమ్మా, ఇలాగే మైత్రేయి మొదలైన మహిళా వేదాంతుల ప్రసక్తి కూడా కనబడుతుంది ఉపనిషత్తులలో. కాని వారి సంఖ్య తక్కువేననుకో.

నేను: అంటే "గార్గి" యాజ్ఞ వల్క్య నితో వేదాంత చర్చ చేసిందా, ఇది బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో నిదా, ఏ విషయమై ఆమె ఈ చర్చ చేసినదట.

మామయ్య: అవును, బృహదారణ్యకోపనిషత్తులోని 5వ అధ్యాయములో 8వ ఖండములో వస్తుంది ఈ చర్చ.

అమ్మ: ఆ వివరాలు కొంచెం చెప్పండి మామయ్యా!

మామయ్య: అలాగే,

ముందుగా ఆ ఉపనిషద్భాగ వివరాలు చెప్పుకొనిన తరువాత నేమనము అధికరణ సూత్రాలలోనికి వెడదాము. అలాగయితే సులభంగా ఉంటుంది.

"అథ హవాచ క్న వ్యవచ బ్రాహ్మణాభగవంతః హంతాహమిమమ్మౌ

ప్రశ్నౌ ప్రత్యామితౌచేన్నే వక్ష్యతినవైజాతుయుష్మాకమిమమ్

కశ్చిత్ప్రహ్లోద్యష్టేతేతి |

పృచ్ఛ గార్గి ఇతి |"

అంతటవచక్కు మహర్షిపుత్రిఅయినగార్గి "ఓబ్రాహ్మణులారా, నేనుఈయాజ్ఞవల్క్యునిఱిండుప్రశ్నలుఅడుగుతాను.
అతడునాప్రశ్నలకుసరిఅయినఉత్తరమిచ్చినచోమీరెవ్వరూఅతనినిబ్రహ్మగురించినఈచర్చలోఓడించలేరు." అనిపలికెను.

అంతటఆబ్రాహ్మణులు "అటులనేకానిమ్మ" నిపలికేరు.

"సాహోవాచఅహమైవత్వాయాజ్ఞవల్క్యయథాకాశ్యవావైదేహోవోగ్రపుత్రఉజ్జ్యష్ఠసురధిజ్యమ్మత్వాద్వోబాణవంతౌసపత్నాతి
వ్యాధినౌహస్తే

కృత్వోపోత్తిష్ఠదేవమేవాహమ్త్వా

ద్వాభ్యామ్మృశ్నాభ్యామేఉపోదస్థామ

తౌమేబ్రూహిఇతి |"

గార్గి "ఓయాజ్ఞవల్క్య, నేనునిన్నుఱిండుప్రశ్నలుఅడుగుతాను.

కాశీనగరపౌరుడైనా, విదేహరాజుఅయినా,

గొప్పవంశచరిత్రగలవాడుతనశత్రువునుఱిండుబాణములనుతనధనుస్సునవిక్కుపెట్టినట్లునేనుఈఱిండుప్రశ్నలనునీపైసం
ధించుచున్నాను. నాకువీటికిసమాధానముచెప్పవలెను." అనిపలుకగా, "అట్లేప్రశ్నించుమని" యాజ్ఞవల్క్యుడనెను.

"సాహోవాచయదూర్ధ్వమ్యాజ్ఞవల్క్యదివోయదవాక్సుధివ్యాయదంతరా

ద్వావాప్సధివీఇమేయద్భూతమ్చభవచ్చభవిష్యత్పితౄత్యాచచక్షతే

కస్మిన్తత్తేఓతంచప్రోతమ్మృశతి"

గార్గి "ఓయాజ్ఞవల్క్య, ఏదిఓతమునూ, ప్రోతమునుఅనగాపడుగూ, పేకగాదివికిపైననూ, భూమికిదిగువభాగముననూ,
వాటిమధ్యనూకూడాభూత, భవిష్యత్, వర్తమానకాలములయందుఉంటుంది" అనిప్రశ్నించెను.

(పడుగూ, పేకాలంటేమగ్గముతోబట్టనునేసేటప్పుడునిలువుదారాలకూ, అడ్డుదారాలకూఉపయోగించబడుకండెలు.

అనగాఎల్లెడలవ్యాపించి, ఆధారమై, ఉపాదానకారణమైఉండేదిఅనిఅర్థంచెప్పుకోవచ్చు).

"సహోవాచయదూర్ధ్వమగ్గిదివోయదవాక్సుధివ్యాయదంతరా

ద్వావాప్సధివీఇమేయద్భూతమ్చభవత్పభవిష్యత్పితౄత్యాచచక్షతే

అకాశఃతత్తేఓతమ్చప్రోతమ్మృశతి"

యాజ్ఞవల్క్యుడు "ఓగార్గి, దివికిపైన, భూమికిక్రింద, వాటికిమధ్యఓత, ప్రోతములవలెవ్యాపించియున్నదిఅకాశము."

అనిపలికెను

"సాహోవాచనమస్తేస్తుయాజ్ఞవల్క్యయఃమవితమ్యవోచఃఅపరస్మైధారయస్వఇతి

పృచ్ఛగార్గిఇతి |

గార్గి "ఓయాజ్ఞవల్క్య, లోస్సగాపలికితివి. నీకునమస్కారము. ఇంకతరువాతప్రశ్నకుసిద్ధముకమ్ము" అనిపలికెను.

యాజ్ఞవల్క్యుడు "అట్లేఅడుగుము" అనెను.

(ఇచ్చటమొదటిప్రశ్నకుయాజ్ఞవల్క్యుడుఆకాశముఅనిసమాధానముచెప్పుటవలనగార్గియాజ్ఞవల్క్యుడుతనజాలములో అనగా trapలోపడినట్లుతలచివానినిపొగడితప్పుతోవపట్టించుటకనినట్లునమస్కరించి, తనఆమోదమునుతెలియజేయుచున్నది).

"సాహోవాచయదూర్ధ్వమ్యాజ్ఞవల్క్యదివోయద్వాక్సుథివ్యాః

యదంతరా

ద్యావాపృథివీఇమేయద్భూతమ్చభవచ్ఛభవిష్యత్పఇతిఆచక్షతే

ఆచక్షతేకస్మిన్తతేవితమ్చప్రోతమ్చఇతి |

గార్గి "యాజ్ఞవల్క్య !దివికిపైన, భూమికిక్రిందను, వానిమధ్యనుకూడభూత, భవిష్యత్, వర్తమానకాలములయందుపడుగు, పేకవలెఎల్లాడలవ్యాపించియుండునదిఏది?" అనిప్రశ్నించెను.

"సహోవాచయదూర్ధ్వమ్యగ్గిదివోయద్వాక్సుథివ్యాః

యదంతరా

ద్యావాపృథివీఇమేయద్భూతమ్చభవచ్ఛభవిష్యత్పఇతిఆచక్షత

ఆకాశఏవతతేవితమ్చప్రోతమ్చఇతి | కస్మిన్నుఖలుఆకాశఓతఃచప్రోతఃచఇతి |"

యాజ్ఞవల్క్యుడు "గార్గి !దివికిపైన, భూమికిక్రిందను, వానిమధ్యనుకూడభూత, భవిష్యత్, వర్తమానకాలములయందుపడుగు, పేకవలెఎల్లాడలవ్యాపించియుండునదిఆకాశము" అనిపలికెను.

ఆకాశమునందంతటవ్యాపించియుండునదిఏదిఅనిన

సహోవాచవితత్వేతదక్షరగార్గిబ్రాహ్మణాభివదంతిఅస్థూలమీలనణుఃఅహ్రస్వమీఅదీర్ఘమీఅలోహితమీఅన్నీహమీఅచ్ఛాయ మీఅతమఃఅవాయుఃఅనాకాశమీఅసంగమీఅచక్షుషఃఅశ్రోత్రమీఅవాక్అమనఃఅతేజస్అప్రాణమీఅముఖమీఅమాత్రమీఅనంతరమీఅబాహ్యమ్చతదశ్చాతికిమ్చననతదశ్చాతికశ్చన

యాజ్ఞవల్క్యుడు "ఓగార్గి! బ్రహ్మవిదులుదానిని అక్షరమని చెప్పుదురు. అది స్థూలమైనది కాదు, అణువువలె సూక్ష్మమునుకాదు, ప్రాప్తమును, దీర్ఘమునుకూడకాదు. ఘనమును, ఆర్ద్రపదార్థమునుకూడకాదు. ఛాయకానిచీకటికానికాదు. వాయువుకాని ఆకాశముకానికాదు. అది ఏపదార్థముతోను సంగములేనిది. రుచి, వాసనకలదికాదు, నేత్రములు, చెవులునుకలదికాదు, వాక్కు, మనస్సుకలదికాదు, తేజస్సుకాదు, ప్రాణముకలిగినదికాదు, ముఖముకలిగినదికాదు, మానములేనిది అనగా ఇంత అనికొలవజాలనిది, అంతరమునగాని బాహ్యమునగాని ఉన్నదని చెప్పజాలము, అది తాను భుజింపదు, వేరొకరికి అది భోజ్యమునుకాదు.

"ఏతస్య వాలక్షరస్య ప్రశాసనే గార్గీ సూర్యచంద్రమసౌ విధ్యతే

తిష్ఠతే ఏతస్య వాలక్షరస్య ప్రశాసనే గార్గీ ద్యావాపృథివ్యౌ

విధ్యతే తిష్ఠతే ఏతస్య వాలక్షరస్య ప్రశాసనే గార్గీ

నిమేషాముహూర్తా అహోరాత్రాణి

అర్థమాసామాసాః ఋతవః సంవత్సరా ఇతి

విధ్యతాః తిష్ఠంతి ఏతస్య వాలక్షరస్య ప్రశాసనే గార్గీ ప్రాచ్యః అన్యః

నద్యః స్యందంతే శ్వేతేభ్యః పర్వతేభ్యః ప్రతీచ్య అన్యాయామ్యామ్న

దిశమ్ అన్వేతస్య వాలక్షరస్య ప్రశాసనే గార్గీ దదతో మనుష్యాః

ప్రశాసంతి యజమానమ్ దేవదర్శిన్మితరః అన్వయాత్మాః"

ఓగార్గి, ఈ అక్షరము యొక్క ప్రశాసనమున సూర్య, చంద్రులు వారి వారి స్థానములయందు ఉందురు. దివియును, భువియును తమతమ స్థానములయందు ఉండును. (కాలమున) నిముషములు, ముహూర్తములు, టేయింబవళ్ళు, పక్షములు, మాసములు, ఋతువులు, సంవత్సరములు మొదలైనవన్నియు తమనిర్ణీతమైన విధమునందున ఉండుచుండును. నదీ, నదములు తమతమ నిర్ణీతములైన పథములయందు ప్రవహించుచుండును. ఈ అక్షరప్రశాసనమున మానవులు దేవతలను సంపూజించి, లబ్ధిపొందుదురు, దేవతలను మానవులు చేయు యజ్ఞాదికార్యములపై తాము ఆధారపడియుండురు.

యోవా ఏతదక్షరః ధర్మగ్గి అవిదిత్వా అస్మిన్లోకే జహోతి యజతే

తపః తప్యతే బహూని వర్షసహస్రాణి అంతవదే వాస్య తద్భవతి లోకః భవతి

యోవా ఏతదక్షరః ధర్మగ్గి అవిదిత్వా అస్మాల్లోకాత్ ప్రైతి సకృదణః అథయ

ఏతదక్షరః ధర్మగ్గి అవిదిత్వా అస్మాల్లోకాత్ ప్రైతి సబ్రాహ్మణః

ఓగార్గి,

ఎవరుఈజగత్తునందుఈఅక్షరమునుతెలియకతపోయజ్ఞాదులువేలసంవత్సరములుచేసిననూఅట్టితపోయజ్ఞాదులుశాశ్వతఫలితమునీయవు. ఎవరుఈఅక్షరతత్త్వమునుతెలియకఈవిశ్వమునమరణించెదరోఅట్టివారుప్రయోజనశూన్యులు. కాని, ఓగార్గి, ఎవరుఈఅక్షరతత్త్వమునుతెలిసికొనిమరణించెదరోఅట్టివారుబ్రహ్మవిదులనిపిలువబడెదరు.

"తద్వాచితదక్షరఘ్నార్గిలదృష్టవృష్టశ్చుతఃశ్రోత్రమతమ్

మంత్రవిజ్ఞాతమ్యిజ్ఞాతృనలన్యదతఃఅస్తిద్రష్టనలన్యదతఃఅస్తి

శ్రోతృనాన్యదతఃఅస్తిమంతృనాన్యదతఃఅస్తివిజ్ఞాత్రేతిస్మిన్ను

ఖలుఅక్షరేగార్గిఆకాశఓతఃచప్రోతఃచఇతి"

ఓగార్గి, ఆఅక్షరముఎప్పుడునుచూడబడదు, కానిసమస్తమునుఅధిచూచుచుండును.

దానినిఎప్పుడునువినుటకుసాధ్యముకాదు, కానిసమస్తమునుదానికివినబడుచునేయుండును.

దానినితెలుసుకొనుటసాధ్యముకాదుకానిదానికిసమస్తమూతెలియును. దానినిచూచువారుగాని, వినువారుగాని, తెలిసికొనువారుగాని, వేరొకరులేరు. ఓగార్గి! ఈఆకాశమంతయుఆఅక్షరముచేవ్యాపించబడియుండును.

"సాహోవాచ, బ్రాహ్మణాభగవంతఃతదేవబహుమన్యేధ్వమ్

యదస్మాన్నమస్మారేణముచ్యేధ్వమ్

నవైజాతుయుష్మాకమ్ఇమమృశ్చిత్త్రహ్మోద్యష్టేతేతతఃహవాచక్నువ్యుపరరామ |

అంతటగార్గి "ఓబ్రాహ్మణోత్తములారా, మీరుఈతనికిసమస్కారముచేసితప్పుకొనుటయేఉత్తమము.

మీరెవ్వరూఈతనినిబ్రహ్మగురించినదర్శలోజయించలేరు" అనిపలికెను.

అట్లుగార్గిశాంతమువహించివాదమునుండిఉపసంహరించుకొనెను.

నాన్నగారు: అంటే, గార్గిఅడిగినటెందుప్రశ్నలకుసమాధానముగా, ఈభువికిక్రిందను, దివికిపైన,

వాటిమధ్యనుఉన్నదిఆకాశమనీ, ఈఆకాశమునందంతటనూవ్యాపించియుండి,

త్రికాలములలోఈజగత్తునకుసమస్తమునకుపడుగు, పేకవలెకారణభూతమై, ఈజగత్తునుశాసిస్తూ, పర్యవేక్షిస్తూఉండి,

మనకెవ్వరకూచూచుటకాని, వినుటకాని, తెలుసుకొనుటకానిసాధ్యముకానట్టిదిఅక్షరమనీ,

దానినితెలుసుకొనకుండాచేయబడినతపో, యజ్ఞాదులన్నీఅశాశ్వతఫలదాయకములనీ,

ఆఅక్షరమునుతెలియనివారునిరర్థకులనీ, దానిగురించితెలిసినవారుబ్రహ్మవిదులనీకదాయాజ్ఞవల్క్యుడవచ్చేడు. ఇక్కడ

"అక్షరము" అంటేక్షరముకానిదిఅనికదా, అదిమనసిద్ధాంతములోచెప్పబడినజీవ, ప్రకృతి,

ఈశ్వరతత్త్వాలలో ఏదో ఒకటి కావాలి. అదేమిటి అన్నది వివరిస్తారా ఈ అధికరణములో?
ఈ అధికరణములో ఎన్ని సూత్రాలు ఉన్నాయి.

మామయ్య: బాగా చెప్పేవు, ఈ అధికరణములో 3 సూత్రాలున్నాయి.

ఈ సూత్రాలలో ఈ గార్గిబ్రహ్మ విద్యసందర్భమున "అక్షరము"
అని చెప్పబడినది పరబ్రహ్మ మేతప్ప జీవుడు కాని ప్రకృతి కాని కాదు అన్న విషయము సిద్ధాంతరీకరిస్తారు భగవద్దామానుజులు.

అమ్మ: బాగుంది, "అక్షరము"

అంటే జీవుడు కాని ప్రకృతి కాని కాదు అని ముండకోపనిషత్సందర్భములో కూడా ఆ సందర్భాన్ని బట్టి చెప్పేరు.
ఇప్పుడు ఈ సందర్భములో కూడా ఆ విషయ నిరూపణము చేస్తారన్నమాట. "అక్షరము"
అంటే జీవుడేదా ప్రకృతి అని అనుకొనడానికి కారణాలు "పూర్వపక్షము" లో చెబుతారు కదా,
అవి కూడా వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: అలాగే నమ్మా, ఇంక మొదటి సూత్రము చూద్దాము.

"అక్షరమే అంబరాంతధ్యతే:....1-3-9"

అంటే

అక్షరమే: అక్షరశబ్దవాచ్యుడు (పరబ్రహ్మము వలనగా)

అంబరాంతధ్యతే: ఆకాశమునకు ఆధారభూతుడు గల చెప్పబడుటవలన

అనగా

సూక్ష్మాకాశమునకు ఆధారముగా చెప్పబడుటవలన ఇదట "అక్షరము" అని చెప్పబడినవాడు పరబ్రహ్మమే.

అయితే, ఇక్కడ సంశయము "అక్షరము" అంటే జీవుడేదా ప్రకృతి ఎందుకు కాకూడదు అని. ఎందుకంటే,
యాజ్ఞవల్క్యుడు గార్గిమొదటి ప్రశ్నకు, ఆకాశము అని సమాధానము చెప్పిన తరువాత,

"కస్మిన్ను ఖలు ఆకాశః తత్ప్రొతత్ప్ర అని ఆకాశమునకు ఆధారము, కారణభూతమైనది ఏది అన్న ప్రశ్నకు "అక్షరమే"

అనికదా సమాధానము. ఆకాశము ఉండేది ప్రకృతిలోనే కనుక ఇక్కడ "అక్షరమే"

అంటే ప్రకృతి అనియే అర్థము అంటారు పూర్వపక్షములో.

ప్రకృతియే ఆకాశమునకు ఆధారభూతమైనది, సర్వవికారములకు కారణభూతమైనది కనుక ఇక్కడ "అక్షరమే"

అని చెప్పబడినది ప్రకృతియే అని వారివాదము.

అమ్మ: దానికిరామానుజసిద్ధాంతముఏమనిసమాధానముచెబుతుంది?

మామయ్య: ఇక్కడఆకాశముఅంటేమనకుకనబడేఆకాశముకాదు.

మనకుకనబడేఆకాశముపంచీకరణములేదాత్రివృత్తరణముఅనబడేప్రక్రియలవలనతయారయినది.

ఇక్కడచెప్పబడినదిసూక్ష్మాకాశము, అనగాభూతసూక్ష్మము, ఎందుకంటే

"యదూర్ధ్వఘ్నార్గిదివో...ఆకాశఏవతదోతమ్చ..." అని "ఏదిఅంతరిక్షమునకుపైనను, భూమిక్రిందను, పృథివ్యంతరిక్షములమధ్యనుయున్నదోమరియుత్రికాలములయందుదేనినిఉన్నట్లుచెప్పుచున్నారో, ఇవన్నియునుదేనియందుపడుగు, పేకలుగప్రతిష్ఠితమైయున్నవోఅదిఆకాశము"

అనిచెప్పినప్పుడుత్రికాలములనువికారజాతమునకుఆధారభూతమైనదిసూక్ష్మాకాశము.

అట్టిసూక్ష్మాకాశమునకుఆధారమైనది, పడుగు, పేకవలెకారణభూతమైనదిదానినిస్పృష్టించినపరబ్రహ్మమేకదా! ప్రకృతికానేరదు, అనిసిద్ధాంతీకరించేరుభగవద్రామానుజులు.

నేను: మఱి "అవ్యక్తమేఅక్షరేలీయతే.." అంటూసుబాలోపనిషత్తో "అక్షరమ్" అంటేప్రకృతిఅనేకదాచెబుతారు.

నాన్నగారు: అంతేకాకఅదేసుబాలోపనిషత్తో "యస్యావ్యక్తమ్మరీరమ్యస్యఅక్షరమ్మరీరమ్"

అంటూఎవనికిప్రకృతిశరీరమో, ఎవనికిజీవుడుశరీరమోఅని "అక్షరమ్" అంటేజీవుడుఅనికూడాచెబుతారు.

అమ్మ: అవును, భగవద్గీతలో "క్షరఃసర్వాణిభూతానికూటస్థఃఅక్షరఉచ్యతే(15-16)

అంటేసమస్తభూతములుక్షరమనబడుచున్నవి, జీవుడు "అక్షరుడు" అని "అక్షర" శబ్దానికిజీవాత్మఅనేచెప్పబడినది.

మామయ్య: ఈసందేహాలుతీరాలంటేతరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"సాచప్రశాసనాత్....1-3-10"

అంటే

సాచ:సూక్ష్మాకాశమునుధరించుచుండుటఅనునది

ప్రశాసనాత్:ప్రశాసనముఅనగాసమస్తమునుప్రకృష్టముగానియమించుటవలన

(అక్షరశబ్దముపరబ్రహ్మమునకేవర్తించును)

అనగా

సూక్ష్మాకాశమునుధరించియుండుటఅనునదిసమస్తమునుప్రకృష్టముగానియమించుటయనునదిపరబ్రహ్మమునకేవర్తిం
చునుకనుక "అక్షరము" అనగాపరబ్రహ్మమే.

అమృ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: మీరుఇంతకుముందుఅక్షరశబ్దముప్రకృతికో, జీవునికోఎందుకువర్తించకూడదుఅనికదాఅన్నారు,

ఇందాకటిమంత్రాలలో "ఏతస్యవాఅక్షరస్యప్రకాశనేగార్గిసూర్యాచంద్రమసా....తిష్ఠంతి"

అనిఈఅక్షరప్రకాశనమువలననేసూర్య, చంద్రులుతమతమస్థానములలోప్రవర్తించనియమింపబడియున్నారు.

ఈయనఆజ్ఞవలననేనిముష, ముహూర్త, దివారాత్ర, పక్ష, మాస, సంవత్సరాదికాలమానముప్రవర్తించుచున్నది."

అనికదాచెప్పారు. నియమించునదిఅచేతనమైనప్రకృతికాలేదు, కనుకరామంచెప్పినట్లుఅదిప్రకృతికాదు.

ఇంకజీవాత్మచైతన్యముకలదికనుకనియమించవచ్చునుకదాఅనిజెండవప్రశ్న. జీవాత్మలుఅంటేబద్ధులుకానిముక్తులు/

నిత్యులుకానికదా. అందులోఇందాకటిభగవద్గీతలోకములో "క్షరఃసర్వాణిభూతానికూటస్థఃఅక్షరఃఉచ్యతే"

అన్నదానికిభగవద్రామానుజులుతనభాష్యములో "తత్రక్షరశబ్దనిర్దిష్టఃపురుషఃజీవశబ్దాభిలపనీయ -

బ్రహ్మదిస్తంబపర్యంతక్షరణస్వభావఅచిత్సంస్కృష్టసర్వభూతాని. అత్రాచిత్సంస్కరూపైకోపాధినాపురుషఇతిఏకత్వనిర్దేశః.

అక్షరశబ్దనిర్దిష్టఃకూటస్థఃఅచిత్సంస్కరవిముక్తఃస్వేనరూపేణఅవస్థితఃముక్తాత్మా.

సత్వచిత్సంస్కరభావాత్అచిత్పరిణామవిశేషబ్రహ్మదిదేవాసాధారణఃనభవతీతికూటస్థఃఇతిఉచ్యతే."

అనిక్షరశబ్దమువలనచెప్పబడినదిచతుర్ముఖబ్రహ్మనుండిక్రిమికీటకములవరకుచెప్పబడుఅచిత్సంస్కరమువలనవికార
మునోందుసమస్తప్రాణులు. అట్లుఅచిత్సంబంధమునుండిబయలుపడిస్వస్వరూపముతోనుండునదిముక్తాత్మఅక్షరము."

అనివిభజించిచెప్పారు. కానిఆవెంటనేతరువాతశ్లోకములో "ఉత్తమఃపురుషస్తూత్యఃపరమాత్మేతిఉదాహృతః"

అనిపరమాత్మనుచెప్పారు. ఇక్కడక్షర, అక్షరశబ్దాలుబద్ధులకు, నిత్యులకుఅచిత్సంస్కరవిషయమైనవివరణ.

కానిఈముక్తులకు, నిత్యులకుజగన్నియమనసామర్థ్యములేకపోవడంవలనగార్గిఅక్షరవిద్యసందర్భములో "అక్షర"

శబ్దముముక్తాత్మలకుకూడావర్తించదు.

నేను: మీరుభగవద్గీతలో "ఉత్తమఃపురుషస్తూత్యః" అనిపరమాత్మనువేటుగాచెప్పడంవలనక్షర, అక్షరశబ్దాలుబద్ధులకు,
ముక్తులకువర్తిస్తాయనికదాఅన్నారు. ప్రస్తుతమంత్రములో "అన్య" శబ్దముతోపరమాత్మనువేటుగాచెప్పలేదుకదా, మఱి...

మామయ్య: ఎందుకుచెప్పలేదు, ఆవిషయమేతరువాతసూత్రములోవివరిస్తున్నారు.

అమృ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"అన్యభావవ్యావృత్తేశ్చ....1-3-11"

అంటే

అన్యభావ : (ఈఅక్షరశబ్దవాచ్యుడుపరమపురుషుడైనపురుషోత్తమునికంటే) వేఱుఅనుభావమును

వ్యావృత్తేశ్చ : (శ్రుతియందు) వ్యావర్తించియుండుటవలన

అనగా

ఈఅక్షరశబ్దవాచ్యుడుపరమపురుషుడైనపురుషోత్తమునికంటేవేఱుకాడనిశ్రుతియందుచెప్పబడియుండుటవలనఈఅక్షర శబ్దవాచ్యుడుపరమపురుషుడేఅనితెలియుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: పైమంత్రాలలోఈఅక్షరశబ్దవాచ్యుడుప్రకృతి, జీవులకుభిన్నమైనవాడనితెలుస్తోంది. ఉదాహరణకు,

"...ఏతదక్షరఘ్నార్గిలదృష్టవృష్టశ్రుతమ్ప్రాత్రమతమ్ ..." అంటూ "ఈఅక్షరముచూచునది, చూడబడునదికాదు, వినునది, వినబడునదికాదు,అట్లేదీనికంటేవేరొకటివినునది, చింతించునది, తెలిసికొనునదిఏమియులేదు. ఓగార్గీ, దీనియందేఆకాశముపడుగు, పేకయందువలెప్రతిష్ఠితమై, దీనినేఆధారముగాకలిగియున్నది."

అనిఈఅక్షరశబ్దవాచ్యుడుఈకనబడుతున్నదానికంతాభిన్నుడని, దీనకంతటికీకారణభూతుడనీ, ఆధారమనీచెప్పినప్పుడుఆపురుషోత్తముడుఅన్యడనిస్పష్టతరాలేదా. ఇంకాతరువాతమంత్రాలలోచూడు.

"ఏతస్యవాఅక్షరస్యప్రశాసనేగార్గిమనుష్యాప్రశంసంతి. యజమానమ్దేవాదర్శిమ్పితరఃఅన్వాయతాః.." అంటూఓగార్గీ, ఆఅక్షరునిఆజ్ఞవలననేమనుష్యులుఅనువశులైతమకుదాతలైనదేవతలనుస్తుతిస్తున్నారు, దేవతలుఅనువశులైయజ్ఞకర్తలైనమనుష్యులనుస్మరిస్తున్నారు. పితరులుదర్శినికొనియాడుచున్నారు, ...ఈయజ్ఞదానాదికర్మలుఆఅక్షరపురుషునిఆజ్ఞచేప్రవర్తించబడుచున్నవి"

అనిచెప్పినప్పుడుఆపురుషోత్తముడుతక్కినసుర, నరాదిజీవుళ్ళకంటేవేఱుఅనితెలుస్తోందికదా. ఇంక

"ఏతదక్షరఘ్నార్గిలవిదిత్వాఅస్మిన్లోకేజహోతితపఃతప్యతే ..సకృపణః ...విదిత్వాస్మాల్లోకాత్ప్రైతిసత్రాహ్మణః" అని "ఓగార్గీ, ఈఅక్షరపురుషునిఎఱుగకవేలకొలదిసంవత్సరములుఈలోకమునహోమాదులుచేయువారికివారుచేసినదంతయునాశనమునందునది, ఈఅక్షరపురుషునిగురించిఎఱుగకమరణించువానిజీవితమువ్యర్థము,

ఈఅక్షరపురుషునితెలుసుకొనిపరగతినిపొందువాడుబ్రహ్మవిదుడు, అతడుఅమృతత్వమునుపొందును"

అనిస్పష్టముగాఆఅక్షరశబ్దవాచ్యునికిమోక్షప్రదత్వధర్మముతెలియచేస్తూ,

ఆఅక్షరునితెలిసినవాడుబ్రహ్మవిదుడుఅనిచెబుతున్నతరువాతఆఅక్షరపురుషుడుప్రకృతి,

జీవతత్త్వాలకుభిన్నుడైనపరబ్రహ్మముకాకముక్తుడే, నిత్యుడోఅనిఅనుకొనలేముకదా. వారెవ్వరికీ,

జగన్నియమనసామర్థ్యముకాని, మోక్షప్రదత్వలక్షణముకాని, యజ్ఞాదికర్మభోక్తృత్వముకాని ..ఇవేవీలేవు.

అందువలన ఈమంత్రాలలో చెప్పబడుతున్న అక్షరశబ్దవాచ్యుడు పరబ్రహ్మ మేలనడంలో ఏ సంశయములక్కరలేదు " అని భగవద్రామానుజులు సిద్ధాంతరీకరించేరు.

అమ్మ: బాగుంది మామయ్య, బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో గార్గి, యాజ్ఞవల్క్య సంవాద సందర్భంలో చెప్పబడిన "గార్గి అక్షరబ్రహ్మ విద్య" లో అక్షరశబ్దవాచ్యుడు, ఆమంత్రములలో చెప్పబడినట్లు సూక్ష్మాకాశమునకు పడుగు, పేకవలె ఆధారమైనవాడు, కారణభూతుడు, ఈ సమస్త జగత్తునకు నియమనము చేయువాడు, సూర్య, చంద్రాదుల స్థాన, వర్తనములను, కాలగమనమును శాసించువాడు, సమస్తము పదార్థములను, జీవరాశులను తానుమాత్రము చూచుచు, వినుచూ, పర్యవేక్షిస్తూ, తెలిసికొనియుంటున్న నూతానుమాత్రము చూచుటకు, వినుటకూ, తెలియుటకు అశక్యమై ఎల్లరకూతనను తెలుసుకొనుటయే పరమార్థముగా నుండువాడు, యజ్ఞాదికర్మలను తన ఆజ్ఞచే ప్రవర్తింపజేయువాడు, తనను తెలుసుకొనిన వారికి మరణానంతరము మోక్షప్రదానము కలిగించువాడు ను అయిన అక్షరశబ్దవాచ్యుడు, చైతన్యము కాని నియమన సామర్థ్యముగా నిలే నిప్రకృతిగాని, సమస్త జీవాత్మలకు భిన్నుడై, వారలకు కారణభూతుడై, ఆధారమై, నియమించి, మోక్షప్రదానము చేయుట వలన ఆయా జీవాత్మలు కానికాక పరమపురుషుడైన పరబ్రహ్మ మేలని చక్కగా తెలియపరిచేరు..

మామయ్య: భగవద్రామానుజులు అనిబాగా చెప్పేవమ్మా. ఇంతటితో ఈ అధికరణము పూర్తి అయినది, తరువాతి అధికరణము మరొక సారి చూద్దాము.

అమ్మ: అలాగే మామయ్యా,

అందరూ: యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ..

4. ఈక్షతికర్మాధికరణము:

మామయ్య: రండమ్మా, దసరాపండుగ దగ్గర పడిపోతోంది, ఎలా ఉన్నారు?

అమ్మ: బాగానే ఉన్నాము మామయ్యా, అప్పుడే ఆపనులు ప్రారంభం అయినాయి.

ఈరోజు తరువాత మళ్ళీ పండుగల తరువాతే మనం సేవించుకోవడం అవుతుందేమో!

మామయ్య: ఈరోజు కూడా తొందరగానే పూర్తిచేసిద్దాములేమ్మా, వేగమే వెళ్ళిపోవచ్చు!

నాన్నగారు: తొందరమేలేదు బావా, ఈరోజు ఆలస్యమయినా బాధలేదు.

మామయ్య: అలాగనికాదు, ఈరోజు చెప్పుకొనే అధికరణములో ఉన్నది ఒక్కటే సూత్రము. అందుకని అన్నాను.

నాన్నగారు: ఏమిటిబావాఅధికరణముపేరు. దీనిలోఏఉపనిషత్వాక్యాలగురించివివరణఉంటుందో.

నీధర్మమాలనిఉపనిషత్తులపేర్లయినాకొంచెంతెలుస్తున్నాయిఇప్పుడు.

మామయ్య: మఱిచెబుతున్నావు, కానిఈరకంగాకొంతసత్కాలక్షేపంఅవుతోందన్నదినిజము.

ఈరోజుమనముచదువుకొనవలసినది "ఈక్షతికర్మాధికరణము" అని, ఇదిప్రశ్నోపనిషత్తో "త్రిమాత్రప్రణవపురుషవిద్య" అని, ఆసందర్భములోమంత్రములవివరణము.

నేను: ఇంతకుముందు "ఈక్షత్యధికరణము" అనిచెప్పుకున్నాము, ఇదిదానికంటేవేరయినదా.

మామయ్య: ఇది "ఈక్షతికర్మాధికరణము" ప్రశ్నోపనిషత్కుసంబంధించినది. ఇదివేరు.

అమ్మ: ఈప్రశ్నోపనిషత్వాక్యాలనుగురించికొంచెంచెప్పితరువాతసూత్రాలగురించిచెప్పండిమామయ్యా!

మామయ్య: అలాగేనమ్మా, ఈప్రశ్నోపనిషత్అధర్వవేదములోని "పిప్పలాద" శాఖకుచెందినది. దీనిలో "పిప్పలాదుడ"నేమహర్షినికొంతమందిశిష్యులుఅడిగిన 6 ప్రశ్నలకుసమాధానాలేఈఉపనిషత్. దానిప్రారంభముఇలాఉంటుంది.

"....సుకేశాచభరద్వాజఃశైబ్యశ్చసత్యకామఃసౌర్యాయణీచగార్గ్యః

కౌశల్యశ్చఅశ్వలాయనఃభాగవఃవైదర్భిఃకబంధీకాత్యాయనఃతే

హైతేబ్రహ్మపరాఃబ్రహ్మనిష్ఠాఃపరమ్

బ్రహ్మన్వేషమాణాఃఏషహవైతత్సర్వమ్వక్ష్యతీతితేహసమిత్వాణయఃభగవంతమ్పిప్పలాదమ్ఉపసన్నాః..."

అంటేబ్రహ్మపరులు, బ్రహ్మనిష్ఠులు, అయినభరద్వాజనిపుత్రుడైనసుకేశ్యుడు, శిబికుమారుడైనసత్యకాముడు, సూర్యునిమనుమడైనగార్గ్యుడు, అశ్వలునికుమారుడైనకౌసల్యుడు, విదర్భకుచెందినభాగవుడు, కాత్యాయనునిపుత్రుడైనకబంధిబ్రహ్మజ్ఞానమునుఅన్వేషిస్తూసమిత్వాణులైగొప్పవాడైనపిప్పలాదమహర్షినిఆశ్రయించేరు.

నేను: అలాఆశిష్యులకువాళ్ళతండ్రులపేర్లుకూడాచెప్పేరు, పిప్పలాదుడినిభగవానుడనీఅన్నారు.

మామయ్య: వారందరూసచ్చరిత్రులు, సద్వంశజాతులుఅనిచెప్పడానికివారిపూర్వులపేర్లుచెప్పేరు.

పిప్పలాదమహర్షిబ్రహ్మవిద్యఅనుగ్రహించడానికిసామర్థ్యమున్నవాడనిచెప్పడానికి "భగవంతమ్" అనివిశేషణమువాడేరు.

"ఉత్పత్తిప్రళయశ్చైవభూతానామీతగతిష్టుతిమ్

వేత్తివిద్యామ్అవిద్యామృసవాచ్యఃభగవాన్..

అనిజగత్సృష్టి, ప్రళయాలుఎలాసంభవిస్తాయో, సమస్తభూతములజనన, మరణములుఎలాజరుగుతాయో, విద్యా, అవిద్య(కర్మ)లగురించిఎవరుతెలిసికొనియుంటారోఅట్టివానినిభగవానుడనీఅంటాముకదా. పిప్పలాదమహర్షికూడాఅంతగొప్పవాడన్నమాట.

మనముఉపనిషదధ్యయనముచేయడంలేదుకనుకసంగ్రహంగాఈఉపనిషద్విషయముఒకసారితెలుసుకొని, మనకవసరమైనవాక్యాలుతరువాతచూద్దాము.

ఇలాతనవద్దకుబ్రహ్మజ్ఞానమునకైవచ్చినశిష్యులకుపిప్పలాదుడుఒకసంవత్సరముతనవద్దతపో, శ్రద్ధలతోబ్రహ్మచర్యముననుసరించిన, అటుపిమ్మటవారిప్రశ్నలకుసమాధానమీయగలననిపలికేడు.

అంటేవారితపో, శ్రద్ధలనుపర్యవేక్షించికానివారికిఉపదేశమునకుఆచార్యుడుఅంగీకరించలేదన్నమాట.

అలాఒకసంవత్సరముతరువాత, వారుతమతమప్రశ్నలుఆయనకుతెలుపగా, ఆయనవాటికిసమాధానములనుప్రసాదించేడు.

అమ్మ: ఏమిటాప్రశ్నలుమామయ్యా!

మామయ్య: మనకందరకూకలిగేప్రశ్నలేనమ్మా,

ఈసృష్టిఎప్పుడుజరిగింది?

ఎంతమందిదేవతలుఈభూతవర్గములనుపరిరక్షిస్తూఉంటారు. వారిలోఎవరుగొప్ప?

ఈప్రాణముఎప్పుడుపుట్టింది, అదిఈశరీరములోఎప్పుడుఎలాప్రవేశిస్తుంది, ఎలాబహిర్గతమవుతుంది, దీనికిప్రకృతి, ఇంద్రియాలతోసంబంధంఏమిటి, ఆత్మతోప్రాణముఎలాకలసిఉంటుంది?

మనిషిలోఏదినిద్రిస్తుంది, ఏదిమేల్కొలుపుతుంది, ఏదేవతస్వప్నములనుచూస్తాడు, సుఖముఅంటేఏమిటి, ఇదంతాదేనియందుప్రతిష్ఠితమైయున్నది?

ప్రాణవమునుఆజన్మాంతముధ్యానముచేయుటవలనప్రయోజనమేమి?

మనిషిలోనుండే 16 భాగములుఏవి. మనిషిలోఏదిబహిర్గతమగుటవలన "నేను" బయటకుపోవుట, ఏదిఉండడంవలన "నేను" ఉండుటసంభవిస్తుంది?

ఈప్రశ్నలకుసమాధానాలేఈఉపనిషత్. ఇందులోమనముఇంతకుముందుఅనుకొన్నట్లు, 5 వప్రశ్నలయిన "ప్రాణవపురుషవిద్యకు" సంబంధించినమంత్రాలనుమాత్రముమనముఇప్పుడుచూద్దాము.

మిగిలినవితరువాతఎప్పుడైనాఉపనిషత్సార్కున్నప్పుడుచూద్దాము.

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా!

మామయ్య:

"అథహైనమైబ్యఃసత్యకామఃపప్రచ్చ

సయోహవైతత్ఫగవన్మనుష్యేషుప్రాయణాంతమీఁకారమ్అభిధ్యాయీత

కతమమ్యావసతేనలోకష్టయతీతితస్మైసహోవాచ"

అంతటశిబికుమారుడైనసత్యకాముడు "ఓమహానుభావా,

ఈలోకమునమనుష్యులయందుఓంకారమునుమరణమువరకుఎవడుధ్యానించునోఅట్టివాడేలోకమునుజయించును"

అనిప్రశ్నించెను.

"ఏతద్వైసత్యకామపరమ్పాపరమ్పబ్రహ్మయదోంకారః

తస్మాత్విద్వాన్ఏతేనైవాయతనేనైకతరమన్వేతి"

ఓసత్యకామ, ఓంకారధ్యానమువలనపరబ్రహ్మను, అపరబ్రహ్మనుకూడపొందగలరు.

"సయద్యేకమాత్రమ్అభిధ్యాయీతసతేనైచసంవేదితఃతూర్థమేవజగత్కామేఅభిసంపద్యతే

తమ్మచోమనుష్యలోకమీశుపనయంతేసతత్రతపసాబ్రహ్మచర్యేణశ్రద్ధయాసంపన్నఃమహిమానమ్అనుభవతి"

ఏకమాత్ర(మాత్రఅనగాఱొప్పపాటుకాలము)ముగాఓంకారమునుఅనుసంధించిధ్యానముచేసినవాడుఈలోకమునమహి

మాన్వితుడైతపో, బ్రహ్మచర్య, శ్రద్ధలతోయుండును. అతడుమరణానంతరముమరలఈలోకమునకుతిరిగివచ్చును.

"అథద్విమాత్రేణమనసిసంపద్యతేసఃఅంతరిక్షమ్యజుర్భిఃఉన్నీయతే

సోమలోకమ్

ససోమలోకేవిభూతిమ్అనుభూయపునరావర్తతే"

ఇంక,

ద్విమాత్రముగాఓంకారమునుఅనుసంధించిధ్యానముచేసినవాడుసోమలోకమునుచేరిఅచ్చటభోగములననుభవించితిరిగి

మరలఈలోకమునకువచ్చును.

"యాఃపునరేతత్త్రిమాత్రేణఓమిత్యేతేనైవాక్షరేణపరమ్పరుషమ్అభిధ్యాయీతిసతేజసిసూర్యేసంపన్నః

యథాపాదోదరఃత్వచావినిర్ముచ్యతఏవష్టవైసపాష్మనావినిర్ముక్తఃససామభిఃఉన్నీయతేబ్రహ్మలోకమ్సృష్టవఘనాత్స

రాత్పరమ్పరిశయమ్పరుషమ్ఈక్షతేతదేతౌశ్లోకౌభవతః."

ఓంకారమునుత్రిమాత్రముగాధ్యానించువాడుసూర్యతేజసంపన్నుడవుతాడు.
 సమస్తపాపములనుపాముకుటుసమునువిడిచినట్లువిడిచివిముక్తుడవుతాడు.
 ఆతడుసామగానాదులతోపరబ్రహ్మవద్దకుకొనిపోబడతాడు. జీవమునునికంటెపరాత్మరుడైనపరమపురుషునిచూస్తాడు,
 (అనుభవిస్తాడు), ఈవిషయమైఱొండుశ్లోకములుకలవు.

"తిస్రోమాత్రామృత్యుమత్యప్రయుక్తా

అన్యోన్యసత్తాఅనువిప్రయుక్తాః

క్రియాసుబాహ్యమ్యంతరమధ్యమాసు

సమ్యక్ప్రయుక్తాసునకంపతేజః"

మూడుమాత్రలువిడివిడిగాఉపయోగించబడినప్పుడుఅంతవంతములే. అట్లుకాక,
 ఆమూడునుదోషములేకుండాసంయోజించినక్రమముగా (ప్రణవమున) ఉపయోగించినప్పుడుబాహ్య, ఆంతర్య,
 మధ్యమప్రావృత్తులయందుచలించకస్థిరముగానుండుటసంభవముఅవుతుంది.

"ఋగ్విరేతమృజుర్భిఃఅంతరిక్షమ్సమభిఃయత్తత్కవయోవేదయంతే

తమోంకారేజైవాయతనేనాన్వేతివిద్వాన్యత్తత్సాంతమ్అజరమ్అమృతమ్అభయమ్సరమ్మృతమ్"

ఋక్కులవలనఈలోకములుపొందబడును. యజుస్సులవలనదేవలోకములుపొందబడును.
 సామములవలనవిద్వాంసులుమాత్రమేతెలియగలశాంతము, అజరము, అమృతము, అభయము,
 అన్నిటికన్నగొప్పదైనదిఅయినస్థితిఈఓంకారమువలననే (తెలియబడును) పొందబడును.

నాన్నగారు: బాగుంది, ఒక్కమాత్రంతోప్రణవధ్యానముచేస్తేఈలోకములోగొప్పవాడవుతాడు,
 ఱొండుమాత్రలతోప్రణవధ్యానముచేస్తేదేవలోకాలనుపొందుతాడు, కానిఈఱొండుసందర్భాలలోనుఅతడుమళ్ళీఈజనన,
 మరణసంసారచక్రములోనికితిరిగిరావలసినదే.

కానిమూడుమాత్రలతోప్రణవపురుషధ్యానముచేస్తేఅజరామరమైనస్థితిపొందగలముఅన్నమాట, అంతేనా

మామయ్య: అవును

నేను: కొంతమందిమూడుమాత్రలకంటేఎక్కువసేపుకూడాప్రణవోపాసనచేస్తారే, యోగా, exercisesచేసేవాళ్ళూ...

మామయ్య: మాండూక్యోపనిషత్తో మూడుకంటే ఎక్కువ మాత్రలతో ప్రణవోపాసన చెప్పబడినది, నిజానికి 3 1/2 మాత్రలతో, కాని అక్కడ కూడా 5,6,7 ...మాత్రలనికాదు. అక్కడ 4 మాత్రలు మన 4 స్థితులను తెలియచేస్తాయట-జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి, సమాధిస్థితులని అంటారట.

ఈయోగాసనాలు వేసేవారూ వాళ్ళు ఊపిరి బిగబట్టి ఎక్కువ సేపు ఓంకారాన్ని ఉచ్చరించడంచేస్తే దానిని ప్రణవపురుషధ్యానము అని అనుకొననక్కరలేదు. నిజానికి ఈరకమైన బ్రహ్మవిద్యలు వినడమో, చదవడమో తప్ప ప్రస్తుతము అనుసరించి, అనుభవములోనికి తెచ్చుకొని, తరించే వాళ్ళు ఎవరన్నారో నాకు తెలియదు. ఈవిద్యలు అనుభవైకవేద్యాలు, మహర్షులనుండియో, మహదాచార్యులనుండియో తప్ప లభ్యము కానివి. చదివినేర్చుకొనగలచినవికాదు. పంచదార ఎలాగుంటుంది అన్నది ఎంత చదివితే మాత్రము ఎలా తెలుస్తుంది, మీ అమ్మనీ నోట్లో పోసి, నువ్వు స్వయంగా రుచి చూస్తే తప్ప.

నాన్నగారు: దీనిలో కూడా ఇంతకు ముందులాగే ఆ "పరాత్పరుడు" జీవుడా? పరబ్రహ్మ?

అని ప్రారంభించి పరబ్రహ్మ అని చెబుతారు, అంతేనా! పరబ్రహ్మ అని ముందే చెప్పేసుకుంటే!

నేను: అలాకాదు నాన్నగారూ, ఇప్పుడిప్పుడే అంటే ఇంతకు ముందు సూత్రములో "అదృష్టమ్"

అంటూ పరబ్రహ్మ ను చూచుటకు సాధ్యము కాదు అని చెప్పేరా, మఱి ఇప్పుడు "పరాత్పరమ్మరుషమ్ ఈక్షతే"

అంటూ ఆయన ను చూస్తాడు అంటే ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకముగా చెప్పినట్లవదూ, అందువలన ఇక్కడ ఈ పరాత్పరుడు అంటే "చతుర్ముఖబ్రహ్మ" అనుకుంటే చక్కగా సరిపోతుంది.

మామయ్య: ఎలాగట!

నేను: చూడండి, ముందు మర్మలో కంటే మహదనుభవాన్ని ఏకమాత్ర ప్రణవోపాసనతో చెప్పేరు.

తరువాత దేవలోకానుభవాన్ని చెప్పేరు. తరువాత అదేక్రమంలో చెప్పవలసినది తరువాత వచ్చే వసంత్యలోకము గురించేకదా.

ఆసంత్యలోకాధ్యక్షుడు, సమస్త సృష్టికారకుడు, అయిన చతుర్ముఖబ్రహ్మయేకదా అక్కడ ఉండేది.

అంతేకాక, అక్కడ "జీవఘనాత్పరాత్పరమ్" అని వాడేరు. అంటే "దేహేంద్రియాదులకంటే వేరయిన వాడును,

దేహేంద్రియాదులతో కలసియుండువాడును అగు జీవునికంటే వేరయిన వాడు అగుటచే"

అని చెప్పుట సంత్యలోకాధిపతి అయిన చతుర్ముఖబ్రహ్మ కేవలమే.

మామయ్య: మఱి "పరుడు" "పురుషుడు" అంటే

నేను: ఈ సృష్టి సమస్తి సృష్టి, వ్యష్టి సృష్టి అని ఊహించు విధాలుగా జరిగిందికదా,

సాధారణ జీవాత్మ వ్యష్టి సృష్టియందు సృష్టించబడినవాడు. అంటే వేరు వేరుగా జీవాత్మలు అందరూ సృష్టించబడినట్లు.

అలాకాకచతుర్ముఖబ్రహ్మసమష్టిపురుషుడు, అనగాఈరకమైనవ్యష్టిసృష్టికివేరయినపురుషుడు,
"జీవఘనాత్పరాత్పరమురుషమ్" అనపదముదీనినేసూచిస్తుంది.

మామయ్య: బాగుంది, కానితరువాత "అమృతమ్" అనివాడేరుకదా,

కానిచతుర్ముఖబ్రహ్మకానిఆయనలోకముకానిఎప్పుడోఒకప్పుడు "ఆబ్రహ్మభువనాల్లోకాఃపునరావర్తినఃఅర్జున"
అనిభగవద్గీతలోచెప్పినట్లుప్రళయానికిలోనుకావలసినదేకదా! అంటేఅమృతముకావుకదా!

నేను: వచ్చే "అమృ"వారిపండుగకుజనంఅసంఖ్యాకంగావస్తారుఅన్నామనుకోండి, అంటేఎక్కువమందిజనంఅనికదా.

అంతేతప్పసంఖ్యలేనిఅనికాదుకదా. అలాగే "పద్మనాభం"

వెళ్ళడానికిబస్సులేఉండవుఅంటేబస్సులుచాలాతక్కువఅనికదా. ఇలా "నశ్" "ప్రయోగము" అల్పత్వాన్ని

అదేఅరుదుఅనిచెప్పడానికికూడావాడుతారుకదా.

ఇక్కడాఅలాగేజీవుళ్ళజీవనప్రమాణముకంటేఎన్నోరెట్లుజీవించియుండేచతుర్ముఖబ్రహ్మవిషయంలోకూడా "అమృత"
పదాన్నిచాలాఎక్కువకాలముఅనిఅర్థముచేసుకోవాలోమో.

మామయ్య: జీవఘనాదుఅంటేకర్మనిమిత్తముశరీరముకలిగినవాడుఅనిఅర్థము.

చతుర్ముఖబ్రహ్మకూడాతనకర్మనిమిత్తమైశరీరముకలిగినవాడేకదా, అలాంటప్పుడు "జీవఘనాత్పరాత్పరమ్" అంటే
"కర్మసంబంధమైనజీవులకంటేవేఱయిన" అన్నప్పుడుచతుర్ముఖబ్రహ్మకంటేవేఱయినఅనికదా,
ఆపురుషుడుచతుర్ముఖబ్రహ్మఎలాఅవుతాడు?

అమ్మ: వాడితోఏమిటిమామయ్యా, మీరుచెప్పండి.

మామయ్య: నేనుచెప్పేదేమున్నదమ్మా,

భగవద్రామానుజులుఈఅధికరణసూత్రభాష్యములోఈవిషయాన్నివిశదంగావివరించేరు.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా?

మామయ్య:

"ఈక్షతికర్మవ్యపదేశాత్సః....1-3-12"

అంటే

ఈక్షతికర్మ: ఈక్షణమునకువిషయభూతుడుగచెప్పబడినవాడు

సః: పరమాత్మ(ఎందుకనగా)

వ్యపదేశాత్: అట్టివాడుపరమాత్మగాశ్రుతులయందుచెప్పబడుటచేత

అనగా

ఈక్షణమునకువిషయభూతుడుగచెప్పబడినవాడుపరమాత్మయే.

ఏలననగాఅట్టివాడుపరమాత్మఅనియేశ్రుతులయందుచెప్పబడినది.

అమృ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా, "విషయభూతుడుగ" అంటేఏమిటి?

మామయ్య: "నేనుపుస్తకముచదువుతున్నాను" అన్నప్పుడుపుస్తకమువిషయము,

రామంపండుతింటున్నాడుఅంటే "పండు" విషయము.

నువ్వుపరమాత్మనుచూసేవుఅంటేపరమాత్మవిషయముఅన్నమాట. రామంసంశయముఇంతకుముందు "అదృష్టమ్"

అనిచూడడానికిదుర్లభుడుఅంటూచెప్పిఇప్పుడువెంటనే "ఈక్షతే"

అనిచెబితేఎలాఅర్థంచేసుకోవాలోతెలియకఎక్కడినుండియో "చతుర్ముఖబ్రహ్మను"

తీసుకొనివచ్చిఇక్కడనప్పించడానికితికమకపడుతున్నాడు. ఈసూత్రముఏమిచెబుతోందిఅంటేఎన్నోశ్రుతులలోపరమాత్మ

"ఈక్షణమునకువిషయభూతుడుగ" చెప్పబడినవాడు. ...

నేను: ఎన్నోశ్రుతులలోఅంటే!

మామయ్య: "తద్విష్ణోఃసదాపశ్యంతిసూరయః" అనినిత్యసూరులచేచూడబడునదివిష్ణుస్థానముఅనిచదువుతాముకదా.

ఇక్కడఉదాహరణశ్లోకాలుగాఈయబడినవేచూడు. "యత్రత్వవయోవేదయంతః"

అంటేదేనినికవులుఅంటేనిత్యసూరులుతెలుసుకొనుచున్నారోఅనికదాచెప్పారు.

నేను: మఱిఇంతకుముందుసూత్రములో "అదృష్టమ్" అనికదాచెప్పారు! దానికిదివ్యతిరేకముకాదా!

మామయ్య: సమంగాఅర్థంచేసుకొంటేవాటిలోవ్యతిరేకతఏమీలేదు. నువ్వుఆకాశాన్నిచూస్తున్నావా!

నేను: ఆ(! చూస్తున్నాను.

మామయ్య: అయితేదానిలోఎన్నిగ్రహలో, నక్షత్రాలోచెప్పగలవా!

నేను: అదెలాకుదురుతుంది, ఆకాశంపూర్తిగాచూడడంనాకుసాధ్యముకాదుకదా!

మామయ్య: కదా, ఆకాశములోఏదోకొలదిభాగముచూడగలముఅంతే.

అలాగయినప్పుడుఅనంతకోటిబ్రహ్మాండనాయకుడైనఆపరమాత్మనుసంపూర్ణంగాతెలుసుకోవడంకూడాసాధ్యంకాదు.

కానిఆయనయొక్కఏదోఒకప్రధాన, ఒకప్రభావము, ఒక aspect తెలుసుకొనగలమేమో.

అందువలననిత్యసూరులుకూడాఒకరూపముతోపరమాత్మనుఅనుభవించడంకుదరకఅనేకానేకరూపాలతోప్రయత్నిస్తూం
టారట. ఇంకసాధారణబద్ధజీవులమాటచెప్పేదేముంది. అందువలనఆయనదృష్టము,
అదృష్టముకూడాఅనడంలోతప్పేమీలేదు.

అంతేకాదు, పరమాత్మనుప్రాకృతమైనఇంద్రియాలతోను,
శరీరముతోనుఅనుభవించడంకుదరదుఆవిధంగాపరమాత్మఅదృష్టమేఅనిచెప్పుకోవాలి.
అందుకేభగవద్గీతలోశ్రీకృష్ణభగవానుడువిశ్వరూపసందర్శనముసందర్భములోఅర్జునునకు "దివ్యష్టదామితేచక్షుః"
అనిఅంటాడు, ప్రాకృతచక్షువులతోచూడలేడుకనుక,
పరమపదములోపంచోపనిషణ్ణయమైనశరీరముతోఉండేనిత్యసూరులుపరమాత్మగుణములనుఅనుభవిస్తూ,
ఆయననుసేవిస్తారుఅని "సోశ్చుతేసర్వాన్యామాన్సహస్రహృహృణావిపశ్చితా" అనిచెబుతుందిశ్రుతి.

నేను: అంటేఇక్కడ "పరాత్పరమ్", "పురుషమ్" అంటూచెప్పబడినదిపరమాత్మయేనా!

మామయ్య: ఇక్కడశ్రుతివాక్యాలలో

"తమ్ఘంకారేణవాయనాన్వేతివిద్యాన్యత్తద్భాంతమ్అజరమ్అమరమ్అమృతమ్అభయమ్పరమ్"
అనిచెప్పినప్పుడుఆశాంతము, అజరము, అమృతము, అభయము, పరముఅన్నపదాలుపరమాత్మకేవరిస్తాయి.
అంతేకాక "ఏతస్మాట్టీవఘనాత్పరాత్పరమ్"
అనగాజీవఘనునికంటెఅనగాకర్మసంబంధితమైనశరీరముకలవానికంటెనువేరయినవాడుఅన్నప్పుడు
"యోబ్రహ్మణమిద్దధాతిపూర్వమ్"
అనిశ్రుతిచెప్పినట్లుచతుర్ముఖబ్రహ్మకూడాకర్మసంబంధితశరీరముకలవాడైస్పృష్టించబడినవాడుకనుకఆచతుర్ముఖబ్రహ్మ
కాకఆయనకంటెవేరయినవాడుపరమాత్మయేఅవుతాడు.

ఇంకనీమరొకసందేహము,
దేవలోకముతరువాతఉండేదిసత్యలోకముకనుకదేవలోకమునుద్విమాత్రాపూర్వకప్రణవధ్యానమువలనపొందునట్లుచెప్పి
నతరువాతసత్యలోకాన్నిచెప్పాలికదాలని. కాని,
ఊర్ధ్వలోకాలుగాచెప్పబడినలోకాలుఅంటేదేవలోకముతోబాటుసత్యలోకముకూడావస్తుంది, ఇదికూడాశీలావిభూతిలోనిదే.
ఆజన్మాంతముప్రణవోపాసనకుప్రయోజనముఏమిటిఅన్నసత్యకామునిప్రశ్నకుసమాధానముగాపిప్పలాదుడు
"పరమమృతపరమృతబ్రహ్మయదోంకారః..." అనుచూపరబ్రహ్మమును,
అపరబ్రహ్మమునుఈరెంటిలోదేనినైననుపొందుచున్నాడుఅని, అపరబ్రహ్మమనబడుకార్యబ్రహ్మమేదికలదోఅదిఐహికమనీ,
పరబ్రహ్మమునుఆముష్మికమనీఱండుగావిభజించి,
ఒక్కమాత్రతోప్రణవమునుపాసించువారికిఐహికమగుమనుష్యలోకప్రాప్తియు,
ఱండుమాత్రలతోప్రణవమునుపాసించువారికిఆముష్మికమనబడుస్వర్గాదిఊర్ధ్వలోకప్రాప్తినిచెప్పి,

తరువాతమూడుమాత్రలుకలదియుపరబ్రహ్మవాచియునగుప్రణవముతోపరబ్రహ్మమునుఉపాసించువారుపరబ్రహ్మమునే పొందుదురుఅనిఉపదేశించెడు.

నాన్నగారు: "సామభియత్తత్వవయోవేదయంతే" అని

"సామములవలనకవులుఅనగానిత్యులుమొదలైనవారుపరమాత్మనుతెలియడం, పొందడం" అనిఎందుకుఅన్నారు.

మామయ్య:

ఆపరమపదములోసామగానాదులతోనిత్యసూరులుతమకుకోరినరూపాలతోఅనుభవిస్తూసేవిస్తూంటారుఅని

"...కామరూప్యనుసంచరన్వితత్సామగాయన్నాస్తేహాఽహాఽహాఽహులహమన్నమీఅహమన్నమ్ ..."

అనిఈవిధంగాతైత్తిరీయఉపనిషత్తోచెబుతారు.

ఆవిషయమేసామగానాదులతోపరమాత్మనుఅనుభవించడంగురించిఇక్కడకూడాచెప్పబడినది.

ఇలాఎన్నోఉపనిషత్లలోపరమపదములోపరమాత్మనుసేవించడం, అనుభవించడంచెప్పబడినది. "ఈక్షణము"

అంటేఒక్కచూడడమేకాదుకదా, సంకల్పముతోబాటుఎలాఅనుభవించినా "ఈక్షణము" అనేచెప్పుకొనవచ్చును.

ఇక్కడమనకుతెలిసినపాక్కతికమైనకన్ను, ముక్కులాంటిఇంద్రియాలతోఅనుభవిస్తున్నారనికాదు.

పరమపదములోపంచోపనిషత్తయమైనశరీరాలతోవారుపరమాత్మానుభవముపొందుతూఉంటారు.

ఇక్కడ "ఉన్నీయతే"

అనివాడడంవలనకూడాఅట్టిత్రిమాత్రాప్రణవపురుషద్యానముచేసినవాడుఅన్నిటికంటెఉత్తమమైనస్థితికొనిపోబడడంఅంటే

పరమపదమునకుఅంటేపరమాత్మసన్నిధికికొనిపోబడతాడనిఅర్థముచేసుకోవాలి.

అంటేఇక్కడవర్ణించబడినదిపరమాత్మయేకదా.

అందువలనఇక్కడపరస్పరవ్యతిరేకతలేదు. ఈమంత్రాలలోచెప్పబడినవాడు,

ఇతరశ్రుతులలోకూడాఈక్షణమునకువిషయభూతుడుగాచెప్పబడినపరమాత్మయే.

దీనితోఈఅధికరణముపూర్తిఅయిందమ్మా!

అమ్మ: బాగుందిమామయ్యా, ప్రశ్నోపనిషత్తో "త్రిమాత్రప్రణవపురుషవిద్య" సందర్భంగా

"సవితస్మిన్జీవఘనాత్పరాత్పరమ్పరిశయమ్పరుషమ్ఈక్షతే"

అనిపిప్పలాదమహర్షిసత్యకామునికేచెప్పినమంత్రాలలోఆపరాత్పరుడైనపరమపురుషుడు, అజరము,

అమృతముమొదలగుపదములుపరమాత్మసందర్భంలోమాత్రమేవర్తించడంవలననూ,

పరమాత్మనుపరమపదమునందున్ననిత్యులు,

ముక్తులుఅనుభవిస్తూసేవిస్తూంటారనిశ్రుతులలోచెప్పబడియుండుటవలననూ,

జీవఘనాత్పరాత్పరమేఅనిచెప్పియుండుటవలనకర్మనిమిత్తమైనశరీరముగలచతుర్ముఖబ్రహ్మాదిస్తంబపర్యంతజీవులంద

రికంటేపేరయినవాడుపరమాత్మయేకనుకనూ "ఉన్నీయతే"

అనగాసమస్తలోకములకుఉత్తమమైనపరమపదమునకుకొనిపోబడిపంచోపనిషత్తయమైనదివ్యశరీరాలతోపరమాత్మను
సేవిస్తూఅనుభవించడంజరుగుతుందిఅనిచెప్పబడుటవలననూఇక్కడచెప్పబడినది "పరమాత్మయే" అనిఅర్థమయింది.

మామయ్యా, మనందసరాపండుగలుఅయినతరువాతకలుద్దాము. పూజలూ, పేరంటాలూఅవీఉంటాయికదా,
ఇంట్లోకూడానలుగురూఉంటారు.

మామయ్య: అలాగేనమ్మా, మీకుఅందరకూదసరాశుభాశీస్సులు.

అమ్మ: మీకుకూడాదసరాశుభాకాంక్షలుమామయ్యా!

వస్తాము.

అందరూ: యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ.....

5.దహరాధికరణము:

మామయ్య: రండమ్మా, ఎలాగున్నారు?

అమ్మ: కులాసాగానేఉన్నాముమామయ్యా,

మనఉరుపైడితల్లిఅమ్మవారిజాతరకూడఅయినతరువాతప్రారంభించుకుందామనిమఱినాలుగురోజులుఆలస్యముచేసేము

.

మామయ్య: నిజమే, డప్పులచప్పుళ్ళూ, రణగొణధ్వనులూమధ్యపారముజరుగదుకదా!

నేను: కానిమామయ్యా, దేవుడినిపూజించడానికిఇలాంటిహడావుడిఅంతాఅవసరమా!

మామయ్య: అవసరమూఅంటేఅవసరము, కాదుఅంటేకాదు. మనుష్యులయొక్కగుణ, తత్త్వాలమీద,

పూర్వజన్మవాసనలమీదఇంకావెన్నోకారణాలమీదఆధారపడిఉంటుంది.

ఇవేమీలేకుండానువ్వునీఇంటిలోకూర్చొనినీహృదయాంతరాళంలోనున్నపరమాత్మనుధ్యానముచేసుకొనవచ్చును,
దానికి, సందడులూ, సంబరాలూఅక్కరలేదు. దానిని "దహరవిద్య" అనిఅంటారు.

నేను: అదికూడాబ్రహ్మవిద్యనా?

మామయ్య: ఈ "దహరవిద్య" కూడా ఒక బ్రహ్మవిద్య, ఛాందోగ్యోపనిషత్తో వస్తుంది, మనము చెప్పుకొనటో యే అధికరణముదానిగురించే.

నేను: ఒకవరుసలో ఒక్కొక్క ఉపనిషత్తో వచ్చే ఉపనిషద్వాక్యాలను పూర్తిచేసుకొని, తరువాత మరొక ఉపనిషత్తు వెళ్ళవచ్చును కదా, ఇలా ఒకసారి తైత్తిరీయ ఉపనిషత్, ఛాందోగ్యోపనిషత్తు రొకసారి, మళ్ళీ తైత్తిరీయ ఉపనిషత్, మళ్ళీ ఛాందోగ్యము, బృహదారణ్యకము, ముండకోపనిషత్, ప్రశ్నోపనిషత్, మళ్ళీ ఛాందోగ్యము... ఇలా ఒక ఉపనిషత్తులో వాక్యాలను అన్నిటిని పూర్తిచేయకుండా మరొక ఉపనిషత్తు వాక్యాలను ప్రస్తావించి, మళ్ళీ అంతకు ముందు ఉపనిషత్తో వాక్యాలను వివరించి.. ఇలా ఎందుకు చేసేరో, నాలాంటి వాళ్ళకు ఇబ్బంది కీతప్ప.

మామయ్య: మనము ఇంతకు ముందు ఈ విషయము చెప్పుకున్నాము.

పరమాత్మను గురించి చెప్పే వాక్యాలలో అస్పష్టతర, అస్పష్ట, స్పష్ట, స్పష్టతర అని నాలుగు రకాలుగా విభజించుకొని, ఆక్రమంలో వేదవ్యాసుల వారు బ్రహ్మసూత్రాలను అందించేరు.

భగవద్్రామానుజులు అదే క్రమంలో వాటిని వివరించేరు.

అమ్మ: ఈ "దహరవిద్య" గురించి, దానికి సంబంధించిన ఉపనిషద్వాక్యాల గురించి చెప్పండి మామయ్యా, తరువాత సూత్రాలలోకి వెళ్ళవచ్చును.

మామయ్య: అలాగే నమ్మా, ఈ "దహరవిద్య" గురించి ఛాందోగ్యోపనిషత్తో చివరి అధ్యాయములో అంటే 8 వ అధ్యాయములో వస్తుంది. దానిలో మనకు అవసరమున్నంత మట్టుకు చూద్దాము.

"అథ యది దమో అస్మిన్ బ్రహ్మ పురేదహరమ్ పుండరీకమ్ వేశ్మ

దహరే అస్మిన్ నంతరాకాశః తస్మిన్ యదంతః తదన్వేష్టవ్యమ్

తద్వాచ విజిజ్ఞాసితవ్యమ్ ఇతి"

ఈ బ్రహ్మ పురమున దహరపుండరీకమను గృహము కలదు. దానియందు ఆకాశము కలదు.

ఆ ఆకాశమున ఏమియున్నదో అది అన్వేషించబడవలెను. అది తెలుసుకొనబడవలెను.

"తమ్యేత్ అబ్రూయః యది దమో అస్మిన్ బ్రహ్మ పురేదహరమ్ పుండరీకమ్ వేశ్మ

దహరే అస్మిన్ నంతరాకాశః కిన్తు దత్తవిద్యతే యదన్వేష్టవ్యమ్

యద్వాచ విజిజ్ఞాసితవ్యమ్ ఇతి సబ్రూయాత్. "

"యావాన్యాఅయమాకాశఃతావానేషఃఅంతర్వదయేఆకాశ

ఉభేఅస్మిన్న్యావాప్యథివీఅంతరేవసమాహితే

ఉభౌఅగ్నిశ్చవాయుశ్చసూర్యాచంద్రమసౌఉభౌ

విద్యుత్తక్షత్రాణియచ్ఛాస్యేహస్తియచ్ఛనాస్తిసర్వమ్

తదస్మిన్సమాహితమీతి"

"ఈబ్రహ్మపురమునగృహమునందుదహరపుండరీకమునఆకాశమునఏమిఅన్వేషించవలెను, ఏమి తెలుసుకొనవలెను" అనిప్రశ్నించిన

"ఈపైనఆకాశమువ్యాపించువరకుదహరపుండరీకమునఆకాశముకూడవ్యాపించియుండును. భువియు, దివియుకూడదీనియందుండును. అగ్నియు, వాయువును, సూర్య, చంద్రులును, మెరుపులును, నక్షత్రములునుఇట్లుఏమేమిఉన్నవో, లేకున్నవోఅవిఅన్నియునుఈదహరపుండరీకమందలిఆకాశమునయుండును.

"తమేత్తేఅబ్రూయుఃఅస్మాత్పేత్తేఇదమృహ్మపురేసర్వమ్సమాహితమ్

సర్వాణిచభూతానిసర్వేదకామాయదైతత్తరావాప్నోతి

ప్రధ్వాసతేవాకిష్టతఃఅతిశిష్యతీతి"

"ఇట్లుసమస్తభూతములకుకామములకుజరావస్థసమాపన్నమయినప్పుడు, మరణముసంభవించినప్పుడుఈదహరపుండరీకమునఆకాశముఏమగును" అనిఅన్నచో

"సబ్రూయాత్నాస్యజరయైతజ్జీర్యతినవధేనాస్యహస్యత

ఏతత్సత్యమృహ్మపురమ్అస్మికామాసమాహితాఃఏష

ఆత్మాఅపహతపాప్మావిజరఃవిమృత్యుఃవిశోకఃవిజిఘక్సఃఅపిపాసఃసత్యకామఃసత్యసంకల్పయథాహ్యేవేహప్రజాఅన్వావిశంతి

యథాఅనుశాసనమ్యమ్యమంతమభికామాభవంతియమ్

జనపదమ్యమేక్షత్రభాగవ్తవ్తమేవోపజీవంతి."

"జరా, మరణములసమయమునఆదహరపుండరీకముననున్న ఆకాశమువృద్ధాప్యముపొందుటకాని, నాశమునందుటకానిలేనిది. అదిబ్రహ్మము, శరీరముబ్రహ్మపురముకాదు.

అదిసమస్తకామములుసమాహితమైయున్నది. ఆఆత్మఅపహతపాప్మా, విజరము(జరలేనిది),

విమృత్యువు(నాశములేనిది), విశోకము(శోకములేనిది), విజిఘత్స, అపిపాస(ఆకలిదప్పులులేనిది), సత్యకామ,

సత్యసంకల్ప అనుగుణాలుకలిగినది. ఎట్లుభువిపైనాయకుడుచెప్పినట్లుప్రజలునువారికామములుఆధారపడిఉండునో, అట్లేఆబ్రహ్మముననుసరించిప్రవర్తించుచూశరీరముఉపజీవనముచేయును." అనిచెప్పవలెను

"తద్యథేహకర్మజితఃలోకఃక్షీయత

ఏవమేవాముత్రపుణ్యజితః

లోకఃక్షీయతేతద్యఇహోత్మానమీలనువిద్యవ్రజంతిఏతశ్చ

సత్యాన్యామాతేషాన్సర్వేషులోకేషుఅకామచారఃభవతి.

అథయఇహోత్మానమీలనువిద్యవ్రజంతిఏతశ్చసత్యాకామాతేషాన్సర్వేషులోకేషుకామచారఃభవతి"

(ఈదహరాకాశమునుతెలియనివారికి) ఈలోకమునకర్మలచేపొందబడినఫలములుకాని,

పైలోకములయందుపుణ్యములుకానిక్షీణించును(నశించును).

ఇట్లుఈదహరాకాశమునుకానిసత్యమైనకామములనుకానితెలియకమరణించువారుఅకామచారులగుదురు.

అనగాస్వతంత్రముగాఅన్నిలోకములయందునుసంచరించలేనివారుఅగుదురు.

అట్లుకాకదహరాకాశమును,

సత్యమైనకామములనుతెలిసికొనిమరణించినవారుకామచారులుఅనగాఏలోకమునందైననుతాముస్వతంత్రముగాసంచ

రించగలిగినవారుఅగుదురు.

మామయ్య: ఇప్పుడుమనముచెప్పుకున్నది 8 వఅధ్యాయములోప్రథమఖండము.

ప్రస్తుతముఅధికరణానికిమనకుముఖ్యముగాఅవసరమైనవాక్యాలుకూడాఇవే.

నాన్నగారు: బాగుంది, హృదయాంతరాళములోనున్నదహరాకాశముగురించిచెప్పి,

శరీరమునకువృద్ధాప్యముగానిమరణముగానిసంభవించినాదీనికినాశనముండదనిదీనిగురించితెలుసుకొనినవారుకామచారులుఅవుతారనిచెప్పేరన్నమాట.

ఇంతకుముందుఅధికరణములోకూడాకామచారులుఅనివచ్చిందిముక్తాత్మలకుగురించిచెప్పినప్పుడు.

ఈఉపనిషదధ్యాయములోమనముతెలుసుకొనవలసినదిఇంతేనా, ఇంకేమయినాఉన్నదా?

మామయ్య: ఈఅధ్యాయములోఎన్నోముఖ్యమైనమంత్రాలుఉన్నాయి. కాని,

ఆమంత్రాలన్నీమనముఈఅధికరణమునేర్చుకొనడానికిఅంతఅవసరములేదు.

అమ్మ: ఆమిగిలినవివరాలుకూడాకొంచెంక్షుప్తంగాచెప్పగలరామామయ్యా!

మామయ్య: మంత్రాలుఅన్నీకాదుకాని, క్లుప్తంగాముఖ్యమైనవిషయాలనుచెప్పుకుందాము.

తరువాత ఖండములో అట్టివాడు సత్యకామత్వాదిగుణాలు ఎలా కలిగి ఉంటాడో, వానికి కావలసిన వివిధ సిద్ధిస్తాయో వివరిస్తారు.

తరువాత ఈ విషయము తెలియనివారు మహానిధిని తెలియక దాని మీదనే సంచరించువారి వలె తమలోనే యున్న ఆదహరాకాశమును తెలియక భగవత్స్వరూపతిరోధానకరిలయిన మాయచేకప్పబడియున్న వారు వారు బ్రహ్మలోకమును పొందరు అని చెబుతారు.

(...హిరణ్యనిధిమ్ని హితమక్షేత్రజ్ఞాఁగపర్యపరిసంచరంతఃన విందేయుః..... ఏతద్బ్రహ్మలోకమ్న విందంతి అన్యతేన హి ప్రత్యాధాః).

తరువాత వచ్చే విషయాలు....

ఇట్లు హృదయము నందలి దహరాకాశము తెలిసిన ఆత్మ అనుదినము నుగాడని ద్రావస్థలో స్వర్గలోకప్రాప్తిని పొంది తిరిగి వచ్చుచుండును. (..తస్మాత్త్వదయమ్ అహరహర్వా ఏవ మ్విత్స్వర్గష్టాకమ్ ఏతి).

ఈ ఆత్మ ఈ శరీరము నుండి లేచి పరంజ్యోతిని చేరి తన నిజమైన స్వరూపమును పొందును. దీనిని ఆత్మ అని పిలిచెదరు.

ఇది అమృతము, అభయము, బ్రహ్మము, దీనికి సత్యము అనియు నామము కలదు.

(ఏష ఆత్మా సంప్రసాదః అస్మాత్కరీరాత్సముత్థాయ పరమ్యైతిః ఉప సంపద్యస్వేన రూపేణ అభినిష్పద్యతే ఏష ఆత్మేతి హోవాచ ఏతదమృతమభయమేతత్త్రహ్మేతి తస్య హవా ఏతస్య బ్రహ్మణః నామ సత్యమితి)

సత్యమైదు "సత్", "తి", "యమ్" అని మూడు అక్షరములు కలవు. సత్ అనగా అమృతత్వము. తి అనగా మృతత్వము. యమ్ అనగా వాటిని జొంటిని బంధించి ఉంచునది.

దీనిని తెలిసిన వారు గాడని ద్రయందు ప్రతిదినము స్వర్గమునకు వెళ్ళుచుందురు.

(తాని హవా ఏతాని త్రైణి అక్షరాణి సతీయమితి)

తత్సత్యతే అమృతమే అభయత్తి తన్మత్సమే అభయత్యమే న ఉభేయచ్ఛతి యదనేన ఉభేయచ్ఛతి తస్మాత్సమే అహరహర్వా ఏవ మ్విత్స్వర్గష్టాకమ్ ఏతి)

ఈ ఆత్మ సేతువు వలె లోకములను వాని క్షేమమున కైదరించి యుండును.

ఈ సేతువుల హోరాత్రముల వలన అధిగమించబడదు, అనగా కాలము చేతనియమితమైనది కాదు. దానికి వృద్ధాప్యము,

నాశనము, దుఃఖము, సుకృతదుష్కృతములు ఉండవు. అన్ని పాపములును దాని నుండి నివర్తించబడును.

ఈ బ్రహ్మలోకము అపహతపాపమృత్యుము కలది.

(అభయ ఆత్మా ససేతుః ధృతిరేషా మ్హే కానామే అసంభేదాయ నైతః).

సేతుమే అహోరాత్రే తరతో న జరా న మృత్యుః న శోకః న సుకృతమ్న దుష్కృతమ్న ర్వేషా ప్మానః అతః నివర్తంతే అపహతపాపా హ్యేష బ్రహ్మలోకః)

ఆట్రహ్మలోకముబ్రహ్మచర్యమునాచరించుటచేతపొందువారుకామచారులైనమస్తలోకములయందుస్వేచ్ఛగాసంచరించగల
వారగుదురు.

(తద్యఏవైతస్త్రహ్మలోకస్త్రహ్మచర్యేణఅనువిందంతి

తేషామేవైవైప్రహ్మలోకఃతేషామన్వర్యేషులోకేషుకామచారఃభవతి.)

అట్టిబ్రహ్మచర్యమేయజ్ఞమును,

ఇష్టమునుఅయితదవలంబనచేతబ్రహ్మనుతెలుసుకొనినవారికిబ్రహ్మలోకముపొందుదురు.

మానవుడుస్వప్నములురాకుండాగాడముగానిద్రించినప్పుడుఆత్మ (పురీత) నాడియందుచేరియుండును.

అప్పుడుపాపములుదానినిస్ఫుశించలేవు. అదితేజస్సుతోనిండియుండును.

(తద్యత్రైతత్సుప్తఃసమస్తఃసంప్రసన్నఃస్వప్నమ్న విజానాత్యాసుతదానాడీషుసుప్తఃభవతితమ్న కశ్చనపాప్మాస్ఫుశతి

తేజసాహితదాసంపన్నఃభవతి).

హృదయముయొక్క 101 నాడులుకలవు.

శిరస్సునందలిమూర్ధన్యనాడినుండిప్రాణోత్తమణముజరిగినయెడలఅమృతత్వముపొందబడును.

తక్కిననాడులుప్రాణోత్తమణముజరుగుటకునాళములుగాపనిచేయునుగానిఅమృతత్వమునకుకాదు.

(..శతమైకాచహృదయస్యనాడ్యఃతాసామ్మూర్ధానమేఅభినిఃస్ఫుతైకా

తయోర్ధ్వమాయన్నమృతత్వమేతి

విష్వజ్గన్యాఃఉత్తమణేభవంతిఉత్తమణేభవంతి...)

ఆఆత్మఅపహతపాప్మ, విజరః, విమృత్యుః, విశోకః, విజిఘత్సః, అపిపాసః, సత్యకామః,

సత్యసంకల్పఃఅనుగుణాష్టకముకలిగియుండును. అదిఅన్వేషించబడదగినది. తెలుసుకొనబడవలసినది.

అదిసమస్తలోకములను, కామములనుపొందును/ తెలిసియుండును.

(యత్యా అపహతపాప్మావిజరఃవిమృత్యుఃవిశోకఃవిజిఘత్సఃఅపిపాసఃసత్యకామఃసత్యసంకల్పఃసఃఅన్వేష్టవ్యఃసఃవిజిజ్ఞాసీత

వ్యఃసఃసర్వాశ్చలోకానాప్నోతి, సర్వాశ్చకామానయస్తమాత్మానమీఅనువిద్యవిజానాతీతిహ

విజానాతీతిప్రజాపతిఃఉవాచ)

ఈసందర్భములోఇంద్రునికీ, విరోచనునికీచెందినఒకఐతిహ్యాన్ని ఇక్కడఉట్టంకిస్తున్నారు.

దేవతలప్రతినిధిఅయినఇంద్రుడు, అసురులప్రతినిధిఅయినవిరోచనుడుప్రజాపతివద్దకువెళ్ళి 32

ఏళ్ళుబ్రహ్మచర్యదీక్షతోఉన్నారట. ప్రజాపతివారినిఎందుకుఇలాదీక్షవహించిఉన్నారనిఅడిగేడు.

వారుతాముఆత్మపాపరహితుడుగను, ముదిమిలేనివాడును, నాశరహితుడును, దుఃఖరహితుడును,
ఆకలిదప్పులులేనివాడును, అట్టిఆత్మకనుగొనదగినవాడును, ఉపాసింపదగినవాడును,
ఎవడట్టిఆత్మనుతెలిసికొనిఉపాసించుచున్నాడోవాడుసమస్తలోకములనుపొందుచున్నాడనియు,
వానికోర్కెలుతీరుచున్నవనీవినిఅట్టిఆత్మనుతెలియగోరివచ్చిఆశ్రయించినట్లుచెప్పేరట.

అంతటప్రజాపతి "కంటిలోచూడబడినవాడేఆత్మఅనిచెప్పేడు. నీటిలోప్రతిబింబమునుచూచుకొనినఆత్మతెలియును"
అనగావారుఅట్లుచేసివచ్చేరు. ప్రజాపతి "ఏమిచూచితిరి?" అనిఅడుగగారోమములు,
నఖములుపర్యంతముమొత్తముచూచితిమిఅనివారుచెప్పేరు.

అంతటప్రజాపతిమంచిభూషణములతో,
దుస్తులతోఅలంకరించుకొనిమరలనీటియందుప్రతిబింబముచూచుకొనమనిచెప్పేడు. వారునుఅట్లేచేసి,
ప్రతిబింబములుకూడమంచిదుస్తులతోమంచిగానున్నవిషయమువిన్నవించేరు.
అంతటప్రజాపతిఅదియేఆత్మఅనిచెప్పేడు.
వారుసంతుష్టులైపెనుకకువెళ్ళగాప్రజాపతివారికిఆత్మఅనగాఏమియోతెలియలేదు,
అట్టివారుచివరకునశించెదరుఅనిపలికెను.

కాని, పిదపఇంద్రుడు "మంచిదుస్తులతోధరించినపుడుమంచిగాకనబడినది, లోపములున్నప్పుడుఅనగాగుడ్డితనము,
కుంటితనముయుండినఅట్లేకనబడునుకదా, అట్టిచోఇదిసరికాదు", అనిఆలోచించిమరలప్రజాపతివద్దకుపోయి
"నేనుఆత్మగురించిఇంకనుతెలుసుకొనగోరుతున్నాను" అనిపలికెను.

ప్రజాపతిఇంద్రునికిమఱియొక 32 సంవత్సరములుతనవద్దదీక్షవహించియుండుమనిపలికెను. అటుపిమ్మటప్రజాపతి
"స్వప్నములోనున్నతస్థితినిందియుండువాడుఆత్మ" అనిపలికెను. ఇంద్రుడుఅట్లేఅనిపలికివెనుకకుమరలెను.

కాని, మార్గములోఇంద్రుడు "ఈస్వప్నమునందుశరీరముమరణించినామరణముసంభవించదు,
కానిఈస్వప్నావస్థలోకూడదుఃఖము, బాధమొదలగునవితెలియుచుండునుకనుకఇదియుక్తముగాలేదు"
అనిఆలోచించిమరలప్రజాపతివద్దకుపోయితనసందేహమునువిన్నవించుకొనెను. అంతటప్రజాపతిమఱియొక 32
వత్సరములుతనవద్దదీక్షవహించియుండవలసినదిగాఇంద్రునిఆదేశించెను.

అటుపిమ్మట, ప్రజాపతి "మనిషిస్వప్నములులేకగాడముగానిద్రించినప్పుడుఆస్థితిలోఆత్మనుఅమృతము,
అభయము, బ్రహ్మఅనితెలిసికొంటావు" అనిచెప్పేడు.

ఇంద్రుడుఅట్లేఅనిపెనుకకువెడలుతూమార్గములో "గాఢనిద్రలోతననుతానుతెలుసుకొనుటగాని,
తక్కినప్రాణులతెలుసుకొనుటకానిజరగనప్పుడుఇదెట్లుభోగ్యమైనదిఅగును"
అనిఆలోచించిమరలప్రజాపతివద్దకువచ్చి తనసందేహమువిన్నవించుకొనెను.

అంతటప్రజాపతిమఱియొక 5 ఏళ్ళుదీక్షవహించిఇంద్రునితనవద్దయుండుమనెను.

అనగాఇంద్రుడుప్రజాపతివద్దబ్రహ్మచర్యదీక్షతో 101 ఏళ్ళుఉన్నాడన్నమాట. అప్పుడుప్రజాపతి
"ఆత్మశరీరముకంటేవేరయినది, శరీరమునకుసుఖ, దుఃఖములుఉన్ననుఆత్మకుఅవిఉండవు,
రథముఒకజంతువునకుకట్టబడినట్లు, ఈశరీరముకూడకట్టబడియున్నది. శరీరముతోతాదాత్మ్యతలేనప్పుడుఈసుఖ,
దుఃఖములుస్పృశించలేవు.

ఈకనబడుచున్నకన్ను, చెవిమొదలైనవిఅన్నియుకేవలముచూచుటకు,
వినుటకుపనిముట్లుఅనగాసాధనములుమాత్రమే. ఈకన్ను సాధనముగకలవాడుచూచుచున్నవాడుఆత్మ.

ఇట్లుఆత్మనుతెలిసికొనువాడుసమస్తలోకములనుపొందగలవాడై, కామములనుఅనుభవించగలడు.

మనముచీకటినుండిఈప్రకృతిలోనికివచ్చెదము. మరలఇందునుండిచీకటిలోకివెళ్ళిపోయెదము.

అట్లుకాకఅశ్వముతనరోమములదూళివిదల్చుకొనినట్లు
,చంద్రుడురాహువునుండిబయటపడినట్లుఈశరీరమునుండిబయటపడిశాశ్వతమైనబ్రహ్మపురమునుపొందవలెను.
(బ్రహ్మలోకమీఅభిసంభవామిఇతిబ్రహ్మలోకమీఅభిసంభవామీతి).

ఇట్లుఆకాశములనిచెప్పబడినదినామ, రూపనిర్వాహకముచేయునది. అదిలోననుండునది, బ్రహ్మము, అమృతము,
అదియేఆత్మ.

(ఆకాశఃపైనామనామరూపయోనిర్వహితాతేయదంతరాతద్బ్రహ్మతదమృతసత్యా)

ఈవిజ్ఞానమునుచతుర్ముఖబ్రహ్మప్రజాపతికి, ప్రజాపతిమనువునకు, మనువుమానవులకుతెలియచేసేడు.
ఎవరువేదములనుశాస్త్రబద్ధముగాగురువునకుశుశ్రూషచేస్తూమిగిలినసమయములలోఆయనవద్దనేర్చుకొని,
అటుపిమ్మటగృహస్థజీవితమునుశాస్త్రవిహితముగా, శుచిలయినప్రదేశములలోవేదాధ్యయనముచేస్తూ,
ఇతరులనుకూడాఉద్ధరిస్తూ, ఇంద్రియనిగ్రహముకలిగి,
ఇతరులనునొప్పించకుండాతీర్థములయందునివసిస్తూజీవితాంతమూఢార్మికముగాప్రవర్తించుచున్నారోవారుమరణానంత
రముబ్రహ్మలోకమునుపొందుదురు. తిరిగిఈలోకములకురారు. ఈలోకములకుతిరిగిరారు.

(...తథైతత్ప్రహ్మప్రజాపతయైఉవాచప్రజాపతిఃమనవేమనుఃప్రజాభ్యఃఆచార్యకులాత్వేదమీఅధీత్య,
యథావిధానమ్మరోకర్మాతిశేషేణఅభినమావృత్యకుటుంబేశుచౌదేశేస్వాధ్యాయమీఅధీయానఃధర్మికాన్విదధదాత్మనిసర్వేం
ద్రియాణిసంప్రతిష్ఠాప్యాహిసంసర్వభూతానిలన్యత్రతీర్థేభ్యఃసఖలుఏవమ్వర్తయన్యావదాయుషమృత్యాలోకమీఅభిసంపద్యతే
నచపునరావర్తతేనచపునరావర్తతే)

నాన్నగారు: బావా, నువ్వు క్లుప్తంగా చెప్పడం వలన కాబోలు, కొంత అర్థమయి, కొంత అర్థమవనట్లు ఉన్నట్లుగా ఉన్నది.

ముందుదహరాకాశము గురించి తెలుసుకోవాలని, అట్లు తెలుసుకోవడం వలన కామచారులు అవుతారని చెప్పారు.

తరువాత అట్టివాని లక్షణాలను చెప్పారు.

"మనలోనే ఉన్న అంతగోప్పదహరాకాశమును మనము తెలుసుకోలేకపోవడం నిధిమీద కూర్చుని ఆ నిధిని తెలుసుకోనలేకపోయినట్లు" అన్నారు.

అలా తెలుసుకోలేకపోవడానికి కారణము భగవత్స్వరూపతిరోధానకారిణి అయిన ఈ విచిత్రమైన ప్రకృతి తత్వము అని చెప్పారు.

ఇలా తెలిసిన జీవాత్మ ప్రతిదినము సుషుప్తి అవస్థలో పరమాత్మను పొందుతూ తిరిగి వెనుకకు వస్తూంటుంది అని చెప్పారు, ఆ సుషుప్తిస్థితిలో ఈ ప్రకృతి ప్రభావము ఉండదు కదా.

అట్టి జీవాత్మ తన శరీరము విడిచిన తరువాత పరంజ్యోతిని పొందుతుంది అని చెప్పారు.

పరబ్రహ్మ చిదచిత్తులను కలిపి ఉంచిన రక్షిస్తూ ఉంటుందని "సత్యమ్" అన్న పదానికి అర్థం చెప్పారు.

ఇది సేతువు వలె లోకములను ధరించి రక్షిస్తుందని చెప్పారు. దానికి సుఖ, దుఃఖాలుగాని, సుకృత, దుష్కృతాలు కాని ఉండవు అని చెప్పారు.

ప్రాణోత్తమణము మూర్ధన్యనాడి ద్వారా జరిగినప్పుడు జీవాత్మకు అమృత తత్వము సంప్రాప్తించగలదని చెప్పారు.

తరువాత ప్రజాపతి వద్దకు ఇంద్రుడు, విరోచనుడు అమృత తత్వము నందు జీవాత్మ గురించి తెలుసుకొనుటకు వెళ్ళినప్పుడు,

ముందు శరీరమే అట్టి ఆత్మ అనీ, తరువాత కలలో కనబడునదే ఆత్మ అనీ,

అటుపిమ్మట గాఢ నిద్రలో తెలియునదే ఆత్మ అనీ ప్రజాపతి ముందు చెప్పి పదప ఇంద్రుడికి ఆత్మ శరీరము కన్న భిన్నమయినదని చెబుతూ ఆ వివరాలు ప్రజాపతి బోధించేడు.

శరీరము నుండి విడివడి మఱి ఈ లోకములలోకి తిరిగి రాకుండా బ్రహ్మలో కమును పొందడానికి జీవితాంతము నూగురు శుశ్రూష, వేదాధ్యయనము, ధార్మిక జీవనము, ఇంద్రియ నిగ్రహము, సహ ప్రాణి సంరక్షణ మూమోదలైన పనులు చేస్తూ ఉండాలి అని చెప్పారు.

కాని ఇక్కడ కూడా ఆత్మ శబ్దము కొన్ని చోట్ల ఇబ్బంది పెడుతోంది. ఒక చోట జీవాత్మ,

మరొక చోట పరమాత్మ అని అర్థం వస్తున్నట్లున్నది. అది కొంచెం వివరించగలవా?

అంతే కాక చివరి మంత్రము కంటే ముందు మంత్రము చూసేవా ... ఆకాశః పైనామ ... తత్ప్రహ్మ తదమృత స ఆత్మా "

అంటూ ఇక్కడ ఆకాశము, బ్రహ్మ, ఆత్మ ఒక్కటే అనికదా చెబుతున్నారు.

మనకు తెలిసినంతమట్టుకు ఈ మూడింటిలో ఒకటి అచిత్తు, ఊడవది ఈశ్వరుడు, మూడవది చిత్తు అవుతాయి కదా.

అంటే పరస్పర భిన్నమైనవి. ఇవి ఒకటే ఎలా అవుతాయి?

మామయ్య: నువ్వు చెప్పినట్లు " ఆత్మ " పదము ఈ వాక్యాలలో కొంచెం ఇబ్బంది పెట్టడం నిజమే.

మనలాంటి సామాన్యుల సంగతి పక్కన బెట్టి శంకరభగవత్పాదుల వంటి మహానుభావులకూ ఈ ఇబ్బంది తప్పలేదు. ఈ "ఆత్మ"

పదము కొన్ని చోట్ల పరమాత్మను,

మఱికోన్నిచోట్లజీవాత్మ నుచెప్పడంవలనఆటెండూఒక్కటేఅనేకొందరికిఅభిప్రాయంకలిగింది. ఆఅభిప్రాయము
 "ఎలాసరికాదు" అన్నవిషయముచాలావిపులంగాజిజ్ఞాసాధికరణములోభగవద్రామానుజులుఉపపాదించేరు.
 అందువలనమనముపరమాత్మ, జీవాత్మలభేదాన్ని,
 వాటిఅప్పధక్సంబంధాన్నిపూర్తిగాజీర్ణించుకోకపోతేమళ్ళీమళ్ళీఈసంశయాలలోపడిపోయేఅవకాశముఉంటుంది.
 "ఆత్మశబ్దఃపరమాత్మన్యేవముఖ్యవృత్తః" అనిమనముఇంతకుముందేద్యుభ్యాద్యధికరణములోచదువుకున్నాము.
 అందువలనఆత్మఅంటేపరమాత్మఅనేఅర్థముచేసుకోవాలి. కాని,
 జీవాత్మపరమాత్మతోఎల్లప్పుడూకలిసేఉండడంవలనసత్యకామ,
 సత్యసంకల్పాదిగుణాష్టకముతోనున్నజీవాత్మనుకూడాఆత్మఅనేవ్యవహారిస్తారుకొన్నివాక్యాలలో.
 అంతేకాకఅద్వైతసిద్ధాంతపుప్రభావమువలనకాబోలుమనలోచాలామందికిఆత్మఅంటేజీవాత్మయేఅనిఅనుకోవడంసామా
 న్యమైపోయినది. కాని, శ్రీభాష్యముఅధ్యయనముచేసినప్పుడుఈవిషయాన్నిమనమనస్సులలోఉంచుకోవాలి.

ఇంకమనమిప్పుడుచెప్పుకున్నవాక్యాలలోచూస్తేమొదట్లో "ఏషఆత్మాఅపహతపాప్మావిజరఃవిమృత్యుః ...
 తమేవఉపజీవంతి" అన్నప్పుడుఆత్మఅంటేపరబ్రహ్మమే.

ఈవివరాలుసూత్రభాష్యములోనికివెళ్ళినప్పుడుఇంకాబాగాతెలుస్తుందనుకో. అందువలననే,
 "ఇహాత్మానమ్అనువిద్యవ్రజంతి.....కామదారభవతి" అని "దానిని" అంటే "పరమాత్మను"
 తెలిసికొనిమరణించినవారుఅంటేశరీరమువిడిచిన "జీవాత్మలు" కామచారులుఅగుదురుఅనిచెప్పేరు.

కాని, తరువాతవచ్చినమంత్రాలలోఅంటే "అహరహర్వాప్నవమ్...,

"ఏషఆత్మాసంప్రసాదఃఅస్మాత్ఫరీరాత్సముత్థాయపరమైస్యఃతిఃఉపసంపద్యస్వేనరూపేణఅభినిష్పద్యతే", ఏషఆత్మేతిహోవాచ
 ...ఏతస్యబ్రహ్మణఃనామసత్యమ్ఇతి"

అన్నప్పుడుశరీరమునుండిలేచిస్వస్వరూపమునుపొందిఅంటేగుణాష్టకయోగమునుకలిగిజీవాత్మపరంజ్యోతినిచేరడంఅని
 అర్థంచేసుకోవాలి. ఆసందర్భములోజీవాత్మఈపాంచభౌతికమైనశరీరమువదలిగుణాష్టకయోగముతోసత్యకామ,
 సత్యసంకల్పాదిగుణములనుకలిగియుంటుందికదా. దానినిఆత్మఅనేవ్యవహారిస్తున్నారు.

ఆస్థితిలోభగవద్గీతలోశ్రీకృష్ణభగవానుడు

"ఇదమజ్ఞానమ్ఉపాశ్రిత్యమమసాధర్యమాగతాఃసర్గేషిసోపజాయంతేప్రలయేనవ్యధంతిచ"

అనివారునాతోసమానమైనధర్మములుకలిగి, జనన, మరణాలులేకుండాఉందురనిచెప్పినట్లు ,

జగత్కారణత్వాదిగుణములుతప్పమిగిలినధర్మములలోపరబ్రహ్మతోజీవాత్మలుసమత్వముకలిగియుంటారుకదా.

నిద్రావస్థకూడాఒకరకమైనప్రళయమేకనుకఆస్థితిలోకూడాజీవాత్మపరమాత్మనుచేరిమరలజాగ్రదవస్థలోతిరిగివస్తుందన్న
 విషయముకూడాఆయామంత్రాలలోచెప్పబడినది.

అటుపిమ్మట "సత్యమ్" అన్నపదానికివివరణఇస్తూఅమృతత్వాన్నీ,
మృతత్వాన్నికలిపియుంచినసంరక్షించునదిఅనిపరబ్రహ్మగురించిచెప్పారు. ఈసందర్భములోభగవద్గీతలో 2
వఅధ్యాయములోచెప్పిన "గతాసూన్అగతాసూన్" అనిశరీరాలను,
ఆత్మలనుగురించిశ్రీకృష్ణభగవానుడుచెప్పినవిషయముగుర్తుకుతెచ్చుకో.
చిదచిత్తులనుకలిపియుంచినసంరక్షించునదిపరమాత్మయేకదా!

తరువాతమంత్రాలలో "యఆత్మాససేతుః.." అనిలోకములనుధరించి,
సంరక్షించునదిఅనిచెప్పినప్పుడుఆత్మఅనిచెప్పబడినదిపరమాత్మయే. జగద్ధారణ,
సంరక్షణాదులుపరమాత్మకేకదాసాధ్యము.

ఈవిషయముతరువాతసూత్రభాష్యములోఇంకాబాగావివరిస్తారు.

అక్కడచెప్పబడినబ్రహ్మలోకమునకుఅర్థముబ్రహ్మ అనెడులోకముఅనిఅర్థముచేసుకుంటేఆబ్రహ్మచర్యముననుసరించిపర
బ్రహ్మమునుతెలిసికొనిఆయననుపొందినవారుకామదారులవుతారుఅనిచెప్పేరన్నమాట.
బ్రహ్మచర్యముఅంటేవట్టియజ్ఞోపవీతధారణకాదనుకో.
పరబ్రహ్మమునందుచరించడంఅన్నవిషయముగురించిఇంతకుముందుకూడాచెప్పుకున్నాము.

తరువాతమంత్రాలలో "యఆత్మాఅపహతపాప్మావిజరః ..." అనిచెప్పబడినదికూడాపరమాత్మయే.

దానినిపొందువిధానముతెలుసుకొనడానికేఇంద్రుడు, విరోచనుడుప్రజాపతినిఆశ్రయించేరు.
ప్రజాపతిక్రమంగాజీవునియొక్కజాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తిఅవస్థలనుముందుఉపదేశించిఇంద్రుడుసంతుష్టుడుకానందున,
తదుపరితురీయావస్థనుఉపదేశించేడు. ఈఅన్నిఅవస్థలలోనూకూడాపరమాత్మజీవాత్మతోకలిసిఉన్నా,
శరీరసంబధానుబంధాలుతెలిసియున్నప్పుడుపరమాత్మానుభవముకుదరదు.
శరీరముతోఅనుబంధమువోయినతరువాతపరమాత్మానుభవమునకుఅవకాశముంటుంది.
మానసికంగాశరీరానుబంధమువిడిచియుండుఅవస్థతురీయావస్థ.
అటుతరువాతసంపూర్ణముగచంద్రుడురాహువుముఖమునుండిబయల్పడలినట్లుబయల్పడలిబ్రహ్మపురమునుపొందిన
ప్పుడేనిరాటంకమైనపరబ్రహ్మానుభవముసాధ్యమవుతుందిఅనిచెప్పారు. "నోపజనమ్మరన్నిదమ్మరీరమ్" అని
"ఆస్థితీలోకర్మనిమిత్తమగుశరీరమునుఆతడుస్మరింపడు" అనివివరించేరు.

"యథాప్రయోగ్యఆచరణేయుక్తవేదమీఅస్మిన్మరీరేప్రాణాయుక్తః"

అనిఒకజంతువురథమునకుదానినినడుపుటకుకలిసియున్నట్లుఈజీవాత్మకర్మనిమిత్తమైప్రాణముతోశరీరమునకుకలిపి
ఉంచబడుతాడుఅనిచెప్పారు.

ఆజంతువురథమునుండివిడివడడంవలనస్వేచ్ఛనందినట్లుజీవాత్మకూడాకర్మనిమిత్తమైనశరీరమునుండివిడివడడమువలనస్వేచ్ఛాచారుడవుతాడన్నమాట.

అయితే, శరీరముతోఉన్నప్పుడుఎలాఉండాలిఅన్నదానినివివరిస్తూ, వేద, శాస్త్రవిహితమైనజీవనము, పరిపూర్ణఇంద్రియనిగ్రహముతోసాగిస్తూసాటిప్రాణులకుఇబ్బందికలుగకుండావాటిపురోగతికితోడ్పడుతూ, సహజీవనముచేస్తూఉన్నవారుబ్రహ్మలోకమునుచేరిమఱిఈలోకమునకుతిరిగిరారుఅనిచెప్పేరు. ఈలోకానికిరారుఅంటేరాలేరుఅనికాదు, సత్యసంకల్పాదిగుణాలున్నఆముక్తాత్మలకుఈలోకాలకురావడంఅసాధ్యముకాదు, కానిఈజనన, మరణచక్రమునందుకర్మానుభవానికివారుతిరిగిరారుఅనిలర్థము. ఈవిషయమేశ్రీకృష్ణభగవానుడు "సర్గేషినోపజాయంతేప్రలయేనవ్యధంతిచ" అనిచెప్పేడుకదాభగవద్గీతలో.

చివరిమంత్రాలలోభగవద్గీతలో "ఇదమివసస్వతేయోగమ్రాక్షవాన్అహమ్అవ్యయమ్.." అంటూపరంపరాగతముగాఈవిజ్ఞానముఒకరిద్వారామరొకరికిసంప్రాప్తించిందిఅనిచెప్పబడినట్లు, ఇక్కడకూడాఈజ్ఞానముపరంపరాగతముగామానవులకుప్రాప్తించినదిఅనిచెప్పేరు.

నేను:

ఈపరమాత్మమనహృదయాంతరాళములోఉంటాడుఅంటేపరమాత్మజీవాత్మలోఉంటాడనికదాఇంతకుముందువిజ్ఞానమయకోశము, ఆనందమయకోశముగురించిచదువుకున్నప్పుడుచదువుకున్నాము. జీవుడుకూడాఅక్కడేఉంటాడా.

మామయ్య: ఈవివరాలుముందుముందుఇంకావిశదంగాతెలుస్తాయి. కాని, ఇప్పటికీ,

బృహదారణ్యకోపనిషత్తులోఅంతర్యామిబ్రాహ్మణములోచదువుకున్నట్లు

"యఆత్మనితిష్ఠన్ఆత్మనఃఅంతరోయమాత్మానవేద.."

అనిపరమాత్మఆజీవాత్మలోఉండినియమిస్తూఆజీవాత్మకుతెలియకుండాదానిలోఉంటాడకదా.

అత్యంతసూక్ష్మాణుపరిమాణుడైనఆజీవాత్మలోనున్నఆపరమాత్మనుద్ధానముచేయడానికిఒకఆలంబనకావాలికదా.

తైత్తిరీయఉపనిషత్ఈవిషయాన్నివివరించింది.

"నారాయణమ్మహాజ్ఞేయమిశ్వాత్మానమ్పరాయణమ్

.....

యచ్చకించిత్తగత్సర్వస్త్వశ్యతేత్రాయతేపివాఅంతర్బహిశ్చతత్సర్వమ్యాప్యనారాయణస్థితః"

దీనికిక్లుప్తంగాతాత్పర్యము "ఆనారాయణుడుతెలుసుకొనబడవలసినగొప్పవాడు,
విశ్వమునందంతటనుఆత్మగాఉన్నవాడు, ఆవిశ్వమునుఆత్మగాకలిగినవాడు, ఆవిశ్వమునకుగతి,
గమ్యముఅయినవాడు,

.....కనబడెడి, వినబడెడిసమస్తజగత్తునకుబయట, లోపలకూడవ్యాపించియున్నవాడు. "

ఆనారాయణుడుఅంతటాఉంటేమటిఆయననుధ్యానించడంఎలాఅంటే

"పద్మకోశమృతీకాశమ్మదయమ్చాప్యథోముఖమీదోనిష్ఠ్యావితస్త్యాంతేనాభ్యామీఉపరితిష్ఠతి

జ్వాలమాలాకులమ్భాతివిశ్వస్యాయతనమ్మహత్

సంతతగంశిలాభిస్తులంబత్వాకోశసన్నిభమ్మస్యాంతేసుషిరగంసూక్ష్మమ్మస్మిన్సర్వమ్మృతిష్ఠితమ్

తస్యమధ్యేమహానగ్నిఃవిశ్వార్చిఃవిశ్వతోముఖఃసోగ్రభుగ్విభజమృష్టస్ఆహారమజరఃకవిఃతిర్యగూర్ధ్వమధశ్చాయీరశ్మయఃతస్య
సంతతా

సంతాపయతిస్వప్నేహమాపాదతలమస్తకఃతస్యమధ్యేవహ్నిశిఖాఅణియోర్ధ్వావ్యవస్థితః

నీలతోయదమధ్యస్థావిద్యుల్లేఖేవభాస్వరా

నీవారకూకవత్తన్వీపీతాభాస్వత్యణూపమా

తస్యాశిఖాయామ్మధ్యేపరమాత్మావ్యవస్థితః " అనిఆపరబ్రహ్మనుధ్యానించడానికిఆయనచిరునామాచెప్పింది.

దీనికిక్లుప్తంగాతాత్పర్యము

"గొంతునుండిజానెడుదూరములోదిగువగా, హృదయమునకుక్రిందభాగమున,

నాభికిపైభాగమునతిరగబడియున్నతామరమొగ్గవలెయుండి, ప్రకాశిస్తూ, ప్రజ్వలిస్తూఉంటుందట.

అదేసమస్తవిశ్వమునకూఆధారమైగొప్పదైఉంటుంది. ఆపద్మకోశమునాడులద్వారాకలపబడిఉంటుంది.

దానికిమధ్యలోసూక్ష్మమైనరంధ్రముంటుంది. ఈసమస్తమూదానియందేప్రతిష్ఠితమైఉంటుంది.

దానిమధ్యలోగొప్పఅగ్నిజ్వాలఅన్నిప్రక్కలకుఅంటిక్రిందకు, పైకిఅంతటాప్రసరిస్తూఉంటుంది.

అదేసమస్తఆహారములనూస్వీకరించిఅంతటాప్రసారమవుచున్నది. అదిఅజరము, సమస్తజ్ఞానములనుకలది.

దానిజ్వాలలుఅంతటావ్యాపించి, శరీరమునువెచ్చగాఉంచుతుంది. అంటేశరీరముజీవించిఉండడానికిమూలముఅదే.

దానిమధ్యఅణుపరిమాణములోఅగ్నిఉంటుంది. నీలమేఘముమధ్యలోమెఱుపుతీగవలెఅదిప్రకాశిస్తూఉంటుంది.

ధాన్యముమొనవలెఅణుమాత్రమైబంగారమువలెప్రకాశమానమైయున్నఆలగ్నిశిఖమధ్యపరమాత్మవేంచేసియుంటాడు. "

ఇలాగేకరోపనిషత్తో "అంగుష్ఠమాత్రపురుషోజ్యోతిరివాధూమకః" అనీ ""హృదయేసన్నివిష్టః"

అనీఅంగుష్ఠపరిమాణములో ఉన్నట్లుగాదర్శించింది. ఈవివరాలుఇంకాతరువాతతెలుసుకుందాముకాని,
మనముఇప్పుడుఉపనిషత్తులుపూర్తిగాసేవించడంలేదుకనుక,

ఈవిధంగాహృదయాంతరాళములోవేంచేసియున్నపరమాత్మవిషయమేదహరాకాశముఅంటూఈధాందోగ్యోపనిషత్సంత్రాల
లోచెబుతున్నారనితెలుసుకుంటేఇప్పటికిసరిపోతుంది.

నేను: "వచపునరావర్తతేనచపునరావర్తతే" అనిఱొండుసార్లుఎందుకు,

ఖచ్చితముగావెనుకకురారుఅనినొక్కివక్కాణించడమా!

మామయ్య: అంతేకాదు, ఈపదాలుఈఉపనిషత్సవరిపదాలు. శ్రీభాష్యములోకూడాచివరిసూత్రము

"అనావృత్తిశబ్దాత్తేఅనావృత్తిశబ్దాత్" అనిఱొండుసార్లువస్తుంది.

అంటేఉపనిషత్తోచెప్పబడినట్లుఆముక్తాత్మలువెనుకకురారుఅనియేఅర్థము.

ఇలాచివరివాక్యాలఱొండుసార్లుచెప్పడంశాస్త్రసంప్రదాయము.

నాన్నగారు: పరమాత్మచిరునామాబాగాచెప్పేవుకానీ, నాఱొండవప్రశ్నకుసమాధానముచెప్పలేదు.

మామయ్య: నేనుచెప్పేదేముంది, ఈఅధికరణముభగవద్భాదరాయణలు,

రామానుజులూఅందిచ్చినదీఆసంశయముతీర్చడానికే. ఈఅధికరణములోమనముచదువుకొనేదిఅదే.

అమ్మ: అయితేచెప్పండిమామయ్యా, ఈఅధికరణములోఎన్నిసూత్రాలున్నాయి.

మామయ్య: ఈఅధికరణములో 10 సూత్రాలుఉన్నాయమ్మా.

నేను: అమ్మో, అన్నిసూత్రాలే.

మామయ్య: భయపడకు. అభయముఅంటూపరమాత్మవిషయముతెలుసుకొనడానికిభయమెందుకు?

అమ్మ: మొదటిసూత్రముచెప్పండిమామయ్యా!

మామయ్య:

"దహరఉత్తరేభ్యః...1-3-13"

అంటే

ఉత్తరేభ్యః ఉత్తరవాక్యములలో అనగా తరువాతవచ్చే వాక్యములలో చెప్పబడిన (కారణములచేత)

దహరః దహరశబ్దవాచ్యుడు (పరమాత్మయే)

అనగా

తరువాతవచ్చే వాక్యాలలో చెప్పబడినదానిని బట్టి ఇక్కడ దహరశబ్దవాచ్యుడు పరమాత్మయే.

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: "ఈ ఉపనిషద్వాక్యాలలో "అథ యది దమస్మిన్ ప్రహ్లాపురే దహరమ్ పుండరీకమ్ వేశ్మ

దహరోఽస్మిన్ అంతర ఆకాశః తస్మిన్ సదంతః తదనవేష్టవ్యస్తద్వావవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్"

అన్నప్పుడు దహరాకాశము అంటే పంచభూతములలో ఒకటయిన భూతాకాశమా, లేక జీవుడా,

కాక పరమాత్మ యా అని త్రికోణి కసంశయము" కలుగుతుంది కదా!

నేను: మనకు మామూలుగా ఆకాశము అంటే భూతాకాశమే కదా ప్రసిద్ధి. "అన్వేష్టితవ్యమ్"

అంటే ఆకాశము కనుగొనవలసినది అయినవేరొకదానికి ఆధారమని కూడా అనిపిస్తోంది.

మామయ్య: అలాకాదు. ఇక్కడ దహరాకాశము అంటే పరమాత్మయే. తరువాత "ఏష ఆత్మా అపహతపాప్యా"

అంటూ చెబుతున్నారు కదా, భూతాకాశానికి ఈ విశేషణాలు ఏవీ వర్తించవు.

నిరుపాధికమైన అపహతపాప్యత్వాది గుణాలు వర్తించేది పరమాత్మకే. అంతే కాకుండా తరువాత మంత్రాలలో

"అథ య ఇహ త్మానమ్ అనువిద్యవ్రజంతి ఏతాం శ్చ సత్త్వాన్కామాస్తేషాం స్వర్గేషు లోకేషు కామచారోభవతి" అని

"ఎవరు ఈ ఆత్మను తెలుసుకొని శరీరమును వదులుతున్నారో ఈ తనికల్యాణగుణములను తెలుసుకొనుచున్నారో వారికి సర్వ లోకములయందు స్వేచ్ఛాసంచారము కలదు" అను వాక్యము మొదలుకొని

"యమ్కామమ్కామయతే సోఽస్య సంకల్పాదేవ సముత్తిష్ఠతి తేన సంపన్నో మహీయతే" అని

"అతడు దేనిని కోరుచున్నాడో అది అతని సంకల్పమువలననే ఆవిర్భవించుచున్నది,

దానితో కూడియున్న వాడై అతడు గౌరవింపబడుచున్నాడు"

అను వాక్యము వరకును దహరాకాశమును పాపించువానికి కలుగునదిగా చెప్పబడిన నిరుపాధికమైన సత్యకామత్వము మొదలైన కల్యాణగుణములు పరమాత్మకే వర్తిస్తాయని కలుగజేసబడిన దహరాకాశము పరమాత్మయే అని తెలుస్తోంది.

నేను: ఆ వాక్యాలలోనే "యా వాన్వాఅయమాకాశః తావానేష అంతర్వదయే ఆకాశః" అని

"ఈ ఆకాశమెంతగోప్యదో హృదయాకాశము అంతగోప్యది" అని కదా చెప్పారు.

అంటే ఆ దహరాకాశము ఈ కనబడే ఆకాశము అనేకదా!

అంతే కాక హృదయములో ఆకాశము అంటే అచ్చట అవకాశాన్ని బట్టి పరిమితమైన పరిమాణము కలదై ఉండాలి,

అలాంటప్పుడు "జ్యాయాన్పూధివ్యాజ్యాయానంతరిక్షాత్" అన్నట్లుద్యావా,
 పృథివ్యాదులకుఅన్నిటికీఅదిఆధారమవడంసాధ్యముకాదుకదా. శ్రీమద్రామాయణములోయుద్ధకాండము
 "గగనమ్మగనాకారమ్సగరమ్సగరోపమస్త్రామరావణయోర్యుద్ధస్త్రామరావణయోరివ"
 అనిఅన్నట్లుఅత్యంతవిశాలమైనగగనాకాశమునిరుపమానమైనదానికదేసాటిఅనికదాచెబుతారు.
 ఇలాభూతాకాశానికిసమానమైనదిమళ్ళీభూతాకాశమేకనుకదహరాకాశముఅనిచెప్పబడుచున్నదిగగనాకాశమేఅవాలికా
 నిపరిమితపరిమాణముగలవేరొకహృదయాకాశముకాదుకదా!
 అందువలనఇక్కడచెప్పబడుతున్నదిభూతాకాశమేఅయిఉండాలేమో.

మామయ్య: ఉపమాన, ఉపమేయాలకుఅన్నిగుణాలలోనుసామ్యతఉండాలనిలేదు.

సూర్యుడుబాణములాపోతున్నాడుఅంటేఅర్థముబాణమువలెవేగముగాపోతున్నాడుఅనిమాత్రమేఅర్థము,
 అంతేకానిసూర్యునిరూపము, పరిమాణముఇత్యాదులుబాణమువలెనున్నాయనిఅర్థముకాదు.
 అలాగేఇక్కడదహరాకాశముభూతాకాశమువలెగొప్పదిఅన్నప్పుడుఆగొప్పదనముఅన్నవిషయమేపరిగణనలోనికితీసుకో
 వాలితప్పవైశాల్యాదిమిగిలినవిషయాలనుపరిగణించనక్కరలేదు.

నేను: "ఏషిత్యాఅపహతపాష్మా.." అనువాక్యముదహరాకాశముచెబుతున్నదనిఎలాచెబుతాము.

"దహరోఽస్మిన్అంతరఆకాశస్తస్మిన్యదంతదన్వేష్టవ్యమ్" అనగా "దానిలోపలసూక్ష్మాకాశముఉన్నది,
 దానియందేదికలదోఅదికనుగొనదగినదిఅన్నప్పుడుదహరాకాశములోపలనుండునది,
 దానికంటేవేరైనదిఅదికనుగొనబడదగినది" అనికదాఅర్థము.

మామయ్య: ఇక్కడదహరాకాశమును, తదంతర్వర్తిఅయినవస్తువునువిభజించేచెబుతున్నారు,

"అథయదిదమస్మిన్బ్రహ్మపురేదహరమ్పూండరీకమ్వేశ్మదహరోఽస్మిన్ ...యదంతఃతదన్వేష్టవ్యమ్" అనేవాక్యములో
 "బ్రహ్మపుర"

అనుశబ్దముచేతఉపాస్మ్యడుగాసన్నిహితుడగుపరబ్రహ్మముయొక్కపురమునుగఉపాసకునిశరీరమునుచెప్పి,
 అట్టిశరీరముయొక్కమధ్యనుండునదియు, దానికిఅవయవభూతమైనదనియు, తామరపూవుఆకారముకలదిఅనియు,
 స్వల్పపరిమాణముకలదియుఅయినహృదయప్రదేశమునపరమాత్మయొక్కగృహముగావర్ణించి, సర్వజ్ఞుడును,
 సర్వశక్తుడును, ఆశ్రితవాత్సల్యజలధియు, ఆఉపాసకునిఅనుగ్రహించడానికివానిహృదయమునుగృహముగగైకొని,
 సూక్ష్మమై, ధ్యేయమగువానినిఇక్కడదహరాకాశశబ్దముచేతతెలుపుతున్నారు.

వానియందుండేడిఅపహతపాష్మత్వదీకమును, స్వాభావికనిరస్తనిఖిలహేయత్వ, సత్యకామత్వాదీకమును,
 స్వాభావికఅనవధికాతిశయకల్యాణగుణజాతమును, ధ్యానింపవలసినదిగా "తదన్వేష్టవ్యమ్"

అనిఅదికనుగొనవలసినదిఅనిచెప్పారు. ఇక్కడ "తత్" అంటేదహరాకాశమును, దానికిగలగుణసమూహమునుకూడ.
 అంటేఆఱిండింటినీకలిపియేఅనుసంధించాలన్నమాట.

"యదిదమస్మిన్మహ్మపురేదహరమ్పండరీకమ్వేశ్మ"

అన్నప్పుడు ఆసూక్ష్మమైనకమలమువంటిగృహమునదహరాకాశమువదియున్నదోదానిగుణసమూహమువదియోఆటెండింటినీకనుగొనవలెనుఅనేఅర్థము.

నేను: ఆటెండింటినీఅనిఎక్కడాలేదే, మీరెలాచెబుతున్నారు?

మామయ్య: "యావాన్వాఅయమాకాశఃతావానంతర్బదయఆకాశః" అనేవాక్యములోదహరాకాశముగొప్పదనిచెప్పేరు.

"ఉభేఅస్మిన్ద్వావాప్యధివీఅంతరేవసమాహితేఉభవగ్నిశ్చవాయుశ్చసూర్యచంద్రమసౌపుభేవిద్యున్నక్షత్రాణి" అనుచు

"ప్యధివ్యంతరిక్షములుటెండును, అగ్నివాయువులుటెండును, సూర్యచంద్రులిద్దరును,

విద్యున్నక్షత్రములునుఈదహరాకాశములోచేరియుండును" అనికదాచెప్పేరు. ఇక్కడ "అస్మిన్" అంటే

"దహరాకాశమునందు" అనిఅర్థము. ఇదిజగత్తుకంతటికీఆధారముఅని

"యద్వాస్యేహస్తియద్చనాస్తిసర్వమైదస్మిన్సమాహితమ్" అనగాఈలోకమునవిదిఉన్నదే,

ఏదిలేదోఅదంతయునూకూడఈదహరాకాశమునందేఉన్నదిఅన్నవిషయము "అస్మిన్" పదమువలనతెలుస్తోంది.

అంటేదీనిలోఉపాసకునికిఈలోకములోభోగ్యపదార్థములువిఉన్నాయో,

ఏయేమనేరథములులేవోఅవన్నీకూడాఉండేదిఈదహరాకాశములోనేఅన్నమాట.

ఈదహరాకాశమేసూర్యచంద్రాదులకుఆధారభూతమైనదికూడా. అట్టిదిపరమాత్మయేకదా!

అంతేకాకఈదహరాకాశమునిరతిశయభోగ్యవస్తువుఅనిన్నీ,

అదిశరీరముయొక్కఒకఅవయవమైనహృదయమునఉండేదిఅయినాశరీరమునకునాశనముకలిగినప్పుడుదీనికివికారములుండవు,

వృద్ధాప్యములోవివిధములైనఅవయవాలన్నీరసహీనములైకృశించిపోయినాకూడాఅతిసూక్ష్మమైనదీనిలోమార్పుఉండదు అనీదానినిత్యత్వాన్నిచెప్పేరు.

"తతఏతత్సత్యమృహ్మపురమ్" అనిచెప్పడంవలనఈదహరాకాశము "సత్యము" అనగావికారరహితమైనది,

నిఖిలజగత్తునకుఆధారభూతమైనదిఅనితెలుస్తోంది.

"అస్మిన్కామాఃసమాహితాః" అనువాక్యమునఅస్మిన్అనగాదహరాకాశమునందు,

కామాఃఅనగామనోహరములగుకల్యాణగుణములు,

అనగాఈదహరాకాశమునసమస్తకల్యాణగుణములతోకూడియున్నదిఅనికదాఅర్థము. ఆకల్యాణగుణములుఏమిఅనినచో

"విషఆత్మాఅపహతపాపా ...సత్యసంకల్పః" అనిగుణాష్టకాన్నివివరించేరు.

అట్టిపరమాత్మనుతెలుసుకొనకతక్కినభోగాలకోసంకర్మలనుచేయువారుపొందేఫలమునాశనమవుతుందని,

వారుసత్యసంకల్పత్వముపొందరనీ, "యథాహ్యేవేహప్రజాఅన్వావిశస్తిఅనిప్రారంభించి

"తేషామ్సర్వేశులోకేషుఅకామచారోభవతి" అనువాక్యముదాకాతెల్పి

"అథయఇహాత్యానమీఅనువిద్యప్రజంతిఏతాంశ్చసత్యాన్యామాంస్తేషామన్వర్యేషులోకేషుకామదారోభవతి"

ఇత్యాదివాక్యమునదహరాకాశమనబడుపరమాత్మనువానికిగలమనోహరములగుఅపహతపాపృత్వాదిగుణములనుఉపాసించువారికిపరమాత్మఅనుగ్రహముచేలన్నికోర్కెలునుఈడేరిసత్యసంకల్పలై, కామదారులుఅగుదురుఅనిచెప్పేరు.

అందువలనఇక్కడదహరాకాశమనుపరమాత్మను,

ఆయనయొక్కఅపహతపాపృత్వాదికామ్యగుణసముదాయమునుకనుగొనవలసినదనిచెబుతున్నారు.

అందువలనఇక్కడదహరాకాశముఅంటేపరమాత్మఅనేఅర్థముచేసుకోవాలి.

అమ్మ: మఱిదహరాకాశముఅంటేపరమాత్మఅనినప్పుడుజీవాత్మఎక్కడఉంటాడు?

మామయ్య: ఆవివరాలకుతరువాతసూత్రముచూడాలి!

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్య?

మామయ్య:

"గతిశబ్దాభ్యామృతాహిదృష్టప్లింగమృ.....1-3-14"

అంటే

గతిశబ్దాభ్యామ్: (ప్రజలుప్రతిరోజుసుషుప్తియందుదహరమును) చేరుతున్నట్లుచెప్పియుండుటచేత

శ్రుతియందుబ్రహ్మలోకశబ్దప్రయోగముండుటవలన (దహరశబ్దవాచ్యుడుపరబ్రహ్మయే)

తథాహి: అటులనే

దృష్టమ్: (మిగిలినశ్రుతులయందు) కనబడుచున్నది

లింగమృ: ప్రతిదినమువోవుటదహరాకాశముపరబ్రహ్మమగుటకుచిహ్నమైయున్నది.

అనగా

ప్రజలుప్రతిరోజుగాఢనిద్రయందుదహరాకాశమనబడుదానినిచేరుచున్నట్లుఈశ్రుతివాక్యములలోచెప్పియుండుటచేత,

శ్రుతియందుఆవిషయమైబ్రహ్మలోకశబ్దముఉండుటచేతదహరశబ్దవాచ్యుడుపరబ్రహ్మమనితెలుస్తోంది.

అన్యశ్రుతులలోకూడసుషుప్తిఅవస్థలోజీవాత్మ,

పరమాత్మనుచేరుచున్నట్లుచెప్పబడియుండుటవలనకూడదహరశబ్దవాచ్యుడుపరమాత్మయేఅనితెలుస్తోంది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: మనముచెప్పుకున్నవాటిలో ఈమంత్రముచూడు.

"తద్యథాహిరణ్యనిధిమ్నిహితమక్షేత్రజ్ఞాఃఉపర్యుపరిసంచరంతోనవిందేయుఃఏవమేవేవమాస్సర్వాప్రజాఅహరహఃగచ్ఛంత్యేవ తస్మహ్మలోకమ్నవిందంతిఅన్యతేనహిప్రత్యాధాః"

అంటేబంగారపునిధికలదనితెలియకప్రతిదినముదానిపైనడచుచున్న నుదానినికనుగొననట్లు,
ప్రజలుప్రతిరోజుపరబ్రహ్మమును (చేరుతున్నా) అజ్ఞానావృతులగుటచేతెలియకుండాఉన్నారు.

జీవాత్మపరమాత్మదగ్గరేఉంటుందనడానికిఇక్కడఊండురకాలుగాచెప్పవచ్చు.

సుషుప్తిసమయములోప్రజలందరూపరబ్రహ్మమునుపొందుచున్నట్లుశ్రుతిచెబుతుంది.

"ఏవమేవఖలుసోమ్యేమాస్సర్వాప్రజాస్సత్రిసంపద్యనవిదుస్సత్రిసంపత్స్వామహాఇతిసతతగమ్యనవిదుస్సతతగద్వామహ ఇతి" అనగాఓసోమ్యుడా! ఈప్రజలందరునూప్రతిరోజును, పరమాత్మనుపొందుచున్న నుఅట్లుతెలియరు.
మఱియుపరమాత్మనుండివచ్చుచునేఅదికూడాతెలుసుకోలేరు.

నిద్రావస్థకూడాఒకవిధమైనప్రళయమనీ, ఆసమయములోజీవాత్మ, పరమాత్మనుచేరి,
మరలమెలకువవచ్చినప్పుడువెనుకకువచ్చుననిశాస్త్రముచెబుతుంది.

మనముఇప్పుడుచెప్పుకున్న ఛాందోగ్యోపనిషత్ప్రతివాక్యాలలోకూడాప్రజలుబంగారపునిధిపైసంచరిస్తూదానినితెలియన
ట్లుబ్రహ్మలోకమునుతెలియకున్నారనిచెబుతూసుషుప్తికాలమునదహరాకాశముననుదురన్న విషయముచెబుతు
న్నారు. అందువలనదహరాకాశముఅంటేబ్రహ్మ..

నేను: బ్రహ్మలోకముఅనికదా, అంటేబ్రహ్మయొక్కలోకము. రాజభవనముఅన్నట్లు. దానినిపరబ్రహ్మ అనిఎలాచెబుతారు,
పరబ్రహ్మఉండేలోకముఅనుకోవాలికదా!

మామయ్య: వ్యాకరణముప్రకారముకర్మధారయసమాసము,

తత్పురుషసమాసముఊండాసంభవమైతేకర్మధారయసమాసాన్నేపరిగణనలోకితీసుకోవాలి. "నిషాదస్థపతి"
అన్నామనుకో. నిషాదుడుఅయినస్థపతిఅనిఅర్థముచేసుకోవాలి. అలాంటప్పుడునిషాదుడు,
స్థపతిపదాలుఊండాకూడాఒకేవ్యక్తినిచెబుతాయి.

ఇంతకుముందుమనముసమానాధికరణముగురించితెలుసుకున్నాముకదా. నల్లకలువఅంటేనల్ల (దనము),
కలువఊండాపదాలూఒకేవస్తువునుతెలుపుతాయి. దీనినేసమానాధికరణసమాసముఅనికూడాఅంటారు. ఇక్కడకూడా
"బ్రహ్మలోకము" అన్నప్పుడుబ్రహ్మయొక్కలోకము (బ్రహ్మణఃలోకః) అనిషష్ఠీతత్పురుషముకూడాసాధ్యమైనా,
ముందుచెప్పుకొనినట్లుసమానాధికరణసమాసముప్రకారమువ్యుత్పత్తిచెప్పుకోవాలి. అప్పుడుబ్రహ్మ,

లోకముఅనేపదాలుజేండాకూడాపరబ్రహ్మనేచెబుతాయి. అంటేదీనివ్యుత్పత్తి "బ్రహ్మఏవలోకః "
అనిచెప్పుకోవాలన్నమాట. అంటే "బ్రహ్మలోక" అనేపదానికి "పరబ్రహ్మ" అనేఅర్థము.

"అహరహర్వాఏవమ్యిత్స్వర్గష్టాకమేతి" అనిఇదితెలిసినవారుప్రతిరోజూసుషుప్త్యవస్థలోపరబ్రహ్మనుపొంది,
వెనుకకువస్తూంటారుఅనిఈవిషయమేఇందాకటిశ్రుతివాక్యాలలోచెప్పబడినది.
అందువలనజీవాత్మప్రొందేదహరాకాశముఅన్నాపరబ్రహ్మముఅన్నాఒకటికదా!

అమ్మ: ఈవిషయముమరొకరకంగాకూడాచెప్పేరన్నారుమామయ్యా!

మామయ్య:

ఇంతకుముందుచెప్పుకున్నదిబంగారపునిధిదగ్గరేసంచరిస్తూదానినితెలియనట్లుజీవాత్మ అజ్ఞానమువలనతెలుసుకోలేకపో
తున్నాడనికదా! మనముఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుజీవాత్మ, పరమాత్మతోఎప్పుడూకలిసేఉంటాడుకదా.
విజ్ఞానమయ, ఆనందమయకోశాలుజీవాత్మ, పరమాత్మలఉనికినేకదాచెప్పేది.
బృహదారణ్యకములోఅంతర్యామిబ్రాహ్మణములో
"యఆత్మనితిష్ఠన్ఆత్మనఃఅంతర్యమాత్మానవేదయస్యాత్మాశరీరమ్యఆత్మానమంతర్యమయతి"
అనుచుఎవడుజీవాత్మయందున్నవాడైజీవాత్మలోపలనుండిజీవాత్మచేతెలియబడకజీవాత్మనుతనకుశరీరముగాకల్గియుం
డిలోననుండిజీవాత్మనునియమించుచున్నాడోఅనియు, "అదృష్టోద్రష్టాఅశ్రుతఃశ్రోతా"
అనిజీవాత్మచేతెలియబడకదానినితెలిసినవాడు,
వినబడకవినువాడుఅనియుచెప్పేఇతరశ్రుతులవలనపరమాత్మజీవాత్మనుచేరియేయుండుననితెలుస్తోంది.
అంటేమామూలుగాకూడాజీవాత్మపరమాత్మతోనేఉంటాడనికదా.
దహరాకాశముచేనియమింపబడుసకలజీవులునుదానినిఎఱుగకయున్నారుఅనిప్రకృతశ్రుతివాక్యములోచెప్పబడినట్లుజీ
వులుపరమాత్మచేనియమింపబడిఆపరమాత్మనుఎఱుగకయున్నారనిఅంతర్యామిబ్రాహ్మణముచెబుతోందికదా.
దానినిబట్టికూడదహరాకాశముఅంటేపరబ్రహ్మమేననిసూచితమవుతోంది.

అమ్మ: బాగుంది, నిధిమీదకూర్చుని,

ఆనిధితిలియనట్లుగానేకదామనముపరమాత్మనుమనతోనేఉంచుకొనిదానినితెలియకుండాఉన్నాము.
అంతేకాకగాడ్చిద్రావస్థలోమనకుతెలియకుండామనముదానినిచేరి, తిరిగివస్తున్నాముకూడానన్నమాట.
అయినాఆయనగురించితెలియకుండాఉన్నదురదృష్టవంతులముకదా!

మామయ్య: అందుచేతఇక్కడదహరాకాశముఅనిచెప్పబడినదిపరబ్రహ్మమే.

నేను: పరమాత్మమనలనురక్షించడంఅదీచేస్తాడుకదా, మఱిఈదహరాకాశము...

మామయ్య: ఆవివరాలుతరువాతసూత్రములోచెబుతున్నారు.

అమ్మ: ఏమిటి ఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

ధృతేశ్వమహిమ్నోఽస్మాస్మిన్నుపలభ్యే:....1-3-15"

అంటే

అస్య: పరబ్రహ్మముయొక్క

ధృతే: ధారణమనెడు

మహిమ్న: మహిమ

అస్మిన్: ఈదహరాకాశముననున్నట్లు

ఉపలభ్యే: తెలియవచ్చుటవలనకూడ(ఇక్కడదహరాకాశముఅనిచెప్పబడినదిపరబ్రహ్మమే).

అనగా

పరబ్రహ్మముయొక్కసర్వలోకధారకత్వమనుగొప్పదనముఈదహరాకాశమునకుకలదనిశ్రుతివాక్యములవలనతెలియవచ్చుటచేతదహరాకాశముఅనిఇచ్చటచెప్పబడినదిపరబ్రహ్మమే.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: ఇంతకుముందుచెప్పుకున్నఉపనిషత్వాక్యాలలో "అథయతాత్మా" అనిదహరాకాశమునుచెప్పారు.

తరువాత "ససేతు:విధృతి:తేషామ్లెకానామ్అసంభేదాయ" అనుచు "అతడుసేతువు,

ఈలోకములుక్షేమముగానుండుటకైలోకములనుధరించియుంటాడు" అన్నవిషయముచెప్పారు.

అంటేజగదాధారకత్వముఅనుధర్మముఈదహరాకాశానికిఉన్నట్లుతెలుస్తోంది. బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో

"ఏషసర్వేశ్వరఏషసర్వభూతాధిపతి:ఏషభూతపాలఏషసేతు:విధరణఏషామ్లెకానామ్అబంధాయ"

అనుచుపరబ్రహ్మముసర్వేశ్వరుడు, భూతపాలుడు, సర్వభూతాధిపతి,

ఈలోకములసంరక్షణకొఱకుసేతువువలెవాటినిధరించియుండును." అనియు,

"ఏతస్యవాఅక్షరస్యప్రశాసనేగార్గిసూర్యచంద్రామసావిధృతౌతిష్ఠతః"

అనిఈపరబ్రహ్మముయొక్కప్రశాసనమువలననేసూర్యచంద్రులువిశేషముగాధరింపబడియున్నారు"

అనియుచెప్పబడినవాక్యములవలనసర్వలోకములనుధరించియుండేమహిమపరబ్రహ్మనికికలదనిఇతరశ్రుతులవలన తెలుస్తోంది.

ముండకోపనిషత్తోకూడా "అమృతస్యైషసేతుః"

అనిపరబ్రహ్మమునుసేతువుతోపోల్పిచెప్పినట్లుమనముద్యుభావ్యధికరణములోచదువుకున్నాము.

అందువలనపరమాత్మయొక్కసర్వలోకధారకత్వమనుమహిమదహరాకాశమునకుచెప్పబడుటచేతఇక్కడచెప్పబడినదహరాకాశముపరబ్రహ్మమే.

నేను: "అసంభేదాయ" అంటేఏమిటి?

మామయ్య: "సంభేదము" అంటే "ఇడుము", "ఇబ్బంది" అనిఅర్థము. "అసంభేదాయ"

అంటేఇబ్బందులులేకుండాఅన్నమాట. లోకసంరక్షణఅంతాక్రమముతప్పకుండాచేస్తూఉంటాడుకదాపరమాత్మ. అప్పుడెప్పుడోకృత్రిమఉపగ్రహముభూమిమీదపడవచ్చనిఎంతోహడావిడిఅయింది. అసంఖ్యాకములైనగ్రహాలూ, నక్షత్రాలూఅన్నీఒకక్రమంలోఈవిశాలవిశ్వములోభ్రమిస్తూఉన్నాయంటేపరమాత్మసంకల్పముకాకమరేమిటి?

నేను: మఱిఆకాశముఅంటేభూతాకాశమనేకదాప్రసిద్ధి!

మామయ్య: కాదు, ఆకాశశబ్దముపరమాత్మనుతెల్పునదిగానేప్రసిద్ధిచెందినది.

ఆవిషయమేచెబుతున్నారితరువాతసూత్రములో.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా?

మామయ్య:

"ప్రసిద్ధేశ్చ.....1-3-16"

అంటే

ప్రసిద్ధేశ్చ: ప్రసిద్ధివలనకూడ

అనగా

ఆకాశశబ్దముపరబ్రహ్మమునుతెలుపునదిగాప్రసిద్ధిచెందినదికనుకఇక్కడకూడాదహరాకాశముఅనగాపరమాత్మయే!

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య:మనముఇంతకుముందు "ఆకాశాధికరణము" చదువుకున్నాము. అందులోఛాందోగ్యోపనిషత్తో

"సర్వాణిహవాఇమానిభూతానిఆకాశాదేవసముపద్యంతేఆకాశమృత్యస్తమ్యంతిఆకాశోహ్యవైభ్యోజ్యాయానాకాశఃపరాయణమ్" అన్నమంత్రాలలోఆకాశముఅంటేపరమాత్మయేఅనిమనముచదువుకున్నాము.

"ఆకాశతే" అనగాతనకుతానుప్రకాశించునదిఅనీ, "ఆకాశయతి"

అంటేఅన్నిటినిప్రకాశింపచేయునదిఅనీఈటెండువ్యుత్పత్తిఅర్థాలూపరమాత్మకేవరిస్తాయికదా.

భూతాకాశానికిస్వయంప్రకాశశక్తిలేదు, చైతన్యములేనందునసమస్తభూతములస్పృష్టికిఅదికారణముకాలేదుకనుక

"ఆకాశాదేవసముపద్యంతే .." అన్నప్పుడుఆకాశముఅన్నపదముభూతాకాశానికివర్తించదుకూడ.

"కోహ్యవాన్యాత్కప్రాణ్యాత్కదేషఆకాశఆనందోనస్యాత్" అనితైత్తిరీయఉపనిషత్సెబుతుంది. అంటే

"ఈఆనందమయమగుఆకాశములేకపోతేఎవడుజీవించగలడు, ఎవడునిలువగలడుఅని. సమస్తజీవులనుధరించి,

సంరక్షించేదిపరమాత్మయేకనుకఇక్కడకూడాఆకాశశబ్దముపరమాత్మనేచెబుతుంది.

అంతేకాకమనమంత్రాలలోఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుచెప్పబడ్డాయికదా, ఈగుణాలుభూతాకాశానికివర్తించవు.

అందువలనఇక్కడదహరాకాశముగాచెప్పబడినదిపరమాత్మయే.

అమ్మ: అవును, మనకందరకూఆకాశముఅంటేఈకనపడేఆకాశమేప్రసిద్ధిగాతెలుసును,

కానిమనమనుకోవడంకాకఉపనిషత్తులలో "ఆకాశము" అంటేఏదిప్రసిద్ధమోఅలాగేకదాఅర్థముచేసుకోవాలి.

నాన్నగారు: దహరాకాశముఅంటేభూతాకాశముకాదనిఒప్పుకుందామనుకో. కాని, జీవాత్మకాదనిఎలాచెబుతున్నారు?

మామయ్య: దానికితరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"ఇతరపరామర్శాత్సంతిచేత్నాసంభవాత్....1-3-17"

అంటే

ఇతరపరామర్శాత్: వాక్యశేషముజీవునిపరామర్శించుటచేత(దహరాకాశమనబడునది)

స: జీవుడు

ఇతిచేత్: అనిఅన్నచో

న: అయుక్తము(ఏలనన)

అసంభవాత్: అసంభవమగుటవలన

అనగా

వాక్యశేషమునజీవుడేపరామర్శింపబడుటచేత, దహరాకాశముజీవుడేఅనిఅన్నచోఅదిఅయుక్తము.

ఏలననదహరాకాశముజీవుడగుటఅసంభవము.

అమ్మ: వాక్యశేషముఅంటేఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య: "పికమువసంతకాలమునమామిడిచిగురుతినుచుమధురముగాకూయుచున్నది" అన్నామనుకో, ఏమిటిఅర్థమయింది.

అమ్మ: పికముఅంటేఏపక్షియోనాకుసమంగాతెలియదుకాని,

వసంతకాలములోమామిడిచిగురుతినిమధురంగాకూస్తున్నదికనుకఅది "కోకిల" అయిఉంటుంది. అంతేనా!

మామయ్య: అంటే "పికము" అంటేనీకుపూర్తిగాతెలియకపోయినా, మిగిలినవాక్యార్థాన్నిబట్టిదానిఅర్థంగ్రహించేవుకదా, అంటేవాక్యశేషాన్నిబట్టి "పికము" అంటేఏమిటోగ్రహించేవుఅన్నమాట. వాక్యశేషాన్నిబట్టిసందేహములేరుతోందికదా!

అమ్మ: అర్థమయింది.

అంటేమిగిలినవాక్యములోజీవుడినిగురించిచెబుతున్నారకనుకదహరాకాశముఅంటేజీవుడుకావడముసంభవముకాదని చెబుతున్నారు, కానిమిగిలినవాక్యములోజీవునిగురించిఎక్కడచెప్పారు?

మామయ్య: మరొకసారిఆమంత్రాలుచూడు.

"అథయవిషసంప్రసాదఃఅస్మాత్సరీరాత్సముత్థాయపరంజ్యోతిఃఉపసంపద్యస్వేనరూపేణఅభినిష్పద్యతేఏషఆత్మేతిహోవాచఏ తదమృతమభయమేతత్ప్రహ్లాతి".

అంటే "ఈజీవుడుబయల్వెడలిపరంజ్యోతిస్సునుపొంది, స్వస్వరూపఆవిర్భావముకలిగినవాడగుచున్నాడు. ఇతడుఆత్మ,

ఇదియేఅమృతమును, అభయమును, బ్రహ్మమును" అనువాక్యశేషముజీవునిగురించికదాచెబుతున్నది.

ఈజీవుడుశరీరమునువదలిపరంజ్యోతిస్సునుపొందుతున్నాడుఅంటేదహరాకాశముకంటేవేరయినవాడకదా,

అందువలనదహరాకాశముఅంటేజీవుడనిఅర్థముకుదరదు.

అంతేకాకఅపహతపాపృత్వాదిగుణములుజీవునకుఉండుటఅసంభవముకదా!

నేను: మఱిఅపహతపాపృత్వాదిగుణములుజీవునికున్నట్లుగాకూడాచెబుతున్నారుకదా!

మామయ్య: ఆవివరాలకుతరువాతసూత్రముచెబుతున్నారు.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"ఉత్తరాచ్చేత్ ఆవిర్భూతస్వరూపస్తు.....1-3-18"

అంటే

ఉత్తరాచ్చేత్: ఉత్తర(తరువాత) వాక్యమున (జీవుడుఅపహతపాపృత్వాదిగుణములుకలవాడుగ)
తెలియవచ్చుచున్నాడనినచో

ఆవిర్భూతస్వరూపః: (అచట) స్వస్వరూపావిర్భావముగలజీవునిగురించిమాత్రమే (చెప్పబడెను)

అనగా

తరువాతదగుప్రజాపతిపలికినవాక్యములో జీవునకుఅపహతపాపృత్వాదిగుణములుకలవనిచెప్పబడినదికనుకప్రకృతము
నఅట్టిగుణములుగలిగినదిగచెప్పబడుచున్న "దహరాకాశము" జీవుడేఅనినచోఅదిఅయుక్తము.
ఏలననఅచటస్వస్వరూపఆవిర్భావముగలజీవుడుమాత్రమేఅట్టిగుణములుగలవానిగచెప్పబడుచున్నాడు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య:

రామంఅడిగినదిఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుజీవాత్మకుకూడాఉంటాయికనుకదహరాకాశముఅంటేజీవాత్మఎందుకుకాకూ
డదుఅనికదా!

ఎందుకంటేఇంద్రుడుప్రజాపతిదగ్గరకువచ్చినదే

"యత్యా అపహతపాపృత్వాదిగుణములుకలఆత్మకనుగొనదగినవాడు, ఉపాసింపవలసినవాడు,
వ్యసఃసర్వాంశ్చకామానయస్తమాత్మానమ్అనువిద్యవిజానాతి" అనగా

"అపహతపాపృత్వాదిగుణములుకలఆత్మకనుగొనదగినవాడు, ఉపాసింపవలసినవాడు,
ఎవడట్టిఆత్మనుతెలుసుకొనిఉపాసించుచున్నాడోవాడుసర్వలోకములు, గుణములుపొందుచున్నాడు"
అనికర్ణాకర్ణిగావినిఅట్టిఆత్మనుతెలియగోరిప్రజాపతివద్దకుపోయిఅతనినిఆశ్రయించేడు.
ఇక్కడఆత్మఅంటేపరబ్రహ్మఅనిఅర్థంచేసుకోవాలి.

అప్పుడుప్రజాపతిఇట్టివిషయముతెలుసుకొనుయోగ్యతఇంద్రునికికలదా, లేదాఅనిపరిశీలించగోరి, జాగ్రత్, స్వప్న,
సుషుప్త్యవస్థలుకలవాడును, శరీరవంతుడునుఅయినఆత్మనుగురించిక్రమముగాఇంద్రునికిఉపదేశించేడు.
ఇంద్రునికిదానివలనసంతుష్టికలుగనట్లుతెలుసుకొనిపరిశుద్ధాత్మస్వరూపమునుగూర్చి
"మఘవన్మర్త్యమ్యాఇదమ్మరీరమాత్తమ్మృత్యునాతదస్యాశరీరస్యఆత్మనోఅధిష్ఠానమ్" అనగా "ఓఇంద్రుడా!
ఈశరీరమునశించునది, మృత్యువుచేవ్యాప్తమైనది, ఇట్టిశరీరముజీవాత్మకుఅధిష్ఠానము,

అనగా అశరీరమగు జీవాత్మ దీనిని అధిష్టించియుండునది, ఆత్మ శరీరము కంటే వేరయినది, ఇది అమృతము అని చెప్పి
 "నహ వై స శరీరస్య సతః ప్రియా ప్రియయోః అపహతిరస్తి, అశరీరమౌ వసంతమ్ ప్రియా ప్రియేస్సు శతః" అనుచూ
 "శరీరసంబంధము కలవానిని కష్టసుఖములు ఎన్నడును విడనాడవనియూ, శరీరసంబంధము లేకున్న కష్ట,
 సుఖము లేప్పుడు కలగవనియూ" చెప్పేడు. "కర్మ సంబంధమైన శరీరముతో కూడియున్న వానికి కర్మానుగుణముగా సుఖ,
 దుఃఖములు తప్పవనీ, ఆశరీరము విడినప్పుడే వీటి నుండి విముక్తి కలుగుతుందని " తెలిపి
 "ఏవమే వైషసంప్రసాదః అస్మాత్ శరీరాత్సముత్థాయ... అభినిష్పద్యతే" అనుచు
 "ఈ శరీర రాహిత్యుడైన తరువాత జీవాత్మకు స్వస్వరూప ఆవిర్భావము కలుగుటయు", "స ఉత్తమపురుషః సతతపర్యేతి జక్షతే
 ... న ఉపజనమ్నూ రన్నిదమ్ శరీరమ్" అనుచు "పరమాత్మ ఉత్తమపురుషుడు,
 ముక్తాత్మ లోకీకభోగములకు ఆలంబనమైన ఈ ప్రేత శరీరాన్ని స్మరింపడు" అని చెప్పేడు.
 "ఆముక్తాత్మ పరంజ్యోతిస్సును పొంది, యథేష్టముగా బ్రహ్మలోకమున ననుభవించెడు విషయాన్ని" చెప్పి,
 "సయథా ప్రయోగ్య ఆచరణే యుక్త ఏవమస్మిన్నరీరే ప్రాణో యుక్తః"
 అనగా జీవుడు బండికి కట్టిన ఎద్దువలె ఈ సంసారదశయందు కర్మనిమిత్తమగు శరీరసంబంధముతో యుంటాడని,
 "అథయత్రైతదాకాశమనువిషణ్ణమ్ చాక్షుషపురుషః దర్శనాయచక్షురథయోవేదేదష్టిపూణీతి స ఆత్మా శ్రవణాయ శ్రోత్రమథ
 యోవేదేదమ్మన్వానీతి స ఆత్మా మనోఽస్య దైవమ్మక్షుః" అనగా
 "ఎవనియందు చక్షుస్సాధనముగ నుండినదైరూపాదులను ప్రకాశింపజేయుచున్నదో, అట్టివాడు చాక్షుషపురుషుడు,
 అనగా చక్షుస్సాధనముగలపురుషుడు, చూచుటకు సాధనభూతమైనది చక్షుస్సు,
 ఎవడు దీనిని వాసనచూచుచున్నానని తెలుసుకొనుచున్నాడో అతడు ఆత్మ, వాసనచూచుటకు సాధనము పూణము,
 అటులనే ఎవడు దీనిని చెప్పుచున్నానని తెలిసికొనుచున్నాడో అతడు ఆత్మ, చెప్పుటకు సాధనము వాక్కు,
 ఎవడు దీనిని వినుచున్నానని తెలుసుకొనుచున్నాడో అతడు ఆత్మ, వినుటకు సాధనము శ్రోత్రము.
 ఎవడు దీనిని చింతించుచున్నానని తెలుసుకొనుచున్నాడో అతడు ఆత్మ. చింతించుటకు సాధనము మనస్సు.
 అనుచు ఈ తనిదివ్యచక్షుస్సు అనువాక్యమున "చక్షురారు సాధనములనియు,
 రూపాదులు తెలియవలసిన వస్తువులనియు, ఆత్మ వానిని తెలుసుకొనునది" అని యూకావున
 "ఆత్మ శరీరేంద్రియములకన్న భిన్నమయినది" అనికదా చెప్పేడు.
 "స వా ఏష ఏతేన దివ్యేన చక్షుషా మనసైతాన్కామాన్సశ్చ న్రమతేయ ఏతే బ్రహ్మలోకే" అనగా "బ్రహ్మలోకమున నుండువారు,
 ఈ దివ్యచక్షుస్సు గుమనస్సుతో కల్యాణగుణాలను చూచి ఆనందించుచున్నారను" వాక్యములో
 "అట్టివానికి కర్మనిమిత్తమైన శరీరేంద్రియసంబంధము పోయినప్పుడు దివ్యమైన స్వాభావిక జ్ఞానము చేత సర్వమును తెలియ
 వచ్చునని" చెప్పి "తత్త్వా ఏతద్దేవా ఆత్మా నమో ఉపాసతే తస్మాత్తేషామ్ సర్వే చలోకా ఆప్తాస్సర్వే కామాః" అనుచు
 "జ్ఞానులు ఇట్టి ఆత్మను (పరమాత్మను) ఉపాసించుచున్నారు, వారన్ని లోకములను,
 కల్యాణగుణములను పొందిన వారగుదురు, దానిని ఆత్మగా (పరమాత్మగా) జ్ఞానులు తెలుసుకొనుచున్నారు"
 అనియు చెప్పేరు.

తదుపరి, "సర్వాంశ్చలోకానావో తిసర్వాంశ్చకామానయస్తమాత్మానమ్ అనువిద్యవిజానాతి" అనిఎవడట్టిఆత్మను (పరమాత్మను) ఉపాసించుచున్నాడో, వాడుసమస్తలోకములనుపొందుచున్నాడు, సమస్తకల్యాణగుణములనుఈడేరినవాడగుచున్నాడు, అనుటచేతఇట్టిఆత్మను (పరమాత్మను) ఉపాసించువాడుబ్రహ్మనుభవమునుపొందుననికదాప్రజాపతిచెప్పేడు. ఈవాక్యాలలోఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుమఱిజీవాత్మకుకూడాఉన్నట్లుగాచెబుతున్నారుకనుక "దహరాకాశము" అంటేజీవాత్మఎందుకుకూడాదులనిరామంసందేహము.

అమ్మ: వాడికంటేవాడిసందేహాన్నిమీరేబాగాచెప్పినట్లున్నారు. వాడయితేఇంతస్పష్టముగాచెప్పలేకపోవుదుడు.

మఱిదీనికిసమాధానమురామానుజులుఏమనిచెప్పేరు?

మామయ్య: ఇక్కడజీవాత్మయొక్కఱిండుస్థితులుఅర్థంచేసుకోవాలి. మొదటిది, కర్మరూపమైనఅవిద్యచేతశరీరముతోనున్నస్థితి. ఈస్థితిలోబండికికట్టబడినఎద్దుపరిస్థితి.

ఱిండువది, కర్మబంధముపోయి, శరీరమునుండిబయల్వడలిపరంజ్యోతిస్సునుచేరి, అద్భుతమైనస్వస్వరూపమునుపొందినస్థితి.

పైవాక్యములలోఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుచెప్పబడుచున్నదిఈఱిండువస్థితిఅయినముక్తావస్థగురించి. ఈస్థితిలోజీవాత్మ అష్టగుణఆవిర్భావముపొందుతాడు. కాని, పరబ్రహ్మకుచెప్పబడినసేతుత్వము, సత్యత్వము, సర్వలోకవిధరణత్వముమొదలైనవిజీవాత్మకుఅప్పుడుకూడాచెప్పబడలేదు. "సినోతి" అన్నధాతువునుండివచ్చిన " సేతువు" అన్నపదముపరమాత్మఅమృతత్వాన్ని కలుగచేయడానికివంతెనవంటివాడనికదాఅర్థము, అంటేఈపదముమోక్షప్రదానత్వాన్ని సూచిస్తుంది. "సర్వలోకధారణత్వము" కూడాపరమాత్మకేవర్తిస్తుంది.

అలాగే "సత్య" శబ్దము "అన్-భువి" అనుధాతువునుండి "సత్" శబ్దమునకు, "ఇణ్ణతే" ధాతువుయొక్కప్రత్యయాంతమైనరూపమునుండి "య" కారముకలిసిఏర్పడినది. దీనికిఅర్థము

"సన్నమర్థమేఆపయతిప్రత్యాపయతిగమయతీతిసత్యమ్"

అనగాఉన్నటువంటివస్తువునుఅనగాచేతనాచేతనపదార్థజాతమునుప్రవర్తింపజేయునది". యఃఆత్మనితిష్ఠన్...అనియు, "యఃషుధివ్యాప్తిష్ఠన్..." అనియుఅంతర్యామిబ్రాహ్మణములోచెప్పినట్లుచేతనాచేతనములలోనుండి, వాటినినియమించి,

ప్రవర్తింపజేయునదిపరబ్రహ్మమేకదా. పైమంత్రాలలోచెప్పినట్లు "సత్" అమృతత్వాన్ని, "తి"

మృతత్వాన్ని చెబుతూఆఱింకీకలిపిఉంచునది "సత్యమ్" అనిచెప్పినప్పుడుకూడా, ఈచిత్పదార్థమైనజీవాత్మను,

అచిత్పదార్థమైనశరీరమునుకలిపిఉంచునదిఅంతర్యామిఅయినపరమాత్మయేకదా. "సత్యమృతమృతమృతమృతమభవత్"

ఇత్యాదిశ్రుతివాక్యాలుఈవిషయాన్నే సూచిస్తాయి.

తరువాతనాల్గవఅధ్యాయములోజగత్స్పష్టి, ధారణత్వాదిగుణములుముక్తాత్మకుఉండవన్నవివరాలు
"జగద్వ్యాపారవర్జమ్(4-4-17)" అనేబ్రహ్మసూత్రముదగ్గరఇంకావిశదంగాచూడవచ్చును.

ఏతావతా, ముక్తాత్మకుఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలున్నాకూడా "దహరాకాశము"
అనిఇక్కడచెప్పబడినదిపరమాత్మయేతప్పజీవాత్మకాదుఅన్నవిషయముస్పష్టమవుతోంది.

నేను: మఱి, అపహతపాపృత్వాదిగుణాలుజీవాత్మకుకూడాచెప్పిఆత్మఅంటూప్రస్తావించేరెందుకో.

ఇందువలననేకదాఈగందరగోళముఅంతా.

మామయ్య: ఆవివరాలకుతరువాతసూత్రముచదువుకోవాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"అన్యార్థశ్చపరామర్శః...1-3-19"

అంటే

పరామర్శః (ప్రజాపతివాక్యములోజీవుని) పరామర్శించుట(ప్రస్తావించుట)

అన్యార్థశ్చ: వేటోకప్రయోజనముకొఱకును(అయిఉన్నది).

అనగా

ప్రజాపతివాక్యమునజీవునివిషయముపరామర్శించడానికివేటోకప్రయోజనముకలదు.

నేను: ఆప్రయోజనముఏమిటి?

మామయ్య: ఇంద్రుడుపరబ్రహ్మకుఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుఉంటాయని, దానినిధ్యానించడంవలనసకలలోకాలను,
కామములనుపొందగలమనివినిప్రజాపతినిఆశ్రయించేడు.

కానిఇంద్రునికిఆప్రయోజనముయొక్కవివరాలుపూర్తిగాతెలియదు. ప్రజాపతిదహరోపాసనగురించితెలిపి,
దానికిప్రయోజనముగాపొందబడుముక్తాత్మస్వరూపాన్నికూడాఉపదేశించేడు.

ముక్తాత్మకుదహరాకాశముగాచెప్పబడినపరమాత్మగుణములైనఅపహతపాపృత్వముమొదలైనఅష్టగుణములుఆవిర్భవి
స్తాయిఅనిప్రజాపతిఉపదేశించేడు.

ప్రజాపతివాక్యములలో ముక్తాత్మస్వరూపమును తెలిసికొనియుండడందహరోపాసనకుకావలసినదిఅనియూ,
 పరమాత్మనుబొందగోరుజీవాత్మకుస్వస్వరూపముఅవశ్యముగాతెలియవలెననియూఅర్థమవుతోంది.
 ముక్తాత్మయొక్కఈస్వస్వరూపమేఅపహతపాపృత్వాదిఅష్టగుణఆవిర్భావము.
 అట్లుముక్తాత్మకల్యాణగుణయుక్తుడైపరమాత్మనుఅనుభవింపగలడు.
 జీవుడుతనస్వరూపమునుయథార్థముగాతెలిసికొనుటకూడబ్రహ్మోపాసనాఫలముతోచేరినదియే.
 మఱిఆఫలముచెప్పకుండాఉపదేశముపూర్తికాదుకదా. అందుకే "సర్వాంశ్చలోకానామాప్నోతిసర్వాంశ్చకామాన్"
 అనిముక్తాత్మసమస్తలోకములను, కామములనుఅనుభవించుననిచెప్పేడు. ఇక్కడకామములుఅంటే
 "కామ్యంతాఇతికామాః" అనువ్యుత్పత్తినిబట్టికల్యాణగుణములుఅనిఅర్థముచేసుకోవాలి". "నతత్రపర్యేతిజక్షన్క్రీడన్" అని
 "ముక్తాత్మపరమాత్మయందుసంచరించుచూ, భుజించుచూ, క్రీడించుచుండునని"
 దహరవిద్యాఫలాన్నిప్రజాపతిఉపదేశించేడు.

అయితే "ఈముక్తాత్మపరమాత్మతోసర్వసమానముగాఅయిపోతాడా"
 అన్నసందేహానివృత్తికైప్రజాపతిజగద్విధరణత్వముమొదలైనగుణములుపరమాత్మకేపరిమితమనివిశదీకరించేడు.
 ఇంకనీప్రశ్నకుసూటిగాసమాధానముచెప్పాలంటే, దహరవిద్యోపాసనమునకుఫలాన్నిచెప్పడానికి,
 ముక్తాత్మపరమాత్మలాగేఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుబొందుతాడనిచెప్పేరన్నమాట.
 మనముకూడాదేనివలనమంచిఉద్యోగము, స్థితివస్తుందంటేఆచదువుచదువుకొనేప్రయత్నముచేస్తాముకదా.
 మరిప్రయోజనముచెప్పకపోతేఎలా?
 అందుకనిదహరవిద్యోపాసనవలనజీవాత్మపరమాత్మఅంతగొప్పవాడవుతాడనిచెప్పడానికిప్రజాపతిఅలాచెప్పేడు.

నేను: "దహరాకాశము" హృదయముదగ్గరఉంటుందిఅనికదా,
 అలాగయినప్పుడుదానిపరిమాణముఎంతఉంటుందికనుక,
 దానినిఅఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకుడైనపరబ్రహ్మముఅనిఎలాచెబుతాము. అసలుబ్రహ్మఅంటేనేఅన్నిటికన్నపెద్దది,
 గొప్పది...అంటూఅర్థంచెప్పుకుంటాముకద!

మామయ్య: దానికోసంతరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా?

మామయ్య:

"అల్పశ్రుతేరితిచేత్తదుక్తమ్...1-3-20"

అంటే

అల్పశ్రుతే: దహరాకాశమునుస్వల్పస్థానముననుండుదానినిగ్రుతిచెప్పుచుండుటచేత

ఇతిచేత్: అనిఅనినదో

తత్ఉక్తమ్: అది (ఇంతకుముందు) చెప్పబడినది.

అనగా

దహరాకాశముస్వల్పస్థానముకలదిగ్రుతియందుచెప్పియుండుటచేఅదిపరమాత్మకాదన్నచోదానినిగూర్చి ఇంతకుముందుచెప్పబడినది.

అమ్మ:

అపరిచ్ఛిన్నమైనపరమాత్మనుఅత్యంతపరిమితమైనదహరాకాశముఅనిచెప్పడముకుదరదంటేఆవివరణఇంతకుముందుచెప్పబడినదిఅంటే, ఎక్కడచెప్పరుమామయ్యా!

మామయ్య: "సర్వత్రప్రసిద్ధిధికరణము" గుర్తున్నదా!

మనోమయాదివిశిష్టుడుగప్రసిద్ధముగాపరమాత్మయేచెప్పబడినట్లుగాచదువుకున్నాము. దానిలో ఒకసూత్రమున్నది, "అర్భకోకస్తాత్త్వద్వపదేశాచ్చన్నేతిదేత్తనిదాయత్వాదేవమ్యోమవచ్చ" అని.

ఆసూత్రమువద్ద "జ్యాయానంతరిక్షాత్ " మొదలైనశ్రుతులయందుపరబ్రహ్మబృహత్సము, అపరిచ్ఛిన్నతచెప్పబడినదికదా, అలాంటప్పుడుదానినిఅల్పపరిమాణముఅనిఅనడంఎలాకుదురుతుందిఅన్నప్రశ్నకుసమాధానంగా, "ఉపాసనాసౌలభ్యముకోసంపరబ్రహ్మనుస్వల్పపరిమాణముగలవానిగాఉపనిషత్వేప్సింది" అనివివరించేరు.

"అణోరణీయాన్మహతోమహీయాన్" అనికదాకరోపనిషత్వేబుతుంది. అంటే

"అత్యల్పమైనదానికంటేఅల్పమైనపరిమాణముకలవాడు" అంతేకాక "మిక్కిలిగొప్పదానికంటేగొప్పదైనవాడు"

అనికదాఅర్థము. ఈవిషయమేశ్వతాశ్వతరఉపనిషత్, తైత్తిరీయఉపనిషత్కూడాచెబుతాయి.

మనముఊహించలేనిబృహత్పరిమాణముతోఅపరిచ్ఛిన్నమైనదానినిధ్యానించడంఎలాకుదురుతుంది.

"సర్వభూతానాఘ్నద్దేశేఅర్జునతిష్ఠతి"

అనిశ్రీకృష్ణభగవానుడుపరమాత్మహృదయప్రదేశమునందుఉంటాడనిభగవద్గీతలోచెప్పేడుకదా! కనుకఇచట

"దహరాకాశము" అవిద్యాదిదోషగంధముఎంతమాత్రమునులేని, స్వాభావికముగాతనకుమించినజ్ఞాన, బల, ఐశ్వర్య, వీర్య, శక్తి, తేజస్సులుఇతరములందెచ్చటనులేక, తనయందేగలఅపరిమితఉదారగుణసంపన్నుడు, పురుషోత్తముడుఅయినపరమాత్మనేచెబుతుంది.

"ఘ్నంతిత్వేనైవమిచ్ఛాదయంతి" అనిఇతనినిచంపుచునేయున్నవి,

ఇతనినికప్పివేయుచున్నవిఅనువాక్యములవలనతెలియవచ్చుకర్మనిమిత్తమైనశరీరముకలవాడును, తదుపరి,

ఆపరమాత్మఅనుగ్రహమువలన "పరంజ్యోతిస్సు"

అనబడుపరమాత్మనుపొందిఅప్పుడుస్వస్వరూపముప్రకటితమవడంవలన,
అపహతపాపృత్వాదిఅష్టగుణకఆవిర్భావమైనవాడుఅయినజీవాత్మ "దహరాకాశము" గాచెప్పబడలేదు.

నేను: మఱిఅల్పపరిమాణమువలనపరమాత్మగుణాలలోను, మహత్తులోనుసంకోచముఉంటుందా!

మామయ్య: ఉండదు. ఆపరమాత్మనుమనమనుభవించడానికిమనకుగలఅర్హిత్వ,
సామర్థ్యాలలోభేదాలుఉండవచ్చుననుకో.

నేను: అలాకాకుండాఈముక్తాత్మ, పరమాత్మఒక్కటేఅంటే, అప్పుడుదహరాకాశముపరమాత్మ,
ముక్తాత్మకూడాఅయిపోతుందికదా!

మామయ్య: ఆవివరాలుతరువాతిసూత్రములోచూడాలి.

అమ్మ: ఆసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"అనుక్యతేతస్య.....1-3-21"

అంటే

తస్య: దహరాకాశముయొక్క

అనుక్యతేత: సామ్యముజీవునికికల్గిననిచెప్పబడుటవలన (దహరాకాశముజీవుడుకాదు)

అనగా

జీవుడుముక్తావస్థపరమాత్మతోసామ్యమునుకలిగియుండుననిచెప్పబడుటవలనదహరాకాశముజీవుడుకాదు.

అమ్మ: మామయ్యా! అసలుమావాడుఅడిగినప్రశ్న,

దానికిఈసూత్రమువలనదొరకేసమాధానముజొందాపూర్తిగాఅర్థముకాలేదు. కొంచెంవివరించరా!

మామయ్య: ఏమీలేదమ్మా,

దహరాకాశముఅంటేపరమాత్మయేకానిజీవాత్మకాదుఅనికదామనముఇంతకుముందునిరూపించేము.

రామంఅనేదిఆజీవాత్మా, పరమాత్మాఒక్కటేఅయితేదహరాకాశముఅన్నదిజీవాత్మయేఅవుతుందికదాఅని.

అమ్మ: బాగుంది, జిజ్ఞాసాధికరణముఅంతాజీవాత్మ, పరమాత్మలభేదముగురించిచెప్పుకున్నాముకదా, మళ్ళీఅందులోసందేహమా!

మామయ్య: అందుకేనమ్మా, జీవాత్మ, పరమాత్మలభేదము, సంబంధముకూడాక్షుణ్ణంగాజీర్ణమయితేతప్పలేకపోతేరామానుజసిద్ధాంతముఅర్థమయినట్లుంటుందికానిఅయినట్లుకాదు. కాని, భగవద్రామానుజులు, వ్యాసభగవానులుకూడాకరుణామయులుఅవడంవలన, ఇలాంటిసందేహాలుఎలాఎన్నిసార్లువచ్చినామనకుతీరుస్తూనేఉంటారు.

అమ్మ: నిజమే, అయితేఏమిచెప్పేరుసమాధానముఈసూత్రములో.

మామయ్య: "మీఇద్దరూసరి, సమానంగాఉంటారు" అన్నామనుకో. ఈవాక్యమేవారుఇద్దరువ్యక్తులుఅనిచెబుతుంది. అంతేతప్పవారిద్దరూఒకవ్యక్తిఅనిచెప్పదుకదా. ఇక్కడముక్తాత్మకుపరమాత్మతోఅపహతపాపృత్వాదిఅష్టగుణాలలోసామ్యతచెప్పబడినది, ముక్తాత్మ, పరమాత్మలాఉంటాడని. ఆఇద్దరకూసామ్యతచెబితేదానిఅర్థముఎన్నటికీముక్తాత్మ, పరమాత్మకాదుఅనేకదా.

"యదాపశ్యఃపశ్యతేరుక్మవర్ణమృతారమీశమ్పురుషమ్బ్రహ్మయోనిమ్

తదావిద్వాన్పుణ్యపాపేవిధాయనిరజ్జనమ్పరమహ్నమ్యముపైతి"

అనిముండకోపనిషత్ (3-13) లోచదువుకున్నాము. అంటేఎప్పుడుఈఉపాసకుడైనజీవాత్మస్వర్ణవర్ణుడును, కర్తయును, పరిపాలకుడును,

బ్రహ్మాండసృష్టికారణమునుఅగుపరబ్రహ్మమునుసాక్షాత్కరించుకొనుచున్నాడోఅప్పుడుఆతడుపుణ్యపాపములనువీడిశరీరసంబంధములేనివాడైపరబ్రహ్మముతోసామ్యమునుపొందును" అనేకదా. జీవాత్మ, పరమాత్మఒక్కటిఅవడందూరపుమాట, అసలుపరమాత్మకుఉండేజగత్సృష్టి, వ్యాపార, నియమన, రక్షణాదులుకూడాముక్తాత్మపరిధిలోలేవుఅనికదావివరిస్తున్నారామంత్రాలలో.

అలాంటిప్పుడువారిరువురూఒక్కటిఅనడం, అదేదహరాకాశమనడంకుదరదుఅనిచెబుతున్నారామంత్రములో. ఇక్కడతస్యఅంటేదహరాకాశముయొక్కఅనిఅర్థముచేసుకోవాలి.

నేను: ఈఉపనిషద్వాక్యాలకుస్మృతివాక్యాలతోకూడాసమర్థనకుదురుతుందా,

లేకస్మృతివాక్యాలలోవేరుగాచెబుతున్నారా?

మామయ్య: ఆవిషయమేతరువాతిసూత్రములోచెబుతున్నారు.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"అపిస్మర్యతే.....1-3-22"

అంటే

స్మర్యతే: స్మృతి (అట్లే) తెలుపుచున్నది

అపి: కూడ

అనగా

స్మృతికూడఅట్లేతెలుపుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: మనముభగవద్గీతచదువుకున్నాముకదా! దానిలో

"ఇదమ్మానమ్ఉపాశ్రిత్యమమసాధర్యమాగతాఃసర్గేపినోపజాయంతేప్రలయేనవ్యధంతిచ(భ.గీ. 14.2)". అంటే
"ఈఉపాసనమునుఆశ్రయముగాగొని (పోంది), నాతోసాధర్యమును (సమానమైనధర్మములు) పొందినవారు,
సృష్టియందుమరలజన్మింపరు, ప్రళయమునకష్టపడరు." అనితనతోసమానమైనధర్మములుకలవారుఅయి,
జన్మరాహిత్యస్థితిఅంటేఅమృతస్థితినికలిగిప్రళయమునకష్టపడరుఅంటేఅభయస్థితిపొందుతారుఅనిచెప్పేడుతప్పవారుతా
నేఅయిపోతాననిచెప్పలేదుకదా.

అలాగే "ఈశ్వరఃసర్వభూతానామ్మద్దేశేఅర్జునతిష్ఠతిబ్రామయన్సర్వభూతానియంత్రారూఢానిమాయయా" (భ.గీ. 18.61)
అనుచు "ఈశ్వరుడుసమస్తభూతములకుహృదయప్రదేశమునందుండి, వారినందరనూ (రంగులరాట్నమువంటి)
యంత్రముపైనెక్కితిరుగునట్లువిచిత్రమైనశక్తిచేతభ్రమింపచేయును. " అనిచెబుతూ
"పరమాత్మహృదయప్రదేశమునందుఉన్నట్లే" చెప్పేడుకదా.

ఇప్పుడుమనముచెప్పుకున్న ఉపనిషద్వాక్యాలుకూడాఈవిషయాన్నేచెబుతున్నాయి.

అందువలనస్మృతికూడాహృదయప్రదేశమువద్దనున్నదహరాకాశముపరమాత్మయేఅనీ,
ఆయనఅచటనుండిజీవాత్మనునియమించినసంరక్షిస్తాడనీ,
ముక్తాత్మకుపరమాత్మముఖ్యధర్మములుకొన్నిసంక్రమించినాపరమాత్మయేఅయిపోడనీచెబుతుంది.

నాన్నగారు: ఈచివరిఱొండుసూత్రాలూఈ "దహరాధికరణము" నకుసంబంధించినవికావనిఎక్కడోవిన్నానే!

మామయ్య: కొందరుభాషకారులు (అద్వైతవాదులు) "అనుకృతేతస్యచ", "అపిస్మర్యతే" అన్నటెండుసూత్రాలనూ "అనుకృత్యధికరణము" అనువేటికాధికరణమునకుచేర్చిచెబుతారు.

అమ్మ: అలాఎందుకుచెబుతారు?

మామయ్య: దానికికారణము, "అనుకృతేతస్యచ" అనుసూత్రము

"తమేవభాంతమనుభాతిసర్వమృతస్యభాసాసర్వమిదమిభాతి" అనగా

"ఈసమస్తముఆసర్వేశ్వరునిఅనుసరించియేప్రకాశిస్తున్నది" అనుఉపనిషద్వాక్యములనువివరిస్తున్నదనివారివాదము.

కానిఇదిసరికాదుఅనిభగవద్రామానుజులఅభిప్రాయము. ఎందుకంటేఇంతకుముందుమనముచదువుకున్న

"అదృశ్యత్వాదిగుణకాధికరణము", "దృశ్యభ్యాద్యధికరణము" లలోఈశ్శ్రుతిచర్చింపబడింది. అంతేకాక,

"జ్యోతిఃచరణాభిధానాత్" అనుసూత్రమువద్దకూడాపరమాత్మప్రకాశస్వరూపుడనిచెప్పబడినది. అంటేఆశ్శ్రుతివాక్యాలూ,

ఆవిషయమూకూడాఇంతకుముందుచెప్పబడినది. మళ్ళీఇక్కడదానినేచెప్పడంపునరుక్తిదోషముకదా.

అమ్మ: ఈవాక్యాలివిఉపనిషత్తోనివి. వాటికిపూర్తిఅర్థముఏమిటి?

మామయ్య:

" నతత్రసూర్యోభాతినచంద్రతారకమ్

నేమావిద్యతోభాంతుకుతోయమ్అగ్నిః

తమేవభాంతమనుభాతిసర్వమ్

తస్యభాసాసర్వమిదమిభాతి"

ఈమంత్రముముండకోపనిషత్తోను, కరోపనిషత్తోను, శ్వేతాశ్వతరఉపనిషత్తోనుకూడావస్తుంది. దీనిపూర్తిఅర్థముక్లుప్తంగా

"ఆబ్రహ్మయొక్కతేజస్సువద్దసూర్యునికప్రకాశములేదు, చంద్రునికినక్షత్రములకునుప్రకాశములేదు.

మెఱుపులకునుప్రకాశములేదు. అగ్నిసంగతిఇంకచెప్పవలెనా! ప్రకాశించేడిఆబ్రహ్మతేజస్సునుఅనుసరించియేసూర్య, చంద్రాదితేజోవర్గముఅంతయునూప్రకాశించును. ఆబ్రహ్మయొక్కతేజస్సుచేతనేఈతేజోవర్గముఅంతయుప్రకాశించును."

నేను: "అనుకృతేతస్య" అంటే "దానినిఅనుసరించియేతక్కినతేజోవర్గమునకంతటకూప్రకాశముకలుగుతున్నదని"

అర్థమువస్తుందికనుక, ఈసూత్రమునకు, విషయవాక్యముఈకరోపనిషత్తోమంత్రముగాచెప్పివేటుగా

"అనుకృత్యధికరణముఅనిచెబుతున్నారన్నమాట. అంటేశంకరభాష్యములోఅలాగేఉన్నదా!

మామయ్య: అవును.

నేను: మఱిదానిలో తప్పేమున్నది?

మామయ్య: మంత్రములో ఉన్న "అనుభాతి" అన్న పదాన్ని "అనుకృతే" అని పూర్తిగా ఎలా మార్చేస్తాము.

అలాకుదరదుకదా! అనుభాతి అంటే తత్కారణముగా తక్కిన తేజఃపదార్థములు ప్రకాశిస్తున్నాయి అని అర్థము. "అనుకృతే" అంటే జీవాత్మ పరమాత్మ ను వాని అపహత పాపమృత్యాది ధర్మములతో అనుకరిస్తాడు అని అర్థము.

అంతేకాక పరబ్రహ్మను అనుసరించే జీవాత్మకు గుణాలు వస్తాయి అనికదా విషయము,
ఇది మనము చెప్పుకుంటున్న ఛాందోగ్యోపనిషత్మంత్రాలలో వస్తోందికదా,
అలాంటప్పుడు మరొక ఉపనిషత్మంత్రము ఇప్పుడు వేరుగా తెచ్చుకొని, మరొక అధికరణాన్ని కొత్తగా ప్రవేశపెట్టడం ఎందుకు!
ఒకే విషయానికి అనేక అధికరణాలు ఉండవుకదా!

వారిభాష్యములో "సూర్యఃనభాతి" అనగా "సూర్యుడు ప్రకాశించడు" అంటే "నప్రకాశయతి" అంటే "ప్రకాశింపచేయదు" అని అర్థంచెబుతారు. అలాకుదరదుకదా! అంతేకాక "తత్ర" అంటే ఆ పరమాత్మ వద్ద అని మనము చెప్పుకుంటున్న పదానికి అన్వయమే చెప్పరు. మనము చెప్పుకున్న సూత్రములో "తస్య" అంటే

జీవాత్మ అన్నట్లు చెబుతారు. జీవాత్మ యే జీవాత్మను అనుకరిస్తుంది అని చెప్పడం సబబుకాదుకదా!

అమ్మ: ఇక్కడ "అనుభాతి" అంటే..

మామయ్య:

పరబ్రహ్మ తేజస్సుకారణముగా మిగిలిన తేజఃపదార్థములు ప్రకాశమానములు అవుతున్నాయి అని ఇక్కడ పరమాత్మకారణము, మిగిలిన సూర్యాది తేజఃపదార్థములు కార్యములు అని తెలుసుకోవాలి. భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణభగవానుడు

"యదాదిత్యగతతేజః జగద్భాసయతేఽఖిలమ్....తత్తేజో విద్ధిమామకమ్"

అని ఈ ఆదిత్యాదుల తేజస్సునకు కారణమునేనే అని చెప్పుకుంటాడుకదా. "న తత్త్వాసయతే సూర్యః .."

అని కూడా భగవద్గీతలో ఆ పరబ్రహ్మమును సూర్యాదులు ప్రకాశింపచేయలేవు అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు ఇదవిషయాన్ని వివరిస్తాడు.

యాచితకమండితపురుషన్యాయమని చెప్పినట్లు అంటే అరువుగా తెచ్చుకున్న ఆభరాణాలు వేసుకున్న వాడిలా ఆ సూర్యాదులకు ప్రకాశాది ధర్మాలు స్వాభావికాలు కాదు.

అందువలన ఈ మంత్రాలలో చెప్పబడిన పరమాత్మకూ తేజఃపదార్థాలకూ కార్యకారణసంబంధమును ప్రక్కనబెట్టి ప్రస్తుతము సూత్రాలలో "అనుకృతే" అన్న పదానికి వర్తిస్తున్నట్లు చొప్పించడం స్వరస్యముగా ఉండదు అనిన్నీ,

ఇలా చెప్పడం సూత్రకారుని అభిప్రాయముకాదనీ భగవద్రామానుజులు వివరిస్తారు.

నాన్నగారు: మఱివారిలభిప్రాయములోజీవాత్మ, పరమాత్మవేటుగాఉండవుకదా, ఒకరిగుణాలుమఱొకరికిరావడానికి, సామ్యత్వానికిని. అందువలనఅలాకాకుండా, ఒకేప్రకాశముఅన్నిచోట్లప్రకాశిస్తోందిఅంటేవారికిసదుపాయముగాఉంటుందిఅనిఅలాచెప్పేరేమో.

మామయ్య: కాని, అందుకోసంఅసలుఅర్థాన్నిమార్చిసుకుంటేఏలా, అందువలనభగవద్రామానుజులుశ్రీభాష్యముఅధికరణాలసంఖ్య "చిన్నయీబ్రహ్మకాండే" అనిమనముముందుఅనుకున్నట్లుగా 156 గానేవివరించేరు. "చిన్నయీ" అన్నపదము 156 నేకదాచెబుతుంది.

ఇక్కడితోఈఅధికరణముపూర్తిఅయిందమ్మా, తరువాతఅధికరణముమరొకమారుచూద్దామా!

అమ్మ: బాగుందిమామయ్యా! ఈఅధికరణములో "ఛాందోగ్యోపనిషత్" లోనున్నదహరవిద్యలోచెప్పబడినదిఆయామంత్రాలలోఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుచెప్పబడినందువలన, దానినిధ్యానించుటవలనకామదారులవుతారనిచెప్పబడినందువలన, దహరాకాశమునుచెప్పినప్పుడుదానితోచెప్పబడినగుణాలతోకూడియేమనముఅర్థముచేసుకోవాలనీ, దానికిభూతాకాశమునకుసామ్యత్వమునుపరిమాణముబట్టికాకొప్పదనమువిషయములోపరిగణించాలని, దహరాకాశమునిరతిశయభోగ్యవస్తువుఅనీ, శరీరమునకువికారములు, నాశనముకలిగిననూదీనికిఅట్టివిఏమియుండనిఅదిఅమృతమనీ, "ఆత్మనిత్యం ...అత్యానంద" అనినట్లుమనుష్యుడుతానుహిరణ్యనిధిపైననేఉండిదానినితెలుసుకొననట్లు, జీవాత్మదానితోనేఉండిదానినితెలుసుకొనలేకున్నాడనిచెప్పబడుటవలనదహరాకాశముపరమాత్మయేఅనినీ, దహరాకాశమునకుచెప్పబడినసర్వలోకధారకత్వముమొదలగుగుణములుపరమాత్మకేవర్తించుటవలననూ, "భూతానిఆకాశాదేవసముపద్యంతే" మొదలైనమిగిలినఉపనిషద్వాక్యాలలోకూడా "ఆకాశము" అనగాపరమాత్మయేఅనిప్రసిద్ధిఅవడంవలననూ, ఆమంత్రాలలోనేదహరాకాశఉపాసకుడుశరీరమునువదలినతరువాతపరంజ్యోతిస్సుఅయినపరమాత్మనుపొందుతున్నాడనిచెప్పినప్పుడుదహరాకాశముజీవునికన్నవేరయినదనిచెప్పబడుటవలననూ, జీవునకుకూడాఅపహతపాపృత్వాదిగుణములుచెప్పబడినప్పుడు, ముక్తాత్మకుఅపహతపాపృత్వాదిగుణములయందుపరమాత్మతోసామ్యతవలనఅలాచెప్పబడినా, సర్వలోకవిధరణత్వాదిగుణాలుముక్తాత్మకువర్తించవుకనుకఅప్పుడుకూడాపరమాత్మజీవునికంటేవిలక్షణుడేఅనినీ, ఆయామంత్రాలలోముక్తాత్మనుస్వస్వరూపార్థావముకలిగిఅపహతపాపృత్వాదిగుణాలుపొందినఆత్మగాప్రస్తావించడానికి కారణముదహరవిద్యోపాసనవలనజీవాత్మకుకలుగుఫలితమునుతెలియచేయడానికితప్ప, దహరాకాశముజీవాత్మఅనిచెప్పడానికికాదని, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకుడైనపరమాత్మఉపాసనాసౌలభ్యముకొఱకైపరిమితపరిమాణములోదహరాకాశముగావేంచేసియుంటాడని, ఈవిషయముఇంతకుముందుసూత్రాలలోకూడాప్రస్తావించబడినదనీ,

ముక్తాత్మ అపహతపాపృత్వాదిగుణములయందుపరమాత్మతో సామ్యమునుబొందిననూ,
 జగత్కారణత్వాదిగుణాలుపరమాత్మకేవర్తిస్తాయని, అందువలనజీవాత్మపరమాత్మగా అవడంకాని,
 సర్వసమానత్వాన్నిబొందడంకానిజరుగుదుకనుకజీవాత్మదహరాకాశముకాలేదని,
 భగవద్గీతవంటిస్మృతులలోకూడా ఈవిషయమేచెప్పబడినదనీ,
 ఈకారణాలవలనఛాందోగ్యోపనిషత్తులందుదహరవిద్యలోచెప్పబడినదహరాకాశముపరమాత్మయేఅనిభగవద్ద్రామానుజులు
 ఈదహరాధికరణములోసిద్ధాంతీకరించేరు" అనిసూక్ష్మంగాఅర్థమయింది.

మామయ్య: అవునమ్మా, ఇప్పటికిమనముఆపిమరొకసారితరువాతిఅధికరణముచూద్దాము.

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా!

అందరూ: "యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతఃతదితరాణిత్పాణాయమేనే..."

6. ప్రమితాధికరణము:

మామయ్య: రండమ్మా, దీపావళిపండుగబాగాజరిగిందా! మీఆయనజన్మనక్షత్రముకూడాఇప్పుడేకదా!

అమ్మ: ఆ, అవునుమామయ్యా. ఆపెరుమాళ్ళదయవల్ల, మీలాంటిపెద్దలఆశీర్వాదనముతోఅంతాబాగానేజరిగింది,
 ఈరోజువిఅధికరణముచెబుతారుమామయ్యా!

మామయ్య: ప్రమితాధికరణముఅని..

నేను: దీపావళిప్రమిదలలాగేప్రమిదాధికరణముకూడాఉన్నదా,

మామయ్య: ప్రమిదకాదు, ప్రమితాధికరణము, మితి, పరిమితిఅంటేవిన్నావుకదా,
 అంటేపరమాత్మహృదయమువద్దపరిమితమైనపరిమాణముతోఉండడముగురించిచెప్పేఅధికరణముఅన్నమాట.
 దీనిలోమొదటిసూత్రములోకూడా "ప్రమితః" అనివస్తుంది,
 అందువలనకూడాఈఅధికరణానికిప్రమితాధికరణముఅనిపేరువచ్చింది. దీనిలోఅంతర్భాగంగానే "దేవతాధికరణము"
 అనీ, "మధ్యధికరణము" అనీ "అపశూద్రాధికరణము" అనీమఱిమూడుఅధికరణాలుకూడాఉన్నాయి.
 అన్నీఈరోజేచెప్పుకోవద్దులే, ఒక్కొక్కఅధికరణముఒక్కొక్కరోజుచెప్పుకోవచ్చు. మనకేమీతొందరలేదుకదా.

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా, ఈప్రమితాధికరణములోఎన్నిసూత్రాలుఉన్నాయి.

మామయ్య: ఐండుసూత్రాలు, అవికూడాచిన్నవే.

నాన్నగారు: ఇవి ఏ ఉపనిషత్వాక్యాలగురించి?

మామయ్య: మనము ఇంతకుముందు చదువుకున్నాము కదా, "కరోపనిషత్" అని.

నేను: అవును, అందులో, నచికేతుడు తన తండ్రిని తనను ఎవరికిదానము చేసేవని అడుగడం,
ఆయన తండ్రి చీకాకుతోయమునికి అంటే ఆయనయముని వద్దకు వెళ్ళడం,
యముడు అక్కడ లేకపోతే మూడురోజులు ఆ నచికేతుడు అక్కడ గడపడం, తరువాత యముడు తిరిగి వచ్చి,
నచికేతునికి మూడు వరాల్గుకోరుకోమనడం, నచికేతుడు ఆ వరాల్గుకోరుకోవడం అవన్నీ గుర్తున్నాయి, మంచి కథ.

మామయ్య: అవును కదా, అందులోనే, ఈ మంత్రాలు కూడా వస్తాయి.

నేను: ఏమిటి ఆ మంత్రాలు!

మామయ్య:

"అంగుష్ఠమాత్రపురుషః

మధ్య ఆత్మ నితిష్ఠతి

ఈశానః భూతభవ్యస్య

న తతో విజృంభతే.-ఏతత్వైతత్"

అనగా

పురుషుడు అంగుష్ఠమంత పరిమాణములో ఆత్మ మధ్య ఉంటాడు. అతడు జరిగిపోయినదానిని,
భవిష్యత్తులో జరగవలసినదానిని కూడా "ఈశ్వరుడు" అనగా నియమనము చేయువాడు. ఆతనికి ఏ క్లేశములు ఉండవు. "

అని అర్థము

తరువాత మంత్రము

"అంగుష్ఠమాత్రపురుషః జ్యోతిరివాధామకః

ఈశానో భూతభవ్యస్య

స ఏవాద్యస ఉశ్యః.-ఏతత్వైతత్...కఠ 4-13"

అనగా

అంగుష్ఠప్రమాణములోపురుషుడుశరీరమునందుగలడు. ఆతడుపొగలేనిజ్యోతిస్సువలెనున్నాడు.

ఆతడుసమస్తప్రపంచమునకునియామకుడైకాలత్రయమునునిర్ణయించువాడైయున్నవాడు.

ఈటెండుమంత్రములుకరోపనిషత్తో 4 వల్లిలో 12, 13 మంత్రములు. ఇలాగే 6 వవల్లిలో 17 వమంత్రముకూడా

"అంగుష్ఠమాత్రపురుషఃఅంతరాత్మాహృదయేసన్నివిష్ఠతమ్స్వచ్ఛరీరాత్ప్రవృహన్ముజ్జాదివైషికాద్ధైర్యేణతమ్యిద్యాత్సుక్రమ్
అమృతమ్...కఠ 6-17"

అనగా

అంగుష్ఠమాత్రపురుషుడుసర్వదాజనులహృదయమునఅంతరాత్మగానుండువాడు.

ముంజగడ్డినుండిదానిలోనున్నలేతకాడనువేరుపరచునట్లుజ్ఞానబలముచేఆపురుషునిశరీరమునుండివేటుపరచుకొనితె
లుసుకొనవలెను" ఒరనుఅర్థము.

నేను: అంగుష్ఠముఅంటే

మామయ్య: బొటనవ్రేలుపరిమాణమంతఅని.

నేను: ముంజగడ్డిఅంటే.

మామయ్య: నీకుఉపనయనములేదాఉపాకర్మ అయినప్పుడుమౌంజిఅనిఒకత్రాడులాంటిదికట్టరుగుర్తుందా,

దానినిముంజగడ్డినిఉపయోగించేస్తారట. ఆగడ్డిమధ్యలోఒకలేతమొలకలాంటిదిఉంటుందట.

దానినికనిపెట్టివేరుచేసినట్లుఈపురుషునిశరీరమునుండివేటుగాతెలుసుకొనిగ్రహించాలిఅనిచెబుతున్నారామంత్రములో.

ఈమంత్రాలలో "అంగుష్ఠమాత్రపురుషః" అనిచెప్పబడినవాడుజీవాత్మయాలేకపరమాత్మయాలనిసంశయము.

దానినివివరించడానికేఈఅధికరణము.

అమ్మ: ఇలాసంశయానికికారణముఏమైనాఉన్నదా.

మామయ్య: జీవాత్మగురించి, పరమాత్మగురించికూడా "అంగుష్ఠమాత్ర"

అనివ్యవహరించడంమనముకొన్నిఉపనిషత్తులలోను, మహాభారతాదిగ్రంథాలలోనుచూస్తాము. ఉదాహరణకు,

శ్వేతాశ్వతరఉపనిషత్తో 3 వఅధ్యాయములోఇందాకాలనుకున్నమంత్రములాగేఒకమంత్రముఉన్నది.

ఆసందర్భములోఈపురుషశబ్దముపరమాత్మనుసూచిస్తుంది. కానిఅదేశ్వేతాశ్వతరఉపనిషత్తో 5 వఅధ్యాయములో

"అంగుష్ఠమాత్రోరవితుల్యరూపః" అనుమంత్రములోఈఅంగుష్ఠమాత్రఅనుపదముజీవాత్మనుసూచిస్తుంది.

మహాభారతములోయముడుసత్యవంతునితనపాశముతోతీసుకొనిపోవుసందర్భములో "అంగుష్ఠమాత్రమ్పురుషం-

నిశ్చకర్షయమోబలాత్" అనగాఅంగుష్ఠప్రమాణముగలజీవుని,

సత్యవంతునిశరీరమునుండియముడుపాశముతోబలవంతముగాలాగుకొనిపోవుచున్నాడు" అనుచోటకూడ
"అంగుష్ఠమాత్రముపురుషమ్" అన్నచోటఅదిజీవాత్మగానేచెప్పబడినది.

ఈకారణాలవలనఅంగుష్ఠమాత్రపురుషుడుఅంటేజీవాత్మయా, లేకపరమాత్మయాలనిసంశయమన్నమాట.

అంతేకాక, బొటనవ్రేలంతపరిమాణముఅంటే, జీవునిఅణుప్రమాణముతో "వాలాగ్రశతభాగ"

అనిధాన్యపుగింజమొనలోనూఐవవంతుఅనిచెబుతాముకదా, ఈరకంగాచెప్పడంజీవాత్మకుకుదురుతుందా. అలాగే,
సర్వవ్యాపిఅనిపరమాత్మకుచెబుతాముకదా, అంతేకాక "ఆత్మనితిష్ఠన్" అనిజీవాత్మయందుఉంటాడనిచెబుతాము,
అలాంటప్పుడుఈఅంగుష్ఠప్రమాణముఎలాకుదురుతుందిఅన్నదిఒకసంశయము. చీమలలో,
దోమలలోఅంగుష్ఠప్రమాణముఅంటేఎలాఅర్థముచేసుకోవాలిఅన్నదిమరొకప్రశ్న.

కొన్నిజీవాలకుహృదయమేవేఱుగాఉండదు,

మఱివాటిలోహృదయమువద్దపరమాత్మఉంటాడనిఎలాఅర్థముచేసుకోవాలి.

అసలుఈజీవాత్మ, పరమాత్మ ఇద్దరూవేఱ్వేఱుగాఉంటారా, ఆఇద్దరూఒక్కరేనా!

ఈసంశయాలన్నీతీర్చడానికి, ఈఅధికరణమూ, దానిలోనిసూత్రాలూను.

అమ్మ: అందులోమొదటిసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"శబ్దాదేవప్రమితః....1-3-23"

అంటే

ప్రమితః: (అంగుష్ఠమాత్ర) పరిమితకలవాడుగాచెప్పబడినవాడు (పరమాత్మయే)

శబ్దాదేవ: శ్రుతివలననే (అట్లుతెలియుచున్నది)

అనగా

అంగుష్ఠమాత్రపరిమితకలవాడుగాశ్రుతులయందుచెప్పబడినవాడుపరమాత్మయేఅనిశ్రుతివలననేతెలియుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: ఇక్కడసంశయము "అంగుష్ఠమాత్రపురుష" అన్నపదముజీవాత్మకుఎందుకువర్తించకూడదుఅనికదా,
ఎందుకంటేఅంగుష్ఠపరిమాణుడుగాజీవాత్మనుశ్రుతి, పురాణాదులుపేర్కొన్నాయి. జీవాత్మకుశరీరేంద్రియభోగ్య,

భోగోపకరణాదులనుబట్టిశ్రుతియందు "ఈశానః" అనిచెప్పినట్లుశరీరాదులపైనియంత్యత్వముకూడాసంభవమే.
కనుకఇక్కడచెప్పబడినదిజీవాత్మ ఎందుకూకూడదుఅనిప్రశ్న.

అమ్మ: మఱిదానికిభగవద్రామానుజులసమాధానముఏమిటి?

మామయ్య: ఇక్కడచెప్పబడినమంత్రములో అంగుష్ఠమాత్రపురుషుని "ఈశానోభూతభవ్యస్య" అనిన్నీ,
"సఏవాద్యసఉశ్యః" అనిన్నీకాలత్రయనియామకునిగాచెబుతున్నారు. మిగిలినవిషయాలన్నీపక్కనబెట్టినా,
జీవుడుతనజన్మనూ, మరణాన్నీనియంత్రించగలడా.
ఆవిషయానికివస్తేసృష్టిలోజరుగుతున్న ఏకార్యాన్నీజీవుడునియంత్రించలేడు. సూర్య, చంద్రాదులస్థితి, గతులుకాని, గ్రహ,
నక్షత్రభ్రమణాదులుకానివీజీవునినియమనములోఉండవు. తరువాతక్షణముజరిగేదేదోమనచేతులలోలేదు.
మనచేతివ్రేలుకూడావెనుకకువంచలేము, ఇంకశరీరనియమనమేమిటి!

ఇంతకుముందుచెప్పుకున్నట్లు, జగన్నియమనసామర్థ్యము,
సమస్తజగద్వ్యాపారనిర్వాహకత్వముఆపరమాత్మకేసాధ్యముకానిమరెవ్వరికీసాధ్యముకాదు. కనుకఇక్కడ
"అంగుష్ఠమాత్రపురుష" అనిచెప్పబడినవాడుపరమాత్మయే " అనిభగవద్రామానుజులువివరించేరు.

అమ్మ: మఱి, ఈఅంగుష్ఠపరిమాణములోపరమాత్మ అన్నిజీవాలలోనూఉంటాడా?

మామయ్య: ఆవివరాలకుతరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"హృద్యపేక్షయాతుమనుష్యాధికారత్వాత్....1-3-24"

అంటే

మనుష్యాధికారత్వాత్: (వేదాంతశాస్త్రము) మనుష్యులకుఅధికారమునుద్దేశించుటవలన

హృది: హృదయస్థానమును

అపేక్షయా: అనుసరించి

(అంగుష్ఠమాత్రపరిమితత్వముచెప్పబడెను).

అనగా

వేదాంతశాస్త్రోపదేశమునకు అర్హులైనవారు మనుష్యులగుటచేత వారు పరమాత్మను తమ హృదయమునందు ఉపాసించుటకు వీలుగా అచట పరమాత్మయు అంగుష్ఠప్రమాణముతో చెప్పబడెను.

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: "మన అవబోధనే" అన్న ధాతువునుండి ఈ "మనుష్య" పదము వచ్చిందికదా.

అంటే ఏవేదనా సామర్థ్యమున్న వాడు మనుష్యుడన్నమాట. "ఆహారనిద్రాభయమైథునాని" అని ఆహార, నిద్రాదులు మిగిలిన ప్రాణులకు, మనుష్యులకు ఒక్కలాగే ఉన్నా, "జ్ఞానమితేషామే అధికమివేశేషః" అని మనుష్యులకు జ్ఞానము మిగిలిన జంతువులకంటే విశేషమైన లక్షణము.

అందుకే

"భూతానామృణినః శ్రేష్ఠాః

ప్రాణినః బుద్ధిజీవినః

బుద్ధిమత్సునరాః శ్రేష్ఠాః

నరేషు బ్రాహ్మణాః వరాః

బ్రాహ్మణేషు చ విద్వాంసః

విద్వత్సు కృతబుద్ధయః

కృతబుద్ధిత్సు కర్తారః

కర్తేషు బ్రహ్మవేదినః"

అని సమస్త ప్రాణులలో బుద్ధిమంతులైన నరుల శ్రేష్ఠత గురించి శాస్త్రాలు చెబుతాయి.

ఆజ్ఞానాన్ని మనుష్యులు సదుపయోగముచేసుకొని పరమాత్మోపాసనముచేయడానికి తగినట్లు పరమాత్మ మన హృదయాలలో వేంచేసియుంటాడన్నమాట. "నరజన్మదుర్లభమ్" అని చెబుతారుకదా! అందువలన అంగుష్ఠప్రమాణము కూడా మన ఉపాసనా సౌలభ్యముకోసమే.

అమ్మ: మఱి జీవాత్మ పరిమాణము ఎంత ఉంటుంది?

మామయ్య: జీవుని పరిమాణము కూడా అంగుష్ఠమాత్రమేనన్నమాట. వాస్తవానికి జీవాత్మ పరిమాణము "ఆరాగ్రమాత్రః"

అని బల్లెపుకొనయంత అని శ్రుతిపాఠము. అయితే పరమాత్మకు అంగుష్ఠప్రమాణము చెప్పడం, "మధ్య ఆత్మ నితిష్ఠతి"

అని నట్లు ఆయన జీవాత్మలో ఉంటాడుకనుక, జీవాత్మ కూడా అంగుష్ఠమాత్ర పరిమాణమే అవుతుంది.

ఇలాచెప్పడంమనడపాసనాసౌలభ్యముకోసమేననిమనముఇంతకుముందుచెప్పుకున్నాముకదా.
అయితేమిగిలినజంతువులలో ఈపరిమాణములుఅంగుష్ఠమాత్రములుకాకపోయిననుదోషములేదు.
ఎందుకంటేవాటికిపరమాత్మవిషయమైజ్ఞానముగాని, పరమాత్మనుధ్యానముచేయగలసామర్థ్యముకానిఉండవుకదా!
గజేంద్రుడు, జటాయువులాంటిజీవులుప్రత్యేకమైనజన్మకలిగినవి. అందువలనపరమాత్మనుధ్యానించడం,
ప్రేమించడంవాటిపూర్వజన్మసుకృతాలవలనచేయగలిగేయి. కానిమనముచెప్పుకుంటున్నదిజంతుసామాన్యముగురించి.
పరమాత్మసర్వస్వతంత్రుడు. ఆయనకుఇష్టమైతేఎవరినైనాదగ్గరకుచేర్చుకోగలడు, మోక్షమీయగలడు.
అదివేటోవిషయము. మనముమాట్లాడుకుంటున్నదిబ్రహ్మవిద్యోపాసనాధికారముగురించికదా.

నేను: ఈసూత్రములో "మనుష్యాధికారత్వాత్" అన్నప్పుడు "అధికారము" అంటేఏమిటి?

మామయ్య: మనముఇంతకుముందుచెప్పుకున్నదే, సరేఉదాహరణలతోమళ్ళీవివరిస్తాను.

దీపావళికిమీఅమ్మ ఏమిటివిశేషంచేసింది?

నేను: పాయసము, జంతికలుచేసింది.

మామయ్య: సరే, పాయసముమీదనాకుకోరికలేదుఎందుకంటేనాకుఆకలిలేదుఅనుకో,

అంటేనాకుఆవిషయంలోఅర్థిత్యములేదు.

అలాగేజంతికలుతినడానికీనాకుపళ్ళులేవుఅనుకో, అంటేనాకుఆవిషయంలోసామర్థ్యములేదు.

ఈఅర్థిత్యము, సామర్థ్యముఉంటేఅధికారముఉన్నట్లు. మిగిలినజంతువులకుఆజ్ఞానము, ధ్యానసామర్థ్యముఉండవుకదా.

వాటిలోకూడాజీవాత్మ, పరమాత్మలుఉంటారు. కానిమిగిలినపశు, పక్ష్యాదులకు, క్రిమి, కీటకాదులకువిజ్ఞానము,
ధ్యానసామర్థ్యములేకపోవడంవలనఈఅంగుష్ఠమాత్రపరిమాణమువాటివిషయాలలోవర్తించనక్కరలేదు.

కాని, మనవిషయంలోఈవిజ్ఞానము,

ధ్యానసామర్థ్యముఉండడంవలనఆధ్యానసౌలభ్యమునకైపరమాత్మ అంగుష్ఠప్రమాణములోవేంచేసిఉంటాడనిశ్రుతివాక్యము.

పరమాత్మవేంచేసియున్నజీవాత్మకూడాఅంగుష్ఠప్రమాణమేనన్నమాట.

మనకుసామాన్యముగాహృదయకోశముఅంగుష్ఠప్రమాణములోఉండడంవలనదానికోలతప్రకారముగానేపరమాత్మనుకూ
డాఅంగుష్ఠమాత్రునిగావ్యవహరించడంజరిగింది.

నీటికిసహజంగాకొలతలేకపోయినాకుండలోనున్నప్పుడుకుండెడనీరుఅనివ్యవహరిస్తూంటాముకదా. ఇదికూడాఅలాగే.

ఈశ్రుతివాక్యాలుధ్యానసౌలభ్యమునకైపరమాత్మపరిమాణమునుచెబుతున్నాయికనుక, ఈవాక్యాలను "వాలాగ్రశతభాగ",
"ఆరారమాత్రః" మొదలైనఇతరశ్రుతివాక్యాలనుసమన్వయించుకోవడంలోకలగుండుపడకూడదు.

మనఋషులుఆయాసందర్భములనుసరించితత్త్వమునుదర్శించితదనుగుణంగామనకందించేరన్నమాట.

నేను: మఱిఒకరిహృదయమునుతీసిమరొకరికిగుండెమార్పిడిశస్త్రచికిత్సాలదీచేసినప్పుడుఈజీవాత్మ,
పరమాత్మఒకశరీరమునుండిమరొకశరీరములోనికిమారిపోతారా,
ఈమార్పుచేసేచికిత్సలోకొంతసేపుబయటకూడాఉంచుతారుకదా, అప్పుడు...

మామయ్య:

ఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుమనఉపాసనాసౌలభ్యముకోసంమనకుమనఋషులుఅందిచ్చినసూక్ష్మవిషయాలనుఇప్పు
టిమిడిమిడిజ్ఞానముతోముడివేస్తేమనకుమిగిలేదివిడదీయరానిచిక్కుముడులే. మనకుతెలిసినరక్త,
మాంసాదులతోకూడినగుండెకాయలాకాకఈమనస్సు, జీవాత్మ, పరమాత్మఅత్యంతసూక్ష్మవిషయాలు.
మనశరీరముగురించిమనకున్నవిజ్ఞానముఇప్పటికీదాలాతక్కువ. ప్రాణముఅదేమీభాషలో Life
ఎలాసిద్ధస్తోందోఇప్పటికీపూర్తిగాతెలియదుకదా. ఆ so called Life ఉన్నంతకాలమూఅదేశరీరములోజీవాత్మ,
పరమాత్మలుకూడాఉంటాయి. ఇంతకంటేచెప్పడానికిచెప్పగలిగినసామర్థ్యమునాకుకూడాలేదు,
అంటేనాకుకూడాఅధికారములేదన్నమాట.

నేను: జీవాత్మ, పరమాత్మవేరుగానేఉంటారా, కలిసిఉంటారా, లేకఒక్కటిగానేఉంటారా, ఆహృదయమువద్ద?

మామయ్య: ఈవిషయముఇంతకుముందుచదువుకున్నాముకనుకఇప్పుడుసూక్ష్మంగామాత్రమేప్రస్తావిస్తాను.

"ద్వాసుపర్ణాసయుజాసఖాయా"

అనిముండకోపనిషత్సేప్పినవిధముగాజొండుపక్షులుఒకచెట్టుకొమ్మమీదనున్నట్లుజీవాత్మ,
పరమాత్మలుఒకేశరీరములోకలిసిఉంటారుఅనిచదువుకున్నాముకదా. "ఋతమ్మిబంతౌసుకృతస్యలోకేధాయాతపా.."

అన్నశ్రుతివాక్యముకూడాజీవ, బ్రహ్మలువేరయినాప్రకాశము, నీడవలెకలిసియేఉంటారనిచెబుతుంది.

"పృథక్ఆత్మానమ్ప్రేతారమృతత్వా ...జుష్టతతస్తేనలమృతత్వమేతి" అనిశ్వేతాశ్వతరణపనిషత్తనను,
తనకుప్రేరకుడైనపరమాత్మనువేరుగాతలచి,

నేనేఈశ్వరుడననిఅహంపరించకవిధేయుడిగాఆరాధించినచోఆయనచేఅనుగ్రహంపబడిఅమృతత్వముపొందుననువిషయ
ముఇంతకుముందుచదువుకున్నాము. ఇచ్చటకూడా "తమవిద్యాత్సుక్తమ్లమృతమ్"

అన్నవాక్యముఅదేవిషయముతెలుపుతోంది. అందువలనజీవాత్మ,

పరమాత్మలుఒక్కటికాదనికానివారుకలిసియేఉంటారనీతెలుస్తోంది. ఇదేరామానుజసిద్ధాంతము,

ఉపనిషత్సిద్ధాంతమూను.

నేను: ఇక్కడమనుష్యులుమాత్రమేఉపాసనకుఅర్హులు, జంతువులుకాదుఅనికదాచెబుతున్నారు.

అంటేమఱిదేవతలూవాళ్ళూఉన్నారకదా, వారిపరిస్థితిఏమిటి. వాళ్ళకూఅధికారములేదా ?

మామయ్య: అది తెలుసుకోవడానికి తరువాతి అధికరణము చూడాలి. దానిని మరొకసారి చూద్దామా, లేక ఇప్పుడే కొనసాగిద్దామా?

7. దేవతాధికరణము:

అమ్మ: ఎక్కువసేపు అవలేదు కద, ఇప్పుడే కొనసాగించండి మామయ్యా!

నాన్నగారు: తరువాత అధికరణము ఏమిటి బావా?

మామయ్య: "దేవతాధికరణము" అని. దీనిలో 5 సూత్రాలున్నాయి. ఇందాకారామం అడిగిన "దేవతలకు" ఈ దహరవిద్యోపాసనలాంటి బ్రహ్మవిద్యలకు "అధికారము" ఉన్నదా అన్న దానికి సమాధానము దీనిలో చెబుతారు.

నాన్నగారు: జంతువులకు జ్ఞానము, ధ్యానసామర్థ్యము లేదు కనుక ఈ "అంగుష్ఠమాత్రపురుష" అన్న హృదయము వద్దనుండే పరమాత్మ వర్ణనము జంతువులకు వర్తించదు ఎందుకంటే ఈ అంగుష్ఠమాత్రము ధ్యానసౌలభ్యము కోసం కనుక జంతువులకు ధ్యానము సాధ్యము కాదు కనుక అనికదా అన్నారు. మఱి దేవతల విషయములో ఏమిటి ఇబ్బంది?

మామయ్య: దేవతలకు కూడా సామర్థ్యము లేదనే పూర్వపక్షవాదము చెప్పేది. దేవతలు తేజోరూపులు, వారి విభోగశరీరాలు కాని పార్థివ శరీరాలు కాదు అనికదా మనము ఇంతకుముందు తెలుసుకున్నాము. పూర్వమీమాంసకులు దేవతలకు అసలు విగ్రహము అంటే శరీరమే లేదంటారు. వారి ప్రకారము

"విగ్రహో హవిరాదానమ్యుగపత్యర్మసన్నిధిః

ప్రీతిః ఫలప్రదాత్యత్వమ్మదేవతానామ్నవిద్యతే"

అని

నాన్నగారు: ప్రీతి, ఫలప్రదాత్యత్వము కూడా లేదంటే మఱి మనుష్యులు చేసే హోమాలూ, యాగాలూ అవీ ఆయా దేవతల కోసమే కదా, ఇంద్రునికి యాగము చేస్తే ఆయన ప్రీతి చెంది ఫలాన్ని ఇస్తాడని, మరొకరకంగా చెప్పాలంటే ఆ ఇంద్రునికి అంతర్యామిగా నున్న పరమాత్మ ఫలాన్ని ఇస్తాడని చెప్పుకుంటాము కదా, మఱి....

మామయ్య: పూర్వమీమాంసకులు అలా ఒప్పుకోరు.

ఆయాగాల లాంటి కర్మల ఫలితాన్ని ఇవ్వడం దేవతల పాత్ర ఏమీలేదనీ, అలా ఈ యడానికి యజ్ఞాధికర్మల వలన బేంకులో అకౌంటులా "అపూర్వము" అని ఒకటి తయారవుతుందనీ,

తత్త్వకారముకరమృఫలముసంప్రాప్తిస్తుందనీఆకర్మఫలముఅంతాఖర్చుఅయిపోతేఆ "అపూర్వము"
కూడాశూన్యమైపోతుందనీవారిఅభిప్రాయము.

ఆయాదేవతలకుశరీరాలుంటే "అగ్నిమీఆవాహయామి", "ఇంద్రమీఆవాహయామి"
అనిఅంటూచాలాదోట్లయాగాలుచేసేరనుకే, ఆఅగ్నిలేదాఇంద్రుడుతనశరీరముతోఒకయాగానికైతేవెళ్ళగలడుకాని,
అనేకములైనయాగకుండాఅవద్దకువెళ్ళలేడుకదా, ఎందుకంటేశరీరముఅన్నతరువాతపరిమితివచ్చేస్తుంది.
అందువలనశరీరముఉండడంవారికిసాధ్యముకాదు.

అంతేకాకశరీరముఅన్నతరువాతవ్యయము, నాశనములాంటివితప్పవు.
నేనుఅగ్నిగురించియజ్ఞముచేసినప్పుడుఆయనశరీరానికిఇబ్బందిరావడమో,
నాశనముప్రాప్తించడమోజరిగితేఅప్పుడుఆయనఎలావస్తాడు.

ఇంకశరీరమేలేకపోతేఉపాసన, బ్రహ్మవిద్యఎలావీలవుతుంది. అంటేవారికికూడాసామర్థ్యములేదన్నమాట.

నాన్నగారు: "అర్ధిత్య, సామర్థ్యాలలో" సామర్థ్యమువారికిలేదన్నారు. మఱి "అర్ధిత్యము" ?

మామయ్య: దేవతలుభోగులు. మనకంటేఉచ్చస్థితిలోనున్నవారు.

వారికర్మలననుసరించిభోగముననుభవిస్తున్నవారు. మఱివారికిఅర్ధిత్యముఅంటేవారికోరికలకుకారణముఉండాలికదా,
అలాంటివారికిఏమిఉంటుంది, అంటేఅర్ధిత్యముకూడాఉండదనిఅంటారు. ఇంకామఱికొన్నికారణాలున్నాయనుకో,
ఏతావతా, దేవతలకుబ్రహ్మవిద్యోపాసనకుఅధికారములేదనివారిఅభిప్రాయము.

నాన్నగారు: మఱిసూత్రకారులైనవేదవ్యాసులు, భాష్యకారులైనభగవద్రామానుజులుఏమంటారు?

మామయ్య: దానికేమనముసూత్రమునుచదువుకోవాలి.

అమ్మ: అయితేవాటిలోమొదటిసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"తదుపర్యపిబాదరాయణఃసంభవాత్...1-3-25"

అంటే

తదుపరి: మనుజులకంటేపైనుండుఅనగాఉచ్చస్థితిలోనుండుదేవతలకు

అపి: కూడ

సంభవాత్: మోక్షాపేక్షయుండుటచే(వారికిబ్రహ్మోపాసనాధికారముకలదని)

బాదరాయణః: వేదవ్యాసులవారు (తలచుచున్నారు).

అనగా

బ్రహ్మోపాసనముబోధించెడువేదాంతశాస్త్రమునుఅభ్యసించుటకు, మనుష్యులేముఖ్యాధికారులైనను, దేవతలకుకూడనట్టిఅధికారముకలదనిశ్రీవేదవ్యాసులవారుతలచుచున్నారు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

నాన్నగారు: ముందుపూర్వపక్షముకూడాచెప్పితరువాతభగవద్రామానుజులపక్షమువినిపించు.

నేను: ఇక్కడఉపరిఅంటేఅర్థముమీదఅనికదా, మఱిఉచ్చస్థితిఅనిచెబుతున్నారు. ఎలా?

మామయ్య: ఉపరిఅంటేమనకంటేపైనున్నవారు. ఈవిశ్వములోఒకటిపైనఒకటిక్రిందఅనిచెప్పలేముకదా.

అందువలనమనకంటేగొప్పస్థితిలోలేదాఉచ్చస్థితిలోనున్నవారుఅనిదానిఅర్థము.

ఇంక, ఈసూత్రానికిపూర్వపక్షముదేవతలకుబ్రహ్మోపాసనాధికారములేదనికదా, ఎందుకంటే,

బ్రహ్మగురించితెలుసుకోవడానికివివేక, విమోక, క్రియ,

కల్యాణాదిసాధనసప్తకముకావాలనికదాజిజ్ఞాసాధికరణముమొదట్లోచెప్పుకున్నాము.

దేవతలుశరీరరహితులుకనుకవారికిఈవివేక, విమోకాదిసాధనములనునుష్ఠించలేరు. అందుచేతబ్రహ్మోపాసనకుదరదు.

నాన్నగారు: అసలుదేవతలకుశరీరములేదనివారెలాచెబుతున్నారు?

మామయ్య: ఉపనిషద్వాక్యములలోదేవతలకుశరీరముకలదన్నవిషయముఎక్కడాకనబడదు.

ఇంకవేదములలోకర్మలనుచెప్పేఅర్థవాదములుఅనగాస్తుతివాక్యములునిరూపింపబడవలసినదానినేచెబుతాయితప్పదేవతలలోమరేవిశేషములుతెలుపవు.

అంతేకాకదేవతలకుబ్రహ్మవిద్యసంబంధమైఅర్థిత్వముఉండడంకూడాఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుఅసంభవమే.

అందువలనదేవతలకుబ్రహ్మోపాసనాధికారములేదనిపూర్వపక్షులఅభిప్రాయము.

నాన్నగారు: మఱిభగవద్రామానుజులది?

మామయ్య:

బాదరాయణులేదేవతలకుఅర్థిత్వసామర్థ్యములుజేండాఉండడంవలనవారుబ్రహ్మోపాసనాధికారముకలిగినట్లుచెప్పేరులన్నారు.

నాన్నగారు: ఎలాగుట!

మామయ్య: ముందు అర్ధిత్వము తీసుకో. అర్ధిత్వము లేదనడానికి, దేవతలకు బాధలు, కోరికలు ఉండకూడదు, లేదా వారి బాధలు, కోరికలు పరబ్రహ్మ తీర్చలేని పరిస్థితి ఉండాలి.

దేవతలకు ఆధ్యాత్మికాది అసహ్యదుఃఖములు ఎన్నో సార్లు కలుగడం మనము బలిదక్రవర్తికథలోనో, రావణాసురుని కథలోనో ఇలా విన్నాము.

ఇంక వారు అవితోలగడానికి అనవధికాతిశయ అసంఖ్యేయ కల్యాణగుణాకరుడైన పరమాత్మను ఆశ్రయించడం, ఆయన వారికి ఆయాచీకాకులుతో లగించడం కూడా విన్నాము.

అందువలన దేవతలకు అర్ధిత్వము ఉన్న విషయము స్పష్టమవుతోంది.

మోక్షాపేక్ష అర్ధిత్వములోకి వస్తుంది అన్నది సరియే!

మనుష్యజన్మను ఎత్తితే ఎవరైనా మనుష్యుడే.

అలాగే దేవతజన్మను పొందితే ఆజీవాత్మ దేవతయే.

నీ ఉదాహరణములో హనుమవానరుడే, రాముని సేవకుడు. వాయుదేవుని అంశతో జన్మించినవాడు.

అందువలన సామాన్యముగా ఆవానరధర్మా లేవర్తించాలి.

కాని మఱి ధ్యానము చేయగలడు కదా అంటే దానికి కారణము ఆయనది విశేషజన్మము, అంటే spl case అన్నమాట.

గరుత్మంతుడి విషయములో నీ సందేహము అర్థముకాలేదు.

కాని, సామాన్యముగా, మానవజన్మను ఎత్తినవారు మానవశరీరముతో నున్నంతకాలము మానవులలా జీవించాలి, లీలావిభూతినియమాలు ప్రకారము, except for spl cases.

దేవతలుగా పుట్టినవాళ్ళు (జీవుళ్ళు) దేవతలుగా జీవించాలి, లీలావిభూతినియమాలు ప్రకారము.

పరమాత్మ కర్మవలన అలా పుట్టడు కనుక అలా జీవించనక్కరలేదు. కాని, భగవద్గీతలో "యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠః..." అంటూ చెప్పినట్లు ఆయన కూడా అలాగే లీలావిభూతినియమాలు ప్రకారమే జీవిస్తానని (మిగిలినవాళ్ళకు ఆదర్శంగా) చెప్పుకున్నాడు.

కాని, గరుత్మంతుడు లాంటివాళ్ళు, అంటే నిత్యులు, ఏదయినా పనిమీద అంటే పరమాత్మ ఆదేశముమేరకో, మరేదయినా కారణమువలననో, అంటే నాగపాశబంధనసందర్భములో (వాళ్ళు కామదారులు, సత్యసంకల్పులు అవడంవలన) వచ్చినట్లు రావచ్చు, అలాంటప్పుడు వారికి లీలావిభూతినియమాలు వర్తించవు.

పైన చెప్పినది సామాన్యజీవులకు, spl cases కీ అది వర్తించదు. అందుకే గజేంద్రుడు లాంటి ఉదా. చెప్పుకున్నాము.

ఇంక, సామర్థ్యములేదనడానికిముఖ్యకారణమువారికిశరీరములేకపోవడంవలనఅనికదా.

కానివారికిశరీరముఉన్నట్లుపెక్కుచోట్లచెప్పబడినది. ఉదాహరణమునకుపరమాత్మ "తద్దైక్షతబహుస్యామ్.."

అనిపరమాత్మసమస్తస్పృష్టిచేయుటకుసంకల్పించినప్పుడుఈభూతసమూహముఅంటేసుర, నర, తిర్యక్, స్థావరములువారివారిపూర్వకర్మలననుసరించిఆయాశరీరములుపొందేయిఅనికదాచదువుకున్నాము, అంటేసురులకుకూడాశరీరములుఉన్నట్లేకదా!

మనముఇంతకుముందుచూసినదహరవిద్యసందర్భములో ఇంద్రుడుప్రజాపతిదగ్గరకువెళ్ళినసందర్భములోమంత్రముచూడు.

"ఇంద్రోహవై...సమిత్వాణీప్రజాపతినకాశమాజగ్మతుః" అంటేఇంద్రుడుసమిత్వాణీయై, ప్రజాపతిదగ్గరకువచ్చేడుఅంటే, పాణి, పాదాలున్నాయనేఅర్థముకదా. అంటేశరీరముఉన్నటులే.

కర్మలనువిధించేమంత్రాలనుఅర్థవాదములులేదాస్తుతివాక్యాలుఅనిఅంటారు. యజుర్వేదములోస్తుతివాక్యములో "వజ్రహస్తాపురందరః" అనిఇంద్రునివజ్రహస్తాడనీ, "తేనేంద్రోవజ్రముదయచ్చత్(యజు.2-4-12)" అనిఇంద్రుడువజ్రాయుధమువత్తేడనిఉంటుంది, దానినిబట్టిఇంద్రునికిచేయి, శరీరముఉన్నట్లేకదా!

నేను: అలాచెప్పడంఇంద్రాదులకువాస్తవముగాశరీరముఉన్నదనిచెప్పడానికికాకమరొకప్రయోజనముకొరకు, ఆయనశక్తినిచెప్పడానికో, దేనికోలాక్షణికంగావాడేరేమో.

మామయ్య: అసలుగుణ, రూపములులేకుండాఉంటేఈస్తుతివాక్యాలుదేనిని, ఎలాస్తుతిస్తాయి.

స్తుతిఅంటేఆయాదేవతలగుణ, రూపవర్ణనతప్పదుకదా. అంతేకాక "ధ్యాయామిఆవాహయామి..." అనిచదువుతున్నప్పుడుధ్యానించడానికిఒకస్వరూపముఅదేఒకశరీరముకావాలి, లేకపోతేధ్యానముకుదరదు. ఆవాహయామిఅనిపిలిస్తేరావడానికికూడాశరీరముకావాలి.

నేను: పూర్వమీమాంసకులుచెప్పినట్లు, ఫలమునిచ్చుశక్తికూడాఈదేవతలకులేదా. వారుకర్మ, దానివలనవచ్చేఫలము auto mode process అనికదాఅంటారు. అంటేకర్మవలనఅపూర్వముఅనిఒకటికల్పింపబడుతుంది, అదిఫలితముఅనుభవింపజేసిఖర్చుఅయిపోతుందిఅనికదా. మఱిదేవతలుచేసేదేముంది?

మామయ్య: శ్రుతిఅలాచెప్పదు. అలాకాదు, ఉదాహరణమునకు

"వాయుర్వైశ్విస్తాదేవతా.....సప్తవైనమ్భాతిష్ఠమయతి" (యజు 2-1-1) అని

"వాయువేమిక్కిలివేగముకలదేవత....వాయువేకర్మమునకుఫలమునిచ్చుచున్నది" అనియు "యదనేనశాస్త్రే.....దేవారాధంతామ్"(యజు 3-5) హోమముచేసితడుపమికోరుచున్నాడోఅదిపొందునుగాక.

మొదలైనశ్రుతులవలనదేవతలుకర్మలచేఫలితములకైఆరాధింపబడతారనీ, ఆదేవతలుఫలములనిస్తారనీతెలుస్తుంది.

"యజదేవపూజాయామ్ "

అనిధాత్వర్థమునుబట్టికూడాదేవతలువారివలనలభిపొందుటకైపూజింపబడుతారనితెలుస్తుంది.

శ్రుతులలోనేకాకపురాణేతిహాసాదులలోకూడాచతుర్ముఖబ్రహ్మమొదలు,
అసలుచతుర్ముఖఅంటేనేనాలుగుముఖాలున్నాయని, అంటేశరీరముఉన్నట్లేకదా, సహస్రాక్షుడు,
ఫాలనేత్రుడుమొదలైనపీర్లేవారికిశరీరముఉన్నట్లుసూచిస్తున్నాయి.

దేవాసురులందరకూదేహేంద్రియాదిస్వరూప,
స్వభావభేదములుమొదలగునవికలవనిస్పష్టముగాప్రతిపాదించబడినట్లుగాచూస్తుంటాముకదా.
కనుకదేవతలకుశరీరములేదుఅనువిషయముసరికాదు, అందువలన,
శరీరములేదుకనుకవారికిధ్యానసామర్థ్యముఉండదుఅనిచెప్పడంకూడాకుదరదు.

నేను: మామయ్యా, శరీరముఅంటేపరిమితులుతప్పవు. ఒకరుఒకశరీరముతోఒకచోటవేంచేసిఉండగలరు. కాని,
పదిచోట్లయజ్ఞాలుచేస్తూ"అగ్నిమేతవాహయామి"
అనిఆపదిచోట్లాంటిఆఅగ్ని ఆయనఒక్కశరీరముతోపదిచోట్లెలావేంచేసిఉండగలడు.
అలాకాకుండాఆఅగ్ని శరీరములేకుండాతేజోరూపమైతేజ్వలించునకుపదిచోట్లవాస్తవసంభవముకావచ్చునుకదా.
అందువలనదేవతలకుశరీరముఉండదనడమేసబబుగాఉంటుందేమో.

మామయ్య: ఈవివరాలకుతరువాతిసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"విరోధికర్మణీతిచేత్వానేకప్రతిపత్తేఃదర్శనాత్....1-3-26"

అంటే

కర్మణి: యజ్ఞాదికర్మలయందు

విరోధః: వైరుధ్యము

ఇతిచేత్: కలుగునన్నచో

న: కాదు, (ఏలనన)

అనేక: అనేకశరీరములనుధరించగల

ప్రతిపక్షే: సామర్థ్యము (దేవతలకు ఉండునట్లుకన్పించుట) వలన

అనగా

ఏకకాలమునందు అనేకశరీరములను ధరించగల సామర్థ్యము దేవతలకుండునట్లుకన్పించుట వలన యజ్ఞాదికర్మలయందు విరోధముకలుగదు.

నేను: అదెలాకుదురుతుంది. "జన్మాద్యస్యయతః" అన్నట్లు పరమాత్మ ఒక్కడే సృష్టిచేయగలిగినప్పుడు, ఒక అగ్ని దేవుడు మరొక పదిమంది అగ్ని దేవులను పదియజ్ఞాలకోసం సృష్టించుకోగలిస్తే మఱి పరమాత్మ ప్రత్యేకత ఏమిటి?

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: ఇందాకటిరామం ప్రశ్న శరీరము అన్నప్పుడు భౌతికమైన పరిమితులు వస్తాయి అనికదా!

కాని మనమనుకొనే భౌతికమైన పరిమితులను అధిగమించగలచిన శక్తి దేవతాశరీరాలకు ఉంటుంది.

అవి పార్థివ శరీరాలు కాదుకదా! అందువలన ఒకే అగ్ని దేవత ఎన్నో హోమగుండాల వద్ద సిద్ధమవడానికి సాధ్యమవుతుంది.

నేను: అదెలాగ, అంటే అగ్ని నుండి మరొక అగ్ని పుట్టినట్లా, అలాగయితే వాటికి శరీరాలుంటాయా, వట్టి తేజస్సు మాత్రమేనా!

మామయ్య: శ్రీమద్భాగవతములో సౌభరికథ విన్నావుకదా, సౌభరిమహర్షిని 50 మంది రాజకుమార్తెలు వివాహమాడితే, వారందరితోవే ట్వులు శరీరాలతో సౌభరిమహర్షిగడపినట్లు చదువుకున్నాము. ఇలాంటి శక్తి దేవతలకు కూడా ఉంటుందన్నమా.

నేను: ఇదెలా సంభవమవుతుంది?

మామయ్య: మట్టిని ఇన్నికిలోల బరువు, ఇన్ని క్యూబిక్ మీటర్ల ఘనపరిమాణము అని చెప్పవచ్చు. అగ్నికి అలా చెప్పగలవా.

నేను: చెప్పలేము. అగ్నికాంతిని candles లోను, దాని శక్తిని joules లోను కొలుస్తారు.

మామయ్య: శబ్దానికి ఇన్నికిలోల బరువు, ఇంత పరిమాణము అని చెప్పగలవా.

నేను: లేము. శబ్దాన్ని decibels లో చెప్పాలి.

మామయ్య: అంటే, తేజస్సుకు, శబ్దానికి కొలతలు, పరిమాణాలూ మామూలు వస్తువులులాకీ లేవు,

మీటర్లలో ఊహించుకోకూడదు.

మీటరు బద్ద ఉన్న బట్టలు కుట్టివాడి వద్దకు వెళ్ళి అగ్ని హోత్రము శక్తి చెప్పుమంటే వాటి మీటరు బద్దతో కొలిచి చెప్పగలడా ?

నేను: చెప్పలేదు. అసలు వాడికి అగ్ని శక్తి అంటేనే అర్థంకాదేమో. దానికి వేరే పరికరాలూ, జ్ఞానమూ ఉండాలి.

మామయ్య: అంతేకాదు, మనకు తెలిసినకనపడేకాంతికి, వినపడే ధ్వనికి గల పౌనఃపున్యమునకు వేరుగా ఉన్న కాంతి, ధ్వని యొక్క ఉనికిని కూడా గుర్తించలేము.

ఇంద్రియాలు కూడా మీటరు బద్ధలలాంటివనుకో. వాటితో కాంతిని, ధ్వనిని కొలవలేనట్లే, అలాగే మన ఇంద్రియాలతో మనకనపడే, వినపడే పరిధిలో లేని కాంతి, ధ్వనికి రణాల ఉనికిని గుర్తించడము కాని ఈ కొలబద్ధ, మన ఇంద్రియాల తెలివితో, తెలుసుకోలేనట్లే, అప్రాకృతికములైన జీవాత్మ, పరమాత్మల స్వరూప విషయమునగాని, అపార్థివ శరీరములైన దేవతల శరీరముల విషయమునగాని మన ఇంద్రియాలతో తెలుసుకోవడం సాధ్యము కాదు. మన ఇంద్రియముల వలన తెలిసిన జ్ఞానమును విస్తీకరించి అంటే extrapolate చేసి ఈ విషయాలు తెలుసుకుందామనుకున్నా అది దుస్సాధ్యము. అందుకే పరమాత్మ అనుగ్రహము, ఆచార్యుల కరుణ కావాలి. మనము ఇంతకుముందు "అంగుష్ఠమాత్రపురుషః జ్యోతిరివాధూమకః" అని పరమాత్మను బొటన వ్రేలంత జ్యోతిస్వరూపము అని చెప్పినప్పుడు కూడా నీలాంటి వాళ్ళు సెంటీమీటర్ల కొలమానంతో ఊహించుకోవచ్చు. అందుకోసం చెబుతున్నాను. ఇవన్నీ పార్థివములు కాదు కనుక వాటి పరిమాణ ప్రమాణాలు వేరు అని తెలుసుకోవాలి.

ఇంక శరీరాల విషయానికి వస్తే, పంచీకరణ ప్రక్రియలో పంచభూతాలలో ఏది ఎక్కువ ఉంటే ఆరకంగా శరీరాలు తయారవుతాయి కదా. పృథ్వీభాగము ఎక్కువ ఉండే మన శరీరాలను పార్థివ శరీరాలనీ, తేజోభాగము ఎక్కువ ఉండే దేవతల విపార్థివ శరీరాలు కాక తేజశ్శరీరాలనీ మనము చదువుకున్నాము. అలాంటప్పుడు వాటిని మనము మన ఇంద్రియాలతో సామాన్యంగా గ్రహించలేము కనుక మనకు తెలిసిన కొలమానాలు వాటికి వర్తించవు కూడా.

నేను: మఱి దేవతల విపార్థివ శరీరాలు కాదు కనుక వాటిని కూడా వేరుగా తెలుసుకోవాలి అంటారు. కాని ఒక దేవత ఆత్మ, శరీరము చాలా చోట్ల ఎలాగుంటుంది?

మామయ్య: మనము ధర్మజ్ఞానము, ధర్మభూతజ్ఞానము అని చదువుకున్నాము కదా.

అందులో ధర్మభూతజ్ఞానము మన శరీరము ద్వారా అంటే మనస్సు, ఇంద్రియాల ద్వారా ప్రసరించడం వలన మనకు విషయ, వస్తుజ్ఞానము కలుగడం కాని, మనము కర్మలు చేయడం కాని జరుగుతుంది. సామాన్యులమైన మనకు ఇది జీవాత్మతో కలసి ఉండే శరీరము ద్వారా ప్రసారము వలన జరుగుతుంది. ఇదంతా మనము చూడగలచిన భౌతిక విషయాలు కాదు కనుక ఊహించుకోవడం కష్టము. అందువలన, మంచి ఉదాహరణము కాకపోవచ్చుకాని, ఒక ఉదాహరణము ద్వారా చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

నువ్వు ఒక కంప్యూటర్ని దాని input output devices ద్వారా పనిచేయిస్తున్నావు అనుకో. ఇక్కడ input output devices అంటే శరీరమూ, దాని ఇంద్రియాలులాంటివి కదా. మహాపురుషులు,

దేవతలులాంటివారుతమశక్తితో ఈశరీరాకృతులను,

పదార్థాకృతులనుతాముకల్పించగలగడంమనముమనశాస్త్రాలలోచూస్తాము, అంటేఅదివారికిసాధ్యమన్నమాట. కాని, ఈశరీరాకృతులుప్రవర్తించడానికిదానిలోజీవాత్మ, పరమాత్మఉండాలి. ఈజీవాత్మ, పరమాత్మలనుమరెవ్వరూకల్పించలేరు, పరమాత్మయేసంకల్పించాలి. "ఆత్మనాలనుప్రవిశ్యనామరూపేవ్యాకరవాణి" అనిపరమాత్మగురించిదదువుకున్నాముకదా.

కాని,

ఇందాకామనములనుకున్నధర్మభూతజ్ఞానముఒకదేవతదిఆదేవతకల్పించినశరీరాకృతులలోకూడాప్రసరించిందనుకో.

అప్పుడుఒకేజీవాత్మఆయావేట్వేటుశరీరాలద్వారాకూడాపనిచేయించుకోవచ్చు, ఒకకంప్యూటర్వేట్వేటు input output devices కి wireless ద్వారాకలపబడినట్లు. అలాంటప్పుడుఒక computer నుండి, ఒక printer ద్వారాఒక printout మరొక printer ద్వారావేరొక print out వచ్చేటట్లుచేయడంఆ computer వద్దకూర్చున్ననీచేతసాధ్యమవుతుంది.

Computer లో multi processing, multiple device handling

సాధ్యమైనప్పుడుఅంతకంటేఎన్నోలెక్కలేనన్నిరెట్లుగొప్పదైనదేవతాశరీరములోనున్నజీవాత్మకుకూడావేట్వేటుశరీరాలతో పనిచేయడం/ చేయించుకోవడంసాధ్యముఅవుతుంది.

మనమిక్కడగ్రహించవలసినదిఅలాంటిజీవాత్మలకుధర్మభూతజ్ఞానప్రసారముఆయాశరీరాకృతులలోనిరాటంకంగాప్రసరిస్తుంది, తద్వారాపనికూడాచేయిస్తుంది.

అప్పుడుఒకేఅగ్నిదేవతపదియజ్ఞాలలోవేచేసియుండడముసాధ్యముఅవుతుంది.

అంతేతప్పఒకజీవాత్మనుండిమరొకపదిజీవాత్మలుజన్మిస్తారనిఅర్థముకాదు.

నేను: దూర్వాసమహర్షిఅంటరీషుడిపైకృత్యనుప్రయోగించేరుఅన్నప్పుడుకూడాఇలాగేనా?

మామయ్య: ఇలాగేఅనిచెప్పలేమేమో. ఎందుకంటే,

అంతకుముందుఉన్నకృత్యనేఆయనతనతపశ్శక్తితోరప్పించిఅంటరీషునిపైప్రయోగించియుండవచ్చుకూడ.

కానివిశ్వామిత్రుడుత్రిశంకువుకోసంకోకాలనుకల్పించడంలాంటివిఇప్పుడుచెప్పుకున్నట్లుఅనుకోవచ్చునేమో.

నేను: ఈధర్మభూతజ్ఞానప్రసారముగురించిఇంకెక్కడైనాకూడాప్రమాణముఉన్నదా!

మామయ్య: ఈవిషయంమనకుభగవద్విషయములోను, తత్త్వత్రయములోనుకూడావస్తుంది. అంతెందుకు,

శ్రీభాష్యములోనేఇంతకుముందుచదువుకున్నాముకదా, ఇంకాముందుముందుచదువుకుంటాముకూడా.

ఉదాహరణమునకుశ్రీభాష్యముద్వితీయాధ్యాయములో "అవిరోధఃచందనవత్..(సూ.2-3-4)

అన్నసూత్రములోచందనపుబిందువుఒకచోటఉండిదానిపరిమళముఅంతటావ్యాపించినట్లుజీవాత్మఒకఅణుపరిమాణములోఒక్కచోటనున్నా ఈధర్మభూతజ్ఞానముఇతరప్రదేశములందుప్రసరిస్తుందనిచెబుతారు.

అలాగే "గుణాద్వాలోకవత్(సూ 2-3-26)" అన్నసూత్రములోమణి,
సూర్యుడుఒకేప్రదేశమునందున్న సూకాంతిఇతరమునందంతటనూవ్యాపించినట్లుఆత్మ ఒకచోటనున్నాదర్మభూతజ్ఞానప్ర
సారముఇతరప్రదేశములందుఉంటుందిఅనిచెబుతారు. అలాగేఅదేద్వితీయాధ్యాయములో "ఆత్మాధికరణములో"
కూడాఈదర్మభూతజ్ఞానముయొక్కసంకోచ, వికాసాలనుచెబుతారు.

అందువలన, తమశరీరములుకలిగియున్నదేవతలుపలుచోట్లవేంచేసియుండడముసాధ్యమేఅనితెలుస్తోంది.

నేను: కాని, శరీరములుఅనిత్యములు, వ్యయ, పరిణామశీలములు,
అవడంవలనఆయాదేవతలుకూడాఅనిత్యములుఅయి, వారిశరీరపాతముఅయినప్పుడువారుసిద్ధమగుటసాధ్యముకాదు.
అంతేకాకవారిగురించి "అగ్నిమీఆవాహయామి"
వంటిమంత్రములుకూడావర్తించకపోవడంవలనవ్యర్థములుఅయిపోతాయి.

మామయ్య: ఆవివరణకావాలంటేతరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: తరువాతసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"శబ్దఇతిచేత్నాతఃప్రభవాత్ప్రత్యక్షానుమానాభ్యామ్...13-27"

అంటే

శబ్ద: వేదమునతెలుపబడు(దేవతలకు)

(విరోధః: అనిత్యత్వప్రాప్తిమొదలగువిరోధము)

ఇతిచేత్: కలుగునన్నచో

న: అట్లుకాదు

అతః: (బ్రహ్మముమనస్సునందుండేడి)ఆఇంద్రాదిశబ్దమునుండి

ప్రభవాత్: ఆఇంద్రాదివ్యక్తులుపుట్టుటవలన(ఏలననగా)

ప్రత్యక్షానుమానాభ్యామ్: శ్రుతి, స్మృతులవలన

అనగా

దేవతలకు శరీరము ఉన్నచో వేదమున చెప్పబడు ఇంద్రాదులకు అనిత్యత్వప్రాప్తికలుగునని అనిన అది యుక్తము కాదు. ఏలనన బ్రహ్మము యొక్క మనస్సునందుండు ఆ ఇంద్రాది శబ్దమునుండి వేరొక ఇంద్రాది వ్యక్తి పుట్టుచున్నట్లు శ్రుతి, స్మృతి వలన తెలియుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి, అలాగే మావాడి ప్రశ్న కూడా వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: ఇప్పుడు ప్రశ్న ఏమిటంటే, శరీరాలు పరిణామ శీలము కలవి, నశ్వరములు కనుక ఈ శరీరములు ధరించే దేవతలు కూడా ఆ శరీరము ఉన్నంత కాలమే ఉండగలరు, ఒకవేళ ఆ శరీరానికి ఏమయినా అయితే వాళ్ళు సిద్ధించడమూ కుదరదు, వారిని సంతోధిస్తూ చెప్పే వేదమంత్రాలు కూడా వ్యర్థాలయిపోతాయి కదా అని. "అగ్నియేలే కుండాపోతే అగ్నిమే ఆవాహయామి అన్న మంత్రానికి అర్థమేలేదు కదా, అని.

ఇక్కడ మన మొక విషయము తెలుసుకోవాలి. "వాగ్ధావివసంపృక్తో" అనిరఘువంశకావ్యానికి ప్రారంభములో కాళిదాసు అన్నట్లు ఒక శబ్దము లేదా పదము ఉంటే దానికి అర్థముండే ఉంటుంది. అంటే ఆ వస్తువో, వ్యక్తి ఉండి ఉండాలన్నమాట.

నేను: కుందేటికొమ్ము అంటే ఆ వస్తువు ఉండదు కదా!

మామయ్య: కుందేటికొమ్ము ఒక పదము లేదా శబ్దము కాదు. టెండు పదముల కలయిక. కుందేలు, కొమ్ము టెండూ ఉంటాయి. కాని వాటికి ముడిపెట్టే కుందేటికొమ్ము ఊండకపోవచ్చు. అంటే వాటికి ముడిపెట్టలేమని అర్థము.

నేను: "రాముడు" అనే వ్యక్తి ఉన్నాడు, ఆయన చనిపోతే అంటే "రాముడు" చనిపోతే ఆ శబ్దానికి అర్థము మఱిలేనట్లే కదా!

మామయ్య: నువ్వు చెబుతున్న "రాముడు" అన్నది ఒక మనుష్యుని గుర్తించడానికి ఉపయోగింపబడే పేరు.

ఆమని పిచనిపోతే "రాముడు" చనిపోయినాడు అంటాము. అంటే ఆ శబ్దము ఇంకా ఉంది.

కాని మన సందర్భములో, ఇంద్రుడు, అగ్ని మొదలైన పదాలు ఒకదేవత పేరు కాక స్థానానికి సంబంధించినది.

అంటే ఒక ఇంద్రుడు అనే జీవాత్మ ఆయుః ప్రమాణము పూర్తి అయితే ఆ స్థానములో మరొక ఇంద్రుడు బ్రహ్మ చేత సృజింపబడుతాడు.

"వేదేన రూపే వ్యాకరోత్సతా సతీ ప్రజాపతిః" (యజు. 2-6-2)

అని బ్రహ్మము పూర్వమున్న వేదముతో పూర్వమున్న రూపములను సృజించెను" అని శ్రుతి వాక్యము.

"సభూః ఇతి వ్యాహరత్సభూమిమ్ అస్సజత, సభువ ఇతి వ్యాహరత్స అంతరిక్షమ్ అస్సజత" (యజు. 2-2-4)

అని బ్రహ్మ భూః అని ఉచ్చరించి భూమిని, భువః అని ఉచ్చరించి అంతరిక్షమును సృజించినట్లు శ్రుతి చెబుతోంది.

అంటే చిత్పదార్థాలైనా, అచిత్పదార్థాలైనా బ్రహ్మ మళ్ళీ ముందులాగే వేదములో చెప్పినట్లు పునఃకల్పన చేస్తాడన్నమాట.

ఇంకా దీనికి ప్రమాణాలు చూడు.

"అనాదినిధనా హ్యేషా వాగుత్సుష్టాస్వయంభువా

అదౌవేదమయీదివ్యాయతఃసర్వాప్రసూతయః"

అనగా బ్రహ్మ ఆద్యంతములు లేని వేదమయమగువాక్కును ఉద్భరించగా, దాని నుండి సర్వపదార్థములు సృజింపబడెను.

"సర్వేషామృతునామానికర్మాణిచప్పథక్కుథక్

వేదశబ్దేభ్యఏవాదౌప్పథక్సంస్థాశ్చనిర్మమే"

అనగా బ్రహ్మ "సర్వపదార్థములయొక్కయు, నామముల, ఉపయోగముల,

వేర్వేరు ఆకారములను బట్టి మొట్టమొదట వేదశబ్దము

నుండియే సృష్టిచేసేడు" అని మనుస్మృతి (మ. స్మృ. 1-21) చెబుతుంది.

ఇక్కడ సంస్థా అంటే రూపమును లేదా ఆకారమును తెలుపుతుంది.

అలాగే విష్ణుపురాణములో

"నామరూపమృభూతానామ్మృత్యానామ్మప్రపంచనమేవదశబ్దేభ్యఏవాదౌదేవాదీనామ్మకారసః...(వి.పు. 1-5-63)"

అనగా "బ్రహ్మము సమస్తభూతములయొక్కయు, దేవతలయొక్కయు నామములను,

రూపములను ఉపయోగములను వేదములనుండియే మొట్టమొదట కలుగజేసెను" అని చెబుతుంది.

దీనిని బట్టి బ్రహ్మ వేదములను ప్రకారము సమస్తచిదచిత్కారణత్వవ్యవస్థవెప్పుడూ ఎలా ఉండాలో అలా ఉండేటట్లు చూసుకుంటా ఉంటాడు.

ఒకవేళ దేనికయినా ఆయుఃప్రమాణము పూర్తి అయితే ఆస్థానములో అలాంటిది మరొకటి తత్క్షణమే సిద్ధమయి ఉంటుంది.

అందువలన ఇంద్రపదవిలో నున్న వ్యక్తి ఆస్థానము నుండి తొలగవచ్చు. కాని,

వేరొకజీవాత్మ ఇంద్రపదవిని పొందుతాడు తప్ప ఇంద్రపదవి లేదా స్థానము ఖాళీగా ఉండదు. ఆమాటకు వస్తే, ఇంద్రుడేమిటి,

చతుర్ముఖ బ్రహ్మ కూడా ప్రాకృత ప్రళయానంతరము మారుతాడు,

నేను: అంటే?

మామయ్య: అందరికంటే ఎక్కువ పుణ్యము చేసిన జీవాత్మకు కదా చతుర్ముఖ బ్రహ్మ పదవి లభిస్తుంది.

ఈయన కూడా ఆయుఃప్రమాణము ఉన్నది,

దాని తరువాత అంటే ప్రాకృతిక ప్రళయము తరువాత మరొక జీవాత్మకు ఆ చతుర్ముఖ బ్రహ్మ పదవి లభిస్తుంది.

నేను: ఇక్కడ సూత్రములో "ప్రత్యక్ష అనుమానాలు" అని ఉంటే మీరు అర్థము శ్రుతులు, స్మృతులు అని చెప్పే రెండుకు?

మామయ్య: మామూలుగామనముఅనుకొనేప్రత్యక్ష,

అనుమానాలనేఅర్థముఇక్కడకుదరదుకనుకప్రత్యక్షముగాపరమాత్మనుండివచ్చినశ్రుతినిప్రత్యక్షమనీ,
దానిఆధారముగాఅంటేప్రత్యక్షముఆధారముగావచ్చినస్మృతినిఅనుమానమనీమనముఅర్థముచేసుకోవాలి.,

నేను:

ఒకఇంద్రుడనేజీవాత్మతోలగిపోతేమరొకజీవాత్మ ఆస్థానములోఉంటాడుకనుకఆఇంద్రశబ్దానికీనాశనములేదుఅన్నారు.
కాని, మీరుఇందాకా, ప్రాకృతికప్రళయముఅనిచెప్పేఅప్పుడుచతుర్ముఖబ్రహ్మ ఆయువుకూడాతీరిపోతుందిఅన్నారు.
కనీసముచతుర్ముఖబ్రహ్మఉంటేఒకఇంద్రుడుపోతేఅలాంటిమరొకరినిరూపకల్పనచేయవచ్చు, వేదాన్నో,
శాస్త్రాన్నోచూసుకొని. మఱి, ఆయనకూడాప్రళయసమయములోలేకుండాపోతే, మఱితరువాతపరిస్థితిఏమిటి?
అలాంటప్పుడువీటినివేటినీనిత్యములనిచెప్పలేముకదా! వేదాలుకూడాకనుమరుగుఅయిపోతాయికదా! మఱిఇందాకా
"అనాదినిధనా..." అంటూఈవేదాలకుపుట్టుక, వినాశములేదంటున్నారు?

మామయ్య: ఆవివరాలకుతరువాతసూత్రముచూడాలి

అమ్మ: తరువాతిసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"అతఏవచనిత్యత్వమ్....1-3-28"

అంటే

అతఏవ: శబ్దస్మరణపూర్వకముగాఆయాపదార్థములనుస్పృశించుటబట్టియే

నిత్యత్వమ్: వేదములకునిత్యముఅయిఉన్నవి.

అనగా

బ్రహ్మస్పృష్టియందుఆయాపదార్థములనుతత్తద్బ్రహ్మస్మరణపూర్వకముగాస్పృశించుటచేతవేదములునిత్యములయినవి.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: మనముబ్రహ్మస్పృష్టిఎలాచేసేదోతెలుసుకుందాము. "మంత్రకృతోవృణీత"

అనగామంత్రములనునొందర్చినవానివరించుచున్నాడు, "నమఋషిభ్యఃమంత్రకృద్భ్యః"

అనగామంత్రములనునొందర్చినఋషులకునమస్కారము, "అయమ్సాగ్నిఃఇతివిశ్వామిత్రస్యసూక్తమ్" అనగా

"అయమ్సాగ్నిః" అనుమంత్రమునకువిశ్వామిత్రుడుద్రష్ట

ఇటువంటివేదమంత్రములను ప్రజాపతి అయిన బ్రహ్మ స్మరించి, ఆయా సూక్త, మంత్రకారులైన వశిష్ట, కాశ్యపాది మహర్షుల ఆకారములను, శక్త్యాదులను పరామర్శించి తత్తత్ప్రకారంగా వారిని ఆయా ఆకార, శక్త్యాదులను కలవారిగా స్మరించి, వారిని ఆయా మంత్రముల ద్రష్టలుగా అయే కార్యములో నియోగిస్తాడు. వారు కూడా తమకు ప్రజాపతి వలన లభించిన శక్తిచేత ఆయా కార్యములకు తగిన తపస్సు చేసి ఆయా వేదమంత్రములకు ద్రష్టలు వుతారు. ఆ వేదమంత్రాలు ఎల్లప్పుడూ ఉన్నవే. ఈ వశిష్టాది మహర్షులు వాటిని తమ తపశ్శక్తిచేత స్వగర్భలో పములు ఏమీలేకుండా కనిపెట్టి తరువాత వారికి అందచేస్తూ వచ్చేరు.

అందుచేత వేదములకు నిత్య త్వభంగములేదు.

నేను: కాని నేను అంటున్నది,

ఆచతుర్ముఖ బ్రహ్మ ఆయుర్దాయమే పూర్తి అయిపోతే అప్పుడు మొత్తము అంతా నాశనము అయిపోతుంది కదా, వేదాలతో సహా. అప్పుడు వేదాల నిత్యత్వమూ పోతుంది. తరువాత అప్పుడైనా వచ్చిన మరొక చతుర్ముఖ బ్రహ్మ కు ఇంద్రుడెవరో, చంద్రుడెవరో ఏమిచేస్తారో తెలుసుకుంది కివేదము కూడా ఉండదు.

మామయ్య: నువ్వు అంతా నాశనము అయిపోతుంది అంటున్నావు. నాశనము కాదు అయిపోతుంది.

గుర్తుందా గజేంద్రమోక్షణములో పోతన "జగమెవ్వరిలో పలనుండు వలీనమై" అంటాడు. "ప్రళయాలు" ముఖ్యంగా మూడు రకాలు చెబుతారు, నిత్య, నైమిత్తిక, ప్రాకృతిక ప్రళయాలని. "ఆత్యంతిక ప్రళయము" అని మరొక ప్రళయాన్ని కూడా చెబుతారనుకో.

వీటిలో మనము ఇప్పుడు తెలుసుకోవలసిన విస్ఫుట్టికి సంబంధించిన నైమిత్తిక ప్రళయము, ప్రాకృతిక ప్రళయము అన్నవి.

పరమాత్మ సృష్టిచేయాలని సంకల్పించినప్పుడు చతుర్ముఖ బ్రహ్మ సృష్టింపబడుతాడ కదా.

అంటే తరువాత జరిగే సృష్టినంతా పరమాత్మ చతుర్ముఖ బ్రహ్మ ద్వారా చేయిస్తాడన్నమాట. మనకు పగలు,

రాత్రి ఉన్నట్లే ఆచతుర్ముఖ బ్రహ్మ కు కూడా పగలు, రాత్రి ఉంటాయి. అయితే ఆయన పగలు, రాత్రి పరిమాణాలు వేరు.

ఆయన పగటికాలము 1000 చతుర్యుగాలకాలము. రాత్రికూడా అంతే అంటే 1000 చతుర్యుగాలకాలము అన్నమాట.

ఒక చతుర్యుగము అంటే 12000 దేవసంవత్సరములు. ఒక దేవసంవత్సరము అంటే 360 మనుష్యసంవత్సరాలు.

అంటే చతుర్ముఖునికి ఒక పగలు అంటే 43,20,000

మనుష్యసంవత్సరాలన్నమాట. చతుర్ముఖునికి ఒక పగలు అయితే ఆయన నిదురపోతాడ కదా.

దీనిని నైమిత్తిక ప్రళయము అని అంటారు. ఈ సమయములో భూ, భువ, సువలోకములు మాత్రములయము చెందుతాయి.

ఆయన మళ్ళీ నిద్రనుండి లేవగానే అన్నీ మామూలుగా ఉత్పన్నమవుతాయి,

అంటే ఆయన చేత ఉత్పన్నములు చేయబడుతాయి.

"ఏష నైమిత్తికప్రోక్షప్రళయాయత్ర విశ్వస్ఫుట్నీతే సంతాసనో నిత్యమే ఆత్మ సాత్మత్యచ ఆత్మ భూః" అని వేదము చెబుతుంది.

అంటేచతుర్ముఖబ్రహ్మవేదశబ్దములప్రకారముఇంద్రాదులను,
ఆయాలోకములలోచేతనాచేతనములనుతానుస్మరించడంచేతవారినిమళ్ళీపూర్వముప్రకారముసృజిస్తాడన్నమాట.

కానిఈచతుర్ముఖబ్రహ్మఆయుఃపరిమాణము 100 ఏళ్ళు, ఒక్కొక్కసంవత్సరానికి 360 రోజులు.

అంటేచతుర్ముఖబ్రహ్మఆయుఃప్రమాణము $100 \times 360 \times 2 \times 4320000$ మనుష్యసంవత్సరాలుఅన్నమాట.

నాకంటేనీకులెక్కలుబాగావచ్చునుకనుకలెక్కపెట్టుకో. ఈఆయువులయిపోతేఆయన,

ఇంకాఆయనలోకములోఅంటేసత్యలోకములోఉన్నవారుముక్తిపొందుతారు, అంటేపరమపదానికివెళ్ళిపోతారు.

అప్పుడుఅన్నిలోకాలూపరమాత్మలోలయమైపోతాయి. ఈస్థితినిప్రాకృతికప్రళయమనిఅంటారు.

అప్పుడుపరమాత్మతప్పమరేమీఉండదన్నమాట.

తరువాతమళ్ళీపరమాత్మతనలోలయమైపోయి, సూక్ష్మావస్థలోనున్నజీవులనుకనికరించి,

వారినితనవద్దకురప్పించుకొనగోరిఆజీవులకుతనదగ్గరకురావడానికిమరొకఅవకాశముఈయడానికితరువాతమళ్ళీసృష్టికార్యానికిసంకల్పిస్తాడు.

నేను: అంతాబాగానేఉందికాని, అలాప్రప్తఅయినచతుర్ముఖబ్రహ్మ,

శబ్దరూపమైనవేదముకూడాఅప్పుడునశిస్తున్నాయికదా,

మళ్ళీమరొకజీవాత్మనుపరమాత్మచతుర్ముఖబ్రహ్మగాసృష్టించినాఅతనుశబ్దస్మరణపూర్వకముగాసృజించుదామంటేశబ్ద

మేలేదాయె. అందువలనవేదాలునిత్యములనిచెప్పలేము. వేదాలేలేకపోతేమరితరువాతకథనడిచేదెలా,

అదేలోకవ్యవహారమూఅదీ.

మామయ్య: కొంచెంతొందరపడుతున్నట్లున్నావు. నాశముకాదుఅనిమనముముందుచెప్పుకున్నాము.

మనముఇంకాసంపూర్ణముగాసమాధానముచెప్పుకునేందుకుతరువాతసూత్రముకూడాచూద్దాము.

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా, ఏమిటిఆసూత్రము!

మామయ్య:

సమాననామరూపత్వాత్పరమాత్మావపిఅవిరోధోదర్శనాత్స్మృతేశ్చ...1-3-29"

అంటే

ఆవృత్తావపి: ప్రాకృతికప్రళయమువచ్చినను

సమాననామరూపత్వాత్:

ఆప్రళయమునకుపూర్వముపదార్థజాలమునకుఏనామరూపములుండెనోఅవియేనూతనసృష్టియందునుకలుటచే

దర్శనాత్: శ్రుతిచేతను

స్మృతేః: స్మృతులవలననూ(తెలియుటచేత)

అవిరోధః: (వేదములునిత్యములుఅగుటకు)విరోధములేదు.

అనగా

ప్రాకృతికప్రళయమునఆప్రళయమునకుపూర్వముపదార్థములకుఎట్టినామ,
రూపములుఉండెడివోనూతనముగాసృష్టింపబడినప్పుడుకూడాఅవియేకలుగుననిశ్రుతులు,
స్మృతులునుచెప్పుటచేతవేదములునిత్యములనిచెప్పుటలోవిరోధములేదు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్య!

మామయ్య: ఆప్రళయసమయంలోఈచిదచిత్తులన్నీసూక్ష్మరూపములోపరమాత్మతోఉంటాయనిచెప్పుకున్నాముకదా,
అలాగేశబ్దముఅనగావేదముకూడాపరమాత్మతోనేఉంటుంది.

అందువలననేలయముఅవుతుందిఅనిఅంటాముకానినాశముఅనికాదు.

ఇంకఆప్రళయానంతరముపరమాత్మపూర్వమువలెజగత్తునుసృష్టింపటాని "బహుస్యామ్" అని

"అనేకములుగాఅగుదును" అనిసంకల్పించితనయందుశక్తిమాత్రావశేషములుగాలీనమైయుండుభోగ్య,

భోక్తృపదార్థజాతమునుఅంటేఅచిత్తును,చిత్తునువిభజించి, మహదాదులుగబ్రహ్మాండమునుఅంతటినీ,

చతుర్ముఖబ్రహ్మనూపూర్వమున్నట్లేసృజించివెనుకటివిశేషములతోకూడియున్నవేదములనుబయల్పరచిచతుర్ము

ఖబ్రహ్మకుఉపదేశించిపూర్వమువలెఅతనినిదేవాద్యాకారముగలజీవులనుసృష్టించుజగత్సృష్టికార్యమునందునియమిస్తా

డు. దీనినే "ఆనుపూర్వ" అనిపూర్వమున్నట్లేఅనిచెబుతుందిశాస్త్రము.

పరమాత్మతానుఆచతుర్ముఖబ్రహ్మకుఅంతరాత్మయైఉంటాడు. అంటేఆసమస్తజ్ఞానగుణకుడు,

స్వరూపుడుఅయినపరమాత్మయేమళ్ళీసృష్టికార్యమంతాచేస్తాడులేదాచేయిస్తాడు.

ఆయనకుతెలియకపోవడంఉండదుకదా. అందువలనమళ్ళీపూర్వములాగేఅన్నిలోకాలూ,

ఇంద్రాదిదేవతలూఅన్నీసంభవముఅవుతాయి. పరమాత్మఅందిచ్చినవేదమునేచతుర్ముఖబ్రహ్మఅదేక్రమ,

విశేషాలతోసృరించి, పరిస్తూ, పాటిస్తూఉండడమువలనవేదములుఅపౌరుషేయాలు,

అంటేఒకజీవునిచేతకల్పించబడినవికాదు, పరమాత్మఉద్ఘాస, నిశ్వాసాలలాంటివి. అందువలనఅవినిత్యములే.

శ్వేతాశ్వతరఉపనిషత్ (6-18) "యోబ్రహ్మణమిద్వదధాతిపూర్వమ్యోవైవేదాంశ్చప్రహిణోతితస్మై" అనగా

"ఎవడుచతుర్ముఖబ్రహ్మనుసృజించిఅతనికివేదములనుఉపదేశించుతున్నాడో"

అనుచుపరమాత్మయేశ్రుతిప్రదాతగాచెబుతుందికదా.

పరమాత్మతోటిఎప్పుడూఉండేశ్రుతులనునిత్యములుకావుఅనిఅనలేముకదా. మనుస్మృతికూడా

"ఆసీదిదవ్తమోభూతమ్ (మను 1-5)" మొదలుకొని " సోఽభిధ్యాయశరీరాత్స్వాత్సిక్షురివివిధాఃప్రజాః

అపవిత్రసంస్థాదౌతాసువీర్యముపాస్మజత్

తదండమభవద్దైమమ్మహస్రాంశుసమప్రభమ్

తస్మిన్మణ్డేస్వయమ్బ్రహ్మసర్వలోకపితామహః"

అనగాపరమాత్మ సంకల్పించితనశరీరమునుండినానావిధములైనప్రజలనుసృజింపదలచిముందుగాజలమునుసృజించెను

. ఆజలమునవీర్యమునుంచెను. అదిసువర్ణవర్ణముతోసూర్యప్రభకలబ్రహ్మాండమాయెను.

ఆఅండమునసర్వలోకపితామహుడగుచతుర్ముఖబ్రహ్మజన్మించెను." అనిచెబుతుంది

ఇంకపురాణములవాక్యాలుచూద్దాము.

"తత్రసుప్తస్యదేవస్యనాభౌపద్మమజాయత. తస్మిన్పద్మేమహాభాగవేదవేదాంతపారగః

బ్రహ్మోత్పన్నఃసతేనోక్తఃప్రజాస్సజమహామతే"

అనగా "యోగనిద్రలోనున్నపరమాత్మయొక్కనాభియందొకపద్మముపుట్టెను.

ఆపద్మమునవేదవేదాంతపారగుడగుచతుర్ముఖుడుజన్మించెను.

అంతటపరమాత్మ అతనికిప్రజలనుసృజింపుమనిపలికెను"

"పరోనారాయణోదేవఃతస్మాత్తాతఃచతుర్ముఖః" అనగా "పరమాత్మ అయిననారాయణునివలనచతుర్ముఖబ్రహ్మపుట్టెను. "

"ఆదిసర్గమలహమ్వక్ష్యే" అనగా "మొదటిసృష్టిగురించిచెప్పుచున్నాను" అనిప్రారంభించి

"సృష్ట్యానారమోయమస్తిస్థితోహమ్యేనస్యాన్మేనామనారాయణేతి

కల్పేకల్పేతత్రశయామిభూయఃసుప్తస్యమేనాభిజమ్వాద్యధాట్వమ్

ఏవమ్భూతస్యమేదేవినాభిపద్మేచతుర్ముఖఃఉత్పన్నస్సమయాచోక్తఃప్రజాస్సజమహామతే"

అనగా

నారమనబడుఉదకమునుసృజించినేనందులోనుండుటచేతకూడానాకునారాయణుడనుపేరుకల్గినది.

నేనుప్రతికల్పమునందుఅందుశయనించుచున్నాను.

యోగనిద్రయందుఉన్నప్పుడనానాభికమలమునచతుర్ముఖబ్రహ్మపుట్టెను.

ప్రజలనుసృజింపమనిఆచతుర్ముఖబ్రహ్మకుచెప్పితిని"

ఇట్టిపురాణవాక్యములుఅన్నీ ప్రాకృతికప్రళయసమయమునసమస్తముపరమాత్మయందుండునని,

పరమాత్మ సంకల్పానుసారమేమళ్ళీసృష్టికార్యముజరుగుననిచెబుతాయి.

అందుచేతవేదమునాశనముఅవడమూజరుగదు. చతుర్ముఖబ్రహ్మమారడమువలనసృష్టికార్యమునకుఇబ్బందీలేదు,

ఎందుకంటేఅంతాజరిపించేదిఅవ్యయుడు, సమస్తజ్ఞానసంపన్నుడయినపరమాత్మయేకదా!

నేను: తత్త్వత్రయములో ఈమూలప్రకృతిపరిణామక్రమాన్ని, అంటే అచిత్పదార్థముక్రమంగా అవిభక్తతమస్సు, విభక్తతమస్సు, అక్షరము, అవ్యక్తము, గుణసామ్యస్థితి, తరువాతగుణవైషమ్యము, మూలప్రకృతి, తరువాతమహదహంకారాలూ, ఆలహంకారమునుండివైకారికము, తైజసము, భూతాది, వీటినుండిమనశరీరాలూ, ఇంద్రియాలూ, మనస్సు, అలాగే మొత్తం 14 లోకాలూ.... ఇలా విశ్వము అంతా ఎలా తయారయిందో చెబుతారుకదా. ఇలా పురాణాలు, శాస్త్రాలూ పేరుపేరుగా చెప్పినప్పుడు ఎలా అర్థంచేసుకోవాలి?

మామయ్య: "అనుక్రమీ అన్యతోగ్రాహ్యమ్" అని శ్రుతికి విరుద్ధంగా లేనప్పుడు మిగిలిన ఇతిహాస, పురాణాల విషయము అంగీకరించవచ్చును. తప్పులేదు. తత్త్వత్రయములో ఆవిషయాలు అన్నీ చెప్పినది "అచిత్ప్రకరణము" లో. ఎందుకంటే అక్కడ చెప్పబడినది "అచిత్తు" గురించి, అందువలన పిల్చేలోకాచార్యులవారు వివరంగా చెప్పారు. ఇక్కడ ఆవివరాలన్నీ అక్కరలేదుకదా, ఆనుపూర్వంగా పరమాత్మ సృష్టికార్యము నిర్వహింపజేస్తాడు అన్నదే ఇక్కడ మనకు కావలసినది.

నేను: మీరిందాకా చెప్పిన "నిత్యప్రళయము" అంటే ఈ జీవులకు సంభవించే మరణాలనీ, "ఆత్యంతికప్రళయము" అంటే పరమపదము పొందడమనీ కదా అర్థము.

మామయ్య: అవును.

నాన్నగారు: కాని, కొన్ని బ్రహ్మవిద్యలలో ఉపాస్యులు దేవతలు, ఉపాసనాఫలము దేవతాస్థానము అని విన్నాను. ఉదాహరణమునకు, మధువిద్యను తీసుకో, దానిలో ఉపాస్యుడు ఆదిత్యుడు. ఉపాసనచేయడం వలన ఫలము తరువాత వసువుగానో, రుద్రుడుగానో, ఆదిత్యుడుగానో, మరుత్తుగానో అవడం. ఇదెలా ఉంటుందంటే ఒక కలెక్టరుగారు, తాను కలెక్టరు అవడానికి కలెక్టరునే ప్రార్థించినట్లుంటుంది. అప్పటికే కలెక్టరుగా ఉన్నవాడు కలెక్టరు అవడానికి ప్రార్థించడానికి అవసరమూ ఉండదు, అంతేకాక అలా చేయడం హాస్యాస్పదము కాదా! అది పదవతరగతి ఉత్తీర్ణుడైనవాడు, పదవతరగతి ఉత్తీర్ణుడవడానికి పదవతరగతి ఉత్తీర్ణుడైనవాడిని ప్రార్థించినట్లుంటుంది.

మామయ్య: ఆవివరాలకు తరువాత అధికరణము చూడాలి.

అమ్మ: తరువాతి అధికరణము ఏమిటి మామయ్యా!

8. మధ్యధికరణము:

మామయ్య: మధ్యధికరణముఅని, దీనిలోపూర్వపక్షానికిఱిండుసూత్రాలు,
సిద్ధాంతముచెప్పడానికిఒకసూత్రముఉన్నాయి.

అమ్మ: మామూలుగా, ఇప్పటివరకూ, ఒకేసూత్రానికి, పూర్వపక్షముచెప్పి, తరువాతదానికిసిద్ధాంతముచెబుతారుకదా.
అలాకాకుండా, ఈఅధికరణములోపూర్వపక్షానికిఱిండుసూత్రాలూ, వాటిని,
ఖండించిసిద్ధాంతాన్నిబలపరచడానికిఒకసూత్రమువేటుగానుఉన్నాయన్నమాట. అదెందుకుఅలాగ!

మామయ్య: బావఇండాకాలన్నట్లు, జైమినిమహర్షికూడాఅలాగేఅభిప్రాయపడ్డారట,
అంటేదేవతలకుమధువిద్యలాంటిబ్రహ్మవిద్యలయందుఅధికారములేదని.
అలాఆయనఅభిప్రాయాన్నిఱిండుసూత్రాలలోముందుచెప్పి,
తరువాతజైమినిమహర్షిగురువుగారైనవ్యాసులవారుతమఅభిప్రాయాన్నిమూడవసూత్రములోచెప్పేరు.

అమ్మ: ఈమధువిద్యఎందులోఉంది.

మామయ్య: చాలాబ్రహ్మవిద్యలలాగేఇదికూడాఛాందోగ్యపనిషత్తోదే. మూడవఅధ్యాయములోవస్తుంది.
నిజానికికాప్రస్తావననాలుగువేదాలలోనుఉంది.
ఆవిషయముఛాందోగ్యపనిషత్తోమూడవఅధ్యాయములోపొందుపరచబడినదన్నమాట.

అమ్మ: ఏవిషయము?

మామయ్య: "అసౌవాఆదిత్యోదేవమధు" అంటూఆదిత్యుడుదేవతలకుమధువు. కిరణములుఆతేనెటీగలగుడ్డు,
ఆపట్టులోనుండునీటిఆవిరి, సూర్యునితాపమువలనఏర్పడిననీటికణాలుఅంటూఆదిత్యునిదేవతలయొక్క "మధువు"
అనగాఅత్యంతభోగ్యమైనదానిగాఈఛాందోగ్యపనిషత్తోదటిఖండములోచెప్పబడినది.

అలాగేఆదిత్యునికిరణములను, ఆయనవివిధభాగాలను,
వాటివిశేషాలనూఅద్భుతంగావర్ణిస్తూతరువాతఖండాలుకూడాకొనసాగుతాయి.

ఆఐవఖండములో

"తద్యత్ప్రథమమీమమృతమృతద్వసవఉపజీవంతిలగ్నినాముఖేననవైదేవాఅశ్చంతినపిబంతిఏతదేవామృతమ్మృష్ట్యాత్యప్యంతి

"

అనగా "మొదటపొందబడిన అమృతమైన మధువును ననుభవించుచూ వసువులు అగ్నిని శిరస్సుపై (అనగా తపోఽగ్ని) గలిగి నివసించెదరు. నిజమునకు ఈ దేవతలు మఱో మియు భుజింపరు, త్రాగరు, వారు కేవలము ఈ మధువును చూచుట వలన తృప్తి పొందుచుందురు"

అని "ఆమధుపదార్థమును చూచుట అనగా అనుభవించుట యే వారికి నమ్మాళ్వారులన్నట్లు ధారకము, పోషకము భోగ్యమునై ఉంటుందని" చెబుతారు.

ఈ ఖండములో మూడవ మంత్రములో

"సయ ఏతదేవ మమృతమేవ సూనామే వైకో భూత్వాగ్ని నైవ ముఖేన ఏతదేవ మృతమృష్టాత్వ తృప్యతి సయ ఏతదేవ రూపమ్ అభిసంవిశంతి ఏతస్మాత్త్రాపాదుదేతి"

అనుచు ఎవరీ అమృతమును ఇట్లు పాసించుదురో వారు "వసువులు" అవుతారని తదుపాసనా ఫలమును చెబుతారు.

ఇలాగే తరువాత ఖండాలలో ఇలా ఉపాసించిన వారు రుద్రులుగా అవుతారనీ, ఆదిత్యులుగా అవుతారనీ ఇలా చెబుతూ సాగుతుంది ఉపనిషత్తు.

నేను: వీరందరూ ఎవళ్ళు?

మామయ్య: మనము ముప్పది మూడు కోట్ల దేవతలు అని అంటూంటాము కదా, అంటే ముప్పది మూడు దేవతల వర్గములన్న మాట. ఈ ముప్పది మూడు అంటే అష్టవసువులు, ఏకాదశ రుద్రులు, ద్వాదశాదిత్యులు, ఇద్దరు అశ్వినీ దేవతలు అని చెబుతారు. ఇక్కడ వేట్వేటుగా మధువును ఉపాసించిన వారు వేట్వేటు దేవతా వర్గాలు అవుతారు అని చెబుతున్నారన్న మాట.

నేను: ఓహో, అద్భుతమయింది, ఈ మధువిద్యను అభ్యసించి, ఉపాసిస్తే ఆయా దేవతలు అవుతారన్న మాట. మఱి...

మామయ్య: మధువిద్య కూడా బ్రహ్మ విద్య అని మరచిపోకూడదు.

బ్రహ్మ విద్య అన్న తరువాత బ్రహ్మ గురించి ఉపాసన అవాలి, బ్రహ్మ నందమే ఫలము కావాలి. అది మరచిపోతే ఇలాంటి చిక్కులే వస్తాయి.

నేను: కాని, మీరు చెప్పినదానిని బట్టి ఇక్కడ ఆటంకం వర్తించవు. ఉపాసించేది తేనెను, సరే ఆ మధువు అంటే ఆదిత్యుడు అని మొదట మంత్రములో చెప్పేరు కనుక ఆదిత్యుడినే అనుకోండి, ఆయనా ఒక దేవతే. ఇంక ఉపాసనకు వసువో, రుద్రుడో, ఆదిత్యుడో అవడం అదే ఏదో ఒక దేవత అవడం అంటే ఫలితమూ దేవతారూపాన్ని పొందడం, అంతేకదా!

మామయ్య: ఆ విషయము తెలుసుకొనేందుకే మనము అధికరణము చదువుకొనేది.

అమ్మ: చెప్పండిమామయ్యా! అందులోమొదటిసూత్రముఏమిటి?

మామయ్య:

"మధ్యాధిష్టసంభవాదనధికారమైమిని:...1-3-30"

అంటే

మధుఆదిష్ట: మధువిద్యమొదలగుబ్రహ్మవిద్యోపాసనములయందు,

అసంభవాత్: వస్వాదిదేవతలకుఉపాసనాయోగ్యతసంభవింపదు, కావున

అనధికారమ్: వారికిబ్రహ్మవిద్యాధికారములేదని

జైమిని: జైమినిముని

(తలచుచున్నారు)

అనగా

మధువిద్యమొదలగుబ్రహ్మవిద్యలఉపాసనములయందువస్వాదిదేవతలకుఉపాసనాయోగ్యతసంభవింపదుకనుకదేవతలకుబ్రహ్మవిద్యాధికారములేదనిశ్రీజైమినిమునితలచుచున్నారు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య:

మనంముందులనుకొన్నట్లుగావస్వాదులుమధువిద్యఉపాసనవలనతిరిగివస్వాదిపదవులనుసంపాదించుకుంటారుఅంటే ఆబ్రహ్మవిద్యవ్యర్థమేకదా! ఈమధువిద్యయందు,

"ఋగ్వేదాదులలోప్రతిపాదించబడునట్టికర్మమునుఅనుష్ఠించుటచేసంపాదించబడునదియును,

కిరణములద్వారాపొందబడునట్టిరసమునకుఆశ్రయమగుటచేమధువనిపిలువబడునట్టియునుఅయినఆదిత్యునియొక్కకిరణములువస్వాదులచేభుజింపబడునవిఅనినట్లుఉపాసింపవలసినవిఅనీ, అందులకుఫలమువస్వాదిపదవిఅనీ"

ధాందోగ్యోపనిషత్ప్రబుతుందికదా.

ఈఆదిత్యుడదేవతలకుమధువని ("అసౌవాఆదిత్యోదేవమధు") ప్రారంభించి

"మొదటపొందవలసినఅమృతమునువసువులుఅనుభవించుచున్నారని"

చెప్పి("తద్యత్ప్రథమమేఅమృతమృద్వసవఉపజీవంతి") అనిచెప్పి

"ఎవడీఅమృతమునుఇట్లుఉపాసించుచున్నాడోఅతడువసువులలోఒక్కడైఅగ్నిద్వారాలమృతమునుచూచిత్వస్తుడవుతు

న్నాడు" ("సయతదేవమమృతమ్యేదవసూనామేవైకోభూత్వాఅగ్నినైనముఖేనైతదేవామృతమ్మృష్టాత్సప్యతి")

అనిచెబుతున్నాయిఈమంత్రాలు. దీనినిబట్టి

"మధ్యాదివిద్యలకుదేవతలకుఅధికారముండడానికిఅవకాశములేదుకనుకదేవతలకుబ్రహ్మవిద్యలకధికారములేదుకదా

" అనిజైమినిమునిఉద్దేశ్యముఅనిచెబుతున్నారు.

నేను: అంతేకాక, దేవతలుతమఉజ్జీవనముకోసందేవతలకుకాకుండాపరమాత్మనుకదాఉపాసనముచేయవలసినది,

ఒకమేనేజరుతనపదొన్న తికిమరొకమేనేజరుకుకాకన్నతాధికారికిఅదే CMD

గారికికదాతనవినతిపత్రముసమర్పించవలసినది!

మామయ్య: ఆవిషయముతరువాతసూత్రములోచెబుతున్నారు..

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"జ్యోతిషిభావాచ్చ...1-3-31"

అంటే

జ్యోతిషి: పరమాత్మవిషయమునందు

భావాత్: దేవతలకుఉపాసనముఉండుటవలన

చ: కూడ

(దేవతలకుబ్రహ్మవిద్యాధికారములేదు).

అనగా

పరమాత్మోపాసనముదేవతలకుఉన్నట్లు (శ్రుతులవలన)

తెలియుటవలనకూడఈమధువిద్యాదిబ్రహ్మవిద్యలఉపాసనమునకుదేవతలకుఅధికారములేనట్లుతెలియుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: బృహదారణ్యకోపనిషత్తు "తద్దేవాజ్యోతిషాఽహ్యోతిషోపాసతేఽమృతమ్" (బృ 6-4-16) అని

"దేవతలుఆపరమాత్మనుజ్యోతిస్సులకుజ్యోతిస్సుగను, ఆయుస్సునుగను, అమృతమునుగనుఉపాసించుచున్నారు"

అనిచెబుతుంది. ఈపరబ్రహ్మోపాసనముమనుష్యులకు, దేవతలకుఒక్కటేఅయినా,

దేవతలనుపరబ్రహ్మోపాసకులుగాప్రత్యేకించిచెప్పుటవలనదేవతలుపరబ్రహ్మోపాసకులేఅవాలికాని,
ఇతరదేవతేపాసకులుకారనితెలుస్తోందికదా. ఒకసైనికుడు, ఆసేనాసమూహనాయకునికి,
రాజుగారికిఇద్దరికీనమస్కారంచేయాలి.
కానిఒకసేనాసమూహనాయకుడురాజుగారికిమాత్రంనమస్కారంచేస్తేదాలుఅన్నట్లుగా.
అందువలనవస్వాదిదేవతలకుఈమధువిద్యాదులఉపాసనకుఅధికారములేదుఅంటారుజైమినిముని.

అమ్మ: బాగానేఉంది. మఱిదీనికిభగవద్రామానుజులుఏమిసమాధానముచెప్పేరో.

మామయ్య: దానికితరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"భావముబాదరాయణోఽస్తిహి...1-3-32"

అంటే

భావమ్: (వస్వాదిదేవతలకుమధువిద్యాదులఉపాసనవిషయంలోఅధికారముండుటయను)భావమును

బాదరాయణః: వ్యాసమహర్షి (తలచుచున్నాడు)

అస్తిహి: (అట్టిస్థితివారికి) కలదుకదా!

అనగా

వస్వాదిదేవతలకుమధువిద్యాదులఉపాసనకుఅధికారమున్నట్లువ్యాసులవారుతలచుచున్నారు.

అట్టిస్థితివారికికూడకలదుకదా!

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: ఇక్కడఱొండుసందేహాలున్నాయికదమ్మా!

ఉపాసనచేయబడేదిదేవతయేనాలేకపరమాత్మయేఅన్నదిమొదటసందేహము.

"అసావాఆదిత్యోదేవమధు" అనికదావాక్యము. అంటేఈఆదిత్యుడుదేవతలకుమధువువలెభోగ్యమైనది,

అనిచెప్పిఆమధువుయొక్కఉపాసనగురించిచెప్పేరు.

ఒకవేళఆఆదిత్యుడేమరొకదేవతఅయితేదేవమధుఅనిదేవతలకుభోగ్యమైనవానిగాచెప్పడంఎందుకు,

అంటే అక్కడ చెబుతున్నది మరొకదేవత కాక కారణరూపముగా నున్న పరబ్రహ్మన్ని అన్నమాట. సంధ్యావందనములో

"అసౌ ఆదిత్యో బ్రహ్మ" అని చెబుతాముకదా, అంటే ఈ కనబడే ఆదిత్యుడే పరబ్రహ్మ అని అర్థము. అందుకే

"ద్యేయః సదా సవిత్వమండలమధ్యవర్తినారాయణ"

అని సూర్యమండలాంతర్వర్తి అయిన ఆదిత్యుడిని చూస్తూ నారాయణుడినే మనం సంధ్యావందనం సమయంలో ధ్యానిస్తాము.

సంధ్యావందనము ప్రారంభములో కూడా

"అపవిత్రః పవిత్రోవా.... యస్మై రేత్సం డరీకాక్షమ్ బాహ్యభ్యంతరః శుచిః పుండరీకాక్ష...."

అంటూ సూర్యమండలాంతర్వర్తి అయిన పుండరీకాక్షుడైన నారాయణుని ఉద్దేశించి ఆయన నామస్మరణ వలన బాహ్యభ్యంతర

శుచిత్వము కలుగునని చెప్పి, ఆ నామమును ముమ్మారుతలచుకొని, శిరస్సుపై జలములు ప్రోక్షణ చేసుకుంటాము.

గాయత్రీమంత్రములో కూడా "తత్సవితుర్వరేణియమ్ భర్గోదేవస్య దీమహి"

అన్నప్పుడు ధ్యానించబడేది పరబ్రహ్మమైన నారాయణుడే. ఈ విషయమే "అథ తతః ఊర్ధ్వ ఉదేతి" (భా. ఉ. 3-11-1)

మొదలైన మంత్రాలు కూడా అక్కడ చెబుతున్నాయి.

ఒకవేళ దేవతలలో ఆదిత్యుడినే ఉపాసన చేయాలని అంటే ద్వాదశాదిత్యులలో ఏవరినో చెప్పాలికదా.

అలా సామాన్య నామవాచకము వాడితే సరిపోదు.

అందువలన అక్కడ ఉపాస్యుడు పరమాత్మ యేతప్ప దేవతలలో ఒకరైన ఆదిత్యుడు కాదు.

ఇంక అండవసందేహము, ఇట్లు కారణావస్థలో నున్న ఆదిత్యాంతర్వర్తిగా,

కార్యావస్థలో పరమపదమునందుండు పరబ్రహ్మముగా,

ఇలా అండలవస్థలుగల పరమాత్మను ఉపాసించువాడు కల్పాంతమందు పొందునది వస్వాదిరూపమేనా అని.

ఈమధువిద్యకూడా బ్రహ్మవిద్య అవడంవలన, దీనికి ఫలము వేరొకటి కాక పరబ్రహ్మను భవము అయి ఉండాలి. కాని,

కొందరు తాము లోకీకుసుఖములననుభవించి, అటుపిమ్మట పరబ్రహ్మను భవము పొందగోరవచ్చును.

ఉదాహరణమునకు ధృవుడు తన తండ్రి అంకమును ఆశించగా వాని పినతల్లి

"నీకు తండ్రి అంకముగా నిరాజ్యముగా నిపొందుటకు అర్హతలేదు" అని పొమ్మంటుంది.

అప్పుడు ధృవుడు తీవ్రమైన తపస్సుచేసి శ్రీమన్నారాయణుని ప్రత్యక్షముచేసుకుంటే అప్పుడు పరమాత్మ ధృవునికోరిక మేరకు

అత్యున్నతస్థానమును ఇవ్వడంతో బాటు,

ధృవునికి అతని తపస్సునకు కారణమైన ఆయన తండ్రి రాజ్యాధికారము కూడా ఇచ్చి,

ఆ రాజ్యపాలనమైన పిదప తాను అత్యున్నతస్థానాన్ని కూడా పొందవచ్చును" అని చెబుతాడు.

అదే విధంగా కొందరు కల్పాంతములో దేవసుఖములననుభవించి అటుపిమ్మట పరమాత్మానుభవము పొందగోరవచ్చును.

పరమాత్మానుభవము కాక దేవతాసుఖములను ఇష్టపడేవారున్నారంటే అటువంటి కొందరైనా ఉండవచ్చుకదా.

అందువలన, అట్టివారు కల్పాంతములో వస్వాదిరూపము పొంది, అది ముగిసిన తరువాత పరబ్రహ్మను పొందుతారన్నమాట.

"నహవాఆస్మాఉదేతిననిమ్రోచతిసకృద్ధివాహైవాస్మైభవతియఏతామేవమృహ్మోపనిషదమ్వేద (ఛా.ఉ. 3-11-3)"

అనగాఎవడుఈమధువిద్యారూపమైనబ్రహ్మోపాసనమునుఅధిష్టించుచున్నావానికిసూర్యుడుఉదయించినను,
అస్తమించిననుఒక్కటే.

అతనికెల్లప్పుడుపగలుగనేఉండునుఅనుశ్రుతివాక్యములోమధువిద్యబ్రహ్మోపాసనయందేచెప్పబడింది.

"నతత్రసూర్యోభాతి..." అనుశ్రుతివాక్యముగుర్తుందికదా,

ఇట్లుఆదిత్యాదులలెక్కలేకుండాఎల్లప్పుడూస్వయంప్రకాశకముగానుండుశతానీకకోటిసూర్యమప్రభుడు,
పరమపదనాథుడైనపరమాత్మయే. అంటేఈమధువిద్యాఫలముచివరకుపరబ్రహ్మప్రాప్తియేనన్నమాట.

అంటేవస్వాదిత్యరూపమగుఫలముబ్రహ్మప్రాప్తితోముగుస్తుందనితెలుసుకోవాలి.

వస్వాదులకుభోగ్యభూతమైనఆదిత్యాంశమునుగురించిచెప్పబడినఉపాసనముకూడాఅట్టిఅవస్థలోబ్రహ్మముగురించియేఅ
నిమనముగుర్తించాలి.

అందుకేబృహదారణ్యకోపనిషత్తులో "తష్టేవాజ్యోతిషాఽష్ట్యైతి" అనిదేవతలుపరమాత్మనేఉపాసించుచున్నట్లుచెప్పినది.

"మధ్వాదిషు ...బ్రహ్మణవసర్వత్రనిదాయత్వాత్"

అనిమధ్వాదిబ్రహ్మవిద్యలలోఉపాసించబడునదిపరబ్రహ్మయేననివృత్తికారులైనభగవద్బోధాయనమహర్షికూడనిష్యర్థించే
రు.

అందువలనఈమధ్వాదిబ్రహ్మవిద్యలలోఉపాస్యుడుపరబ్రహ్మయే, ఆఉపాసనాఫలముకూడపరబ్రహ్మప్రాప్తియే.

కనుకదేవతలకుఈబ్రహ్మవిద్యలవిషయంలోఅధికారముఉన్నది,

ఇంకఈవిద్యలకేఉన్నప్పుడుమిగిలినబ్రహ్మవిద్యలవిషయంలోసంశయముఅక్కరలేదుకదా!

నేను: ఇంతకుముందు "హృద్యపేక్షయాతుమనుష్యాధికారత్వాత్"

అనేసూత్రముదగ్గరమనుష్యులందరకూపరబ్రహ్మహృదయమువద్దవేంచేసియున్నట్లుచెప్పినప్పుడు,

వేదాంతశాస్త్రముమనుష్యులగురించికనుకవారికివేదాంతశాస్త్రోపదేశవిషయంలోఅధికారమున్నట్లుఅర్థమయింది.

అంటేఈబ్రహ్మవిద్యలవిషయంలోకూడాఅందరుమనుష్యులకూఅధికారముంటుందా! అంటేశాస్త్రాదులకుకూడా!

మామయ్య: ఈప్రశ్నఅప్పుడేఅడుగుతావనుకున్నాను, ఇదికొంచెంసున్నితమైనవిషయము,

ఈవిషయానికిమనముతరువాతఅధికరణముచూడాలి. అదిమరొకరోజుచూద్దామా, ఇప్పటికేఆలస్యమైపోయిందికదా!

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా, ఈరోజుమేముప్రమితాధికరణాన్ని, దానికేఅనుబంధములైనదేవతాధికరణాన్ని,

మధ్వధికరణాన్నితెలుసుకున్నాము.

"ప్రమితాధికరణము" లోహృదయమువద్దనుండేపరమాత్మ అంగుష్ఠమాత్రుడనిశ్రుతులవలనతెలుస్తోందని,
వేదాంతశాస్త్రముమనుష్యులకువర్తించడంచేత "అంగుష్ఠమాత్రఃపురుషః"
అనువిషయముమనుష్యులకువర్తిస్తుందికానిఉపాసనాసామర్థ్యములేనిపశు, పక్ష్యాదులకువర్తించదనీచెప్పేరు.

ఈబ్రహ్మవిద్యాధికారముదేవతలకుకూడావర్తించుననివ్యాసులవారిఅభిప్రాయమనీ, ఎందుకంటేవారికికూడాఅర్థిత్య,
సామర్థ్యాలుఉంటాయని, అనేకశ్రుతివాక్యాలవిషయమేచెబుతాయనీ,
యజ్ఞాదికర్మలసందర్భములో ఒకేదేవతకుఅనేకయజ్ఞములవద్దసిద్ధమగుటకుతగినసామర్థ్యముఉంటుందికనుకవారికిశరీ
రముఉండకపోవుటవలనవారికిబ్రహ్మవిద్యలయందుఅధికారముండదాలన్నసంశయానికిసమాధానముగావారుశరీరము
కలిగియుండి, అనేకశరీరములుకూడధరించగలరనీ,
శరీరముకలిగియుండుటవలనవారినిత్యత్వమునకుప్రమాదముకలుగునాలన్నసంశయమునకుసమాధానముగాఒకదేవ
తాపదవినిఅధిష్టించినజీవునిఆయుఃప్రమాణముపూర్తిఅయి, ఆజీవుడుఆపదవినివిడచిపోయినను,
వేరొకజీవుడుఆపదవియందుఅట్టిశరీరముతోనేబ్రహ్మచేనియమించబడడంవలనఆయాదేవతలనిత్యత్వానికిభంగమువాటి
ల్లదనీ,
సృష్టియందువివిధశబ్దస్మరణమువలనవివిధపదార్థములుసృజింపబడడంచేతశబ్దముయున్నఎడలపదార్థములఅస్తిత్వ
ముకూడసంభవమని, అందువలనశబ్దముఅనగావేదమువలెనేదేవతాద్యాదులుకూడానిత్యములుగాపరగణించాలనీ,
నైమిత్తికప్రళయసమయంలోకూడాభూర్భువస్సువలోకములులయముచెందినా,
తదనంతరముమళ్ళీయథాప్రకారముఉత్పన్నములవుతాయనీ,
ఈసమయములోకానిప్రాకృతికప్రళయసమయములోకానిఅవ్యయుడైనపరమాత్మచేసంరక్షింపబడుటచేతవేదములనిత్య
త్వానికిమీభంగముకలుగదనీ,
ప్రాకృతికప్రళయానంతరముమళ్ళీపరమాత్మసంకల్పముచేతతదర్హుడైనవేరొకజీవుడుచతుర్ముఖబ్రహ్మగాపరమాత్మచేసృ
ష్టింపబడిపరమాత్మచేవేదరాశినిపొంది, మరలయథాప్రకారము,
శ్రుత్యనుసారముగాసృష్ట్యాదివ్యాపారములుకొనసాగిస్తాడుకనుకవేదములకుగాని,
చతుర్ముఖాదిదేవతావర్గములకుగానినిత్యత్వభంగముండదనీ, శ్రుతి,
స్మృత్యాదులుఇదేవిధముగాచెప్పియుండుటవలనఈవిషయములోఏమియువిరోధములేదని,
దీనినిబట్టిదేవతలుమొదలగువారికిఅర్థిత్య,
సామర్థ్యములుండుటసంభవమగుటచేతవారికినిబ్రహ్మవిద్యయందుఅధికారముకలదనిదేవతాధికరణములోతెలుసుకు
న్నాము.

మధువిద్యమొదలైనబ్రహ్మవిద్యలయందుఉపాస్యుడు "ఆదిత్యుడు" అనుమఱియొకదేవతయో,
ఆబ్రహ్మవిద్యాఫలమువస్వాదిదేవతాస్థానమాలన్నసంశయములకుసమాధానముగాఆవిద్యయొక్కఉపాస్యుడుకారణరూ
పములోనున్నఆదిత్యమండలాంతర్వర్తిఅయినపరమాత్మయేఅని,
ఆవిద్యలఅంతిమఫలముకూడపరబ్రహ్మప్రాప్తియేఅనిఅందువలనమధువిద్యమొదలగుబ్రహ్మవిద్యలయందుకూడదేవతల

కులధీత్య సామర్థ్యాలుండడానికి ఏమీ అభ్యంతరములేదుకనుక,
దేవతలకు బ్రహ్మవిద్యోపాసనయందు అధికారము కలదని "మధ్వధికరణము" లో తెలిసినది.

మామయ్య: బాగా చెప్పేవమ్మా.

అందరూ:

యోనిత్యమమృతపదాంబుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతఃతదితరాణిత్యణాయమేనే....."

9. అపశూద్రాధికరణం:

నాన్నగారు. దాసోహమ్మవా,

మామయ్య: దాసోహమ్, రండి, కులాసాగా ఉన్నారా!

అమ్మ: సేవిస్తున్నాము మామయ్యా, ఈరోజు మీరు చెప్పే విషయము అదే "శూద్రులకు బ్రహ్మవిద్యాధికారము"
గురించి మావాడు చాలా ఆసక్తితో ఉన్నాడు.

మామయ్య: ఏం, ఎందుకని,

నేను: నన్ను కొన్నాళ్ళనుండి వేధించే కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానము దొరుకుతుందని మామయ్యా,
మన వర్ణవ్యవస్థ మనజాతిని పక్షపాతముతో విభజన చేసిందని,
దానికి కారణము మనశాస్త్రాలని మాస్నేహితులు చాలా మంది అంటుంటారు....

మామయ్య: మీస్నేహితుల సంగతి సరే, నువ్వేమనుకుంటున్నావు,

నేను: కొంతవరకూ వారు చెప్పేది నిజమేననిపిస్తుంది, మనమనుష్యులలో భేదాలకు ఈ వర్ణవ్యవస్థే కారణము.

మామయ్య: మనుష్యులలో నేకాదు సృష్టిలో నేభేదాలు ఉన్నాయి కదా. ఒక ఆడమనిషి,

మగమనిషి లేకుంటే సృష్టికార్యమే జరుగదు, అలాగే ఒక మనిషి కీమరొక మనిషి కీ తేడా సృష్టిలో ఉంటునే ఉంటుంది.

నేను: సర్వమానవసమానత్వము, సౌభ్రాతృత్వము ఎలా కుదురుతాయి ఇలా తేడాలు ఉంటే.

మామయ్య: నువ్వుచేతితోపనిచేయడానికిఅయిదువ్రేళ్ళూకావాలి. అలాగనిఅయిదువ్రేళ్ళూఒక్కలాఉంటాయనికాదు. వాటిలోఒకటిగొప్ప, ఒకటితక్కువఅనికూడాఅనుకోకూడదు. దేనిపనిదానిదేకదా. అన్నీఒక్కలాగేఉంటేనీచేతికిపనిచేయడంకష్టమైపోతుంది.

నేను: అంటేఈవర్ణవ్యవస్థకూడాసమాజములోఒక్కొక్కళ్ళూఒక్కొక్కపనిచేయడానికిఏర్పాటుచేయబడినదిఅంటారు, అంతేనా!

మామయ్య: నేనుఅనడంకాదు, శ్రీకృష్ణభగవానుడేఅన్నాడుభగవద్గీతలో. "చాతుర్వర్ణమ్మయాస్యస్థమ్మణకర్మవిభాగశః" అని. అంటేవారివారిగుణములనుబట్టిచేతలనుబట్టినాలుగువర్ణములుగాస్పష్టమేసేనుఅని.

నేను: స్పష్టమంటేచేతనా, చేతనాలన్నిటిలోనూఈవర్ణవిభాగముఉన్నదా!

మామయ్య: ఉన్నదనేపెద్దలుచెబుతారు. ఉదాహరణకువేదాలలోకూడాసామవేదమునుబ్రాహ్మణవేదమనీ, యజుర్వేదమునుక్షత్రియవేదమనీ, ఋగ్వేదాన్నివైశ్యవేదమనీ, అధర్వవేదాన్నిశూద్రవేదమనీచెబుతారు. దానికిఅర్థముసామవేదాన్నిబ్రాహ్మణులు, అధర్వవేదాన్నిశూద్రులుఅధ్యయనముచేయాలనిఅర్థముకాదు. అదివాటివాటిగుణ, కర్మలబట్టిచేయబడినవిభాజనముమాత్రమే. వాటిలోఒకటిగొప్ప, ఒకటితక్కువఅనికూడాఅనుకోకూడదు.

నేను: అంటేమనష్యులలోకూడాబ్రాహ్మణులుమిగిలినవారికంటెగొప్పఅనిఅనుకోకూడదుఅంటారు, మఱిఅలాగయితేవేదాలుఅవీమిగిలినవదవువకూడదుఅనిఅంటారు, అంటేబ్రాహ్మణులకుపెద్దపీటవేసినట్లుకాదా, ఇదిపక్షపాతముచూపడంకాదా!

మామయ్య: నువ్వుచెప్పినదిపూర్తిగాసరికాదు. వేదాలవిషయములోబ్రాహ్మణులకువేదములుఅధ్యయనముచేయుట, ఇంకొకరికిఅధ్యాపనముచేయుట, వేదవిహితమైనయజ్ఞముచేయుట, చేయించుట, శాస్త్రవిహితమైనదానముచేయుట, గ్రహించుటఅనుషక్తుర్మలయందుఅధికారముంటుంది. క్షత్రియ, వైశ్యులకుయజ్ఞముచేయుట, అధ్యయనముచేయుట, దానముచేయుటఅనుకర్మలకేఅధికారముఉంటుంది. శూద్రులకుఈఅధికారములుఉండవుఅనిశాస్త్రము.

నేను: ఇదిపక్షపాతబుద్ధివలనకాదా, ఇదిసమాజంలోసమానత్వానికిగోడ్డలిపెట్టుకదా.

మామయ్య:

శాస్త్రముమనముఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుఒక్కొక్కరికీవారివారిగుణాలనుబట్టిఒక్కొక్కఅధికారమునుచెప్పింది

దేశపరిపాలన, రక్షణచేయడానికిక్షత్రియులకుఅధికారమున్నది. బ్రాహ్మణులకుకాదు. అలాగేధనార్జన, సంపదనునిర్వహించుటమొదలైనపనులకువైశ్యులకుఅధికారము. బ్రాహ్మణులుఆకార్యమువర్జ్యము.

అలాంటప్పుడుదానినీపక్షపాతమనేఅందామా. మనముఅలాఅర్థంచేసుకోకూడదు.

సమాజములోవేట్యేటువిధినిర్వహణకువేట్యేటువర్గాలుఅవసరము. ఒకపరిశ్రమలోడిజైన్స్ఒకరూ,

తయారచేయడానికిమరొకరూ, అమ్మడానికివేటొకరూ, ధననిర్వహణకుఇంకొకరూఉన్నట్లన్నమాట.

వారికిఆయాపనులలోకౌశల్యము, సామర్థ్యముఅవసరము. ఈకౌశల్య, సామర్థ్యాలుఒక్కరోజులోఏర్పడేవికాదు, ఆహార, వ్యవహారాలలోఎన్నోనియమాలనుకొన్నిఏళ్ళో, తరాలోపాటించడంవలనసంపాదించకోబడేవి.

ఒకఒలింపిక్స్ప్రగుపందెమునకుపాల్గొనేక్రీడాకారుడికిఎన్నోళ్ళోక్రమబద్ధమైనఆహారము, దినచర్య, బ్రహ్మచర్యములాంటినియమాలుపాటించవలసిఉంటుంది.

ఇన్నిపాటించినామనదేశంనుండిఒక్కఆటగాడాప్రథముడుగాగెలవలేకపోవచ్చు, ఏఆప్రికానుంచో,

అమెరికానుంచోక్రీడాకారుడుగెలవవచ్చు. ఎందువలన? ఆఆహార,

వ్యవహారాలలోనియమాలుకూడాఒకతరానివిసరిపోలేదన్నమాట.

అలాగేచదరంగంఆటకుఆప్రికానుండిక్రీడాకారుడుఎంతకష్టపడినానెగ్గలేకపోవచ్చు. జెనెటిక్స్అంటారేమీరు, దానిమీదకూడాఆధారపడిఉంటుందివారివిజయం.

చిన్నకుక్కలప్రదర్శనకేమూడుతరాలముందుదాకాకుక్కలయొక్కజాతినిచూస్తారు.

రేసులలోగుఱ్ఱంమీదపందెంకాయడానికిఏడుతరాలదానిపూర్వచరిత్రచూస్తారు.

మఱివచిన్నపనిలోనైనానైపుణ్యముకావాలంటేఅనుకున్నవెంటనేఅదిరాదుకదా!

నేను: అంటేఈవర్ణవ్యవస్థఅంతాసామాజికవికాసముకోసం, వైయక్తికసౌకర్యముకోసంఅంటారు. కాని,

దీనినిబ్రాహ్మణులలాంటిఅగ్రవర్ణాలవారుతమజెన్నత్యముకోసంశాస్త్రాలనుకల్పించివాటినిఉపయోగించుకుంటూపక్షపాతం తోమిగిలినవర్ణాలవారినిదోపిడిచేసేరుఅంటారే!

మామయ్య: అగ్రవర్ణము, అధమవర్ణముఅనికల్పించినదిమనముకాదుఆంగ్లేయులు.

విభజించిపాలించడంవారికేదెల్లింది. అందుకోసంఈమనవర్ణవ్యవస్థనువాళ్ళువాళ్ళప్రయోజనంకోసంవాడుకున్నారు.

లార్డేరిస్టిఅనేతెల్లదొరమనదేశానికి

19వశతాబ్దముప్రారంభంనుండిజనాభాగణాంకాలకోసంగణాంకాలమీషనరుగావచ్చిఆయనగణాంకాలుతయారుచేసినప్పు

డుకొన్నివేలరకాల castes ప్రవేశపెట్టి, వాటినిఆరోహణక్రమంలోతనఇష్టంవచ్చినట్లుఏర్పాటుచేసి,

మనందరినీఆచట్రంలోఇరికించేడు. "భారతీయులకువాళ్ళ caste ఏదోవాళ్ళకేతెలియదు, నేనేవాళ్ళ caste

నిర్ణయించేను" అనిచెప్పుకున్నాడామహానుభావుడు. దేశనాగరికులముకావాలంటేఏదోఒక caste

లోఉండాలి కనుకమనమూఆచట్రములోబంధింపబడ్డాము. అలాబంధింపబడనివారిని "థగ్స్" అనీ "అనాగరికులు"

"ఆదిమానవులు"అనీనిర్ణయించేదాయన. అసలు caste పదమేమనదికాదు, పోర్చుగీసువారిది.

దానినిస్వతంత్రంతరువాతకూడామనవాళ్ళువారి, వారిప్రయోజనాలకోసంవాడుకుంటున్నారనుకో.

మనదేశంలోఉన్నవృత్తివిద్యలూ, ఎన్నోతరాలుగావచ్చినకౌశల్య, నైపుణ్యాలునాశనంచేసి,

తమయంత్రాగారాలకుపనికల్పించడంకోసంకూడాచేసినఅంగ్లేయులకుతంత్రముఇది.

ఈవృత్తివిద్యలుచేసేవాళ్ళందరూతక్కువవర్ణాలవారనీ, చదువుకోనేవారేఅగ్రవర్ణాలవారనీమభ్యపెట్టి,

మనశాస్త్రవిషయాధ్యనాలన్నీపనికీరావనిమంటగలిపి,

వారికార్యాలయాలలోగుమాస్తాపనిచేయడానికితగినచదువులనుమనకునేర్పించిశాశ్వతంగామనలనుశారీరకంగానేకాక
మానసికంగాకూడాబానిసలనుచేసినవారుతెల్లదొరలు.

ఇంకామనమువారిమాయాజాలమునుండిబయటకురాలేకకొట్టుకుంటున్నాము. కాని,

ఆరంగుటద్దాలలోంచిచూస్తూమనవర్ణవ్యవస్థనుదోషపూరితముఅనడంసరికాదు.

నేను: మఱి, ఒకకులమువారుమరొకకులమువారినిదోపిడిచేసుకునేందుకుఈవ్యవస్థకారణముఅంటారే.

మామయ్య: మానవునిలోస్వార్థముఉన్నంతకాలమువివ్యవస్థనైనాతనస్వార్థానికివాడుకొనేప్రయత్నమేచేస్తాడు.

ఇదిఒకదేశానికి, ప్రాంతానికిపరిమితముకాదు. ఈసమస్యమనముపాశ్చాత్యదేశాలలోకూడాచూస్తాము.

దానికికారణముమనఈమానవజన్మానికిపరమప్రయోజనాన్నిగుర్తించకపోవడం.

ఒకగుఱ్ఱముఒకగాడిదతోసంగమిస్తేసామాన్యంగాపుట్టినపిల్లఎక్కువకాలంబ్రతుకదు.

అంటేజంతువులలోసంకరకరణముసామాన్యముగాఫలించదు,

ఆయాజంతువులుకూడాప్రకృతినీయమాలననుసరించేప్రవర్తిస్తాయి. కాని,

మానవునికిమాత్రంబుద్ధినిచ్చిపరమాత్మఆబుద్ధితోబాటుకొంతస్వాతంత్ర్యాన్నికూడాఇచ్చేడుసామాన్యప్రకృతినీయమాలకు

లోబడకుండాప్రవర్తించడానికి. శాస్త్రానీప్రసాదించేడు. దానినివినియోగించుకొనిఉత్తమలోకాలనుపొందుతామా,

అథమలోకాలకేపోతామాఅన్నదిమనఇష్టము.

మనమిప్పుడుచర్చిస్తున్నదిశాస్త్రాలనుపాటించిఉజ్జీవించదలచుకున్నవారినిగురించికదా!

నేను: ఈవర్ణవ్యవస్థఎప్పటినుండోవస్తోందికదా, మనశాస్త్రాలలోచెప్పబడినదికూడ.

మఱిదానికికారణముతెల్లవారుఅనడంఏమిసబబు?

మామయ్య: నేనువర్ణవ్యవస్థఅంతకుముందులేదుఅనలేదు. కాని

"దానినితమస్వప్రయోజనాలకోసంవాడుకునేందుకుమనలోవిభజనకల్పించినదితెల్లవారు" అన్నాను.

ఎందుకంటేనువ్వుచెప్పినట్లేప్పటినుండోవర్ణవ్యవస్థఉన్నా,

దానివలనమనలోమనకువిభేదాలుఏర్పడిఉండిఉంటేఎప్పుడోమనలోమనకుసాంఘికయుద్ధాలు, దోమీలుజరిగి,

అంటేపాశ్చాత్యదేశాలలోజరిగినట్లు civil wars

జరిగిఒకబలమైనవర్ణముమిగిలిపోయిమిగిలినవర్ణాలుకనుపించకుండాపోయిఉండేవి.

అమెరికాలోమొదట్లోఉండేస్థానికఆదిఅమెరికన్లు,

ఆస్ట్రేలియాలోఉండేస్థానికఆదిఆస్ట్రేలియన్లుఅలాగేదాదాపుఅంతరించిపోయారు.

అలాకాకుండావర్ణవ్యవస్థఇంకానిలచిఉన్నది,
దీనివలనఅంతచెప్పుకోవలసినదొమ్మియుద్ధాలుజరుగలేదంటేఆయావర్ణాలవారుపరస్పరంకలసిమెలసిఉన్నట్లేకదా.
అలాగని, పూర్తిగాపొరబొచ్చాల్సివచ్చినాదు, కానిసహజీవనానికిఇబ్బందిలేకుండాఉన్నట్లేకదా.

నేను: వర్ణమనేదిజన్మనుఅనుసరించికాకగుణ, కర్మలనుసరించితేఅంటారా!

మామయ్య: వర్ణముఅనేదిగుణ, కర్మలబట్టియే. జాతిఅనేదిజన్మతోవచ్చేది. కాని,
గుణాలుమనముఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుజన్మసంబంధితముఅంటే genetics
మీదఆధారపడిఉంటుందిఅనిఇప్పటివిజ్ఞానముకూడాచెబుతుంది.
అందువలనఒకసంగీతకళాకారునిసంతానానికిసంగీతముసులభంగారావడానికిఅవకాశముంటుంది.
అంతేకాకతానుపుట్టిననుండిపెరిగినవాతావరణముతనపెద్దలుసంగీతసాధనచేస్తూండడం, దానిలోమెలకువలు,
స్వరప్రస్థానాలగురించిమాటలాడుకోవడం, సులభంగాఒంటబట్టడానికిసానుకూల్యతకలిగిస్తుంది.
ఇంతకుముందుఆప్రికన్స్క్రిడాకారునిఉదాహరణముచెప్పుకున్నాము, గుర్తుందికదా.

నేను: అలాకాకుండాఅందరూవేదమునేర్చుకుంటేఏమవుతుంది, వచ్చినవాళ్ళకువస్తుంది,
కానిఅందరికీఅవకాశమిచ్చినట్లవుతుందికదా.

మామయ్య: ఈవిషయముతరువాతకూడాచర్చిస్తాము.

కానిసామాన్యమైనపరగుపందేనికేబలిష్ఠుడైనఆప్రికన్స్క్రిడాకారుడితోసమానంగానిన్నే,
నన్నే తీసుకొనిఅభ్యాసముచేయమంటేమనశరీరాలుఓర్చుకోగలవా! మనమిప్పుడుమాటలాడుతున్నదిబ్రహ్మజ్ఞానము,
బ్రహ్మవిద్యలగురించి. అంటేసామాన్యమైనఆలోచనలకుఅందనివిషయము. అదిఅంతమందికీసాధ్యమవుతుందా,
నువ్వేచెప్పు. కాదు,

లేదునేర్చుకుంటానుఅంటేదానివలనమనశరీరాలులకుకలిగేకష్టనష్టాలుదానివలనతరువాతతరాలకు,
సమాజానికికలిగేకష్టమనముఊహించలేముకదా.

ఉదాహరణకుమనముగాయత్రీమంత్రముచదివినప్పుడుభూభువఃఅంటూచదువుతూధ్యానించినప్పుడు
"అంతరస్మిన్ఇమేలోకఃఅంతర్విశ్వమిదష్టగతే" అనిఅన్నట్లుమనలోనున్నఆయాలోకాలస్పందనలు, కంపనలు,
మార్పులువాటిప్రభావాలుమనకుతెలియదు. ధ్యానమువలనమనమెదడులోమార్పులను,
న్యూరాన్లలోజరిగేకదలికలుగురించిరోజుకొక్కొక్కవిషయముకనుక్కుంటున్నారైప్పటికీశాస్త్రవేత్తలు,
కానిఆతిభౌతికమైనమనో, జ్ఞానమానవాంతరాతరాలలోఏంజరుగుతుందోమనకుతెలియదు.

శాస్త్రముతల్లిలాంటిదికద. అదిమనమంచికోసమేచెప్పినట్లువిశ్వసించిఆచరించడమేమంచిది. అలాకావేదాన్నినమ్మను,
నాకుతోచినదేనేనుచేస్తానుఅన్నవారుమఱివేదంనేర్చుకోవడంఎందుకు!

నేను: రామాయణములో శంబూకుడనేశూద్రుడుతపస్సుచేస్తేశ్రీరాముడుఆయననుచంపివేసేడుఅనిచెబుతారు, అలాచేయడంతప్పుకాదా.

మామయ్య: రామరాజ్యంలో "నచస్మవృద్ధాఃబాలానామ్ప్రేతకార్యాణికుర్వతే" అని

"బాలురకువారిపెద్దలుపితృకార్యములుచేయలేదు" అనిఅక్రమమైనమరణములులేవనివర్ణించేడువాల్మీకి. కాని, రాముడురాజ్యమేలుతున్నప్పుడుఒకరోజుఒకవృద్ధుడుతనకుమారుడుచనిపోయినట్లుఆతనిమ్మతదేహమునుతీసుకొనివచ్చిశ్రీరామునికివిన్నవించేడు.

అలాజరగడానికికారణంఏమిటిఅనివిచారిస్తేతెలిసినదిశంబూకుడనేశూద్రుడుశాస్త్రనిపిద్ధముగాతీవ్రమైనతపస్సుచేస్తూఉండం. దీనివలనఊండునష్టాలు. ఆశంబూకునితపస్సు జీవితమువృద్ధమైఫలితములేకపోవడంమొదటిది.

సమాజములోవ్యవస్థతారుమారుఅవడంఊండవది.

అందువలనతానుఆశంబూకునిశిరశ్చేదముచేయుటద్వారావానికిఉత్తమగతులనుపొందింపచేయడమేకాకుండాశ్రీరామచంద్రుడుతనరాజ్యములోప్రజలుశాస్త్రవిహితులైప్రవర్తించేటట్లుచేసి, సమాజవ్యవస్థచక్కబరచేడు.

అందుకేరామరాజ్యాన్నిమనముఇప్పటికీగుర్తుంచుకుంటాము.

అందుకేభగవద్గీతలోశ్రీకృష్ణుడు "స్వధర్మేనిధనఃశ్రేయఃపరధర్మోభయావహః" అంటామనధర్మంలోప్రవర్తిస్తూమరణించడం, పరధర్మాన్నిఅవలంబించడంకంటేమంచిదిఅనిచెబుతాడు.

నేను: అలాకాకుండా...

మామయ్య:

వాదిరాజస్వామిమాటవినకుండాహయగ్రీవస్వామినిచూడడానికిప్రయత్నించికన్నుపోగొట్టుకున్నవ్యాపారికథవినిఉంటావు కదా. అర్జునుడుఅంతవాడికేవిశ్వరూపాన్నిచూపించడానికి "దివ్యష్టదామితేచక్షుః"

అనిదివ్యచక్షువులనుభగవానుడుప్రసాదించేడు, పార్థివచక్షువులతోచూడడంకుదరదని.

అందువలనమనశరీరాలతోఏపనైనాచేసేయగలముఅనిఅనుకోరాదు. శాస్త్రాన్నివిశ్వసించాలి. "సంశయాత్మావినశ్యతి" అనికదాభగవద్గీత.

మరొకవిషయంఇక్కడగుర్తుంచుకోవాలి. "చాతుర్వర్ణ్యమ్యాయస్యష్టమ్" అనిచెప్పినదిశ్రీకృష్ణభగవానుడే.

అంటేఆవర్ణాలవారందరూఆయనసంతానమేనన్నమాట.

అలాంటప్పుడుఆయనకువారిమీదపక్షపాతబుద్ధిఎందుకుంటుంది. అందరినీతనదగ్గరకుచేర్చుకోవాలనేతపనతప్ప.

అందువలనఆయనఎక్కువతక్కువలుచూపిస్తాడనేభావనేతప్పు.

మనముఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుగామంచిశిక్షకుడుతనశిష్యులకుఒలింపిక్మెడల్అందించాలన్నట్లు,

పరమపదముఅందరికీఅందించాలనేకదాఆయనప్రయత్నము. పరుగులోగెలవగలవాడికిదానినిమప్పి,

దానికితగినఆహార, వ్యవహారాలనుచెప్పి, అలాగేచదరంగంలోగెలవగలవాడికిదానినిమప్పి, దానికితగినఆహార,

వ్యవహారాలుతెలియచెప్పినశిక్షకునిలాగమనలో ఒక్కొక్కరికీఒక్కొక్కవిధానాన్ని, సాధనాన్ని, దానికితగినఆహార,
వ్యవహారాలనుకూడాతానుఇచ్చినశాస్త్రంలోపొందుపరచేడాయన.

"భగవల్లాభమేఅచార్యనాలే..." అన్నట్లుఆవిషయాలుతెలుసుకుందుకుమనఆర్తినిఅనుసరించిఅచార్యుడినీఏర్పరుస్తాడు..

అయితేశాస్త్రంఎప్పుడైనాసామాన్యజనానీకానికీతగినట్లుగాఉంటుంది.

కానికర్మసంబంధములేకఒకపరమప్రయోజనమునకైఉద్భవించేఅవతారపురుషులచరిత్రలుఆదృష్టితోచూస్తేమనకుఅర్థ
ముకాదు. నమ్మాళ్వార్లంటివాళ్ళుధ్యానానుభవాలనుఎలాపొందేరుఅంటేఆయనేమొదట్లో

"మయర్వణమదినలమేలరుళినన్" అనిచెప్పుకున్నట్లుపరమాత్మచేఅనుగ్రహముపొందినవారుఆయన,
అట్టివారుఈవర్ణాశ్రమధర్మాలకుఅతీతులు.

నేను: అంటేశాస్త్రాధ్యయనముచేయడానికిఅర్హులుకారనికొందరినిపక్కనపెట్టేస్తే, వారుఆజన్మకుఉత్తమగుతులకు,
భగవంతునికిదూరమైపోయి, మిగిలినవాళ్ళకుదాస్యముచేస్తూబ్రతుకువెళ్ళబుచ్చడమేనా!

మామయ్య: నీకుఇంకాపూర్తిగాఅవగతముకాలేదుఅనుకుంటాను.

ఇక్కడశాస్త్రాధ్యయనముఅంటేఏమిటోఅర్థంచేసుకోవాలి. శాస్త్రాలుఅంటేవేదములనేకాదు, ఇతిహాస, పురాణాలు,
ద్రావిడప్రబంధాలుమొదలైనవికూడా. ఇతిహాసములలోఅత్యంతముఖ్యమైన "శ్రీమద్రామాయణము"

పఠన్విజ్ఞోవాగ్యషభత్వమీయాత్స్యతీక్షత్రియోభూమిపతిత్వమీయాత్వణిగ్ధనఃపణ్యఫలత్వమీయాత్జనస్యశూద్రోఽపిమహాత్వ
మీయాత్"

అనినాలుగువర్ణాలవారికీరామాయణముచదువుకునేందుకుఅధికారమున్నదనేకాకదానివలనఅందువలనవారివారివృత్తి,
ప్రవృత్తులలోవారికికలిగేఫలితాన్నికూడావివరించింది.

ఉపనిషత్సారమైనభగవద్గీతపంచమవేదమైనశ్రీమన్మహాభారతములోఉంది.

వేదాలనువిభజించినవేదవ్యాసుడుఆధర్మాలన్నీ పొందుపరచివేదములుఅందుబాటులోలేనివారికిఅందించినదిమహాభారత
ము.

మహాభారతముఅందరికీసంరచించేననివ్యాసులవారేచెప్పారు. "పెణ్ణెక్కుమ్మేదైక్కుమ్" అనిస్త్రీలకు,
పామరులకుఅందుబాటులోఉండడానికిఅందించబడినవిద్రావిడప్రబంధాలు.

నేను: మఱివేదములుకొంతమందికిఎందుకుఅందుబాటులోలేకుండానిర్ణయించేరు. పక్షపాతబుద్ధివలననేనా!

మామయ్య: అలానిర్ణయించిందికూడామనలాంటివాళ్ళుకాదు, శాస్త్రమేఅలాచెప్పింది. శాస్త్రముకొంతభాగాన్నిగౌరవించి,
మనకుఇష్టంగాలేనిభాగాన్నిగౌరవించకుండాపక్షపాతబుద్ధిఅంటేఎలా, ఆవుపాలుకావాలికనుకదానివెనుకభాగముకావాలి,
కానిదానికొమ్ములున్నముందుభాగములక్కరలేదుఅంటేకుదరదుకదా. "తస్మాత్శాస్త్రమ్ప్రమాణమ్"
అంటాడుశ్రీకృష్ణభగవానుడుభగవద్గీతలో. అందువలనశాస్త్రముఏదిచెప్పినామనమంచికోసమేచెబుతుంది.

కానిమనకుఏదిమంచిదో, ఏదిమంచిదికాదోమనకుపూర్తిగాతెలియదు. ముందనుకున్నట్లుగాశారీరకముగా,
మానసికముగానేకాకతాత్త్వికముగాకూడామనగురించిమనకుతెలిసినదిచాలాతక్కువ.

అంతేకాకమనముఇంతకుముందుఅనుకున్నజ్ఞాననాడులు,

జ్ఞానప్రసారముమొదలైనవాటిగురించిమనకుసమంగాతెలియదు. ఒక్కప్రణవోద్భావరణసమంగాచేస్తేమనశరీరములోనూ,
మనస్సులోనూ, ఇంకామనమనుకున్నజ్ఞాననాడులలోనుఏయేమార్పులుజరుగుతాయో,
జగజ్ఞానప్రసారానికితగినట్లుఉంటాయో, లేదోమనకుఇన్నిపరిశోధనలతరువాతకూడాపూర్తిగాతెలియదు.

అలాంటప్పుడుసస్వరంగావేదమంత్రాలుఅధ్యయనముచేయడానికిమనశారీరక, మానసిక,

జ్ఞానస్థితులుసానుకూలంగాఉంటాయా లేదాఅన్నదిమనమునిర్ణయించలేము.

నేను: సస్వరమైనమంత్రోద్భావరణకాకుండామానసికమైనధ్యానానికిఅభ్యంతరమిటి?

మామయ్య: ధ్యానమువలనమనలోఎలాంటిశక్తితరంగాలుఉత్పన్నమవుతాయో,

వాటివలనఎలాంటిపరిణామాలుసంభవించగలవోకూడామనకుతెలియదు.

నాకుతెలిసినసత్యాహ్మణుడైనఒకవైష్ణవసాధకునికేధ్యానోపాసనచేయడంవలనఆయనతనలోకలిగినపరిణామాలుగుర్తించిఆ
చార్యులనుమతితోతనసాధననుతగ్గించుకోవలసివచ్చినది. అసలుభగవదనుగ్రహానికిఉపాయాలుఅనేకాలు.

భగవంతుడుకూడాఎవరినిఎలాఅనుగ్రహిస్తాడోసాక్షాత్కరిస్తాడోమనంచెప్పలేము.

అసలుఈరోజులలోశర్మ, వర్మ, గుప్త, దాసఅనిపిలువబడేనాలుగువర్ణాలలోవారినామాలుగాని, గుణాలుగాని,

చేసేపనులుకానిఆయావర్ణాలకుతగినట్లులేవుకూడా. వేదాధ్యయనముచేయవలసిననేను, మీనాన్న,

బ్రహ్మజ్ఞానముమాటపక్కనపెట్టు, శ్రమచేసుకొనిడబ్బులుతీసుకుంటున్నాము. ఇదిబ్రాహ్మణలక్షణముకాదుకదా.

అంతమందిపరిస్థితిఇంచుమించుఅలాగేఉందిఈరోజులలో.

నేను: అలాంటప్పుడుసమంగాపాటించనిఈవర్ణవ్యవస్థవదలివేయవచ్చుకదా!

మామయ్య: వదలివేయడంఅంటేసమంగాపాటించేపోవడమేకదా, అదేజరుగుతోందిఇప్పుడు.

కానిఉపనయనాదిసంస్కారాలుమాత్రంఎందుకంటావా. మనకుమనపెద్దలందిచ్చినసంప్రదాయాన్ని,

సంప్రదాయముఅంటేనేమనకుమనపెద్దలనుండివచ్చినఆస్తికదా,

దానినిమనతరువాతతరాలవారికిఅయినంతయినాఅందించవలసినకర్తవ్యముమనమీదనున్నది.

అందువలనఆయాసంస్కారాలుజరిపించవలసినఅవసరంఉన్నది.

తరువాతితరాలలోఎప్పుడైనాఎవరైనాసక్రమంగావర్ణాశ్రమధర్మాలనుపాటించేవారుజన్మించవచ్చుకదా,

వారికిఆఅవకాశాన్నిపోగొట్టేతప్పుపనిమనముచేయకూడదు.

(

Dear Dasarathi, as you have rightly said, this topic is highly involved and there is no single simple answer to your question. The basic intention here is to give some idea but this is not the correct platform to deal with all the aspects.

Like we said Jati word came from the word "birth" and hence is based on the birth. This is to provide the identification of a group based on their birth. Similar thing existed in the Abraham period when more than three religions took their birth like Christianity, Islam and Zorastrianism where there are hundred of tribes belonging to different places. When Lord Risley introduced caste system in India in 1901 his method of determination of the caste is by measuring the length of the nose, it is called nasal Index and he dared his theory's origin to Vedas saying (Rig Veda 29.10) the word "Anasa" was used frequently. He has invented 2,378 main castes and 43 tribes. Constitution of India has disregarded this nasal index method and have redefined scheduled castes and tribes, backward castes, forward castes. These are being redefined by every govt on a regular basis to suit their needs.

Practically the Jasti has become now synonym to caste because both are decided by birth only.)

నేను: అంటేవేదాధ్యయనముఅవీసక్రమంగాచేయలేనిమాకూఅంతేనా!

మామయ్య: మనమిక్కడచర్చించుకుంటున్నదిబ్రహ్మవిద్యలఅధికారముగురించి.

ఈరోజులలోబ్రహ్మవిద్యలనుసాధనచేయగలసామర్థ్యముఎంతమందికిఉంటుంది.

మనలాంటివారికోసమేభగవద్రామానుజులుఅందరికీఅందుబాటులోఉండిపరమాత్మనుపొందించేభక్తి, ప్రపత్తిఅనేమార్గాలుమనకుచూపించేరు.

నేను: ఈభక్తి, ప్రపత్తిఅనుసరించడానికివర్ణాదిభేదాలులేవా!

మామయ్య: వర్ణముతోవీటికిసంబంధములేదు.

నాన్నగారు: అలాఅందరకూసమానంగాపురుషార్థసాధనాన్నీ,

తత్పరితాలనీకూడాతెలిపినవారన్నమాటభగవద్రామానుజులు. అందుకేమనమందరమూఎక్కువ, తక్కువలులేకుండా "దాస" నామముతోపిలువబడుతామేమో!

నేను: అందుకేనామీరిద్దరూమనంవచ్చినప్పుడు "దాసోఽహమ్", "దాసోఽహమ్" అనిపలకరించుకున్నారు.

మామయ్య: మనమందరమూరామానుజుడాసులమేకడా, ఇంకవిషయానికివస్తేశూద్రులకు "బ్రహ్మవిద్యాధికారము" ఉన్నదాఅనిప్రశ్నపైఈఅధికరణముబయలుదేరింది.

నాన్నగారు: కానిఉపనిషత్తులలోకూడాశూద్రులకుబ్రహ్మవిద్యాధికారమున్నదనిచెప్పినట్లుఎక్కడోవిన్నానే.

మామయ్య: అది, ఆఉపనిషత్తును సమంగా అర్థంచేసుకోకపోవడం వలన వచ్చిన ఇబ్బంది.

అమ్మ: ఏమిటా ఉపనిషత్తామయ్యా!

మామయ్య: ఛాందోగ్యోపనిషత్తోనేనమ్మా, నాలుగవ అధ్యాయంలో వస్తుందిరైక్క, జానశ్రుతుల సంవాదములో.

అమ్మ: ఆవిషయము మాకు కూడా కొంచెం చెప్పరామామయ్యా!

మామయ్య: "జానశ్రుతుడని ఒక మహారాజు గురించి అమ్మా,

"జానశ్రుతిః పాత్రాయణశ్చద్ధాదేయో బహుదాయీ బహుపాక్య ఆస

సహ సర్వత ఆవసథాన్మా పయాంచక్రే

సర్వత ఏవ

మే అన్న మత్స్యస్తీతి ||

జానశ్రుతుని మనుమడైన జానశ్రుతి అను మహారాజు గొప్పదాత.

ఆ(కొన్న) వారికి బహుళముగా ఆహారమును వండించి పెట్టించుచుండెడివాడు.

అందలకు సత్రములు కూడ కట్టించుతూ ఉన్నాడుట.

"అథ హం సానిశాయామ్ అతిపేతుః తద్దైవమ్మంసో హమ్స మభ్యువాదహోహోఽయి భల్లాక్ష,

భల్లాక్ష జానశ్రుతేః పాత్రాయణస్య సమష్టివాజ్యోతిః ఆతతమ్తస్మా ప్రసాజ్జీకస్తత్త్వా మాప్రధాక్షీరితి ||"

ఒకరోజు రాత్రి హంస పక్షులు ఆ జానశ్రుతి పండుకొన్న మిద్దెపై ఎగిరిపోవుచుండెను. అందులో ఒక హంస మఱియొకదానితో

"ఓ భల్లాక్ష! జానశ్రుతి మహారాజు గారి ప్రకాశము ఆకాశమంతా ప్రసరిస్తోంది. దాని వద్దకు పోకుము. మాడిపోగలవు."

అని పలికెను.

"తముహ పరః ప్రత్యువాచ కంబర ఏన మే తత్సంతమ్య యుగ్వానమివ

రైక్వ మాత్థేతి యోను కథమ్య యుగ్వ రైక్వ ఇతి ||"

అప్పుడు మరొక హంస ఇలా బదులు పలికింది.

"నేవు ఇతనిని గురించి బండివద్దనుండే రైక్వుని గురించి చెప్పినట్లు చెబుతున్నావే, ఈయనేమీ రైక్వుడంతటివాడు కాదుకదా!

నేను: ఆరైక్వుడెవరు?

మామయ్య: ఆయనబ్రహ్మజ్ఞాని.

నేను: ఆహంసలుఎందుకలాఅన్నాయో!

మామయ్య: ఆమహారాజుపరమధార్మికుడు, కానిబ్రహ్మజ్ఞానముతెలిసినవాడుకాదు.

అట్టివానినిఉద్ధరించవలెననుతలంపుతోఆహంసలుఅలాపలికియుండవచ్చును. ఆరాజుకుపక్షులభాషవచ్చును.

ఆపక్షులుపలికినదానినిబట్టిఆరైక్కుడుబ్రహ్మజ్ఞానియనిఆయనఎక్కడఉంటాడోతెలిసికొనవలెనన్నసంకల్పముతోఆమహారాజుతనపురరక్షకులైనతనపరిచారకులనుపంపేడుట.

ఆపరిచారకులుముందుఆరైక్కునిఉనికినితెలిసికొనలేకపోయారు.

కానిఆమహారాజుతనపరిచారకులనుబ్రహ్మజ్ఞానముకలవారుఎక్కడఉంటారోఅలాంటిచోట్లవెదుకమనిమళ్ళీపంపేడుట.

ఈసారిఆపరిచారకులుతిరిగివచ్చితాముఆరైక్కునికనుగొంటిమనినివేదించేరు.

ఆమహారాజు 600 గోవులను, కంఠాభరణమును, రథమునుబహుమానముగాతీసుకొనిఆరైక్కునివద్దకువెళ్ళేడుట.

ఆరైక్కుడుఒకబండిక్రిందతనశరీరమునుగోక్కుంటూకూర్చునియున్నాడు.

అంటేఒకసామాన్యపామరునివలెకనబడ్డాన్నమాట, ఆబ్రహ్మజ్ఞాని.

ఆయననుజానశ్రుతిమహారాజుతానుతోడితెచ్చినసంబారములనుసమర్పించితనకుబ్రహ్మజ్ఞానమునుతెలుపమనిఅర్థించేడు.

ఆరైక్కుడు

"తముహపరఃపుత్యవాదాహహారేత్వాశూద్రతవైవసహ

గోభిరస్త్వితితదుహపునరేవజానశ్రుతిఃపౌత్రాయణఃసహస్రమ్నవామ్నిష్కమశ్వతరీరథమ్మహితరమ్మదాదాయప్రతిచక్రమ్||"

జానశ్రుతితో "ఓశూద్రా! ఆకంఠాభరణమును, రథమును, గోవులనునీవేఉంచుకొనుము." అనిచెప్పేడుట.

అప్పుడుజానశ్రుతిఈసారి 1000 గోవులను, రథమును, కంఠాభరణమును, తనకుమార్తెనుకూడతీసుకొనివెళ్ళి,

గ్రామాధికారమునుకూడసమర్పించెదననిచెప్పిమరలప్రార్థించేడుట.

నేను: రైక్కుడుఅలాబండిక్రిందకూర్చునిఎందుకుఉన్నాడో!

మామయ్య: బ్రహ్మజ్ఞానముకలిగి, వైరాగ్యభావముతోనున్నవానికిలొకికవిషయభోగాలతోసంబంధముఉండదు.

అట్టివారుఒకచోటితోకూడాబంధముండకూడదని, ఒకచోటఉండకుండాసంచరిస్తూఉంటారటకూడ.

నేను: అలాంటివానికి, 600 గోవులుమొదలైనబహుమతులుసరిపోలేదా, ఇంకాకావాలా, అదేమివైరాగ్యము.

మామయ్య: అలాచెయ్యడంజానశ్రుతివైరాగ్యతత్వాన్ని, సంకల్పబలాన్నిపరీక్షించడానికి.

జానశ్రుతికివైరాగ్యములేకపోతేతనకుమార్తెనుకూడాత్యాగముచేయడానికిసిద్ధముకాడుకదా.

దానివలనజానశ్రుతిస్థితిమనకుతెలుస్తోంది.

అప్పుడురైక్కుడు

"తస్యాహముఖముపోద్ఘాతాన్నివాదాజహరేమాశూద్రానేనైవ

ముఖేనాలాపయిష్యథాఇతితేహితేరైక్వపఠ్ఠానామమహావ్యపేషయత్రాస్మాఉవాససతస్మిహోవాచ||"

"ఓశూద్రా! నీవుఈగోవులనుతదితరసంబారములనునీశక్తికిఅనుగుణముగాతెచ్చితివి. మంచిది.

కావునచిరకాలసేవచేయకున్ననుదీనిచేబ్రహ్మవిద్యనాచేతలభింపగలదు. ఈగ్రామములురైక్వపఠ్ఠమని, మహావ్యపేషమునందుపేరుపొందగలవు.

అనిచెప్పిజానశ్రుతికి "సంవర్గవిద్య" అనుబ్రహ్మవిద్యఉపదేశించేడుట.

నేను: మళ్ళీమఱొకబ్రహ్మవిద్యా!

మామయ్య: మనముఆబ్రహ్మవిద్యవివరాలలోకిఈమాటువెళ్ళవద్దులే.

నాన్నగారు: ఇందులోనేఅన్నమాట,

శూద్రాఅనిసంబోధిస్తూబ్రహ్మవిద్యోపదేశముచేస్తానుఅంటున్నాడుఆబ్రహ్మజ్ఞానిఅయినరైక్కుడు. ఒకసారికాదు, టెండుసార్లూకూడాశూద్రా, శూద్రాఅనేసంబోధించేడు.

నేను: దీనినిబట్టిశూద్రులకుబ్రహ్మవిద్యాధికారముఉన్నదన్నమాటేగా!

మామయ్య: ఎలాచెబుతున్నావు?

నేను: అధికారముఅనేదిఅర్హిత్వ సామర్థ్యాలమీదఆధారపడిఉంటుందిఅనిమీరేకదాఅన్నారు.

శూద్రజన్మకూడామానవజన్మమేకనుక,

మానవులెవ్వరైనాబ్రహ్మజ్ఞానమునకుఅర్హిత్వముకలిగియుండవచ్చునుకనుకశూద్రునికికూడాఅర్హిత్వముఉండడానికిఅభ్యంతరములేదు.

మీరుచెప్పినట్లుశూద్రునికియజ్ఞముచేయుటకు, అగ్న్యూపాసనాకర్మలకుసామర్థ్యములేదనిబప్పుకున్నా,

బ్రహ్మోపాసనమనస్సుతోమాత్రముచేసేదికదా, దానికిఅభ్యంతరముఏమిటి! అలాకాదు,

బ్రహ్మోపాసనమునకుశాస్త్రవిహితమైనకర్మకావాలిఅన్నాదానికిఆయావర్ణాశ్రమోచితమైనకర్మమేకావాలికనుకశూద్రునికిఆ తనివర్ణధర్మమునుఅనుసరించిసుశ్రూషయేదానికికావలసినకర్మఅవుతుంది. అదిచేయడానికిఅతనికిఇబ్బందిలేదుకదా!

మామయ్య: "తస్మాత్పూర్వయజ్ఞేఅనవక్షప్తః"

అనుశ్రుతివాక్యాన్నిబట్టిశూద్రునికిఅగ్నిపాసనద్వారాఅనుష్ఠింపబడేఅగ్నిహోత్రాదికర్మలయందుఅధికారములేదనిఒప్పు కుంటున్నావుకదా.

వేదాధ్యయనముచేయకుండా, వేదాంతవాక్యాలువినకుండాఉన్నప్పుడు, వాటిద్వారాఉపాసించబడనట్టివిధముతెలియకుండాశూద్రుడుపరబ్రహ్మోపాసనముఎలాచేస్తాడంటావు? మీనాన్ననడుగు, భౌతికశాస్త్రము "ఓ" "న" "మ" లునేర్చుకోకుండానువ్వుభౌతికశాస్త్రములోరీసెర్చిథీసిస్సబ్బిట్చెయ్యగలవేమో!

నేను: మీరేఇంతకుముందుచెప్పేరుకదా, వేదాలకుబదులుగాఇతిహాస, పురాణాలున్నాయని,

వేదరహస్యాలన్నీవాటిలోపొందుపరచబడ్డాయనీ. వాటివలనబ్రహ్మస్వరూపజ్ఞానము,

బ్రహ్మోపాసనముగురించితెలుసుకోవచ్చునుకదా!"శ్రావయేత్పతురోవర్ణాఃకృత్వాబ్రాహ్మణమగ్రతః"

అనిబ్రాహ్మణనిముందుంచుకొనినాల్గువర్ణములవారికినిఇతిహాస, పురాణములనువినిపింపవలెననికదాశ్రుతివాక్యము.

మహాభారతములోమనకుకనిపించేవిదురుడువాళ్ళూశూద్రులైనాబ్రహ్మనిష్ఠులేకదా. అంటేమనఇతిహాస,

పురాణాలుకూడాబ్రహ్మనిష్ఠులైనశూద్రులనుగురించిచెప్పేయి.

అందువలనఇక్కడకూడాసంసర్గవిద్యఅనిబ్రహ్మవిద్యతెలుసుకునేందుకుశూద్రులుకూడాఅర్హులుఅనిచెప్పడానికిఆరైక్కు డుటొండుసార్లుజానశ్రుతిని "శూద్రా", "శూద్రా" అనిపిలిచేడు.

ఒకసారిఅంటేపొరపాటుఅనుకోవచ్చుకానిటొండుసార్లుఅలాపిలిచేడంటేకారణంలేకుండాపిలువడుకదా!

అమ్మ: ఏమిటిమామయ్యావాడితో..

మామయ్య: లేదమ్మా, మనముఈరోజుచెప్పుకొనబోయే "అపశూద్రాధికరణము"

లోవిషయాల్మనముమాటలాడుకుంటున్నవి. దానిలోమొదటిసూత్రానికిపూర్వపక్షముఇలాగేనడుస్తుంది.

అమ్మ: ఏమిటిమామయ్యా, ఆసూత్రము

మామయ్య:

"శుగస్యతదనాదరశ్రవణాత్తదాద్రవణాత్సూచ్యతేహి.....1-3-33"

అంటే

అస్యః ఈజానశ్రుతికి

తల్: హంసలయొక్క

అనాదరశ్రవణాత్: అనాదరద్యోతకములగువాక్యములనువినుటవలన

శుక్: దుఃఖముకలిగెను

తదా: ఆతరువాత

ఆద్రవణాత్: (ఆతడుబ్రహ్మవిద్యోపదేశముచేయుఆచార్యునిపొందుటకు) త్వరనుచూపుచుఆశ్రయించుటవలన

సూచ్యతేహి: (పూర్వముహంసలసంభాషణమువలనకలిగినదుఃఖము) సూచింపబడినదికదా!

అనగా

తానుఅనాదరపూర్వకమైనపలుకులనుహంసలనుండివినుటవలనకలిగినదుఃఖముచేఆజానశ్రుతిఅతిత్వరతోబ్రహ్మవిద్యోపదేశమునకుఆచార్యునివద్దకుపర్వతృటుటను "శూద్రా" అనుపదముసూచించుచున్నదికదా!

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: ఇక్కడబ్రహ్మజ్ఞానోపదేశానికివచ్చినజానశ్రుతిని "శూద్రా"

అనిరైక్కుడుసంబోధించేడుకనుకఇందాకారామంచెప్పినట్లుశూద్రునికిబ్రహ్మవిద్యాధికారముఉంటుందంటారమ్మాపూర్వపక్షములో.

అమ్మ: మఱిభగవద్రామానుజులుఏమంటారు!

మామయ్య: శూద్రునికిసామర్థ్యములేకపోవడంవలనబ్రహ్మవిద్యాధికారముఅసంభవముఅంటారు. ఎందుకంటే, బ్రహ్మస్వరూపమును, బ్రహ్మనుఉపాసించువిధానమునుతెలియనివాడును, అట్టియుపాసనకంగమైనవేదాధ్యయన, యజ్ఞాదులందుఅధికారములేనివారికి, అట్టిఉపాసనకుసామర్థ్యముండదు. సామర్థ్యములేకపోతేఅధికారముండదుకదా. బ్రహ్మోపాసనవిధులుకూడాస్వాధ్యాయముచేతపొందబడుజ్ఞానముచేతనేనిర్వర్తించగలము. ఇతిహాస, పురాణాలవలనతెలుసుకుందామన్నా, అవివేదార్థములునిశ్చయించుచూ, వివరిస్తాయితప్పస్వయముగాఉపాసనావిధానాన్నిచెప్పవు.

అమ్మ: ఉపాసనకుఅంగమైనవేదాధ్యయనవిధులుఅంటే?

మామయ్య: మనస్సులోధ్యానించుతానంటున్నాడురామం, అందుకువేదాధ్యయనముఎందుకుఅంటున్నాడు.

కానిసాపాటుచేయడానికి, కాళ్ళూచేతులూకడుగుకోవడం, విస్తరివేసుకోవడంఇవన్నీచేయాలికదా, ఇవన్నీసాపాటుచేయడానికిఅంగములు. అలాగేఆధ్యానముచేసేముందుకాడాకనీసముకాళ్ళూ, చేతులు,

ముఖముకడుగుకొని, ఆచమనంచేసి, ప్రాణాయామంచేసి...ఇలాఇవన్నీచేయాలా, ఇవిచేస్తున్నప్పుడుఏదిఎలాచెయ్యాలో, ఏమిమంత్రముఎలాచెప్పాలో, ప్రాణాయామమునుఎలాచెయ్యాలోఇవన్నీతెలియాలికదా. ఇవివేదాధ్యయనములేకుండాఎలాతెలుస్తుంది, ఇంకాధ్యానముఎలాప్రారంభిస్తాడు.

నేను: మఱివిదురుడువాళ్ళూ...

మామయ్య: మనముఇంతకుముందుఅనుకున్నట్లుప్రారబ్ధమువలననో, ఒకపరమప్రయోజనానికోవారుఅలాంటిజన్మపొందేరుతప్పవారుజన్మాంతరలబ్ధజ్ఞానముకలవారు. అందువలనవారుబ్రహ్మనిష్ఠులైనారు.

నేను: మఱి "శూద్ర" అనిపిలిచేడుకదా!

మామయ్య: అదేచెబుతున్నారుఈసూత్రములో. జానశ్రుతిఅనేరాజుబాగుగాద్రవ్యదానములను, అన్నదానములనుచేస్తూసంతృప్తితోఉన్నాడు. ఆయనకు "ఈయనఏమిగొప్పవాడు, బ్రహ్మజ్ఞానిఅయినరైక్కుడుకాదుకద" అన్నహంసలపలుకులువినినవెంటనేతనయొక్కతక్కువస్థితి, అజ్ఞానముతెలిసేవచ్చినది. దుఃఖముకలిగింది. బ్రహ్మజ్ఞానముపొందాలనేఆర్థికలిగింది. అలాంటిఆర్థికలిగినప్పుడేదుఃఖమువస్తుంది. భగవద్గీతలోఊడవలద్యాయములోచూడండి 7,8 శ్లోకాలలోఅర్జునుడు "కార్పణ్యదోషోపహతస్వభావఃపుచ్చామిత్యావృద్ధసమ్మాడచేతాఃయత్ప్రేయఃస్యాత్పిశ్చితమ్బ్రూహితత్మే..."

అనితానుబలహీనుడైపోయి, ఆలోచించలేకున్నానని, తనకుఏదిశ్రేయస్సుఅన్నదినిర్ణయించినిర్ణయంధ్వంగాచెప్పమనిచెబుతూ

"యత్యేకమ్ఉచ్చోషణమింద్రియాణామ్"

అని "తనశోకముఇంద్రియాలనుశోషింపజేస్తోంది" అనిఅంటాడు. అదిఆర్తియొక్కలక్షణము.

అందుచేతదుఃఖిఅయినజానశ్రుతినిరైక్కుడు "శూద్ర" అనిపిలిచేడు.

నేను: "శూద్ర" అంటేదుఃఖించేవాడనిఅర్థము.

మామయ్య: "శోచతీతిశూద్రః" అనివ్యుత్పత్తి. "శుచేర్థశ్చ" అనువ్యాకరణసూత్రముప్రకారము "శుచ్" అనుధాతువులో "శు" అనుఅక్షరానికిదీర్ఘము, "చ" కారస్థానము "ద" కారమును, ఊఘయునురావడంచేతశూద్రశబ్దముఏర్పడుతుంది. బ్రహ్మజ్ఞానిఅయినరైక్కునిగురించి "లోకమునబాగుగానాచరింపబడుకర్మమేమికలదో, అందరియందుఎట్టిజ్ఞానముకలదోఅదంతయూఎవరికర్మ, జ్ఞానములలోఅంతర్భూతమైఉన్నదోఅతడురైక్కుడు" అనిఒకహంసచెప్పుటవలనజానశ్రుతికిఅట్టివానివద్దబ్రహ్మజ్ఞానముపొందవలెననుఆర్తివలనశోకముకలిగిందన్నమాట.

అందుకే ఆయన తన వద్దనున్న క్షత్తలను వానిని పంపి రైక్కుని జాడను కనుక్కుని, తన సంబారములతో ఆయనను ఆశ్రయించి, ఇంకను రైక్కుడు సంతృప్తి పొందకపోతే, తనకు మార్తెను కూడ సమర్పించడానికి సిద్ధమై బ్రహ్మజ్ఞానంకోసం ప్రార్థించేడు. అలా బ్రహ్మజ్ఞానంకోసం అలమటిస్తూండడం వలననే జానశ్రుతిని రైక్కుడు "శూద్ర" అని పిలిచేడు తప్ప శూద్రవర్ణమువాడని అక్కడ అర్థముకాదు.

నేను: ఇక్కడ "శూద్ర" అంటే అర్థము శూద్రుడు కాదనే ఎలా చెబుతారు.

మామయ్య: దానికి తరువాత సూత్రము చూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"క్షత్రియత్వగతేశ్చ....1-3-34"

అంటే

క్షత్రియత్వ: జానశ్రుతి క్షత్రియత్వము గురించి

గతేశ్చ: నిశ్చయము (గాసూచించబడుట) వలన కూడ

అనగా

జానశ్రుతి క్షత్రియుడు అని నిశ్చయముగా సూచించబడుటచేత కూడా అతడు శూద్రుడు కాడని తెలుస్తోంది.

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: దానిలో జానశ్రుతికి వాడిన విశేషణాలు "బహుదాయ", "బహుపాక్య" అంటే ద్రవ్యమును,

ఆహారమును సమృద్ధిగా దానముచేయువాడు అని అర్థము. ఈ విషయము చెబుతున్నది శాస్త్రమును పాటించేవారికి,

శాస్త్రమును పాటించేరోజులకు సంబంధించి చెబుతున్నారు. ఈరోజులలో అంతా "గుంపులోగోవిందం"

అన్నట్లు వర్ణధర్మాలు ఎవరూ పాటించకపోవచ్చుననుకో.

ఇంక శాస్త్రప్రకారం, దానంచేయగల అధికారము శూద్రవర్ణస్థులకు లేదుకదా.

మిగిలిన మూడు వర్ణాల వారే దానముచేయుటకు అర్హులు. అంతేకాక "సహసంజహోరక్షతారమే ఉవాచ"

అని జానశ్రుతి తన పరిచారకుడైన పురరక్షకుడితో రైక్కుడిని కనుగొనమని చెప్పేడు అంటే,

అటువంటి రక్షణ బాధ్యత ఉండేది కూడా క్షత్రియులకే,

రైక్కునకు తనకుగల గ్రామాధిపత్యము ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డాడంటే గ్రామాధిపత్యము కలవాడు కూడా క్షత్రియుడే అవాలి.

అందువలన "ఉపక్రమోపసంహారోఅభ్యాసమ్మలపూర్వతాఅర్థవాదముపపత్తేచలింగమూత్పర్యనిర్ణయే" అనిచెప్పినట్లు, ప్రారంభములోను, తరువాతకూడాఅజానశ్రుతిగురించివిషయాలుఆయనక్షత్రియత్వాన్నిస్పష్టంగాచెబుతున్నాయి. అందువలనఆయనశూద్రుడుకాడన్నమాట.

నేను: మీరుచెప్పినట్లుఉపక్రమంలోజానశ్రుతిక్షత్రియుడుఅనిచెప్పినట్లుఉపసంహారములోకూడాచెప్పేరా?

మామయ్య: మనముఇంకా "సంవర్గవిద్య" కథలోకివెళ్ళలేదుకదాఉపసంహారముగురించిచెప్పుకుందికీ.

ఇప్పటికేనువ్వు "మఱొకట్రహ్మవిద్యా! " అనికళ్ళుతేలవేసేవు.

కానితరువాతసూత్రముచూస్తేఈవివరాలుకొంతవరకూతెలుస్తాయి.

అమ్మ: తరువాతసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"ఉత్తరత్రైతరథేనలింగాత్...1-3-35"

అంటే

ఉత్తరత్ర: తరువాత(వాక్యములయందు)

తైత్రరథేన:తైత్రరథునితో

లింగాత్:సంవర్గవిద్యాభ్యాసముచేయుటవలననూ

అనగా

క్షత్రియుడైనతైత్రరథునితోగూడిసహాభ్యాసము, సహభోజనాదులుచేయుటవలనజానశ్రుతిక్షత్రియుడైయుండవలెను.

అమ్మ: ఈతైత్రరథుడుఎవరు!

మామయ్య: తరువాతకథలోవస్తాడమ్మా. సంవర్గవిద్యాభ్యాసముచేస్తున్నప్పుడు

"అథహశౌనకమ్మకాపేయమ్అభివ్రతారిణమ్మకాక్షసేనీమ్మరినిష్కమాణౌబ్రహ్మచారీభిక్షే" (ఛాం. 4-3-5) అంటే

"శౌనకవంశసంభవుడైనకాపేయుని, కాక్షసేనివంశసంభవుడగుఅభివ్రతారినిబ్రహ్మచారిభిక్షుఅడిగేడు" అనిఅర్థము.

ఈవాక్యముమొదలు "బ్రహ్మచారిన్నేదముపాస్మహే"

అనువాక్యమువరకుసంవర్గవిద్యాసందర్భములోచెప్పబడినవాక్యాలలో ఈకాపేయుడు, అభివ్రతారిఅనబడేతైత్రరథుడికీ,

భిక్షనడిగినబ్రహ్మచారికిసంబంధమున్నట్లుతెలుస్తోంది.

ఇందులో అభివ్రతారి అనబడుచైత్రరథుడు క్షత్రియుడు. కాపేయుడు, బ్రహ్మచారిబ్రాహ్మణులు. .

నేను: అనిఎలాచెబుతున్నారు!

మామయ్య: సూత్రములో అందుకే "లింగాత్" అనిచెబుతూచైత్రరథుడు క్షత్రియుడు అన్నట్లుగా తెలియచేసేరు.

"అథహ శౌనకమ్చ కాపేయమ్ అభివ్రతారిణమ్చ కాక్షసేనిమ్" అనేవాక్యంలో అభివ్రతారిని అంటే చైత్రరథునీ, కాపేయునితో కలిపి చెప్పడం వలన వారిద్దరూ సహవాసులు అని తెలుస్తోంది. మరొకచోట

"ఏతేన వైచైత్రరథమ్కాపేయా అజాయన్" అనువాక్యము వలన కాపేయుడు చైత్రరథునీ యజ్ఞము చేయించినట్లు తెలుస్తోంది.

అంటే యజ్ఞము చేయించు అధికారము బ్రాహ్మణుడికే కదా ఉండేది, మిగిలిన వర్ణాలవారికి కాదు. అలాగే

"తస్మాత్చైత్రరథః నామైకః క్షత్రపతిరజాయత" అనగా "చైత్రరథుడను క్షత్రియుడు పుట్టినను"

అన్న వాక్యము వలన చైత్రరథుడు క్షత్రియుడు అని తెలుస్తోంది. క్షత్రియుడైన చైత్రరథునితో సహవాస,

సహాభ్యాసములు చేసిన జానశ్రుతికూడా క్షత్రియుడగుట ఉచితము కదా.

ఎందుకంటే ఆరోజులలో ఒకవర్ణమువారు వేటొకవర్ణమువారితో కలిసి సహపంక్తిభోజనాదులు చేయు ఆచారము లేదు.

నేను: అలాగయితే బ్రహ్మవిద్యయందు శూద్రునికి అధికారము లేదని శ్రుతి, స్మృతులలో కూడా చెప్పేరా!

మామయ్య: దానికి తరువాత సూత్రము చూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"సంస్కారపరామర్శాత్తదభావాభిలాపాత్.....1-3-36"

అంటే

సంస్కారపరామర్శాత్: (బ్రహ్మవిద్యను ఉపదేశించే అన్ని చోట్లలో ఉపనయనాది) సంస్కారములు చెప్పబడినందువలన

తదభావాభిలాపాత్: శూద్రునకు అట్టి సంస్కారయోగ్యత నిషేధింపబడినందున (శూద్రునకు బ్రహ్మవిద్యాధికారము లేదు).

అనగా

బ్రహ్మవిద్య ఉపదేశించబడిన సందర్భాలలో ఉపనయనాది సంస్కారాలను కూడా పరామర్శించడం వలన,

శూద్రులకు ఉపనయనాది సంస్కారములు శాస్త్రమున నిషేధింపబడుట వలన శూద్రునికి బ్రహ్మవిద్యాధికారము లేదని తెలుస్తోంది.

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: ఎక్కడెక్కడబ్రహ్మవిద్యోపదేశసందర్భాలున్నాయో, ఆసందర్భాలలో "ఉపత్వానేష్య"

అంటేనీకుఉపనయనముచేయుదునుఅనియో, "తష్టావాచోపనిన్య"

ఉపనయనముచేసిబ్రహ్మవిద్యనుతెల్పదననియోఇట్లుఉపనయనాదిసంస్కారాలుపరామర్శించబడుతున్నాయి.

అంతేకాక "నశూద్రపాతకమ్మించిత్సచసంస్కారమర్హత"

శూద్రునియందుపాతకములేదుకానిఉపనయనాదిసంస్కారాలకుఅతడుఅర్హుడుకాదుఅనిశాస్త్రంచెబుతుంది. అంటే,

ఉపనయనాదిసంస్కారాలులేకపోతేబ్రహ్మవిద్యాధికారముఉండదు,

శూద్రులకుఉపనయనాదిసంస్కారాలకుఅధికారములేదుకనుకశూద్రులకుబ్రహ్మవిద్యాధికారములేనట్లుతెలుస్తోంది.

నేను: కానిమీరుఇంతకుముందుచెప్పినసత్యకామజాబాలికధలోసత్యకామజాబాలికనతండ్రిఎవరోకూడాతెలియదు.

ఆయనగౌతమమహర్షివద్దకువెళ్ళిమాతల్లినాతండ్రిఎవరోతెలియదుఅనిచెప్పినది, అందువలననావంశమునాకుతెలియదు,

నన్నుమీశిష్యునిగాచేర్చుకొనుడుఅనిప్రాధ్దస్తీఆగౌతమమహర్షితననితనకుశిష్యునిగాస్వీకరించిబ్రహ్మవిద్యోపదేశముచేసే
డుకదా. ఇలాతండ్రిఎవరో, వంశముఏదోకూడాతెలియనివారికేబ్రహ్మవిద్యోపదేశముచేసినట్లుఉపనిషత్తులలోఉన్నదికదా!

మామయ్య: ఆవివరాలకుతరువాతసూత్రముచదువుకోవాలి.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"తదభావనిర్ధారణేచప్రవృత్తే:....1-3-37"

అంటే

తదభావనిర్ధారణేచ: (సత్యకామజాబాలికీశూద్రత్వము) లేనట్లునిర్ధారణతరువాతనే

ప్రవృత్తే: గౌతమఋషితనకిఉపనయనాదిసంస్కారములనుచేయనుద్యమించుటవలన

అనగా

సత్యకామజాబాలిశూద్రుడుకాడనినిశ్చయించినతరువాతనేఅతనికిగౌతమమహర్షిఉపనయనాదిసంస్కారములుచేయుట
కుప్రయత్నించుటవలనశూద్రునికిబ్రహ్మవిద్యాధికారములేనట్లుతెలుస్తోంది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: గౌతముడుబ్రహ్మజ్ఞాని.

ఆయనమొదటసత్యకామజాబాలినితానుశిష్యునిగాస్వీకరించకముందువంశవివరాలుఅడిగేడు.

సత్యకామజాబాలిఆవిషయముతనకుతెలియనట్లుసమాధానముచెప్పెడు. అప్పుడుగౌతముడు

"నైతదబ్రాహ్మణోవివక్తుమర్హతసమిధమ్సోమ్యాహర(ఛాం. 4-4-5)" అని "ఓసోమ్యడా!

అబ్రాహ్మణుడుఇట్టిసత్యమునుచెప్పలేడు, కావునసమిధలనుకొనిరమ్ము" అనుచుఅతనినిశిష్యునిగాస్వీకరించెడు.

భగవద్గీతలోశ్రీకృష్ణభగవానుడుబ్రాహ్మణులలక్షణములను, దైవీసంపల్లక్షణములువివరిస్తూ

"శమోదమఃతపఃశౌచమ్క్షంతిఃఆర్జవమేవచ

జ్ఞానమ్విజ్ఞానమాస్త్రీకృత్రాహ్మమృగ్మర్మస్వభావజమ్"(భ.గీ. 18-42)

అనియూ

"అహింసాసత్యమక్రోధః" (భ.గీ. 16-2) అనియూచెబుతాడు. ఆర్జవము,

సత్యముదైవీసంపత్తుగలబ్రాహ్మణులక్షణముఅన్నమాట. గౌతముడుఆగుణములనుసత్యకామజాబాలిలోచూచెడు.

అంతేకాకబ్రహ్మజ్ఞానిలయినగౌతమునికిసత్యకామజాబాలియొక్కవివరాలుఅతనుచెప్పకపోయిననుతనదివ్యజ్ఞానముతోతెలుసుకోవడంకష్టముకాదు. అందువలనఆతనిబ్రాహ్మణత్వమునునిర్ధారించుకొనినపిమ్మటనే

"నీవుఅబ్రాహ్మణుడవుకావు" అనిచెబుతూతనశిష్యునిగాస్వీకరించెడు. ఒకవేళసత్యకామజాబాలిశూద్రుడయితేనీవు

"అబ్రాహ్మణుడవుకావు" అనిగౌతముడుచెప్పియుండకపోవునుకద.

అందువలనఈసందర్భముకూడాశూద్రునికీబ్రహ్మజ్ఞానాధికారముఉన్నట్లుసూచించదు.

నేను: మీరుచెప్పినఉదాహరణములోఉపనయనాదిసంస్కారములుకలవారికీబ్రహ్మజ్ఞానాధికారముఉన్నట్లుతెలుస్తోంది.

కానివేదాధ్యయన, శ్రవణాదులుశూద్రులకునిషేధములుఅనిఎక్కడస్పష్టంగాచెప్పరు.

మామయ్య: దానికీతరువాతసూత్రముచూడాలి.

నువ్వువదలకుండామళ్ళీమళ్ళీఅడుగుతున్నావుకనుకఈమాటఘటినశాస్త్రవాక్యాలుతీసిచూపించాల్సివస్తుంది.

అమ్మ: ఏమిటిఆసూత్రముమామయ్యా!

మామయ్య:

"శ్రవణాధ్యయనార్థప్రతిషేధాత్....1-3-38"

అంటే

శ్రవణ: వేదశ్రవణమును

అధ్యయన: అధ్యయనమును

అర్థ: అర్థానుసంధానమును

ప్రతిపేదాత్: (శూద్రులకు) నిపేధించుటవలన

అనగా

వేదాధ్యయన, శ్రవణ,

అర్థానుసంధానములనుశాస్త్రములుశూద్రులకునిపేధించుటవలనశూద్రులకుబ్రహ్మవిద్యయందుఅధికారములేదు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: ముందువేదాలుసస్వరంగానేర్చుకోకపోయినా,

బ్రహ్మవిద్యోపాసనముమనస్సుతోచేయవలసినదేకనుకశూద్రులుధ్యానముఎందుకుచేయకూడదుఅన్నాడురామం.

వేదాలునేర్చుకోకుండాఅదికుదరనేసరికి, ఇప్పుడుశూద్రులువేదాలునేర్చుకోకూడదనిఎక్కడుందిఅంటున్నాడు.

అందువలనఈసందేహాలుసమూలంగాపోవాలనికొన్నిశ్రుతివాక్యాలనుఉట్టింకిస్తున్నాను, ఆసందేహనిర్మూలనకి.

"పద్యహవావితత్స్మ శానమ్యత్సాద్రసమీపేనాధ్యేతవ్యమ్"

"తస్మాత్సాద్రఃబహురయజ్ఞీయ"

ఈవాక్యాలుశూద్రవర్ణమువారికి

వేదశ్రవణమును, తదధ్యయనమును, తదర్థానుసంధానముకానినిపేధిస్తాయి.

నేను: మఱిస్మృతులో!

మామయ్య: దానికితరువాతసూత్రముచూడాలి.

అమ్మ: తరువాతసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"స్మృతేశ్చ....1-3-39"

అంటే

స్మృతేశ్చ: స్మృతులయందుకూడ (అట్లేచెప్పబడియుండుటవలన)

అనగా

స్మృతులయందుకూడఅట్లేప్పబడియుండుటవలనశూద్రవర్ణమువారికివేదాధ్యయనాదులకుఅధికారములేదు.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: స్మృతులలోకూడాశూద్రవర్ణమువారికివేదాధ్యయనాదులునిషేధింపబడినట్లేప్పేరమ్మా.

"అథహాస్యవేదముపశ్రుణ్వతస్తపుజతుభ్యామ్నాత్రప్రతిపూరణముదాహరణేజిహ్వచ్ఛేదోధారణేశరీరభేదః"

"నచాస్యోపదిశేత్థర్మమ్నచాస్యప్రతమాదిశేత్" మొదలైనస్మృతివాక్యాలుఆవిషయాన్నేచెబుతాయి.

నాన్నగారు: అద్వైతసిద్ధాంతముప్రకారముఅయితేఈసూత్రాలుఎలావర్తిస్తాయో.

అమ్మ: ఎందుకని?

నాన్నగారు: అద్వైతముప్రకారమునిర్విశేషచిన్మాత్రమగుబ్రహ్మమేపరమార్థమని, తక్కినదంతయుమిథ్యఅనీకదా.

బంధముఅనేదినిజంగాలేదనీ, ఆబ్రాంతివాక్యశ్రవణముచేతకలిగేవస్తుయాధాత్మజ్ఞానముచేతనివర్తించబడుతుందనీ, అలానివర్తించబడడమేమోక్షమనీకదావారిమతము. అందువలనశూద్రునికివేదాధ్యయనములేకపోయినా, ఇలాంటివాక్యార్థజ్ఞానముఎవరినుంచిఅయినాకలిగితేసరిపోతుంది.

అమ్మ: అప్పుడుకూడా "తత్త్వమసి" లాంటివేదవాక్యాలేకదాతెలుసుకొనవలసినది.

కానిమళ్ళీవేదశ్రవణమునిషేధముఅయితే!

నాన్నగారు: అలాఅక్కరలేదేమో. అపౌరుషేయమైనవేదాలనుండియేకాక, ఆప్తుడైనఒకపురుషునివలనకూడఆజ్ఞానముసంప్రాప్తించవచ్చును. బ్రాంతిలోగవచ్చును.

అమ్మ: అంటే!

నాన్నగారు: ధర్మోపదేశముఒకజ్ఞానివద్దశూద్రుడైనాపొందవచ్చుకదా, వేదవాక్యాలువినకపోయినా. అంటే

"అదిపాముకాదుత్రాడు" అనిఒకఆప్తుడుచెబితేనీకుయధార్థజ్ఞానముకలిగినట్లు, జ్ఞానిఅయినఆప్తుడునీకుఈకనబడుజగత్తంతాబ్రాంతి, బ్రహ్మఒక్కటేసత్యముఅనిచెబితేఅపరమార్థికమైనబంధము, బ్రాంతినివర్తింపబడియధార్థజ్ఞానముకలుగవచ్చునుకదా.

నేను: అసలుఇవేమీఅక్కరలేదు. నిర్విశేషచిన్మాత్రమైనబ్రహ్మముమాత్రమేఉన్నదనీ, అజ్ఞానమువలనవివిధ, విచిత్ర, జ్ఞాతృ, జ్ఞేయవికల్పరూపమైనఈసమస్తప్రపంచముభ్రమవలనఆరోపించబడినదనీతర్కముసహాయముతోను, ప్రత్యక్షానుమానాలతోనువాళ్ళునిర్ణయించవచ్చుకదా!

మామయ్య: అలాగయితేమఱిశ్రుతి, శాస్త్రములవసరమేలేదుఅన్నమాట, ఒక్కశూద్రులకేమిటి, ఎవ్వరికీకూడా.

రామంచెప్పినప్రకారముఆపుడైనజ్ఞానిచేప్రాప్తమయేవాక్యార్థజ్ఞానముకూడాఅక్కరలేదు

నాన్నగారు: అలాకాదు.

స్వాభావికముగాలోకవ్యవహారములోభ్రాంతిమూలకముగాప్రవర్తించేమనకుపరమార్థముఇదిఅనిఒకదానివలనతెలిసినతరువాతకదా, ప్రత్యక్షానుమానాలబట్టిదానినినిర్ధారణచేసుకునేకోరికకలిగేది.

అమ్మ: అర్థంకాలేదు.

నాన్నగారు: నువ్వుఒకత్రాడునుచూసిపాముఅనుకున్నావు. అప్పుడునీకుఆపుడుఅయినవాడువచ్చి

"అదిత్రాడుకాదుపాము" అనిచెప్పినప్పుడునువ్వుఅదికదులుతుందా,

కరుస్తుందాఅనిప్రత్యక్షానుమానాదిప్రమాణాలవలననిర్ధారణచేసుకొనిఅప్పుడుఅదిపాముకాదు,

త్రాడుఅనినిర్ణయించుకుంటావు. అలాగే, ఈకనబడేజగత్తంతాభ్రాంతి,

బ్రహ్మఒక్కటేసత్యముఅన్నయథార్థజ్ఞానముఒకఆపునివాక్యార్థజ్ఞానమువలనతెలుసుకున్నతరువాతదానినినిర్ధారించుకొనగోరికకలుగుతుంది, అప్పుడుప్రత్యక్ష, అనుమానప్రమాణాలద్వారాఆవిషయాన్నినిర్ణయించుకుంటావు.

మామయ్య: స్వయంప్రకాశమైనబ్రహ్మనుతెలుసుకుందికిమఱియొకజ్ఞానముఎందుకు.

అలాగయితేఊండుజ్ఞానాలయిపోతాయికదా, మఱిఅద్వైతముఎలాసిద్ధిస్తుంది.

సన్మాత్రమైనఆత్మయేఆనందరూపమనేజ్ఞానమనేఅనుభవానికివేరేఉపనిషత్జ్ఞానముఉందనిఅంగీరించబడదుకదా.

అమ్మ: మామయ్యా, అంతాఅయోమయంగాఉంది. మీరుస్పష్టంగాచెప్పండి.

మామయ్య: ఏమీలేదమ్మా,

మీఆయనఅద్వైతముప్రకారముఈసూత్రాలుఎలావర్తిస్తాయిఅన్నప్రశ్నకుశూద్రులకువేదాధ్యయనముఅక్కరలేకపోయినాయథార్థజ్ఞానముఆపులద్వారాసంప్రాప్తిస్తేదాలును, అందువలనవేదాధ్యయననిషేధమువలనబాధలేదుఅన్నాడు.

మీవాడుమఱిఊండాకులుఎక్కువచదివేడుకనుకతర్కమువలన, ప్రత్యక్షానుమానాలవలనఈజగత్తంతాభ్రాంతి,

బ్రహ్మఒక్కటేసత్యముఅన్నవిషయముతెలిసిపోతుంది, ఇంకమోక్షమే, కనుకఆఆప్తవాక్యముకూడాఅక్కరలేదన్నాడు.

ఏతావతా, శ్రుతి, శాస్త్రాలుశూద్రులకేకాదుమరెవ్వరికీకూడాఅక్కరలేదుఅన్నపరిస్థితికివస్తున్నాముఆప్రకారము.

అమ్మ: "శాస్త్రయోనిత్వాత్" అన్నబ్రహ్మసూత్రము, "తస్మాత్సాస్త్రప్రమాణమ్మే" అనుభగవద్గీతావాక్యముఏమవుతాయు!

మామయ్య: అందుకేనమ్మా,

భగవద్రామానుజులు "మోక్షసాధనముగా ఉపనిషత్తులయందు విధింపబడిన జ్ఞానము ఉపాసనారూపమైనదనినీ,
దానివలన భగవంతుడు సంతోషిస్తాడనినీ, ఈ విధానము శాస్త్రముద్వారా తెలియవలసినదనినీ చెప్పేరు

ఉపనయనాది సన్సారపూర్వకముగా వేదాధ్యయనము చేయుట వలన కలిగిన జ్ఞానము వివేక,
విమోచాది సాధనా విశిష్టమైన అట్టి ఉపాసనమును ఉపాయముగా అంగీకరిస్తుంది.

ఆ ఉపాసనకు ప్రీతిచెందిన పురుషోత్తముడు ఉపాసకునికి స్వాభావిక ఆత్మ యాథాత్మ్యజ్ఞానమును ఇచ్చి కర్మము వలన కలిగిన
అవిద్యను నశింపజేసి, సంసారబంధమునుండి విముక్తి చేస్తాడన్నమాట. ఇదీ భగవద్రామానుజ సిద్ధాంతము.

అమ్మ:

అందువలన శూద్రులకు బ్రహ్మ విద్యయందు అధికారము లేదు అనుట భగవద్రామానుజుల సిద్ధాంతములో కుదురుతుంది.

మామయ్య: కాని, అందువలన శూద్రులకు మోక్షార్హత లేదు అని అనుకోకూడదు.

వారికి బ్రహ్మ విద్యలు మోక్షసాధనములు కావు అని మాత్రమే తెలుసుకోవాలి. మోక్షమిచ్చువాడు భగవంతుడే కనుక,
ఆయనను సంతోషపరచుభక్తి,

ప్రపత్తుల వంటి ఇతరోపాయములను బ్రహ్మ విద్యోపాసనమునకు అధికారము లేనివారు అనుసరించవచ్చును,
మనలాంటి వారి పరిస్థితి ఆరోజే తెలుసుకొని, సమస్తమాన వాళిమేలుకో సంభగవద్రామానుజులు భక్తి,
ప్రపత్తులు సాధనములుగా అందుకే మనకు అందిచ్చేరు.

అమ్మ: అందుకేనన్నమాట భగవద్రామానుజులు ఆళ్వార్ల బంధాలను ప్రాచుర్యములోనికి తీసికొనివచ్చి,
అన్ని దేవాలయాలలోను ఆప్రబంధాలు పాడే విధానాన్ని నిర్దేశించేరు.

మామయ్య: అవునమ్మా, శ్రీభాష్యంధీరీ అనుకుంటే, మనం అనుసరించాల్సిన ప్రాక్షికల్పగవద్విషయము.

మీ ఆయనకు పైన్స్విషయం లాచెబితే ఎక్కువ అంగీకరిస్తాడని ఇలా చెప్తున్నాను.

అమ్మ: బాగుంది మామయ్యా, ఇంతటితో "అపశూద్రాధికరణము" అయిపోయినట్లేనా!

నాన్నగారు: అసలు ఈ చర్చ అంతా "అంగుష్ఠమాత్రపురుషః" అన్న వేదాంతవాక్యము నుండి వచ్చింది. అంటే

"అంగుష్ఠమాత్రపురుషుడు ఎవడు" అని ప్రారంభించి, ఉపాసనా సౌలభ్యంకోసం పరమాత్మ అలా ఉంటాడంటూ,
ప్రసంగవశమున ఆపురుషుని ఉపాసనకు అధికారము దేవతలకు ఉన్నదా అని చర్చించి, దేవతలకు ఉన్నట్లు నిర్ణయించి,
తరువాత శూద్రుల అధికారము గురించి చర్చించేరు. కాని, ఆముందు ప్రారంభించిన "ప్రమితాధికరణము"
ఇంకా పూర్తి అయిపోయిందా?

నేను: "ప్రసంగవశము" అంటున్నారు, "ప్రసంగ" అంటే ఏమిటి?

మామయ్య: "స్మృతస్యఊపేక్షాఅనర్థమృసంగమ్" అనినిర్వచనము.

అంటేనువ్వుమీపెరడులోమీనాన్నతోకలసిపనిచేస్తున్నావుఅనుకో,
మీనాన్ననీకుఏయేమొక్కలుఎలాపాతాలోచెబుతున్నాడు,
ఇంతలోమీనాన్నకుఅకస్మాత్తుగాతనుఇంతకుముందుపనిచేస్తున్నప్పుడుపాముకనపడినవిషయముగుర్తువచ్చింది,
ఆవిషయమునీకుచెబితేనువ్వుపనిచేస్తున్నప్పుడుజాగ్రత్తగాఉంటావుకదాఅనిఆవిషయముమీనాన్ననీకుచెప్పేడు.
అంటేఅకస్మాత్తుగాస్మృరణకువచ్చి, అసలువిషయముకాకపోయినాఊపేక్షచేయకుండాచెప్పవలసినవిషయముఅది,
అలాంటిదానినిప్రసంగవశమునచెప్పడంఅంటారు.

అలాకాకుండాఅమెరికాలోతుఫానుగురించిచెప్పుకున్నారనుకో. దానినిప్రసంగవశముఅనలేము.

ఇంతకీఆప్రమితాధికరణములోఏమిటిమిగిలిపోయినదంటావుబావా!

నాన్నగారు: మనముఆ "ప్రమితాధికరణము" ఆఅంగుష్ఠమాత్రపురుషుడుపరమాత్మేఅనికదాచెప్పుకున్నాము,
పురుషుడుఅన్నాడుకనుకప్రకృతికాకపోవచ్చు.
కానిఅదిజీవాత్మఎందుకుకాకూడదుఅన్నవిషయమువివరంగాచెప్పినట్లనిపించలేదు.

మామయ్య: అందుకేఆమిగిలినదిపూర్వీకే "ప్రమితాధికరణశేషము" చెప్పేరు.

అమ్మ: అంటేఈ "అపశూద్రాధికరణము" అయిపోయినతరువాతమళ్ళీఈ "ప్రమితాధికరణశేషము" చెప్పేరా!

10.ప్రమితాధికరణశేషము:

మామయ్య: అవునమ్మా,

మీఆయనఅన్నట్లునిర్ద్వంద్వంగాఆఅంగుష్ఠమాత్రపురుషుడుపరమాత్మేఅనిచెప్పాలంటేజీవాత్మఎందుకుకాకూడదోకూడాచెప్పాలి. అందుకేమఱియొకసూత్రాలలోఆవిషయముకూడావివరించేరన్నమాట.

నేను: జీవాత్మకాదుఅనిచెప్పాలంటేజీవాత్మకుకుదరనిలక్షణాలుఈఅంగుష్ఠమాత్రపురుషునికిఉన్నట్లుచెప్పాలి.

ఏమిటాలక్షణాలు?

అమ్మ: ఆసూత్రాలుచెప్పండిమామయ్యా, వాటిలోనేమనకుసమాధానమువచ్చేస్తుందికదా.

మామయ్య: అలాగేనమ్మా,

"కంపనాత్....1-3-40"

అంటే

కంపనాత్: (ఈతనిభయమువలనసమస్తమును) కంపించుచున్నట్లు (శ్రుతియందుచెప్పబడియుండుటవలన)

అనగా

ఈతనిభయమువలనసమస్తమునుకంపించుచున్నట్లుశ్రుతులయందుచెప్పబడుచున్నది. అందువలనఇట్లుచెప్పబడిన "అంగుష్ఠమాత్రపురుషుడుపరమాత్మయే.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య: మనముఇంతకుముందు "అంగుష్ఠమాత్రపురుషమధ్యఆత్మనితిష్ఠతి" (కఠ. ఉ. 4-12),

"అంగుష్ఠమాత్రపురుషఃఅంతరాత్మా" అనుఉపనిషద్వాక్యాలూచూసేముకదా. అదేసందర్భములో

"యదిదమ్కించజగత్సర్వమ్రాణయేజతినిస్సతమ్మహద్భయమృజ్రముద్యంతమ్యయేతద్విదురమ్మతాస్తేభవంతిభయాదస్యగ్నిస్తపతిభయాత్తపతిసూర్యభయాదింద్రశ్చవాయుశ్చమృత్యుర్ధావతిపంచమః (కఠ.6-2,3)" అనిమంత్రాలున్నాయి.

వీటిఅర్థము "ప్రాణసమానుడైనపరమాత్మపైఆధారపడినదియు,

ఆపరమాత్మనుండియేఆవిర్భవించినదియునుఅగుప్రపంచమునవేయేప్రాణిసముదాయముకలదోఆసముదాయమంతయుఆయనకుమిక్కిలిభయమువలనవజ్రాయుధమునుఎత్తినట్లువణకుచుండును.

సర్వప్రాణిభయహేతువుఅయినఇట్టిపరమాత్మనుఎవరుతెలిసికొందురోఅట్టివారుముక్తినిపొందగలరు.

ఈపరమాత్మకుభయపడుటవలనవలగ్నితనసహజమగుతపించుటయనుక్రియనుచేయుచుండును.

సూర్యుడునుఅట్టిభయమువలననేతపించుచుండును. ఇంద్రుడు,

వాయువుకూడఆభయమువలననేతమతమపనులలోనిమగ్నులైయుందురు.

ఐదవవాడగుమృత్యువుకూడతనవిధినినెరవేర్చుటకైత్వరపడుచుండును.

అనగాచతుర్ముఖాదిసమస్తదేవతలుకూడభగవంతునికిభయపడుచూ,

తమతమనిర్ణీతకార్యములయందుప్రవర్తించుచుండురు.

ఆయననిరంకుశైశ్వర్యమునుతెలిసికొనిఆయనకుశేషభూతులుగాప్రవర్తించువారుమోక్షార్థులు.

ఇలాగేబృహదారణ్యకోపనిషత్తులోకూడాయాజ్ఞవల్క్యుడు "ఏతస్యవాఅక్షరస్యప్రశాసనేగార్గి!

సూర్యచంద్రమసౌవిధ్యతౌతిష్ఠతి" అనుచు "పరమాత్మశాసనమునకుసూర్య,

చంద్రాదులుకూడతలయొగ్గితమవిధులనుఅతిక్రమించకప్రవర్తిస్తూఉంటారు" అనిచెబుతాడు.

ఇట్టిసర్వలోకశాసకత్వముపరమాత్మకేవర్తిస్తుందికానిజీవాత్మకువర్తించదుకనుకఅక్కడ

"అంగుష్ఠమాత్రునిగాచెప్పబడినదిపరమాత్మయేఅనితెలుస్తోంది.

నేను: అంగుష్ఠమాత్రుడుగానున్న పురుషుడు సమస్తప్రపంచాన్ని ఎలాశాసిస్తాడో!

మామయ్య: ఆవివరాలకు తరువాతి సూత్రము చూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రము మామయ్యా!

మామయ్య:

"జ్యోతిర్గర్భనాత్.....1-3-41"

అంటే

జ్యోతిః: జ్యోతిస్సుగా

దర్శనాత్: శ్రుతియందు చెప్పబడుట వలన

అనగా

ఈ అంగుష్ఠపరిమితుడు "జ్యోతిస్సుగా" శ్రుతులయందు చెప్పబడుట వలన ఇతడు పరబ్రహ్మమని తెలియుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్యా!

మామయ్య: మనము ఇంతకు ముందు అనుకున్నదే! ఇదే కరోపనిషత్తో పైన చెప్పుకున్న మంత్రాల సందర్భములోనే

"నతత్ర సూర్యో భాతిన చంద్రతారకమ్

నేమా విద్యుతో భాంతి కుతో యమగ్నిః

తమే వభాంత మనుభాతి సర్వమ్

తస్య భాసా సర్వమిద మ్విభాతి"

అన్న మంత్రమున్నది. దీని అర్థము "ఆబ్రహ్మము తేజస్సు వద్ద సూర్యునికి ప్రకాశము లేదు, చంద్రునికి,

నక్షత్రములకు కూడ ప్రకాశము లేదు. మెఱుపులకు ప్రకాశము లేదు. ఇంక అగ్ని సంగతి చెప్పవలెనా.

ప్రకాశించు ఆబ్రహ్మ తేజస్సును అనుసరించి యే సూర్యుడంద్రాది తేజో వర్గమంతా ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది.

ఆబ్రహ్మము యొక్క తేజస్సుదే తనే ఈ తేజో వర్గమంతా ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది."

నేను: గుర్తు వచ్చింది. "దహరాధికరణము" లో చివరి సూత్రాలు చదువుకున్నప్పుడు వాటిని అధ్యైతులు

"అనుకృత్యాధికరణము"

అనిచెప్పి అక్కడ ఈమంత్రం వివరించబడుతోంది అని అంటే భగవద్రామానుజులు దానిని ఖండించి ఈమంత్రము "జ్యోతిర్గర్భనాత్" అనే సూత్రానికి విషయవాక్యము అని చెప్పేరని చెప్పేరు.

మామయ్య: అవును.

అందువలన సకలతేజస్సులకు కారణభూతమైనది అయిన పరమాత్మకు మాత్రమే యుండునదగు తేజస్సు. అది ఈ అంగుష్ఠమాత్రపురుషుని కియున్నట్లు ఉపనిషత్తుచెబుతోంది.

అంగుష్ఠమాత్రుడైన నూసమస్తప్రపంచమునూ అతిక్రమించి, నియమించగలతేజస్సుగలవాడు పరమాత్మ.

ఛాందోగ్యోపనిషత్లో "పరంజ్యోతిః ఉపసంపద్యస్వేన రూపేణ అభినిష్పద్యతే" (ఛా. 8-12-2)

అనుచు పరమాత్మనే పరంజ్యోతి అని సంబోధిస్తున్నారు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో కూడా

"అథ యదతః పరోదివో జ్యోతిర్దీప్యతే" (ఛా. 3-13-7) అని పరమాత్మయే పరంజ్యోతిగా చెప్పబడుతోంది. నమ్మాళ్వార్ "పరంశుడర్" అని పరమాత్మను సంబోధిస్తారు.

అందువలన అట్టి పరంజ్యోతి అయిన పరమాత్మయే అంగుష్ఠమాత్రపురుషునిగా ఈ సందర్భములో చెప్పబడినట్లు తెలుస్తోంది.

దీనితో "ప్రమితాధికరణశేషము" తోబాటు ప్రమితాధికరణము పూర్తి అయింది.

అమ్మ: ఇంతటితో ఈ తృతీయాధ్యాయము అయిపోయినట్లేనా!

11. అర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణము:

మామయ్య: మఱొక్క చిన్న అధికరణము ఉన్నదమ్మా, "అర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణము" అని.

అమ్మ: అది దేనిగురించి.

మామయ్య: "ఛాందోగ్యోపనిషత్" లో ఆకాశోహవైనా మరూపయోనిర్వహితాతేయదంతరాత్మహృతదమృతమ్సృజితా " అని వస్తుంది. ఇక్కడ ఆకాశశబ్దవాచ్యుడు ఎవరు అన్న సంశయానికి సమాధానముగా ఈ అధికరణము వచ్చింది.

నేను: ఇంతకుముందు "ఆకాశాధికరణము" లో చెప్పుకున్నాము కదా ఇదే విషయము. మళ్ళీ చెబుతున్నారా!

మామయ్య: మళ్ళీ చెప్పడంకాదు, అక్కడ "అస్య భూతస్య కాగతిః ఇతి ఆకాశహోవాచ.....

ఇమానిభూతాని ఆకాశాదేవసముపద్యంతే...."

అన్న మంత్రాల వద్ద ఆకాశశబ్దము భూతాకాశము కాక సమస్తజగత్కారణభూతమైన పరమాత్మనే చెబుతుంది అని చెప్పేరు.

ఇక్కడ ఈమంత్రాలలో ఆకాశశబ్దవాచ్యుడు జీవాత్మకాక పరమాత్మయే అని చెబుతున్నారు.

నేను: అర్థమయింది, ఇక్కడ "...తదమృతమృతాత్మా" అనికదాఉంది.

ఇక్కడ ఆత్మ అంటే జీవాత్మ అనుకుంటారేమోనని ఆసంశయనివృత్తిచేస్తున్నామన్నమాట.

మామయ్య: అవును.

నేను: మఱి, "అర్థాంతరాదివ్యపదేశాధికరణము" అనిఎందుకుఅన్నారు?

మామయ్య: ఈఅధికరణములో "ఆకాశశబ్దవాచ్యుడుజీవాత్మకాకపరమాత్మయే" అనిచెప్పడమేకాక

"పరమాత్మజీవాత్మకంటేభిన్నుడు, విలక్షణుడు" అన్నవిషయాన్నిచెప్పేసూత్రాలుకూడాఉన్నాయి. "అర్థాంతర" అంటే

"వేఱుఅయినఅర్థము" అంటేపరమాత్మవిలక్షణుడనిఅర్థము. ఇంతకుముందు "ఆకాశాధికరణము"

అనివచ్చినదికనుకదీనికి "అర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణము" అనిఅన్నారు. "ఆది"

అనడంవలనఆకాశమువిషయముకూడావచ్చేస్తుందికదా! అంతేకాకఈఅధికరణములోమొదటిసూత్రము

"ఆకాశఃఅర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాత్" అనివస్తుంది. మొదటిసూత్రాన్నిబట్టికూడా "అధికరణము"

పేరుఉంచడంమనముఇంతకుముందునుండీచూస్తున్నదేకదా. "ఈక్షత్యధికరణానికి" పేరు "ఈక్షతేర్నాతిశబ్దాత్"

అన్నసూత్రాన్నిబట్టిపేరువచ్చినట్లు.

అమ్మ: దీనిలోఎన్నిసూత్రాలున్నాయి?

మామయ్య: మూడుసూత్రాలమ్మా, మనముఅనుకున్నట్లుగా,

ఒకసూత్రముఆకాశశబ్దవాచ్యుడుపరమాత్మయేఅనిచెబితే,

మఱిఱొండుసూత్రాలుజీవాత్మకంటేపరమాత్మవిలక్షణుడనిన్నవిషయాన్నిచెబుతాయి.

అమ్మ: ఏమిటిమామయ్యామొదటిసూత్రము!

మామయ్య:

"ఆకాశఃఅర్థాంతరాదివ్యపదేశాత్...1-3-42"

అంటే

ఆకాశః ఆకాశశబ్దవాచ్యము

(పరబ్రహ్మఏలనన)

అర్థాంతరః (పరమాత్మజీవాత్మకన్న)విలక్షణమైనదిగా

వ్యపదేశాత్: చెప్పబడుటచేత

అనగా

జీవాత్మకంటెపరమాత్మవిలక్షణమైనదిగా (శ్రుతులయందు) చెప్పబడుటవలన ఆకాశశబ్దముపరమాత్మకేవర్తిస్తుంది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

నాన్నగారు: ఈసూత్రముకూడాఛాందోగ్యోపనిషత్సూత్రాలగురించేనన్నావుకదా. ఏమిటిఆమంత్రాలు!

మామయ్య: "ఛాందోగ్యోపనిషత్" లో 8వఅధ్యాయములో14, 15 వఖండములోనివిఈమంత్రాలు.

"ఆకాశోహవైనామరూపయోనిర్వహితాయదంతరాతద్దహ్మతదమృతమృతాత్మా

ప్రజాపతేఃసభామ్యేశ్మప్రపద్యే

యశోఽహమ్భవామిబ్రాహ్మణానామ్యశోరాజ్ఞామ్యశోవిశామ్

యశోహిమనుప్రాపత్సిసహామ్యశసామ్యశశ్శేతమదత్కమదత్కశ్శేతమ్మిందుమాభిగామ్మిందుమాభిగామ్(ఛా. 8-14-1)

తదేతద్దహ్మప్రజాపతయేఉవాచప్రజాపతిఃమనవేమనుప్రజాభ్యఃఆచార్యకులాత్వేదమధీత్య

యథావిధానమ్మరోకర్మాతిశేషేణఅభిసమావృత్యకుటుంబేశుభేదేశమ్స్వాధ్యాయమధీయానః

ధార్మికన్విందదదాత్మనిసర్వేంద్రియాణిసంప్రతిష్ఠాప్యాహిసన్నర్వభూతానిఅత్రతీర్థేభ్యఃసఖల్వేవమృత్యుర్నామదాయుషమ్

నచపునరావర్తతేనచపునరావర్తతే"((ఛా. 8-15-1)

అన్నవిఈమంత్రాలు

ఈమంత్రాలకుఅర్థము

ఆకాశముఅనబడునదినామ, రూపనిర్వాహకముచేయును. ఈనామ,

రూపములుదేనియందుఇమిడియుండునోఅదిఅమృతము, ఆత్మ

నేనుప్రజాపతిభవనమునసభకువచ్చెదను. నేనుబ్రాహ్మణులయశస్సును. రాజులయశస్సును. వైశ్యులయశస్సును.

నేనుఆయశస్సునుపొందగోరుదును. నేనేఆయశస్సులకుయశస్సును.

నేనుఎప్పుడునుక్రిందకుజారిపోవుస్థలమునకువెళ్ళకుండెదనుగాక.

బ్రహ్మ ఈజ్ఞానమును (కశ్యప) ప్రజాపతికిని, ప్రజాపతిమనువునకు, మనువుమనుష్యజాతికితెలిపిరి.

ఎవరువేదములను ఆచార్యగృహమునందు సక్రమముగా,
సలక్షణముగా ఆచార్యుల సమయాన్ని బట్టి ఆయనకు సేవ చేయుచు,
అభ్యసించి గృహస్థాశ్రమము స్వీకరించి ఉత్తమమైన స్థలమునందు జీవితాంతము వరకు స్వాధ్యాయము చేయుచు,
ఇంద్రియనిగ్రహము కలిగి, తక్కిన ప్రాణులను కష్టపెట్టక వాటికి అనుకూలముగా చరించుచూ,
ఇతరకుటుంబసభ్యులకు అధ్యాపనము చేయుచు నుందురో వారు బ్రహ్మలోకమును పొంది మఱి వెనుకకు తిరిగిరారు,
వెనుకకు తిరిగిరారు."

అలాగే ఛాందోగ్యోపనిషత్లో 8 వ అధ్యాయములో 13 వ ఖండములో ఈ మంత్రమున్నది.

"శ్యామాచ్చ బలమ్ ప్రపద్యే శబలాచ్చామమ్ ప్రపద్యే

అశ్వశివరోమాణివిధూయ పాపమ్ పుండ్రశివరాహోర్ముఖాత్ప్రముచ్యధూత్వా శరీరమ్ అకృతమ్ ప్రతాత్మా

బ్రహ్మలోకమ్ అభిసంభవామీతి అభిసంభవామీతి (ఛా. ఉ. 8-13-1)

దీని అర్థము

"తమస్సునుండి ఈ చిత్రవర్ణప్రపంచమునకు, ఈ చిత్రవర్ణప్రపంచమునుండి తమస్సునకు వచ్చుచుండును.

అశ్వమురోమములను విదల్చినట్లు పాపమును పోగొట్టుకొని చంద్రుడు రాహువుముఖమునుండి బయల్పడెడి నట్లు శరీరము
నుండి బయల్పడెడి లిక్పతార్థుడనై నిత్యమగు పరబ్రహ్మలోకమును పొందుచున్నాను. పొందుచున్నాను."

నేను: అయితే ఇక్కడ "తత్ప్రహ్మ తదమృతమ్ ఆత్మా" అని ఉంది కనుక జీవాత్మ యే అనేనా పూర్వపక్షము.

మామయ్య: అంతేకాక అంతకుముందు 8 వ అధ్యాయములో 13 వ ఖండములో

"అశ్వశివరోమాణివిధూయ పాపమ్ పుండ్రశివరాహోర్ముఖాత్ప్రముచ్యధూత్వా శరీరమ్ అకృతమ్ ప్రతాత్మా బ్రహ్మలోకమ్ అభిసం
భవామీతి" అని కూడా ఉంది కదా. అంటే

"అశ్వమురోమములను విదల్చినట్లు పాపమును పోగొట్టుకొని చంద్రుడు రాహువుముఖమునుండి బయల్పడెడి నట్లు శరీర
మునుండి బయల్పడెడి లిక్పతార్థుడనై నిత్యమగు పరబ్రహ్మలోకమును పొందుతున్నాను" అని అర్థము.

అంటే ఇలా శరీరము పోగొట్టుకోవడం అంటే నామరూపాలను పోగొట్టుకోవడమే కదా. అలానామ,

రూపాలు పోయిన ముక్తాత్మ పూర్వావస్థలో దేవ, మనుష్యాదినామరూపములు కలిగియుండి, వాటిని పోగొట్టుకొని,

"తత్ప్రహ్మ తదమృతమ్" అని చెప్పబడినట్లు అమృతత్వము పొంది, "ఆకాశ" అనగా "ఆసమంతాత్మా శతే ఇతి ఆకాశః"

అని అర్థమును అనుసరించి అంతటనూ ప్రకాశించునది అని ఇక్కడ చెప్పబడినది కనుక "ఆకాశశబ్దవాచ్యుడు"

ముక్తాత్మ అని అంటారు పూర్వపక్షములో.

అమ్మ: అంటేనామ, రూపాలనుపోగొట్టుకొనడంకాని, అంతటనూప్రకాశించడంకానిముక్తాత్మకువర్తిస్తుందికనుకఅని, అంతేనా. మఱిత్తద్దహ్మ అంటే

మామయ్య: "బ్రహ్మవిత్ప్రహ్మైవభవతి" అనికనుకఆముక్తాత్మకేబ్రహ్మ శబ్దమువర్తిస్తుందన్నమాట.

నేను: ఈవాక్యముదహరవిద్యకుసంబంధించినదవడంవలనదహరాకాశముఅనుకోకూడదా.

మామయ్య: అలాకాదు. ఆవాక్యాలకూ, ఈవాక్యాలకూమధ్యప్రజాపతిఅనివాక్యమున్నది.

దానిలోజీవుడుముక్తుడైఅయేవరకుఅతనిస్వరూపముతెలిపి, ఆపైన "విధూయపాపమ్" అనువాక్యముచెప్పబడింది. అందువలనముక్తాత్మయేఇక్కడఆకాశశబ్దవాచ్యుడు" అనిపూర్వపక్షము.

అమ్మ: మఱిభగవద్రామానుజులసమాధానము!

మామయ్య: ఇక్కడ "ఆకాశ" శబ్దానికి "నామరూపయోనిర్వహితా" అనివిశేషణము.

అంటేనామరూపములనిర్వాహకత్వము, అనగానామ, రూపములనేర్పరచుట, ఆనామ, రూపములతోనున్నజీవులనుసంరక్షించుట, ఆనామరూపములనుపరత్యజింపజేసి, లయముచేసుకొనుటఇవిఅన్నియు "జన్మాద్యస్యయతః" అనుబ్రహ్మసూత్రములోచెప్పినట్లుపరమాత్మకుమాత్రమేసంభవము.

ముక్తాత్మకుజగన్నిర్మాణసామర్థ్యములేదు. నాలుగవఅధ్యాయములో "జగద్వ్యాపారవర్జ్యాధికరణము" అన్నఅధికరణములఈవివరాలుఇంకాతెలుసుకుంటాము.

నేను: నామ, రూపాలుపరమాత్మవలననేఅనిఎలాచెబుతున్నారు. నాకునామంఇచ్చినదిమానాన్నగారు, రూపంఇచ్చినదిమాఅమ్మ. అంటేవారుఇద్దరూఅనుకోండి.

మామయ్య: "అనేనజీవేనఆత్మనాఅనుప్రవిశ్యనామరూపేవ్యాకరవాణి" (ఛా. ఉ. 6-37-2)

అనికదాఉపనిషత్తుచెబుతుంది.

అంటేజీవునిశరీరమునుసృష్టించినతరువాతపరమాత్మతానుజీవునితోదానిలోఅనుప్రవేశముచేసినామ, రూపవ్యాకరణముచేస్తాననికదాచెప్పుకున్నాడు. నువ్వుమీఅమ్మకు, నాన్నకుపుట్టడానికినిర్ణయించినదిమీఅమ్మ, నాన్నలుకారు. వారుకేవలమునామమాత్రమునకేకారణభూతులు, అసలుకారణముపరమాత్మయేకదా.

నువ్వుపుట్టకముందునువ్వుఎవరో, ఎలాఉంటావోమీఅమ్మా, నాన్నలకుతెలియదు.

అంతెందుకుమనముమరుక్షణముఏమవుతామోమనకుతెలియదు. "యఃసర్వజ్ఞఃసర్వవిత్"

"యస్యజ్ఞానమయమృతపఃతస్మాదేతత్ప్రహ్మనామరూపమన్నమృజాయతే" (ఛా.ఉ. 1-1-9)

అనగా ఎవడు సమస్తమును సామాన్య విశేషములుగా తెలిసికొనియున్నవాడో ఎవని వలననామ, రూపమగు పృథివి కలుగుచున్నదో ఆయన పరమాత్మ అనికదా ఉపనిషత్తు చెబుతుంది. ఈనామ, రూపములు కలిగేది పరమాత్మ వలననే. ఇవి జ్ఞానానినా భావసంబంధము కలిగియుంటాయి.

అందుకే మనము నిత్యము పురుషసూక్తములో "సర్వాణి రూపాణి విచింత్యధీరః నామాని కృత్వా అభివదన్యదాస్తే" అనగా "సర్వజ్ఞుడగు పురుషోత్తముడు సమస్త రూపములను సంకల్పించి, వానికి తగిన నామములను పెట్టిపెలుచుచున్నాడు" అని చదువుతాము.

నాన్నగారు: ఇక్కడ మంత్రములో "యదంతరా" అనికదా ఉన్నది, అంటే ఏమిటి?

మామయ్య: అంటే ఈనామ, రూపములకంటే వేరయినది అన్నమాట. అంటే ఈ జీవుళ్ళకందరకూనామ, రూపనిర్వాహకముచేస్తూ ఉండి, వాటికి విలక్షణమైన పరమాత్మ అన్నమాట. ఈ మంత్రములో చెప్పబడిన "ఆకాశ" శబ్దముచేత "తన ప్రభావము వలన సమస్త విశ్వాకారమును పొంది, అంతటా ప్రకాశించు" అను అర్థము వలన నిరుపాధికమైన బృహత్త్వమును, అంతేకాక అమృతత్వమును, నామ, రూపనిర్వాహకత్వముచేప్పుట వలన సత్యసంకల్పత్వము, జగత్కారణత్వమును, "యదంతరా" అనుట వలన "అపహతపాపృత్వమును" చెప్పుతున్నారు. ఈ లక్షణాలన్నీ పరమాత్మకే వర్తిస్తాయి తప్ప ముక్తాత్మకు కాదు.

నేను: "ధూత్వా శరీరమ్" అను తరువాతి వాక్యములో ముక్తాత్మ చెప్పబడడంలేదా!

మామయ్య: తరువాత "బ్రహ్మలోకమ్ అభిసంభవామి" అనికదా. అంటే పరబ్రహ్మను పొందుతాను అని అర్థము. అలాంటప్పుడు అంతకు ముందు స్థితిలోనామ, రూపములున్నట్లేకదా. అవి ఎలా వచ్చేయి. పరమాత్మను పొందే స్థితిలోనామ, రూపములున్న శరీరత్యాగము కలిగి ముక్తాత్మ అయితే అట్టి ముక్తాత్మకునామ, రూపనిర్వాహకము ఎలా కుదురుతుంది.

నేను: మఱి మధ్యలో వచ్చిన ప్రజాపతి వాక్యము!

మామయ్య:

ఇక్కడ ఆకాశశబ్దముచేత దహరాకాశమే గుర్తింపబడడంచేత ప్రజాపతి వాక్యము ఉపాసకుని స్వరూపముచేప్పడానికి వచ్చింది. అందువలన ఉపాస్యమైన దహరాకాశమే అనగా పరమాత్మ యే ప్రాప్యముగా తెలుసుకోవాలి.

నాన్నగారు: ముండకోపనిషత్లో కూడా "నామరూపే విహాయ" అని ఏదో మంత్రముచెప్పుకున్నాము కదా!

మామయ్య: అవును. ముండకోపనిషత్లోది

"యథా నద్యఃస్యందమానాః సముద్రే అస్తష్ణచ్చంతినామరూపే విహాయ

తథా విద్వాన్నామరూపాత్విముక్తః

పరాత్పరమ్మరుషమ్ఉపైతిదివ్యమ్"

అనిఆమంత్రము. అనగానదులుతమ,

తమపేరులనురూపములనువిడచినముద్రములోఏకాకారములైకలసిపోయినట్లుఉపాసకుడుపరమాత్మనుపొందుచున్నా

డుఅనిఇంతకుముందుచెప్పుకున్నాము.

ముక్తాత్మప్రకృతిసంబంధమైనశరీరముపోగొట్టుకొనిపరమాత్మనుపొందుతాడనేదానిఅర్థము.

నేను: "విధూయపాపమ్" అన్నారు. అంటేపాపాలుమాత్రమేపోగొట్టుకోవడంఅంటేపుణ్యాలుఉంటాయనా,

మామయ్య: శ్రీకృష్ణభగవానుడుచరమశ్లోకములో "అహమ్త్వాసర్వపాపేభ్యో..." అంటాడు.

అంటేఆయననుపొందడానికిప్రతిబంధకాలన్నీపాపాలే.

నేను: ఇక్కడముక్తాత్మలగురించిచెప్పేరుకానిమఱిబద్ధాత్మలగురించిచెప్పలేదా!

మామయ్య: "అమృతమ్" అన్నప్పుడుఅంతముండేఈలోకాలలోఉండేబద్ధాత్మలకుఅసలువర్తించదుకదా,

అయినాబద్ధాత్మలగురించితరువాతసూత్రములోచెప్పేరులే.

నేను: ఈనామ, రూపవ్యాకరణముచేసినదిపరమాత్మయేనా! నామవ్యాకరణము "పాణినిమహర్షి"

రచించేడుఅనికదాచెప్పుకుంటాము.

మామయ్య: ఇక్కడ "వ్యాకరణము" అంటే "విభజించడం" అనిఅర్థము. తనయందుసూక్ష్మావస్థలోనున్నచిదచిత్తులను

"బహుస్యామ్" అనిసంకల్పించి, వాటికినామ, రూపవిభాగమునేర్పరచడంసృష్టికార్యములోపరమాత్మనిర్వహించేదేకదా.

అందువలననేప్రతిరూపానికీనామముఉంటుందన్నమాట.

పాణినిమహర్షితనురచించినశబ్దవ్యాకరణశాస్త్రమైనఅష్టాధ్యాయంలోప్రకృతి,

ప్రత్యయములనువిభజించేవిధానములనువాటికిసంబంధించిననియమాలనువిర్పాటుచేసేడు.

అలాగేకణాదమహర్షితమవైశేషికదర్శనములోరూపవిభాగాన్నిఆయనప్రకారముతెలియచేసేడు. కాని,

వీటినిసూక్ష్మావస్థలోనున్నచిదచిత్తులకునామ, రూపవిభాగమువిర్పాటుచేయడమనిభావించరాదు.

సమస్తసృష్టియొక్కనామ, రూపవ్యాకరణమునకుపరమాత్మయేకారణభూతుడు.

నేను: ఇందాకా "బ్రహ్మవిత్త్రైస్త్రైవభవతి" అంటూజీవాత్మయేపరబ్రహ్మముఅవుతాడుఅనిచెప్పేరుపూర్వపక్షములో.

కానిదీనికిమీరుఇప్పుడుచెప్పినదానిలోసమాధానమురాలేదే.

మామయ్య: దానికితరువాతసూత్రములుచూడాలి.

అమ్మ: ఏమిటి ఆ సూత్రములు మామయ్యా!

మామయ్య: జీవుని కంటే పరమాత్మ యొక్క విలక్షణత్వము తెలపడానికి ఇక్కడ ఉన్న విజ్ఞాన సూత్రాలమ్మా!
అందులో మొదటిది.

"సుషుప్తి స్త్రోత్రోభేదేన....1-3-43"

అంటే

సుషుప్తి ఉత్తాంత్యోః సుషుప్తి, జాగ్రత్ అవస్థలయందు

భేదేన: (జీవాత్మ పరమాత్మ కంటే) భిన్నుడుగ

(వ్యపదేశాత్: చెప్పియున్నందున)

అనగా

జాగ్రత్ సుషుప్తి అవస్థలయందు పరమాత్మను భిన్నుడుగా (శ్రుతులయందు)

చెప్పియుండుట వలన జీవాత్మ కంటే పరమాత్మ భిన్నుడు. (వేఱయినవాడు).

అమ్మ: కొంచెం వివరించండి మామయ్య!

నేను: సూత్రములో "వ్యపదేశాత్" అని లేదు కదా, అర్థం చెప్పినప్పుడు చెప్పుకోవాలా!

మామయ్య: "వ్యపదేశాత్" అన్న పదము ముందు సూత్రము నుండి తెచ్చుకోవాలి.

నాన్నగారు: ఇక్కడ ఏ ఉపనిషత్వాక్యాల గురించి చెబుతున్నారు!

మామయ్య: బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో

"కతమ ఆత్మేతి | యోఽయమిజ్ఞానమయః ప్రాణేషు హ్యద్యంతః జ్యోతిః విజ్ఞానమయః ప్రాణేషు హ్యద్యంతః జ్యోతిః పురుషః పురుష
స్స సమానః సన్నుభౌలోకావనుసంచరతి | ధ్యాయతీవలేలాలయతీవసహిస్వప్నోభూత్వేమష్టైకమతిత్రామతిమృత్యోరూపా
ణి ||"

అని మంత్రమున్నది.

ఈ మంత్రము జనక, యాజ్ఞవల్క్య సంవాదములోనిది. యాజ్ఞవల్క్యనికథ ఇంతకు ముందు చదువుకున్నాము కదా,
దీని అర్థము

"ఆత్మ అననేమి? ప్రాణములందువిజ్ఞానస్వరూపుడుగాఉండువాడుఆత్మ. హృదయాంతరాళమునజ్యోతిస్స్వరూపుడు. ఉభయలోకములనుసంచరించుచుండును, స్వప్నావస్థయందు, జాగ్రదవస్థయందును. ...

ఇట్లుఈమంత్రముజీవాత్మగురించిచెబుతూ, "ప్రాజ్ఞేనాత్మనాసంపరిష్కక్తోనబాహ్యమిక్రించనవేద"

అనగా "బాహ్యవస్తువులుతెలుసుకొనకసుషుప్తిఅవస్థయందుసర్వజ్ఞుడగుసర్వేశ్వరునితోకలసియున్నాడు" అనిచెబుతుంది.

అలాగేనిద్రనుండిమేల్కొనినపుడును "ప్రాజ్ఞేనాత్మనాఅన్వారూఢఉత్సర్జన్యాతి" అనుచుజీవుడు

"సర్వజ్ఞుడగుపరమాత్మనుండిబయల్వెడలుచున్నాడనికూడాచెప్పబడినది.

ఇలాసుషుప్తిఅవస్థలోజీవాత్మపరమాత్మతోకలసియుండుట,
మేల్కొనినపుడునుపరమాత్మనుండియేబయల్వెడలుటచెప్పబడడంవలనజీవాత్మ,
పరమాత్మలుఒక్కటికాదుభిన్నులేఅన్నవిషయముస్పష్టమవుతోంది.
ఆఇద్దరూఒక్కటేఅయితేకలసిఉండడంసంభవమేకాదుకదా,

నేను: అక్కడకలసియున్నదివేటోకజీవుడితోఅనిఅనుకోకూడదా!

మామయ్య: "ప్రాజ్ఞేన" అనిఱొండుమంత్రాలలోనుమళ్ళీమళ్ళీచెబుతున్నారు.

వేటోకజీవుడుఅయితేసర్వజ్ఞత్వముసంభవముకాదు, "యఃసర్వజ్ఞఃసర్వవితీ" అనిపరమాత్మకేకడాఉపనిషత్తెప్పింది. అందువలనఅక్కడచెప్పబడినదిపరమాత్మయే.

అంతేకాకఅంగుళ్యగ్రముతననేఅనగాఅదేఅంగుళ్యగ్రమునుతాకలేనట్లుఒకజీవాత్మతనతోనేకలసియున్నదనిచెప్పడంకూడా హాస్యాస్పదమవుతుంది. కనుకపరమాత్మ, జీవాత్మవేటవేటఅనిఈఉపనిషద్వాక్యాలవలనతెలుస్తోంది.

నేను: జీవాత్మ, పరమాత్మలభేదముగురించిఇంతకుముందుచెప్పేరుకదా. మళ్ళీచెప్పడంఎందుకు.

మామయ్య: ఒకరాటపాతినతరువాతబాగుగానాటుకుందోలేదోఅనిచూసిమళ్ళీమట్టిపోసిదట్టుతాము. అలాచేయడాన్ని

"స్థూణానిఖననన్యాయము" అనిఅంటారు. ఈసందర్భములోసూత్రకారులైనబాదరాయణులేస్పష్టంగా "భేదేన"

అనిచెబుతూజీవాత్మ, పరమాత్మలవైలక్షణ్యాన్నినిస్సంశయముగాపునస్థాపించేరు.

ఇంతేకాదుతరువాతిసూత్రములోఈవిషయాన్నేవివరిస్తారు.

అమ్మ: తరువాతిసూత్రముఏమిటిమామయ్యా!

మామయ్య:

"పత్యాదిశబ్దభ్యః....1-3-44"

అంటే

పతిఆది: పతిమొదలగు

శబ్దభ్యః: శబ్దములు (శ్రుతియందుఉండుటవలన)

అనగా

శ్రుతియందుపతిమొదలగుశబ్దములచేఇట్లుకలుసుకొనబడువాడుచెప్పబడుటచేతఅతడుపరమాత్మయేఅనితెలియుచున్నది.

అమ్మ: కొంచెంవివరించండిమామయ్యా!

మామయ్య:

ఇందాకామనమనుకొన్నట్లుసుషుప్త్యవస్థలోజీవాత్మనుకలుసుకొనుపరమాత్మగురించిబృహదారణ్యకోపనిషత్తులోతరువాతమంత్రాలలో "సర్వస్యాధిపతిఃసర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః.." (బృ.ఉ. 7-4-22) అంటేసర్వమునకుఅధిపతియును,

సర్వమునుతనవశమునందుఉంచుకున్నవాడును, సర్వమునునియమించువాడును" అనిన్నీ,

"సనసాధునాకర్మణాభూయాన్నోఏవఅసాధునాకవీయాన్...(బృ.ఉ. 6-4-24)" అనగాఇతడుమంచికర్మచేగొప్పవాడును, చెడుకర్మచేతక్కువవాడుకానివాడునుఅనిన్నీ,

"ఏషసర్వేశ్వరఏషభూతాధిపతిఃఏషభూతపాలఏషసేతుఃవిధరణఏషాష్టాకానామీలసంభేదాయ ..(బృ.ఉ. 6-4-25)

అనగాఇతడుసర్వేశ్వరుడు, భూతాధిపతి, భూతపాలకుడు,

లోకములనన్నింటినిఇక్కట్లులేకుండాఒకక్రమములోధరించియుండువాడుఅనిన్నీ,

"తమేతమ్వేదానువచనేనబ్రహ్మణావివిదిషంతిఏతమేవవిదిత్వామునిర్భవతిఏతమేవప్రవాజినోలోకమిత్యంతఃపుత్రజంతిస వాఏషమహానజఆత్మాఽన్నాదోవసుదానఃఅజరఃఅమృతఃఅభయఃబ్రహ్మ...(బృ.ఉ. 6-4-22)"

అనగాఇతనినివేదాధ్యయనములముగాతెలియగోరుచున్నారు, ఇతనినిఉపాసించిమునియగుచున్నారు.

ఇతనినిపొందగోరియేసన్యాసులుసన్యసించుచున్నారు. ఈఆత్మగొప్పవాడు, కర్మవశమునపుట్టనివాడు, అన్నమును, ధనమునుఇచ్చువాడు. ముసలితనము, మరణము, సంసారభయములేనివాడుఅనిన్నీవివరించింది.

ఒకవిశేషణముకాకసర్వస్యఅధిపతి, సర్వస్యవశీ, సర్వస్యేశానఃఅంటూ ...

నేను: అన్నిటికీయజమానిఅనిఒకటికదాఅర్థము.

మామయ్య: అన్నిపదాలూపరమాత్మకేవర్తించవచ్చు. కానివాటిఅర్థాలుఒకటికాదు.

"పారక్షణే" అనుధాతువులర్థమువలనపాతిశయిపతిఃఅనగారక్షించేవాడుఅనిఅర్థము,
 వశేఅంటేసమస్తమునుతనవశమునందుఉంచుకొనువాడనిఅర్థము,
 సర్వస్యశానఃఅంటేసమస్తమునునియమించువాడనిఅర్థము. వీటన్నిటికీఅర్థాలుఒకటికాదు.
 ఒక్కొక్కపదముతోపరమాత్మయొక్కఒక్కొక్కవిశేషముచెప్పేరు. ఇలాసర్వేశ్వరత్వము, జగదాధారత్వము,
 జగత్పతిత్వముఇవన్నీచెప్పినప్పుడుజగత్తులోమఱివీటివాత్మకన్నాకూడాపరమాత్మవిలక్షణమైనవాడుఅనిఅర్థముఅవు
 తోందికదా. మీనాన్నగారుమీఅమ్మకుభర్తఅనిచెప్పినప్పుడుమీఅమ్మ,
 మీనాన్నగారుఒకేవ్యక్తిఅవడంసంభవముకాదుకదా. అందరకూఅన్నమును,
 ధనమునుఇచ్చువాడుఅనగాఇచ్చువాడుఅయినపరమాత్మ, పుచ్చుకొనేజీవుళ్ళువేఱుఅవాలికదా.
 అంతేకాకముక్తాత్మలకుకాని, బద్ధాత్మలకుకానిఈవిశేషణాలువర్తించవు. "సకలేతరవిలక్షణ"
 అనిశరణాగతిగద్యలోఅన్నట్లుపరమాత్మయొక్కవైలక్షణ్యముఈఉపనిషద్వాక్యాలవలనసుస్పష్టమవుతోంది.

నేను: మఱి "బ్రహ్మవిత్తైహైవభవతి" అనిజీవాత్మ, పరమాత్మఐక్యమునుచెప్పేవాక్యాలగురించివిమిచెబుతారు.

మామయ్య: ఈవిషయముఇంతకుముందుచదువుకున్నదే. అందుకనిమళ్ళీచెప్పలేదు.

అక్కడపరబ్రహ్మనుతెలుసుకున్నవాడుఅనగాముక్తాత్మదాదాపుగాపరబ్రహ్మలక్షణాలనుపొందుతాడనిఅనగాఅష్టగుణావి
 ర్భావముపొందుతాడనిఅర్థము. అంటేజగత్కారణత్వము, అంటేజగత్సృష్టి, స్థితి, లయకార్యనిర్వహణము,
 శ్రియఃపతిత్వముఇలాంటివిన్నొక్కజగలనుతప్పమిగిలినలక్షణాలలోముక్తాత్మపరమాత్మసమానమైనగుణాలనుకలిగిఉం
 టాడుఅనిచెప్పడమేఈశ్రుతివాక్యముయొక్కఉద్దేశ్యము. బ్రహ్మపదానికివ్యుత్పత్తినిబట్టిపెద్దది,
 గొప్పదిఅనిచెప్పుకుంటేముక్తాత్మకూడాఅట్టిబృహత్వాన్నిపొందుతాడన్నమాట.
 అలాకాకుండాలాక్షణికంగాకూడాచెప్పుకోవచ్చు. ఆపిల్లవాడుసింహమురా, అంటేసింహమువంటిబల,
 పరాక్రమాలున్నవాడనితప్ప, సింహమనికాదుకదా. అంతేకాకమనశాస్త్రాలలో "ఏవ" కారానికిఅంటే "బ్రహ్మైవ" అంటే
 "బ్రహ్మయే" అనివచ్చినచోట "బ్రహ్మైవ"
 అంటేబ్రహ్మవంటివాడుఅనిఅర్థముచెప్పుకోవడంకూడాచాలాచోట్లచూస్తామనికూడాఇంతకుముందుఅనుకున్నాము. "న"
 కారానికిఅల్పత్వముకూడాఒకఅర్థమనికూడామనముఇంతకుముందుఅనుకున్నదే.
 పోయినసారిమీతోటపంటపాడయిపోయిబాగాతక్కువదిగుబడిఅయితే "ఈసారిపంటలేదు" అనిఅనుకున్నాముకదా.
 ముక్తాత్మ, పరమాత్మలల్పభేదాన్నిఅభేదముగాచెప్పుకోవచ్చన్నమాట.
 ఈవివరణలన్నీఇంతకుముందుచెప్పుకున్నాముకదాఅనిమళ్ళీఆవిషయముఇప్పుడుచెప్పలేదు.

నేను: అంటేమనసిద్ధాంతముజీవాత్మ, పరమాత్మలఐక్యాన్నినిరసిస్తూవారుభిన్నులుఅనినిర్ధారిస్తుందన్నమాట.

అంటేద్వైతానికిదగ్గరగాఉన్నట్లుందికదూ!

మామయ్య: రామాయణంఅంతావినిరాముడికిసేతవేమవుతుందన్నట్లుంది, నీప్రశ్న.

నేను: అలాకాదుమామయ్య, వేదాంతదేశికులుకూడాఅలాగేఅన్నట్లువిన్నాను, అందుకోసం...

మామయ్య: నువ్వుశతదూషిణిలోవేదాంతదేశికులుచెప్పిన

"మత్స్యన్నికృష్ణమపివామతమాశ్రయంతః..." అనేవాక్యముగురించిఅంటున్నావనుకుంటాను.
అక్కడఅలాఅనడానికికారణంవేరు.

అక్కడప్రధానంగాఅద్వైతసిద్ధాంతములోమిథ్యావాదాన్నినిరసిస్తూఅలాచెప్పారు.

అంతేకానిరామానుజసిద్ధాంతముద్వైతానికిదగ్గరలనికాదు. భగవద్రామానుజులుజీవ, పరబ్రహ్మలభేదవాదమును, అభేదవాదమునుయుక్తియుక్తముగాసమన్వయంచేసిఅన్నిశ్రుతులకూఅనుకూలముగాతనసిద్ధాంతాన్నిఅందిచ్చేరు. భగవద్రామానుజులుమానవజాతికిచేసినమహోపకారమది.

మొదటిఅధ్యాయములోమూడుపాదాలుపూర్తిఅయినతరువాతకూడాఇలాంటిసంశయాలువస్తున్నాయికనుక, అలాంటిసందేహాలతలెత్తకుండాఉండడానికి, మరొక్కసారివివరిస్తాను. మనసిద్ధాంతములోజీవ, బ్రహ్మలసంబంధముశరీర, శరీరిసంబంధము. ఒకదానితోమరొకటికలసిఉంటాయికానిఅవిఒక్కటిఅనిఅనుకోకూడదుఅన్నమాట.

మనసిద్ధాంతములోఉపాదానకారణముపరబ్రహ్మయే. అంటేపరమాత్మకు, మనకుమన్ను, కుండలవలెఉపాదాన, ఉపాదేయసంబంధమున్నది. వీటినిపిండత్వావస్థావిశిష్టమృత్, ఘటత్వావస్థావిశిష్టమృత్అనిఅంటారు. అందుకేమనసిద్ధాంతాన్నివిశిష్టాద్వైతముఅనిఅంటారు.

కానిద్వైతసిద్ధాంతములోపరమాత్మకుండకుకుమ్మరిలానిమిత్తకారణముకానిమట్టిలాఉపాదానకారణముకాదు.

ఈశరీరి, శరీరసంబంధమువలన, మనసిద్ధాంతములో "అహమ్బ్రహ్మాస్మి" అంటే "నేనుబ్రహ్మాత్మకుడను" అనగాపరబ్రహ్మనుఅంతర్యామికాలిగినజీవుడనుఅనిఅర్థంచెప్పుకుంటాము. అలాగే "తత్త్వమసి", "ప్రజ్ఞానమ్బ్రహ్మ", "అయమాత్మాబ్రహ్మ" మొదలైనఅభేదశ్రుతులనుఅర్థంచేసుకోవడానికిఎట్టిఇక్కట్లాఉండదు.

"సర్వవస్తులుఇదమ్బ్రహ్మతజ్జలాన్యాంతఉపాసీత" అంటే "తజ్జలాన్" అనేపదమును "తత్త్వమ్, తత్త్వమ్, తత్త్వమ్" అనివిడదీసుకొని, ఈసమస్తమూపరబ్రహ్మాత్మకమేఅని, ఇదంతాఆపరమాత్మయందేపుట్టి, దానిచేతనేసంరక్షింపబడి, దానియందేలయమవుతుందని, కనుకశాంతచిత్తులైఆయననుఉపాసించాలిఅనిన్నీఆవాక్యానికిఅర్థముచెప్పుకున్నాము. ఎంతసమంజసమైనసమన్వయమోచూడు.

అసలుఈద్వైతముఅన్నపదముఎలావచ్చిందోచూడు. ద్వయోభావఃద్వితా. ద్వితావపద్వైతమేఅనివ్యుత్పత్తి.

అంటేపరమాత్మ, జీవాత్మలుకుమ్మరి, కుండవలెఅన్నమాట. ఇందాకాఅనుకున్నట్లుకుమ్మరికుండకునిమిత్తకారణము. కుమ్మరి, కుండఎట్టిపరిస్థితులలోనూఒక్కటిఅనిచెప్పలేము, అవలేరుకూడా. అలాకాకుండామట్టి, కుండతీసుకుంటే "ఈకుండకూడామట్టియే" అని "మ్మదయమ్మటః" అంటాము. అంటే "అయమ్మటఃమృత్" అనికదాఅర్థము.

ఇందాకామనముఅనుకున్నవాక్యము "అహమ్అస్మిబ్రహ్మ" అనగా "నేనుబ్రహ్మను" అన్నప్పుడుకూడా (నేను=కుండ, బ్రహ్మ=మట్టి) ఇలాఉపాదాన, ఉపాదేయసంబంధమువర్తిస్తుంది. అందువలన "మ్మదయమ్మటః" అన్నట్లే

"అహమ్మహ్మస్మి" అనడంలో ఉపాదాన, ఉపాదేయసంబంధమే తెలుస్తోంది.

అందుకే మనసిద్ధాంతాన్ని విశిష్టతద్వైతము అన్నా రుతప్ప విశిష్టత్వైతము అనలేదు.

చిదచిత్తులు పరమాత్మ విశిష్టములేకనుక "సతీవనోమ్య ఇదమ్ అగ్ర ఆసీత్" మొదలైన శ్రుతివాక్యాలకు సర్వసమ్మతంగా, అనవద్యమైన అన్వయము సాధ్యమవుతుంది. అందువలన మనసిద్ధాంతము సవిశేషాద్వైతము అన్న మాట. అలాగని, దీనిని నిర్విశేషాద్వైతముతోటే, శుద్ధాద్వైతముతోటే కలిపేసుకొని కలగండుపడకూడదు.

మరొక్క విషయము, రామానుజసిద్ధాంతము భేదశ్రుతులను,

అభేదశ్రుతులను సమన్వయంచేస్తుందంటే దీనిని భాస్కరముని లేదా యాదవప్రకాశుల భేదాభేదసిద్ధాంతముతో కలుపుకొని కంగారుపడకూడదు. భేదముబైపాధికము, (అంటే కుండలో గాలికి, బయటగాలికి భేదము ఉపాధి అయిన కుండ అనీ,

ఆకుండపగిలిపోతే బయటగాలి, కుండలోగాలి ఒక్కటి అయిపోతాయి అనీ అన్నట్లు)

అభేదము స్వాభావికము అని చెప్పే భాస్కరసిద్ధాంతముకాని, భేదాభేదాలు జేండా స్వాభావికములే

(అంటే సముద్రమునుండి కెరటము వచ్చి మళ్ళీ అది సముద్రములో కలిసిపోయేటప్పుడు సముద్రానికి కెరటానికి గల భేదమువ లె అన్న మాట) అని చెప్పే యాదవప్రకాశుల మతముకాని విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతములు కావు.

మనము ఈ వివరాలన్నీ ఇంతకుముందు విశదంగా చెప్పుకున్నాము కనుక అవసరమయితే మరొకసారి ఆ వివరాలు చూస్తే అవ గతమవుతుంది. నిజానికి భగవద్రామానుజసిద్ధాంతాన్ని సమంగా అర్థంచేసుకోకపోతే అటు అద్వైతపు ఛాయలలోకో, ద్వైతమార్గంలోకో, భేదాభేదమతాల పంథాలలోకో, ద్వైతాద్వైతమతపు దారులలోకో జారిపోయే అవకాశమున్నది.

భగవద్రామానుజులు భేదశ్రుతులను, అభేదశ్రుతులను,

ఘటకశ్రుతులను అసిద్ధాతాగమనములాగా అన్నిటినీ సమన్వయంచేస్తూ స్థాపించిన సిద్ధాంతము,

మనకు ఆయన ప్రసాదించిన అసమానమైన వరము విశిష్టాద్వైతము.

అందువలన సంపూర్ణద్వైతమును రామానుజసిద్ధాంతముతో సరిపోల్చుకోకూడదు.

నేను: తెలిసింది మామయ్యా, అయినా సందేహాలు రాకుండా మరొక్కసారి ఇంతకుముందు విషయాలు చదువుకుంటాను.

మామయ్య: ఇంతటితో ఆచార్యానుగ్రహము వలన భగవద్రామానుజుల కృప వలన, శ్రీనివాసుని కటాక్షము వలన ఈ

"అర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణము" తోబాటు శ్రీభాష్యము మొదటి అధ్యాయములో మూడవ పాదము కూడా పూర్తి అయింది.

అమ్మ: బాగుంది మామయ్యా, ఈ అధ్యాయములో

ద్యుభ్యాద్యధికరణములో అంతరిక్షము, భూమి మొదలగువానికి ఆధారం అవడం వలననూ,

ముక్తుల చేత ఆయనే పొందబడువానిగా చెప్పబడుట వలననూ, ప్రకృతినిగాని,

జీవుడినిగాని తెలుపు శక్తులు ఆ సందర్భములో లేకపోవుట వలననూ,

జీవబ్రహ్మ అభేదమును చెప్పియుండుట వలననూ ముండకోపనిషత్మంత్రాలలో ద్యుభ్యాదిలోకాలకు ఆధారభూతుడు పరమాత్మయే అని తెలిసింది.

భూమాధికరణములోఛాందోగ్యోపనిషత్సందలిభూమవిద్యసందర్భములో "భూమా"

అనిచెప్పబడినదిజీవునికంటెఆధిక్యముచెప్పబడుటవలననూ,
అచ్చటచెప్పబడినలక్షణములుపరమాత్మకేవర్తించుటవలననూఅక్కడచెప్పబడినదిపరమాత్మయేఅనితెలిసింది.

అక్షరాధికరణములోబృహదారణ్యకోపనిషత్తునందలిగార్గిలక్షరబ్రహ్మవిద్యలోఆకాశానికిఆధారభూతుడుగాచెప్పబడుట
వలననూ, సూక్ష్మాకాశమునుధరించియుండుట, సమస్తమునునియమించుట,
ఆలక్షణములుపరబ్రహ్మకేవర్తించుటవలననూ, శ్రుతులలోదానినేపరబ్రహ్మగాచెప్పియుండుటవలననూ "అక్షరమ్"
అనిచెప్పబడినదియేపరమాత్మఅనితెలిసింది.

ఈక్షతికర్మాధికరణములోప్రశ్నోపనిషత్సందుప్రణవపురుషవిద్యలోచెప్పబడినదిఈక్షణమునకువిషయభూతుడుగా
చెప్పబడుటవలనపరమాత్మయేఅనితెలిసింది.

దహరాధికరణములోఛాందోగ్యోపనిషత్సందలిదహరవిద్యసందర్భములోఆయామంత్రాలలోపరమాత్మకేవర్తించుఅప
హతపాపృత్వాదిగుణాలుచెప్పబడుటవలననూ, దహరాకాశమునిరతిశయభోగ్యవస్తువు,
అమృతముఅనిచెప్పబడుటవలననూ, జీవాత్మదానితోనేఉండితెలుసుకొనలేకపోవుటచెప్పబడుటవలననూ,
తదుపాసకుడుపరమాత్మనుపొందుతున్నాడనిచెప్పబడుటవలననూ,
ఉపాసనాసౌలభ్యానికిదానిపరిమాణముపరిమితమనిచెప్పబడుటవలననూ,
భగవద్గీతాదులలోకూడాఅట్లేచెప్పబడుటవలననూదహరాకాశమనగాపరమాత్మఅనితెలిసింది.

కరోపనిషత్లోఅంగుష్ఠమాత్రపురుషఃఅనిచెప్పబడినదిపరమాత్మయేఅనియు,
వేదాంతశాస్త్రముమానవులనుఉద్దేశించిచెప్పబడుటవలనవారిఉపాసనాసౌలభ్యమునకైపరిమితపరిమాణముగాచెప్పబడి
నదిఅనియూహితాధికరణములోతెలిసింది.

ఒకేదేవతకుఅనేకశరీరములనుదాల్చగలసామర్థ్యముకలుగుటవలననూ,
వారిపదవికిప్రళయములవలనభంగముండదుకనుకవారినిత్యత్వానికిఇబ్బందిలేదనీఅందువలనదేవతలకుబ్రహ్మవిద్యాధి
కారముఉండుననివివిధశ్రుతి, స్మృతులుకూడఈవిషయమేచెప్పేయనిదేవతాధికరణమువలనతెలిసింది.

మధువిద్యాదులలోఉపాసించబడునదిఆయాదేవతలఅంతర్యామిఅయినపరమాత్మయేఅని,
వాటిఉపాసనాఫలముకూడాచివరకుపరమాత్మనుపొందడమేఅనిమధ్వధికరణములోతెలిసింది.

శూద్రులకుబ్రహ్మవిద్యాధికారములేదని,
కానివారువేఱుమోక్షోపాయాలతోపరమాత్మనుపొందగలరనీఅపశూద్రాధికరణములోతెలిసింది.

నామ, రూపనిర్వాహకత్వముచెప్పబడుటచేతను, ఆకాశశబ్దవాచ్యుడుజీవాత్మకాక, పరమాత్మయేఅనియూ,
 శ్రుతిలోసుషుప్తి, జాగ్రదవస్థలలోజీవ, పరబ్రహ్మములువేరుఅనిచెప్పబడుటవలననూ,
 ఇట్టిపరమాత్మనుసమస్తజగత్తునకూఅధిపతి, వశీ,
 ఈశానుడుమున్నగుపదములతోశ్రుతియందుచెప్పుటచేతనియమించునది,
 నియమించబడునదిఒకటికావుకనుకపరమాత్మ,
 జీవాత్మఒకటికాదనీఅర్థాంతరత్వాదివ్యపదేశాధికరణమువలనతెలుస్తోంది.

ఈవిధంగాఉపనిషద్వాక్యాలలోపరమాత్మగురించిస్పష్టముగాచెప్పబడినవాక్యాలలోసంశయనివృత్తికొఱకుఈ
 "స్పష్టజీవాదిలింగకపాదము"
 అయినప్రథమాధ్యాయములోనిమూడవపాదమునబాదరాయణులబ్రహ్మసూత్రములకుభగవద్రామానుజులుసూత్రభాష్య
 న్నితనశ్రీభాష్యగ్రంథములోఆవిష్కరించినట్లుఅర్థమయింది.

మామయ్య: బాగుందమ్మా,

తరువాతనాలుగువపాదంచదుకునేందుకుమనముమళ్ళీధనుర్మాసముఅయినతరువాతకలుద్దాము.

అమ్మ: అలాగేమామయ్యా!

అందరూ:

"యోనిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ...."
